



Европейски съюз

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД 2007 – 2013
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”**



Европейски социален фонд

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
2007 – 2013 г.
ЗА 2012 г.**

Инвестира във вашето бъдеще!

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
1. Идентификация	5
2. Преглед на изпълнението на оперативната програма	6
2.1 Постигнати резултати и анализ на напредъка	6
2.2 Информация за съответствието със законодателството на Общността	57
2.3 Значими проблеми и предприети мерки за решаването им	58
2.4 Изменения във връзка с изпълнението на оперативната програма	58
2.5 Съществено изменение по смисъла на член 57 от Регламент (ЕО) № 1083/2006	59
2.6 Допълняемост с други инструменти	60
2.7 Наблюдение и оценка	64
2.8 Национален резерв за изпълнение	73
3. Изпълнение по приоритетни оси	74
3.1 Приоритетна ос 1	74
3.1.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	74
3.1.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	95
3.2 Приоритетна ос 2	96
3.2.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	96
3.2.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	112
3.3 Приоритетна ос 3	113
3.3.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	113
3.3.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	126
3.4 Приоритетна ос 4	127
3.4.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	127
3.4.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	142
3.5 Приоритетна ос 5	143
3.5.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	143
3.5.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	167
3.6 Приоритетна ос 6	168
3.6.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	168
3.6.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	179
3.7 Приоритетна ос 7	180
3.7.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	180
3.7.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	187
3.8 Приоритетна ос 8	188
3.8.1 Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък	188
3.8.2 Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им	195
4. ЕСФ програми: съгласуваност и концентрация	196
5. Техническа помощ	214
6. Информация и публичност	215
7. Приложения	218

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АИКБ	Асоциация на индустриалния капитал в България
АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хората с увреждания
БАН	Българска академия на науките
БНР	Българско национално радио
БНТ	Българска национална телевизия
БСК	Българска стопанска камара
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДДЛРГ	Дом аз деца, лишени от родителски грижи
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДДФУ	Дом за деца с физически увреждания
ДМА	Дълготраен материален актив
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДО	Договарящ орган
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИА ГИТ	Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИНРЗ	Интегрирани насоки за растеж и заетост
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България
КБ	Конкретен бенефициент
КН	Комитет за наблюдение
КНСБ	Конфедерация на независимите синдикати в България
КРИБ	Конфедерация на работодателите и индустриалците в България
КТД	Колективно трудово договаряне
КФ	Кохезионен фонд
МЗ	Междинно звено
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСКО	Международна стандартна класификация на образованието
МСП	Малки и средни предприятия
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НАПОО	Национална агенция за професионално образование и обучение
НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НКПД	Национална класификация на професиите и длъжностите
НОИ	Национален осигурителен институт
НП	Не е приложимо
НПДЗ	Национален план за действие по заетостта
НПО	Неправителствена организация
НПР	Национална програма за реформи
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОП	Оперативна програма
НСИ	Национален статистически институт

ОП АК	Оперативна програма „Административен капацитет”
ОП РР	Оперативна програма „Регионално развитие”
ОП РЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ПО	Приоритетна ос
ПРСР	Програма за развитие на селските региони
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЦКР	Регионален център за кариерно развитие
СОП	Специални образователни потребности
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
УО	Управляващ орган
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел: „Сближаване”
	Допустима област: България
	Програмен период: 2007-2013 г.
	Номер на програмата (CCI №): 2007BG051PO001
	Име на програмата: Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО	Година на докладване: 2012 г.
	Дата на одобрение на годишния доклад от Комитета за наблюдение: г.

2. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка

2.1.1. Информация за физическия напредък на оперативната програма

За всеки количествено измерим индикатор и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Приоритетна ос 1																							
Област на интервенция 1.1. Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда																							
Индикатор 1.1: Брой лица, получили посреднически услуги (И) (4)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		11939		16325		43842								72106	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	5110	6829	6702	9623	23567	20275							35379	36727
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		100 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой лица, започнали работа (Р) (5)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		1995		948		15970								18913	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	742	1253	410	538	7935	8035							9087	9826
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		8877		16202		36836								61915	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	5918	2959	8357	7845	18707	18129							32982	28933
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		100 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Дял на лицата, придобили или повишили степента си на	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		3849		19326		35224								58399 (94%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	2546	1303	10698	8628	19364	15860							32608	25791

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
професионална квалификация (Р)	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		6423		1083		12625								20131	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	2065	4358	42	1041	6061	6564							8168	11963
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.2: Дял на лицата, придобили ключови компетенции (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		5894		1079		12165								19138	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	1873	4021	41	1038	5867	6298							7781	11357
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 4.1: Брой лица, включени в заетост след обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		3514		20058		34150								57722	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	1685	1829	10621	9437	17731	16419							30037	27685
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 4.2: Дял на лицата със запазена заетост 1 година след участие в мярка за насърчаване на заетостта (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50%	
	Базова	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
	стойност																						
Област на интервенция 1.2. Заетост чрез развитие на предприемачеството																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение по предприемачество (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		1917		12547								14464	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	902	1015	5838	6709							6740	7724
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, успешно завършили обучението (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		14210								14210 (98%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	6629	7581							6629	7581
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой новосъздадени предприятия посредством инициативи за подкрепа на малкия бизнес (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		10 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Брой лица, заети в създадените предприятия 1 година след приключване на финансирането (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30 000	
Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		

Индикатори (1)	2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо												
Приоритетна ос 2																							
Област на интервенция 2.1. Подобряване адаптивността на заетите лица																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация (И)	Постигнат резултат към момента	НП		0		7064		9488		21239		21447		14910								74148	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	0	0	4382	2682	5043	4445	9957	11282	11140	10307	6004	8906					36526	37622		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		200 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, придобили или повишили степента си на професионална квалификация (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		2565		11136		15923		17213		19254								66091 (89.1%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		-	-	0	0	1625	940	6034	5102	8439	7484	8437	8776	7482	11772					32017	34074		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции (И)	Постигнат резултат към момента	НП		0		11742		12839		39494		49344		33137								146556	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	0	0	6109	5633	5852	6987	13664	25830	17557	31787	12557	20580					55739	90817		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		85 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Дял на лицата, придобили ключови компетенции (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		2576		17327		22786		33790		37647								114126	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	0	0	1434	1142	8101	9226	9620	13166	11917	21873	14623	23024					45695	68431		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 3.1: Брой обучения на работното място (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		66		1289								1355	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	42	24	617	672							659	696
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		15 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.2: Дял на служителите, успешно завършили обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		66		787								853	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	42	24	396	391							438	415
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 2.2. Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда																							
Индикатор 1.1: Брой лица, ползващи преференции за транспорт до работното място (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		61		54		1434								1549	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	34	27	16	38	354	1080							404	1145
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		9 200	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, запазили работното място след приключване на насърчителните мерки (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		553		0		0								553	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	304	249	0	0	0	0							304	249
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой лица, на които са разработени планове	Постигнат резултат към	НП		-		-		-		-		0		701								701	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	133	568							133	568

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
за кариерно развитие (И)	момента																						
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		7 200	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Дял на лицата, преминали на друго ниво на заплащане в резултат на ползваната насърчителна мярка (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		80								80(11%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	66	14							66	14
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.1: Брой лица, ползвали предпочитания за включване в гъвкави форми на заетост (работа на непълно работно време, ротация на работното място, работа на плаващо работно време) (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		302								302	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	179	123							179	123
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		21 200	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.2: Дял на лицата, запазили гъвкавата си заетост след приключване на насърчителните мерки (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 4.1: Брой изградени кариерни центрове (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
	Целева	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП			

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо			
	стойност (3)																					10			
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП			
Индикатор 4.2: Брой лица, получили професионална информация и ориентиране от кариерни центрове (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0			
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
	НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		10 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 2.3. Подобряване условията на труд на работното място																									
Индикатор 1.1: Брой работодатели (предприятия), получили подкрепа за подобряване условията на труд и за приваждането им в съответствие с изискванията на стандартите (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		2		227								229			
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		900	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Намаляване на трудовите злоупотреки и професионалните заболявания при подкрепените работодатели (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0			
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		Най-малко 25%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.3: Дял на подкрепените	Постигнат резултат	НП		-		-		0		0		0		0								0			

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
работодатели (предприятия) с работни места, в които са елиминирани или в достатъчна степен намалени професионални рискове (Р)	към момента											
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	70%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

Приоритетна ос 3

Област на интервенция 3.1. Подобряване качеството на услугите в образованието и обучението

Индикатор 1.1: Брой/% учители/преподаватели, включени в програми за обучение и за повишаване на квалификацията (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		283		1128		2207		693						4311	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	42	241	225	903	543	1664	257	436					1067	3244
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		40% от общия брой (приблизително 47 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% учители/преподаватели, завършили програми за повишаване на квалификацията (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		283		295		2207		693						3478	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	42	241	75	220	543	1664	257	436					917	2561
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		35% от общия брой (приблизително 41 890)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой/% образователни институции, въвели нови учебни планове и програми (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		-		796						796	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80% от общия брой (приблизително 2 600)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 2.2: Брой/% ученици/студенти, завършили образованието си по новите ДООИ, учебни планове и програми (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		-		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80% от общия брой (приблизително 750 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Област на интервенция 3.2. Модернизация на системата за образование и обучение

Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучителни програми за външно и вътрешно оценяване (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		0		1453		4250		0								5703	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	0	0	124	1329	1250	3000	0	0							1374	4329
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		3 100	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой лица, получили сертификат за оценители (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		0		392		1845		0								2237	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	0	0	48	344	172	1673	0	0							220	2017
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		3 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.3: Дял/% ученици, оценени по програми, финансирани от ЕСФ, спрямо общия брой на оценените (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 537 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Област на интервенция 3.3. Укрепване на връзките между институциите за образование и обучение, научноизследователския сектор и бизнеса

Индикатор 1.1:	Постигнат	НП		0		2351		2194		1402		0		65						6012	
----------------	-----------	----	--	---	--	------	--	------	--	------	--	---	--	----	--	--	--	--	--	------	--

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Брой/% ученици/студенти, включени в училищни практики (И)	результат към момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	1473	878	1443	751	929	473	0	0	50	15							3895	2117
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 60 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% ученици/студенти, успешно завършили училищни практики (Р)	Постигнат результат към момента	НП		0		0		2070		1407		0		65								3542	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	0	0	1302	768	871	536	0	0	50	15							2223	1319
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		Н		НП		25% от общия брой (приблизително 50 000)	
Индикатор 2.1: Брой/% ученици/студенти, включени в студентски практики (И)	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
	Постигнат результат към момента	НП		0		1030		2135		671		0		361								4197	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	443	587	883	1252	345	326	0	0	148	213							1819	2378
Индикатор 2.2: Брой/% ученици/студенти, успешно завършили студентски практики (Р)	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 77 600)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
	Постигнат результат към момента	НП		0		0		1292		596		0		361								2249	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
Индикатор 3.1: Брой докторанти, постдокторанти, специализанти и		НП	НП	0	0	0	0	651	641	279	317	0	0	148	213							1078	1171
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		25% от общия брой (приблизително 65 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
	Постигнат результат към момента	НП		0		355		1003		578		103		714								2753	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	155	200	431	572	248	330	47	56	330	384							1211	1542

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
млади учени, включени в програми за развитие на научния потенциал (И)	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		25% от общия брой	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.2: Брой докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, завършили програми за развитие на научния потенциал	Постигнат резултат към момента	НП		0		0		264		500		228		714								1706	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	0	0	0	0	109	155	192	308	114	114	330	384							745	961	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		20% от общия брой (приблизително 1 200)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Приоритетна ос 4																							
Област на интервенция 4.1. Достъп до образование и обучение на групи в неравностойно положение																							
Индикатор 1.1: Брой/% образователни институции, предлагащи програми за интегриране на деца СОП (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		32		44								76	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		15% от общия брой (приблизително 500)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% на ученици със СОП, интегрирани в общото образование (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		325		630								955	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	127	198	299	331							426	529	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		65% от общия брой (приблизително 5 500)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой	Постигнат	НП		0		19414		33309		8649		10506		17221								89099	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
лица, участващи в мерки, насочени към превенция на ранното отпадане от училище (И)	резултат към момента	НП	НП	0	0	8212	11202	15588	17721	4190	4459	4924	5582	8507	8714							41421	47678
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 93 250)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Брой/% отпаднали ученици, отново интегрирани в образователната система (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		0		0		0		22		0								22	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	0	0	0	0	0	0	0	0	10	12	0	0							10	12	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		5% от общия брой на отпадналите ученици (приблизително 9 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 4.2. Децата и младежта в образованието и обществото																							
Индикатор 1.1: Брой училища, предлагащи извънкласни дейности (И)	Постигнат резултат към момента	НП		0		555		882		266		225		1371								3299	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80% от общия брой (приблизително 2 500)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% ученици, участващи извънучилищни дейности (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		50443		227119		80931		69592		170094								598179	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	0	0	23420	27023	108901	118218	39741	41190	35330	34262	80415	89679							287807	310372	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 460 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1:	Постигнат	НП		-		0		22914		38131		16989		18636								96670	

Индикатори (1)			2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо		
Брой/% студенти, участващи в механизми студентско подпомагане (напр. кредити, нови и допълващи стипендии) (И)	резултат към момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	0	0	7503	15411	15549	22582	5082	11907	5974	12662							34108	62562		
		Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		12% от общия брой (приблизително 31 000)		
Индикатор 2.2: Брой/% студенти, получаващи стипендии (Р)	резултат към момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	0	0	7503	15411	15549	22582	5081	11899	4758	10881							32891	60773		
		Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		Най-малко 8 000		
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП			
		Област на интервенция 4.3. Развитие на системата за учене през целия живот																							
		Индикатор 1.1: Брой/% ученици от общото образование, участващи в програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (И)	резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
Мъже	Жени			Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
НП	НП			-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 466 000)			
		Индикатор 1.2: Брой/% ученици от общото образование, завършили програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (Р)	резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
				Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
НП	НП			-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 280 000)			
		Индикатор 2.1:	Постигнат	НП		-		-		-		-		0										0	
				Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Брой/% студенти, участващи в програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (И)	резултат към момента	НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	50% от общия брой (приблизително 129 000)	
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	
Индикатор 2.2: Брой/% студенти, завършили програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		-		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	30% от общия брой (приблизително 78 000)	
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	
Индикатор 3.1: Брой/% студенти, включени в програми за дистанционно обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20% от общия брой (приблизително 51 740)	
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	
Индикатор 3.2: Дял на студентите, завършили програми за дистанционно обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	15% от общия брой (приблизително 38 800)	
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	
Индикатор 4.1: Брой/% възрастни, включени в програми за огранотияване (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		7174								7174	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	2724	4450							2724	4450

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		Приблизително 80 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 4.2: Брой/% възрастни, завършили програми за ограмотяване (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		40% от общия брой (приблизително 32 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Приоритетна ос 5																							
Област на интервенция 5.1. Подкрепа на социалната икономика																							
Индикатор 1.1: Брой новосъздадени предприятия в сферата на социалната икономика (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		13		16		17								46	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		150	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой лица, започнали работа в сектора на социалната икономика (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		51		284		308								643	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	13	38	148	136	131	177							292	351
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		2 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой подкрепени съществуващи форми на предприятия в	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		9		1		3								13	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
сферата на социалната икономика (И)	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		180	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Брой лица, преминали от сектора на социалната икономика към реалния пазар на труда, вследствие на предоставени интегрирани социални услуги (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		8		165		23								196	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	1	7	52	113	10	13							63	133
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		8% от започналите работа в сектора на социалната икономика	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 5.2. Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици																							
Индикатор 1.1: Брой разкрити нови форми на социални услуги в общността (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		59		84		107		470		116								836	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		370	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Увеличен брой лица от специализирани институции, реинтегрирани в общността (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		17		16		281		47								361	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	8	9	8	8	132	149	37	10							185	176
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой лица, настанени в специализирани институции	
Базова стойност	161		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		
Индикатор 2.1: Брой подкрепени съществуващи форми	Постигнат резултат към	НП		-		49		57		47		131		4								288	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
на социални услуги в общността (И)	момента																						
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		480	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Увеличен брой доставчици на социални услуги в общността (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		44		101		1		153								299	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30%	
	Базова стойност	867		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.3: Увеличен брой лица, обслужвани в семейна среда (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		2849		8267		13834		20574		4092								49616	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	874	1975	3054	5213	4843	8991	7687	12887	1430	2662							17888	31728
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		40%	
	Базова стойност	3 893		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.4: Брой лица, започнали след осигуряване на грижа в семейна среда за техни деца и близки (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		0		496		232		82		878								1688	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	0	0	185	311	57	175	26	56	277	601							545	1143
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30%	
	Базова стойност	16 955		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.5: Увеличен брой лица, ползващи социални услуги в общността	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		200		1451		1524		7583								10758	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	115	85	773	678	670	854	3561	4022							5119	5639

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
(Р)	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	600, от които 40% жени
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 3.1: Брой подкрепени специализирани институции за подобряване качеството на грижа в тях (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	2	50	2	0				54
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	210
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 3.2: Увеличен брой специализирани институции, отговарящи на утвърдените критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги в специализирани институции (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	50% от специализираните институции
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Област на интервенция 5.3. Работоспособност чрез по-добро здраве												
Индикатор 1.1: Брой обществени информационни превенционни кампании (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	9				9
	Целева стойност (3)	НП	12	12	12	12	12	12	12	НП	НП	84
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 1.2: Население, обхванато от обществени информационни и превенционни кампании (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		36384491 ¹								36384491 ²	
	Целева стойност (3)	НП		2 млн.		2 млн.		2 млн.		2 млн.		2 млн.		2 млн.		2 млн.		НП		НП		14 млн.	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой кампании за ранна диагностика на социалнозначими заболявания, включително в отдалечени райони и места с преобладаващо население от социално изключени групи и общности (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		6		6		6		6		6		6		6		НП		НП		42	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Брой проведени профилактични прегледи (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		500 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Приоритетна ос 6																							
Област на интервенция 6.1. Развитие и усъвършенстване на системата на пазара на труда																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение (И)	Постигнат резултат към	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0

¹ Броят е формиран на база специфичен метод за измерване – пийпълметрия.

² Броят е формиран на база специфичен метод за измерване – пийпълметрия.

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
	момента																						
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		8 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, успешно завършили обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: % на точки на обслужване с въведени нови практики и други инициативи за институционално изграждане (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		60%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Намаляване времето за обслужване на клиент (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		с 10%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 6.2. Укрепване на капацитета на институциите за социално включване и за предоставяне на здравни услуги																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение (И)	Постигнат резултат към	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
	момента																						
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		12 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, успешно завършили обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: % на точки на обслужване с въведени нови практики и други инициативи за институционално изграждане (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Увеличаване % на обхванатите от предоставяните услуги лица от целевите групи (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		с 20%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Приоритетна ос 7																							
Индикатор 1.1: Брой разработени проекти за обмяна на опит и	Постигнат резултат към	НП		-		-		-		-		0		5								5	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо		
създадени мрежи (И)	момента																							
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	200	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	НП	
Индикатор 1.2: Брой обменени нови практики, трансферирани добри практики и представени нови идеи пред партньорите (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		102									102	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	70	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	НП	
Индикатор 2.1: Брой лица, участвали в транснационални и междурегионални програми за обмяна на опит (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		110								110		
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	39	71							39	71	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		1 500
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП
Приоритетна ос 8																								
Област на интервенция 8.1. Подкрепа за управлението на ОП "РЧР"																								
Индикатор 1.1: Служители на УО и МЗ и членове на КН, участвали в обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		96		116		200		517		19								948		
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	
		НП	НП	-	-	26	70	26	90	44	156	70	447	7	12							173	775	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		100%
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор 1.2: Сертифицирани средства по ОП "РЧР" (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	0	0	1,58% ³	1,58%	9,59% ⁴	21,55% ⁵				21,55%
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	100%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.1: Брой оценки, изследвания и проучвания (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	1	1	1				3
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Област на интервенция 8.2. Подкрепа за информационното осигуряване на ОП „РЧР”												
Индикатор 1.1: Брой информационни кампании по отделните програми за финансиране (телевизия, радио, преса) (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	6	7	14	28				55
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	70
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2:	Постигнат	НП	-	-	9,98%	14,02%	28,02%	40,15%				88,30%

³ Сертифицираните разходи (ЕСФ+ национално съфинансиране) от страна на Сертифициращия орган през 2009 г. са в размер на 19 209 304,27 евро, което представлява 1,58 % от общото финансиране, посочено във финансовия план на оперативната програма – 1 213 869 575 евро.

⁴ Сертифицираните разходи (ЕСФ+ национално съфинансиране) от страна на Сертифициращия орган през 2011 г. са в размер на 116 378 954,28 евро, което представлява 9,59% от общото финансиране, посочено във финансовия план на оперативната програма – 1 213 869 575 евро

⁵ Сертифицираните разходи (ЕСФ+ национално съфинансиране) от страна на Сертифициращия орган през 2012 г. са в размер на 261 589 502,86 евро, което представлява 21,55% от общото финансиране, посочено във финансовия план на оперативната програма – 1 213 869 575 евро

Индикатори (1)			2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Постигане на заложените индикатори на другите приоритетни оси на ОП „РЧР” (Р)	резултат към момента												
	Целева стойност (3)		НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	100%
	Базова стойност		НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

Област на интервенция 8.3. Укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти

Индикатор 1.1: Брой потенциални бенефициенти, включени в обучение/информационни мероприятия (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		14986								14986	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	4722	10264							4722	10264
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		5 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Сертифицирани средства по ОП „РЧР” (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		1,58%		1,58%		9,59%		21,55%								21,55%	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		100%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-” е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва. Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична по-точна информация.

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични,

Управляващият орган следва да представи информация кога ще са налични и кога ще ги изпрати на Европейската комисия.

2.1.2. Финансова информация (всички финансови данни следва да бъдат представени в евро)

	Общо финансиране по оперативната програма (от ЕС и национално)	Основа за изчисляване на приноса от ЕС (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициентите (1)*	Съответстващ публичен принос (1)**	Коефициент на изпълнение (в проценти)
	a	b	c	d	d/a
	Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Приоритетна ос 1 „Насърчаване на икономическата активност и развитие на пазар на труда, насърчаващ включването” ЕСФ	254 912 611,00	Публични	45 399 653.62	45 399 653.62	17.81%
- от които ЕСФ тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- от които ЕФРР тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
Приоритетна ос 2 „Повишаване на производителността и адаптивността на заетите” ЕСФ	218 496 523,00	Публични	41 393 288.83	37 790 243.38	17.30%
- от които ЕСФ тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- от които ЕФРР тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
Приоритетна ос 3 „Подобряване качеството на образованието и обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието” ЕСФ	242 773 915,00	Публични	26 826 597.53	26 777 758.16	11.03%
- от които ЕСФ тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- от които ЕФРР тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП

	Общо финансиране по оперативната програма (от ЕС и национално)	Основа за изчисляване на приноса от ЕС (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициентите (1)*	Съответстващ публичен принос (1)**	Коефициент на изпълнение (в проценти)
	a	b	c	d	d/a
	Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Приоритетна ос 4 „Подобряване на достъпа до образование и обучение” ЕСФ	194 219 132,00	Публични	62 684 337.73	62 584 953.36	32.22%
- от които ЕСФ тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- от които ЕФРР тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
Приоритетна ос 5 „Социално включване и насърчаване на социалната икономика” ЕСФ	169 941 740,00	Публични	79 256 581.42	78 509 484.22	46.20%
- от които ЕСФ тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- от които ЕФРР тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
Приоритетна ос 6 „Повишаване ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги” ЕСФ	60 693 479,00	Публични	2 480 768.35	2 480 768.35	4.09%
- от които ЕСФ тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- от които ЕФРР тип разходи ⁽²⁾	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	НП				НП

	Общо финансиране по оперативната програма (от ЕС и национално)	Основа за изчисляване на приноса от ЕС (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициентите (1)*	Съответстващ публичен принос (1)**	Коефициент на изпълнение (в проценти)
	a	b	c	d	d/a
	Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5
Приоритетна ос 7 „Транснационално и междурегионално сътрудничество” ЕСФ	24 277 392,00	Публични	104 330.32	104 330.32	0.43%
- от които ЕСФ тип разходи (2)	НП	Публични			НП
- от които ЕФРР тип разходи (2)	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане (3)	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)	НП				НП
Приоритетна ос 8 „Техническа помощ” ЕСФ	48 554 783,00	Публични	7 942 311.45	7 942 311.45	16.36%
- от които ЕСФ тип разходи (2)	НП	Публични			НП
- от които ЕФРР тип разходи (2)	НП				НП
- разходи за региони, които не се ползват от преходно подпомагане (3)	НП				НП
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)	НП				НП
Общ сбор	1 213 869 575,00	Публични	266 087 869.25	261 589 502.86	21.55%

(1) Суми, изразени кумулативно. Посочва се стойността на разходите, сертифицирани от СО, към последната дата на отчетния период.

* Сумата включва безвъзмездната финансова помощ (съфинансиране от ЕСФ и национално съфинансиране) и собствен принос на бенефициента.

** Сумата включва безвъзмездната финансова помощ (съфинансиране от ЕСФ и национално съфинансиране)

(2) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма е съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ и когато е използвана възможността по член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

(3) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма включва подкрепа за регионите, които се ползват от преходно подпомагане и регионите, които не се ползват от такова. За оперативни програми, които се налице участие на ЕФРР като специално отпуснати средства за най-отдалечени региони: разпределение на разходите на: оперативни и инвестиции в инфраструктура.

2.1.3. Информация за разбивката на отпуснатите средства от помощта на Общността по категории

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5

Измерение 1	Измерение 2	Измерение 3	Измерение 4	Измерение 5	
Приоритетна тема	Форма на финансиране	Територия	Икономическа дейност	Местоположение	Сума в евро*
62	01	00	22	BG	95 691 433,20
63	01	00	22	BG	21 479 808,40
65	01	00	17	BG	7 818 173,83
65	01	00	20	BG	7 818 173,83
66	01	00	22	BG	207 725 899,63
67	01	00	19	BG	11 684 881,76
67	01	00	20	BG	154 564,56
68	01	00	22	BG	10 864 952,48
69	01	00	19	BG	154 564,56
69	01	00	20	BG	9 681 661,42
71	01	00	19	BG	154 564,56
71	01	00	20	BG	95 496 144,78
72	01	00	18	BG	143 077 339,41
73	01	00	18	BG	133 722 280,86
74	01	00	18	BG	54 529 140,44
80	01	00	17	EU	912 943,06
80	01	00	18	EU	912 943,06
80	01	00	19	EU	912 943,06
80	01	00	20	EU	912 943,06
80	01	00	22	EU	912 943,06
81	01	00	17	BG	20 279 708,07
81	01	00	20	BG	15 610 415,77
85	01	00	17	BG	27 682 207,30
ОБЩО					877 660 091,07

* Размер на отпуснатата помощ от Общността за всяка комбинация от категории. Отпусната вноска включва одобрените проекти към 31.12.2012 г. съгласно информацията в Лотар (колона „Общ размер на средствата от ЕС за сключените договори”).

2.1.4. Предоставяна помощ, представена по целеви групи

Информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2010г.)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	475122	256460	198809	114897
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	89027	55048	89499	54698
от които самонаети	7856	3539	5387	2465
Безработни	74026	38187	44632	22857
от които продължително безработни	19008	10337	11037	5850
Неактивни лица	312069	163225	64678	37342
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	293138	151835	44748	24893
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	110683	59378	39759	22730
55 - 64 години	27495	14689	19994	10640
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	884	573	846	560
Малцинства	27345	13835	14481	8004
Хора с увреждания	13335	7199	15060	9372
Други хора в неравностойно положение	3196	2130	6524	4349
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	128282	65906	12471	6444
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	189179	97397	41847	22138
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	79754	44187	68547	38650
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	19466	10350	19547	10922
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	58441	38620	56397	36743

2.1.5. Възстановен или повторно използван принос

Информация за усвояването на възстановен или повторно използван принос, вследствие анулиране на определен принос, в приложение на членове 57 и 98, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006

Възстановените суми по банковата сметка на Сертифициращия орган по договори с установени нередности по ОП РЧР към 31.12.2012 г. са в размер на 340 974,63 лв. С възстановената сума в размер на 340 974,63 лв. е увеличен лимитът на Управляващия орган в системата СЕБРА за разплащания по програмата.

Възстановените плоски финансови корекции по програмата за 2012 г. са в размер на 561 274,08 лв.

2.1.6. Качествен анализ

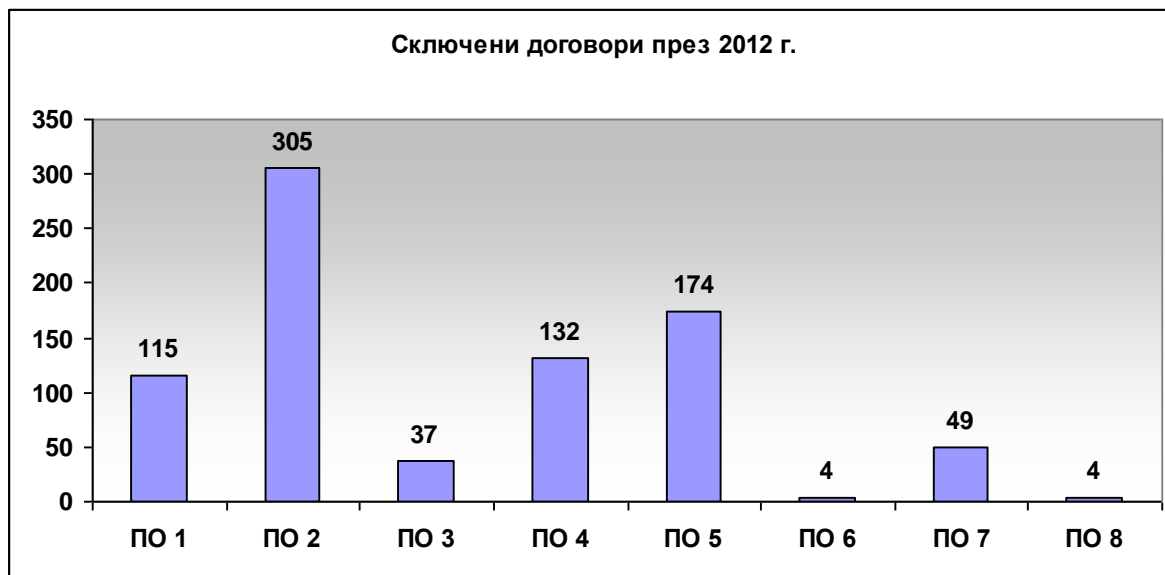
- *анализ на постигнатите резултати, измерени чрез физически и финансови индикатори, включително качествен анализ на напредъка по отношение на първоначално заложените целеви стойности. Специално внимание следва да се обърне на приноса на оперативната програма към Лисабонския процес, включително и приноса към постигането на целите по чл. 9, ал.3 от Регламент (ЕО) № 1083/2006*

През 2012 г. за пръв път е отчетено изпълнение на дейности по всички приоритетни оси, тъй като през годината започна изпълнението на проектите в рамките на схема BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1”. Друг положителен момент е, че по някои от обявените през 2012 г. схеми е отчетено изпълнение още в рамките на същата година, което е показателно за оптимизацията на процесите по обявяване, оценяване и стартиране на изпълнението на схемите. Това се отнася в най-голяма степен за схемите по директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, но има и някои проекти по грантови схеми, при които подаването на проектно предложение и отчетен напредък са в рамките на месеци.

Броят на обявените през годината схеми е 22, като към тях следва да се добавят и четирите компонента по схема BG051PO001-1/4/5/6.0.01 „ИНТЕГРА”, с което за 2012 г. броят им достига 26, а общо за целия период на изпълнение на оперативната програма – 161. За пръв път най-голям брой схеми, осем на брой, са стартирани в рамките на приоритетна ос 1, като това е близо половината от общо стартиралите в рамките на приоритетната ос схеми.

Общият брой на сключените през 2012 г. договори е 820, което е 30% от всички подписани в рамките на ОП РЧР договори. Това е резултат от масовото стартиране на схеми през 2011 г. и предвид обстоятелството, че половината от стартиралите през 2012 г. схеми са на конкурентен подбор, очакванията са, че през 2013 г. темпото на сключване на договори по оперативната програма ще се запази.

Графика 1



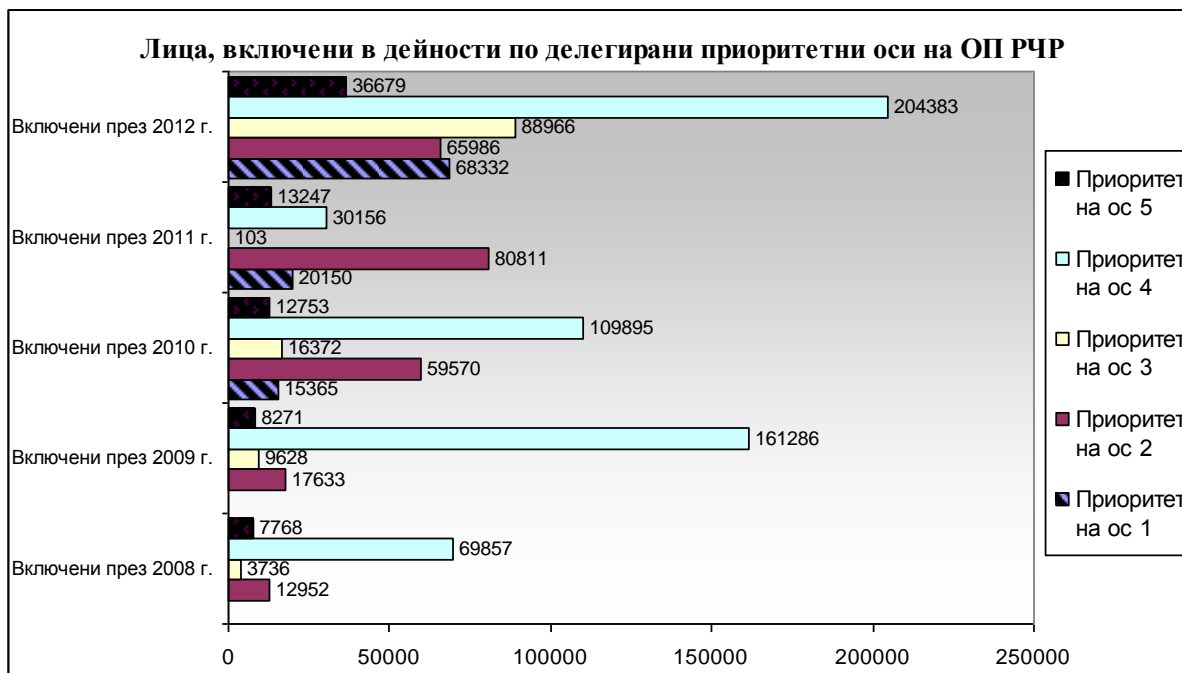
За пръв път най-голям брой сключени договори през годината има по приоритетна ос 2, като това се дължи основно на схема BG051PO001-2.3.02 „Безопасен труд”, в рамките на която през 2012 г. са сключени 228 договора, което е над 1/4 от всички сключени през годината договори. По този начин общият брой сключени договори по приоритетна ос 2 достига 802, като към 31.12.2012 г. все още най-много сключени договори има по приоритетна ос 5 – общо 812.

Запазва се тенденция спрямо първите години на намаляване на темповете на прекратяване на договори, като все пак в рамките на годината са прекратени 19 договора. Най-голям остава дялът на прекратените договори по приоритетна ос 2, като близо 75% от всички прекратени договори са по тази ос, но този дял е формиран още при прекратяването на договори по двете

фази на „Квалификационни услуги и обучения за заети лица”, отчетено в предишни години. През 2012 г. в рамките на ПО 2 са прекратени едва 4 договора.

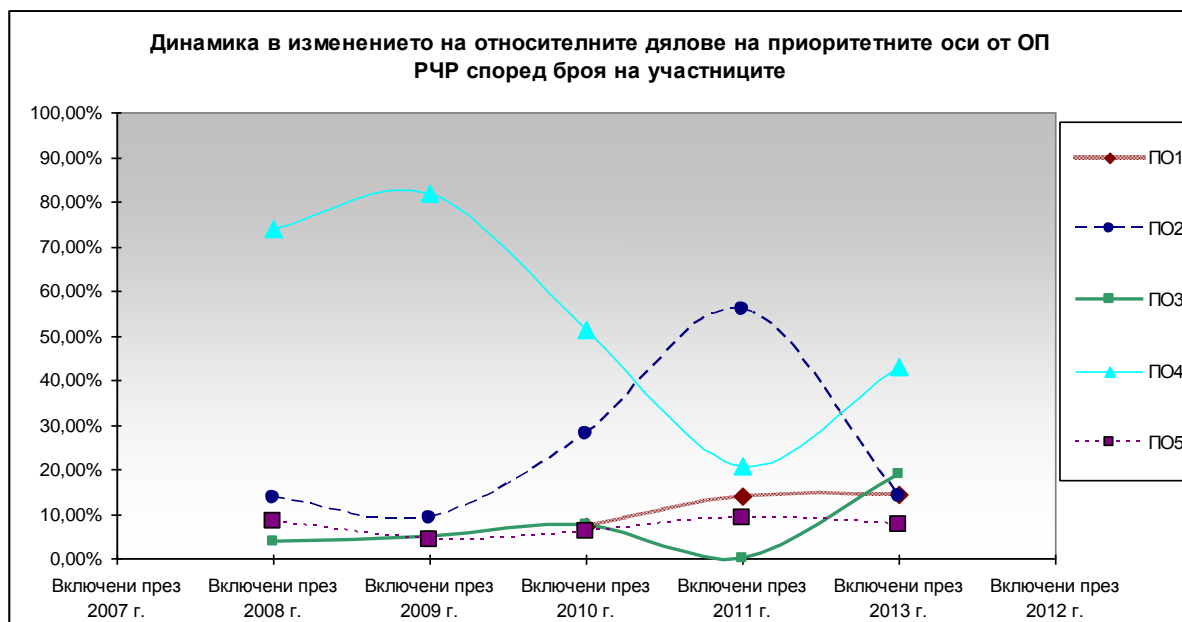
Общият брой на включените през 2012 г. лица е 475 122, като това са над 42% от всички включени по ОП РЧР от 2008 г. до края на 2012 г. За този изключително висок дял на включени лица има няколко фактора, които могат да бъдат видяни и на графика 2.

Графика 2



На първо място сред тези фактори трябва да бъде посочен сериозният напредък по всички приоритетни оси. През 2008 и 2009 г. по приоритетна ос 1 не е отчетен напредък, а по приоритетна ос 3 той е нисък. От друга страна, през 2011 г. е отчетен сериозен напредък по приоритетните оси, делегирани на междинно звено Агенция по заетостта, но за сметка на това се наблюдава сравнително слаб напредък по осите, делегирани на Министерство на образованието, младежта и науката.

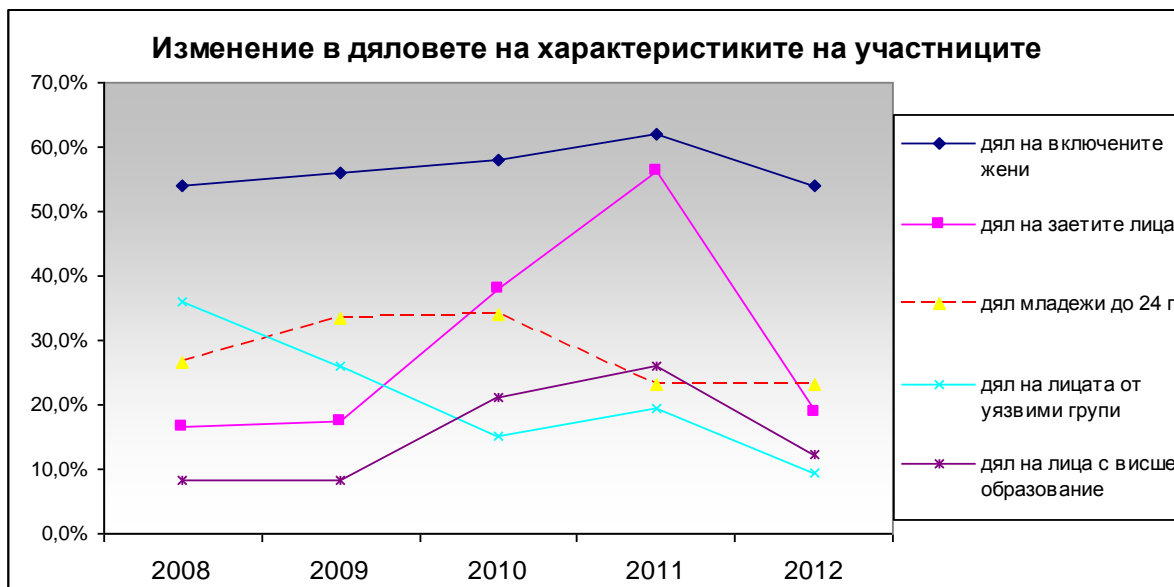
Графика 3



На графика 3 се вижда, че през първите три години основният дял на участниците по ОП РЧР се формира от лицата, включени в рамките на приоритетна ос 4, като дяловете на тази ос варират между 52% (за 2010 г.) и 82% (за 2009 г.) от всички включени по ОП РЧР. Делът на приоритетна ос 4 в голяма степен винаги е бил в пряка зависимост от изпълнението на различните фази на схема „Да направим училището привлекателно”, чиито три фази до края на 2012 г. имат общ дял от над 35% от всички включени лица по ОП РЧР. През 2011 г., обаче, делът на приоритетна ос 2 сред включените лица вече е 56%, а общия дял на приоритетните оси, делегирани на АЗ, е над 70%.

На графика 4 е изобразено изменението в дяловете на някои основни характеристики на включените през годините лица.

Графика 4



Както се вижда, най-устойчив през годините е делът на жените, с изключение на 2011 г., когато той надхвърля 60%, за да се върне през 2012 г. до 54%. Голямо влияние върху това сравнително равномерно разпределение по пол оказват схемите, по които са включени деца и ученици, като от една страна, те са най-масовите, а от друга включването по тези схеми се извършва по класове, без да влияят други фактори, като инициативност, разпределение по браншове и професии, както е по схемите от другите приоритетни оси.

Най-големи вариации през годините има при разпределението на участниците според статута им на пазара на труда, като на графиката са изложени данни само за заетите лица. Тук следва да се направи едно важно уточнение: през първите години делът на безработните лица е малък и разпределението по статут на пазара на труда се дели на заети и неактивни (предимно учащи), то след 2010 г. делът на безработните започва чувствително да се повишава, вследствие на което вариациите в дяловете на заетите и неактивните лица започват да се осъществяват в потесни граници. Все пак, през 2012 г. близо 2/3 от включените лица са неактивни, като голяма част от тях участват по схемите от приоритетни оси 3 и 4.

Още един момент, върху който следва да се обърне внимание е, че разпределението по пол и статут на пазара на труда дава известни отклонения от общите дялове. Така например, от включените жени над 21% са заети, докато при мъжете делът на заетите е малко над 15%, което произтича от сериозните диспропорции в разпределението по пол в приоритетна ос 2.

По отношение на възрастовата структура на участниците следва да се отбележи, че заради високия дял на схемите по приоритетни оси 3 и 4 най-много на брой и съответно като дял са лицата на възраст до 18 г., като 58,3 % от всички включени попадат в групата 0-18 г. Групите на младежите (от 19 до 34 г.) и на лицата на средна възраст (от 35 до 54 г.) са с приблизително

еднакви дялове от около 17% и са сравнително равномерно разпределени между отделните оси, докато лицата над 55 г. са включени най-вече по приоритетни оси 1 и 2.

Спрямо 2011 г., рязко спада дялът сред включените на лицата с висше образование, като това е успоредно със спадането на дела на лицата от приоритетна ос 2, по която са включени над половината от лицата с висше образование. Все пак близо 60 хиляди лица с висше образование са се възползвали от възможностите, които предоставя оперативната програма и това е един показател за нейната насоченост към всички групи от населението. По отношение на достигнатата степен на образование следва да се отбележи, че при среден дял на жените за ОП РЧР от 54%, дялът им сред лицата с висше образование е над 66%, което се дължи, както на споменатата диспропорция по приоритетна ос 2, така и на големия брой включени в дейности преподаватели, сред които жените преобладават значително.

От всички групи характеристики има една, при която от 2008 г. тенденцията е почти постоянно низходяща и това е дялът на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение. Ако през 2008 г. 36% от всички включени лица са принадлежали към такива групи, то през 2010 г. те са 15,1%, а през 2012 г. - 9,4% от всички включени участници. Тук задължително следва да се имат предвид ограниченията, свързани с правото на самоопределяне на лицата като принадлежащи към групи в неравностойно положение, включително малцинствени етнически групи. Във връзка със спазването на изискванията на Закона за защита на личните данни се беше изменен образецът на анкетната карта по Приложение 23 от Регламент (ЕС) 1828/2006, като е предоставена възможност на лицата, които я попълват, да изберат дали да декларират принадлежност към групи в неравностойно положение. В резултат на това вече има редица схеми, някои от тях насочени към уязвими групи, по които няма отчетено нито едно лице, принадлежащо към групи в неравностойно положение. Този проблем е особено видим през 2012 г. по схеми от приоритетна ос 3 и 4, но по-подробно проблемите по тях ще бъдат изложени при прегледа на ниво приоритетна ос.

Въпреки това следва да се отбележи, че през 2012 г. в дейности по различните схеми от ОП РЧР са включени 44 760 лица, принадлежащи към групи в неравностойно положение, като най-висок дял сред тях имат представителите на различни етнически малцинства, които формират дял от малко над 61% от всички уязвими лица, следвани от лицата с увреждания, които са близо 30% от включените лица в неравностойно положение.

Постигнатите до момента резултати по изпълнение на заложените в оперативната програма цели на *Лисабонската стратегия*, изразени чрез разпределените средства от Общността по приоритетни теми по стартиралите операции, могат да бъдат представени, както следва:

Графика 5



Малко над 13% от общата сума на алокираните до края на отчетния период средства от ЕСФ по оперативната програма са насочени към *„Повишаване на адаптивността на работниците и фирмите, предприятията и предприемачите“* (включва кодове⁶ 62 и 63). Операциите, допринасящи за тази приоритетна тема, попадат в области на интервенция 1.1 „Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда”, 2.1 „Подобряване адаптивността на заетите лица”, 2.2 „Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда” и 2.3 „Подобряване условията на труд на работното място”. Схемите, по които са отчетни данни за приоритетната тема са, както следва:

- Повишаване заетостта на младежите чрез трайното им включване на пазара на труда в България;
- Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 1, 2 и 3;
- Аз мога – фаза 1 и 2;
- Аз мога повече;
- Адаптивност;
- По-близо до работа;
- Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда, чрез активни действия на социалните партньори;
- Социални иновации в предприятията;
- Услуги за развитие на гъвкав пазар на труда.

⁶ Всички кодове по приоритетните теми са съгласно Приложение II на Регламент (ЕО) № 1828/2006

Приносът към приоритетна тема „Подобряване на достъпа до заетост и устойчивост” (включва кодове 65, 66, 67, 68 и 69) възлиза на около 29% от сумата на Общността, разпределена по стартиралите операции, по всички области на интервенция по приоритетни оси 1 „Насърчаване на икономическата активност и развитие на пазар на труда, насърчаващ включването”, 2 „Повишаване на производителността и адаптивността на заетите”, 6 „Повишаване ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги” и по области на интервенция 5.2 „Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици” и 5.3 „Работоспособност чрез по-добро здраве”. Схемите, по които са отчетни данни за приоритетната тема са, както следва:

- Осигуряване на условия за активен трудов живот за хора над 50-годишна възраст и на продължително безработни лица;
- Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност - Компонент 1 и 3;
- Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта;
- Развитие;
- Отново на работа;
- Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж;
- Превенция за безопасност и здраве при работа;
- Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда, чрез активни действия на социалните партньори;
- Да не изоставяме нито едно дете - Компонент 1 „Планиране на мерки за деинституционализация”;
- Здравни информационни кампании;
- Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания;
- Национални информационни и промоционни кампании за насърчаване на здравословния начин на живот чрез физическа активност;
- Модернизиране на системата за предоставяне на услуги;
- Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП;
- Повишаване качеството на предоставяните от Агенция по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда;
- Повишаване ефективността на контролната дейност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”;
- Подобряване контрола на труда;
- Подобряване качеството на услугите в системата на Министерство на труда и социалната политика;
- Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики;
- Повишаване на капацитета на Министерство на труда и социалната политика за прилагане на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност;
- Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите;
- Шанс за щастливо бъдеще;

- Приеми ме;
- Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет;
- Вземи живота си в свои ръце;
- Обучение и адаптация;
- Подкрепа за заетост;
- Първа работа;
- Безопасен труд;
- Съпричастност.

За приоритетна тема *„Насърчаване на социалното включване на най-необлагодетелстваните лица”* (включва код 71) до края на 2012 г. са разпределени приблизително 11% от средствата от Европейския социален фонд по области на интервенция 5.1 „Подкрепа на социалната икономика” и 5.2 „Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици”. Схемите, по които са отчетни данни за приоритетната тема са, както следва:

- Социално предприемачество - Популяризиране и подкрепа на социални предприятия /Пилотна фаза/;
- Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора - дейности „Социален асистент” и „Домашен помощник” – фаза 1, 2 и 3;
- Усъвършенстване и подобряване на услугата „Личен асистент” за хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора – фаза 1 и 2;
- За по-добро бъдеще на децата;
- Социални услуги за социално включване;
- Алтернативи;
- Нови възможности;
- Шанс за всички;
- Съпричастност;
- Помощ в дома.

Малко над 37% от сумата на Общността е отпусната за операции по приоритетна тема *„Подобряване на човешкия капитал”* (включва кодове 72, 73 и 74). Обхванати са всички области на интервенция по приоритетна ос 3 „Подобряване качеството на образованието и обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието” и по приоритетна ос 4 „Подобряване на достъпа до образование и обучение”. Схемите, по които са отчетни данни за приоритетната тема са, както следва:

- ИКТ в образованието;
- Повишаване на квалификацията и създаване на условия за кариерно развитие на учителите, преподавателите във ВУ и директорите;
- Разработване на система за оценка качеството на средното образование и рейтингова система за висшите училища в Република България;
- Подпомагане въвеждането на делегирани бюджети;

- Разработване на механизми за училищни и студентски практики;
- Училищни и студентски практики;
- Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени – фаза 1, 2 и 3;
- Създаване на благоприятна мултикултурна среда за практическо прилагане на интеркултурно образование и възпитание;
- Образователни услуги за ученици, изоставащи от учебния материал и деца с изяви дарби;
- Да направим училището привлекателно за младите хора – фаза 1, 2 и 3;
- Студентски стипендии за равен достъп до образование и повишаване на мотивацията за по-добри резултати;
- Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес;
- Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система;
- Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Студентски стипендии и награди;
- Ограмотяване на възрастни;
- Наука и бизнес;
- Квалификация на педагогическите специалисти;
- Подобряване на качеството на общото образование;
- Подобряване на качеството и внедряване на европейски инструменти и практики в системата на професионалното образование и обучение;
- Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалните училища;
- Развитие на рейтингова система на висшите училища;
- Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието;
- Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система;
- Включващо обучение;
- Система за кариерно ориентиране в училищното образование;
- Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование;
- Ученически и студентски практики.

По приоритетна тема „Мобилизация за реформи в областта на заетостта и социалното включване“ (включва код 80) са разпределени малко над 0,5% от ЕСФ съфинансирането, като са обхванати операциите по приоритетна ос 7 „Транснационално и междурегионално сътрудничество“. Схемите, по които са отчетни данни за приоритетната тема са, както следва:

- Без граници – Компонент 1;
- Без граници – Компонент 2;
- Без граници – Компонент 5.

По приоритетна тема „Укрепване на институционалния капацитет на национално, регионално и местно ниво” (включва код 81) са разпределени малко над 4% от ЕСФ съфинансирането, като са обхванати операциите по областите на интервенция по приоритетна ос 6 „Повишаване ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги”. Схемите, по които са отчетни данни за приоритетната тема са, както следва:

- Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП;
- Разработване и внедряване на информационни системи и бази-данни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване;
- Повишаване професионалната квалификация чрез въвеждане на добри клинични практики в системата на спешната медицинска помощ;
- Подкрепа за акредитацията на лечебните заведения, специализацията и продължителното надграждащо обучение на медицинския персонал;
- Подобряване качеството на услугите в системата на Министерство на труда и социалната политика;
- Извършване на оценка на изпълнението на националната стратегия за детето;
- Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за работа с хората с увреждания в България;
- Национална здравно-информационна система;
- Укрепване на капацитета на Агенцията за социално подпомагане за повишаване качеството и ефективността на социалната работа;
- Национална информационна система по трансфузионна хематология;
- Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите;
- Единна информационна система на медицинската експертиза в България;
- Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище;
- Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства;
- Подобряване планирането и оценката на политиките в областта на труда и социалното включване;
- Изграждане и въвеждане в експлоатация на национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност, за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 – EESSI;
- Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги;
- Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването.

Разпределените средства от Общността по приоритетна тема „Техническа помощ” (включва кодове 85 и 86) възлизат на малко над 4% от общата сума на стартиралите операции и обхващат области на интервенция 8.1 „Подкрепа за управлението на ОП РЧР”, 8.2 „Подкрепа за информационното осигуряване на ОП РЧР” и 8.3 „Укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти”.

Делът на отпускните до края на 2012 г. средства от ЕСФ по стартиралите операции по приоритетните теми, насочени към пазара на труда, от 42,16% е най-висок, следван от този, отпускнат съответно за образование и обучение, за социално включване, за подкрепа на институциите на труда, социалните и здравните услуги, и за транснационални и междурегионални инициативи.

- *демонстриране на ефектите от изпълнението на оперативната програма по отношение на насърчаване на равните възможности между мъжете и жените, и описание на партньорските споразумения*

Подробно описание е посочено в частта „Качествен анализ” на ниво конкретна приоритетна ос.

- *информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006*

Подробно описание е посочено в частта „Качествен анализ” на ниво конкретна приоритетна ос.

- *демонстриране на ефектите от изпълнението на оперативната програма по отношение на ромската общност*

Информация за физическия напредък на всеки количествено измерим индикатор, посочен в Глава 6 „Сфери на действие по отношение на ромската общност” на ОП РЧР (за годината N, за предишните отчетни години, както и с натрупване)

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Приоритетна ос 1												
Област на интервенция 1.1. Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда												
Индикатор 1.1: Брой роми, получили посреднически услуги (И) (4)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	236	1290	3 540				5066
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	30 000
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Брой роми, започнали работа (Р) (5)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	11	20				31
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	50%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.1: Брой роми, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	366	1332	2 885				4583
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20 000
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.2: Дял на ромите, придобили или повишили степента си на професионална квалификация (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	154	253	1 400				1807
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	80%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор 3.1: Брой роми, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	251	168	1073				1492
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	2 000
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 3.2: Дял на ромите, придобили ключови компетенции (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	243	168	145				556
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	90%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 4.1: Брой роми, включени в заетост след обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	41	231	2719				2991
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	35 000
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 4.2: Дял на ромите със запазена заетост 1 година след участие в мярка за насърчаване на заетостта (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	0				0
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	50%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Област на интервенция 1.2. Заетост чрез развитие на предприемачеството												
Индикатор 1.1: Брой роми, включени в обучение по предприемачество (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	17	123				140
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	10 650
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Дял на ромите, успешно завършили обучението (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	1	132				133
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	80%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.1: Брой новосъздадени предприятия посредством инициативи за подкрепа на малкия бизнес (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	-	-	-	0				0
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	2 100
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.2: Брой лица, заети в създадените предприятия за срок от 1 година (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	-	-	-	0				0
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	6 300
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Приоритетна ос 3												
Област на интервенция 3.1. Подобряване качеството на услугите в образованието и обучението												
Индикатор 1.1: Брой/% учители/ преподаватели, включени в програми за интеркултурно образование и работа в мултикултурна среда (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	2095	0	316	0				2411
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20% от общия брой (приблизително 19 000)
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Брой/% учители/ преподаватели, успешно завършили програми за интеркултурно образование и работа в мултикултурна среда (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	2095	0	316	0				2411
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	90% от включените
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 4												
Област на интервенция 4.1. Достъп до образование и обучение на групи в неравностойно положение												
Индикатор 1.1: Брой/% деца от ромски произход, включени в програми за десегрегация (И)	Постигнат резултат към момента	НП	0	0	5642	1561	3878	7895				18976
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	70% от общия брой (приблизително 63 000)
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Брой/% деца от ромски произход, интегрирани в общите училища (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	0	0	6664	0	0	0				6664
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	30% от общо 63 000 (приблизително 20 000)
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Област на интервенция 4.2. Децата и младежта в образованието и обществото												
Индикатор 1.1: Брой/% деца от ромски произход, включени в програми за интеркултурното образование (И)	Постигнат резултат към момента	НП	0	0	22638	6656	0	0				29294
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20% от общия брой ученици, включени в извънучилищни дейности
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Брой/% деца от ромски произход, завършили програми за интеркултурно образование (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	0	0	14766	7806	0	0				22572
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	18% от общия брой ученици, включени в извънучилищни дейности
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Приоритетна ос 5												
Област на интервенция 5.1. Подкрепа на социалната икономика												
Индикатор 1.1: Брой роми, обхванати от мерки в сферата на социалната икономика (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	10	210	117				337
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	10% от общия брой, включени в операциите
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Брой роми, отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	1	13	25				39
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	30%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Област на интервенция 5.3. Работоспособност чрез по-добро здраве												
Индикатор 1.1: Брой реализирани обществени информационни и превенционни кампании в обособени ромски квартали (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	0				0
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	4
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Население, обхванато от обществени информационни и превенционни кампании (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	225				225
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	200 хил.
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.1: Брой кампании за ранна диагностика на социално-значими заболявания в райони с концентрирано ромско население (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	0				0
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	4
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.2: Население, обхванато от кампании за ранна диагностика на социалнозначими заболявания (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	0				0
	Целева стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20 хил.
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-” е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

През 2012 г. продължава разгръщането на мерки, насочени към интеграцията и социалното включване на етническите малцинствени групи (вкл. ромите), като най-съществен момент е възприемането на нов, интегриран подход при формулиране и изпълнение на мерките. Този нов подход се изразява в стартирането на схема BG051PO001-1/4/5/6.0.01 „ИНТЕГРА”, която допълва интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” в рамките на схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”. Основна цел на схема „ИНТЕГРА” е да бъдат създадени условия за реализация на допълващи дейности, чрез които да се постигне устойчива десегрегация и трайно социално включване на лицата, които ще бъдат настанени в социални жилища по процедурата по ОП РР.

Основните дейности по ОП РЧР ще са в четири основни направления – „Достъп до заетост”, „Достъп до образование”, „Социално включване” и „Мерки за трайна десегрегация”. Конкретни бенефициенти са общините Видин, Девня и Дупница. Партньори на трите общини в изпълнението на проектите могат да бъдат работодатели и неправителствени организации, а асоциирани партньори – Агенцията по заетостта, Агенцията за социално подпомагане, Държавна агенция за закрила на детето и техни звена; детски градини и училища, регионални здравни инспекции, областни администрации, работодатели и неправителствени организации. Бюджетът на процедурата е до 7 млн. лв., а срокът за нейното изпълнение е 2012-2015 г.

Следва да се подчертае, че схема „ИНТЕГРА” е първата, която съчетава мерки от няколко приоритетни оси. Това я превръща в иновативен инструмент за прилагане на интегрирания подход по отношение социалното включване на представителите на маргинализираните общности, в т.ч. и ромите.

През 2012 г. се изпълнява схема, която е директно насочена към ромите - BG051PO001-4.1.03 „Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система” и съответно тя има най-голям дял на включени лица от ромски произход, като от общо включени по ОП РЧР 14 490 роми, 4461 или малко над 30% са по тази схема. По този начин общият брой на включените по схемата през 2011 и 2012 г. роми достига 9965, което е висок показател, отчитайки, че над 95% от тях са деца и ученици, които са включени в комплексни дейности, за разлика от родителите, които имат спомагателна роля в дейностите по тази схема. Към края на отчетната година е постигнато преизпълнение на индикаторите за изпълнение по схемата, докато по отношение на индикатора за резултат ще бъдат отчетен постигнатият напредък при приключване на дейностите по проектите.

Освен тази схема, в рамките на приоритетна ос 4 има още две схеми, които са директно насочени към лица от етнически малцинства, като и двете бяха обявени през 2011 г. и през отчетната година по тях се извършва подбор и оценка на проектни предложения.

Първата от тях е BG051PO001-4.1.05 „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”, като основните дейности по схемата са насочени към продължаване на процеса по десегрегация на децата от етническите малцинства чрез:

- подобряване на средата в приемните детски градини и училища;
- активно извеждане на ученици от сегрегиранията училища (в т.ч. чрез осигуряване на транспорт от ромските населени места/квартали/махали до училище);
- адаптиране на необхванати от училището ученици към учебния процес, чрез допълнителна подготовка, съвместни познавателни дейности, работа с родители, работа с деца, застрашени от отпадане и т.н.;
- създаване на клубове по интереси; сформирание на групи по свободно избираема подготовка в областта на културата, фолклора и традициите на различните етноси, танцови формации; изкуства; традиционни занаяти;
- подготовка на децата в ранна детска възраст (3-6 години) за бъдещо пълноценно

включване в образователния процес, особено на деца от малцинствени етнически групи. Допълнителни занимания с деца в детските градини, за които българският език не е майчин;

- Обучение и подготовка на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.

Общо по схемата се предвижда 6700 деца и ученици да участват в дейности по интеграция в образователната система, 1600 родители да бъдат въввлечени в спомагащи дейности, 2600 деца и ученици от етнически малцинствени групи, интегрирани в образователната система (детските градини и училищата) и 800 педагогически специалисти да бъдат обучени за работа в мултикултурна среда.

Първоначално операцията е обявена с бюджет от 6 000 000 лева, но впоследствие поради големия интерес и големия брой подадени проектни предложения бюджетът на операцията е увеличен до 16 838 193 лева. Към 31.12.2012 г. по схемата са подписани 56 договора на обща стойност 7 776 802 лева.

Другата схема, по която през 2012 г. са оценявани проектните предложения и подписвани договори е BG051PO001-4.1.06 „Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система”, като по нея се предвижда да бъдат извършвани следните дейности:

- Идентифициране на отпаднали ученици;
- Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании;
- Работа в общността с отпадналите и техните семейства;
- Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграцията на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и др.;
- Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.;
- Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин;
- Създаване на адаптивна приемна среда в училище: създаване на индивидуални учебни програми за наваксване на пропуснати знания и умения; допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици;
- Въвеждане/реализиране на дейности за интеркултурно образование;
- Реинтеграция на отпаднали ученици в училище и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане, вкл. чрез привличане на помощници на учителя.

Общо в рамките на схемата се предвижда да бъдат включени 1361 отпаднали ученици, които да участват в мерки за връщане в образователната система и поне 741 от тях да бъдат отново интегрирани в образователната система.

Към 31.12.2012 г. по схемата са подписани 19 договора с училища, общини и НПО, на обща стойност 2 955 272 лева, като се очаква през 2013 г. да бъде отчетен напредък в изпълнението на заложените дейности.

Освен изложените схеми, през 2012 г. в рамките на ОП РЧР се изпълняват и няколко операции, по които етническите малцинства са заложили като част от целевата група, както и други схеми, при които етническите малцинства не са посочени изрично като целева група, но поради спецификата на дейностите има широко участие на представители на етнически малцинства.

Общият брой на ромите, включени в мерки по ОП РЧР през 2012 г., е 14490, като дяловете на мъжете и жените са почти еднакви, но варират за различните приоритетни оси. Така например, за приоритетна ос 4 дялът на жените е малко над 46%, докато по приоритетна ос 5 техният дял е над 62%.

Като общо съотношение, най-голям дял сред включените роми е по приоритетна ос 4, в рамките на която са включени над 56% от всички роми, следвана от приоритетна ос 1 с почти 26. Това се дължи на обстоятелството, че това са двете оси, по които се изпълняват най-много схеми, насочени към групи в неравностойно положение.

Следва преглед по приоритетни оси на схеми, по които ромите са заложили като част от целевата група или имат висок дял сред включените, поради спецификата на дейностите по схемите.

В рамките на *приоритетна ос 1* схемите, по които е отчетен напредък през 2012 г. и ромите са дефинирани като част от целевата група са две:

Схема BG051PO001-1.1.07 “Вземи живота си в свои ръце” е насочена към най-рисковата и уязвима група сред безработните, обезкуражените и неактивните лица, като дейностите, които се изпълняват са:

- идентифициране и мотивиране на обезкуражените и неактивни лица;
- професионално обучение и обучение за придобиване на ключови компетенции;
- предоставяне на посреднически услуги за осигуряване на възможност за стажуване при работодател;
- включване в стажуване на успешно завършилите обучение.

Общият брой на ромите, които са включени в дейности по тази схема през годината, е 411, като те представляват близо 1/5 от общия брой включени по схемата.

Схема BG051PO001-1.1.11 “Подкрепа за заетост” е обявена през 2012 г. и още през същата година е отчетен съществен напредък. Тя е насочена към безработни лица, регистрирани в дирекции „Бюро по труда”, с фокус към трайно безработни и безработни с ниска професионална квалификация и недостиг на умения, безработни с ниско образование и безработни от етническите малцинства. Сред основните дейности са: набиране на заявки от целевата група, осигуряване на субсидирана заетост за период от 6 до 12 месеца, провеждане на обучение на работното място по ключови компетенции.

В рамките на годината по тази схема са включени 669 лица от ромски произход, на които са осигурени заетост и обучение.

Подобно на 2011 г., най-голям дял включени роми има схема BG051PO001-1.1.03 “Развитие”, като без да са изрично дефинирани като целева група. През 2012 г. в дейности по схемата са включени 2440 роми.

Освен разгледаните вече специфично насочени схеми, по *приоритетна ос 4* има още две схеми, по които е отчетен висок дял на включени роми. Първата от тях е BG051PO001-4.1.04 „Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности”, в рамките на която през 2012 г. са включени 1810 деца от ромски произход, което представлява 45,7% от включените по схемата лица. По тази схема децата от ромски произход не са изрично посочени като целева група, но спецификата на дейностите по някои от проектите е такава, че обхваща висок брой деца от ромски произход със специални образователни потребности.

Другата схема, по която е отчетен висок дял на включени деца от ромски произход, е BG051PO001-4.2.03 „Да направим училището привлекателно за младите хора”, по която в рамките на отчетените за 2012 г. училища, предлагащи извънкласни дейности, са включени и 1943 деца от ромски произход. Те представляват над 12% от всички участващи в извънкласни дейности, както и почти 14% от всички включени през годината роми.

В рамките на *приоритетна ос 5* е отчетен напредък при постигането на индикаторите от глава 6 по две схеми. По схеми BG051PO001-5.1.01 “Социално предприемачество – Подкрепа и популяризиране на социални предприятия – пилотна фаза” и BG051PO001-5.1.02 “Нови възможности” малцинствените етнически групи са едни от специфичните допустими цели

групи. По схема “Нови възможности” се осигурява постоянна заетост на лица от уязвими групи, включително лица от малцинствени етнически групи, самотни майки, лица, напуснали местата за лишаване от свобода и др.

През 2012 г. обхванати от мерки в сферата на социалната икономика и по двете схеми са 117 лица от ромски произход, от които 25 са отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане:

- по схема BG051PO001-5.1.01 “Социално предприемачество – Подкрепа и популяризиране на социални предприятия – пилотна фаза” - 83 лица от ромски произход, от които 19 са отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане;
- по схема BG051PO001-5.1.02 “Нови възможности” - 34 лица от ромски произход, от които 6 са отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане.

Същевременно продължава да се изпълнява схема BG051PO001-5.2.06 „Социални услуги за социално включване”, по която една от целевите групи са лица от ромски произход. В рамките на тази схема през 2012 г. са включени 1571 роми, което представлява 71% всички включени по приоритетната ос роми.

При изпълнението на информационните кампании по проект “Информирани и здрави” по схема BG051PO001-5.3.01 „Здравни информационни кампании” се отчита население, обхванато от обществени информационни и превенционни кампании, включително и лица от различни етнически общности. Техния брой през 2012 г. е 983, от които 192 роми.

През 2012 г. Комитетът за наблюдение на ОП РЧР одобри промени в критериите за избор на операция BG051PO001-6.1.05 „Повишаване качеството на предоставяните от Агенция по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда” по *приоритетна ос б* в посока увеличаване броя на трудовите медиатори от 250 на 350 вследствие на постигнати добри резултати по проекта и идентифицирана нужда, и увеличаване финансирането на операцията. Извършен е допълнителен подбор и към момента са назначени 11 трудови консултанти и 350 трудови медиатори.

По схема BG051PO001-6.2.11 „Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите” е извършен анализ на ефективността, ефикасността, икономичността и устойчивостта на реализираните програми, мерки и инициативи за интеграция на етническите малцинствени групи, финансирани от публични източници и е проведено изследване за идентифициране на добри и работещи практики на местно ниво за интеграция на маргинализирани общности от етническите малцинства. В рамките на проекта се организират семинари и работни срещи на местно и национално равнище с представители на маргинализираните общности и заинтересовани страни.

- **предприети действия по отношение изпълнението на чл. 5 (3) на Регламент № 1081/2006, и по-специално по отношение подпомагане на съвместните дейности на социалните партньори за повишаване адаптивността на работниците и предприятията, както и действия за социалните партньори**

Дейностите по отношение изпълнението на чл. 5 (3) на Регламент № 1081/2006, и по-специално по отношение подпомагане на съвместните дейности на социалните партньори за повишаване адаптивността на работниците и предприятията, както и действия за социалните партньори продължават да се изпълняват успешно и през изминалата година.

През месец ноември 2012 г. е проведено заседание на Направляващия съвет за координация на изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по операция „Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори”. На срещата беше докладван общият напредък по изпълнението на операциите, както и напредъкът в развитието на тематичните области и политики, попадащи в обхвата на интервенция на проектите, в рамките на операцията.

Освен това, като допълнителен инструмент за извършване на мониторинг на изпълнението на проектите, извън осъществяването на редовните проверки на място, през 2012 г. са проведени и три срещи за наблюдение на напредъка по операцията. На срещите участие взимат представители на Управляващия и Договарящия орган, представители на екипите по проектите, както и Ръководителя на УО. Основната им цел е в присъствието на заинтересованите страни да се разгледат на експертно ниво текущите проблеми при изпълнението на проектите с оглед тяхното навременно отстраняване.

Дейностите по различните компоненти от тази процедура са изключително разнообразни, като включват обучения, консултации, изработване на доклади и анализи, извършване на проучвания, изработка на информационни материали и интернет-страници и други. Всяка една от тях допринася за успешното реализиране и изпълнението на целите на операцията.

Сред ключовите резултати от изпълняваните проекти могат да бъдат отличени:

1. BG051PO001-2.1.03 „Сигурност чрез закона, гъвкавост чрез колективно трудово договаряне” – Конфедерация на независимите синдикати в България

В рамките на проекта се извършва измерване на трудовия климат в България като се изработва и система от индикатори, които оценяват трудовия климат по браншове, региони и профили на заетите лица. Индексът по браншове е една от иновациите на проекта. Изготвени са изследвания на пазара на труда за 2010 г., 2011 г. и 2012 г., изследване за ежедневната трудова миграция, анализ на изпълнението на мерките по Националната пътека за гъвкава сигурност и изработка на предложения за промени към Националния съвет за насърчаване на заетостта, както и изследвания и конкретни разработки за промени в трудовото законодателство. В това отношение проектът има съществен принос за транспонирането на директивите на ЕС и за развитието и укрепването на социалния диалог. Предложени са промени в Кодекса на труда, регламентиращи работата на надомните работници, работата от разстояние и предприятията за осигуряване на временна работа. В резултат на дейностите на проекта и благодарение на партньорството между организациите са сключени 3 национални споразумения между представителните организации – за надомния труд, работата от разстояние и правилника за Националния съвет за тристранно сътрудничество. Предложенията за промяна в трудовото законодателство и в други закони, свързани с труда, се отнасят за Закона за насърчаване на заетостта, Наредбата за структура и организация на работната заплата и др.; предложения за промени в Търговския закон и Гражданския процесуален кодекс; предложения за промяна в Наказателния кодекс за криминализиране на укриването на социални осигуровки (подкрепено от Министерство на правосъдието). В рамките на проекта е разработен още комплексен анализ за развитието на колективното трудово договаряне, с участието на 10 федерации на КНСБ и 10 браншови камари на БСК; разработени са и секторни стратегии за развитие на колективното

трудова договоряне и социалния диалог; създадена е мрежа от 38 офиси (28 регионални и 10 секторни) за предоставяне на консултации по колективно трудово договоряне и права.

Изготвени са учебни материали по ключови компетенции, модули „Лидерство”, „Работа в интеркултурна среда”, „Работа в мрежи” и „Управление на промяната”.

Проведени са следните информационни събития: два форума по колективно трудово договоряне и права и „Работно време в реалния сектор и съвместяване на трудовия и семеен живот”, две национални конференции за обмяна на опит и добри практики по балансиране на гъвкавостта и сигурността на браншово и фирмено ниво чрез закона, и колективното трудово договоряне, една тристранна конференция и две кръгли маси. Проведени са 3 национални кампании: Национална кампания за основните трудови и осигурителни права „Правата на всеки са права на всички”; Национална кампания „Моето първо работно място”; Национална кампания „Бъди info”.

Създадени са два информационни портала: портал „Трудови, осигурителни и синдикални права” и портал с информация за проекта.

Една от иновациите, разработени в рамките на проекта, е новата специалност „Индустриални отношения” с хорариум от 960 учебни часа, даваща III-а степен на професионална квалификация. Към края на отчетния период, обучени по „Индустриални отношения” са 167 преподаватели (във всички региони на България).

2. BG051PO001-2.1.04 „Подкрепа за достоен труд” – Конфедерация на труда “Подкрепа”

Акцент при реализирането на проекта е поставен върху подобряване на адаптивността и подобряването на условията на труд на работниците и служителите. През 2012 г. се наблюдава изпълнение на всички дейности от проекта. Изградена е национална мрежа от информационни бюра „Достоен труд”, като консултирани и информирани са 1 940 лица. Регулярно се актуализира информационната система за анализ на колективните трудови договори; поддържа се работата на изградената национална мрежа от информационни бюра „Достоен труд”; проведен е курс „за напреднали” в електронната платформа за дистанционно обучение „Достоен труд”. В рамките на проекта са проведени семинари за водещи и вътрешни одитори „Социален одит”; осъществени са 2 надграждащи обучения; извършени и отпечатани са 6 пазарни проучвания с информация за български работници на европейските трудови пазари, сключените споразумения, вижданията на работодателите и ролята на синдикатите в страни от ЕС: Германия, Италия, Белгия, Кипър, Франция, Великобритания. В допълнение са изготвени над 300 информационни материала, доклади, презентации и информация за социалния одит. Проведени са 90 мобилни, 102 стационарни и 494 индивидуални приемни относно свободни работни места, изискванията за тяхното наемане, необходими документи за кандидатстване, методи и способи за събиране на информация за свободни работни места и др. Извършено е цялостно обследване на проблемите по действащия към момента Кодекс на труда и Закон за държавния служител. Сключени са две институционални споразумения с Националния осигурителен институт и Национална агенция по приходите.

3. BG051PO001-2.1.05 „Ограничаване и превенция на неформалната икономика” – Асоциация на индустиалния капитал в България

Към края на 2012 г. са проведени редица изследвания, публикувани са анализи и доклади. За периода на изпълнение на договора са извършени 281 вътрешнофирмени одити в 10 бранша, организирани са 7 фокус групи. Извършени са следните национално представителни проучвания:

- за изследване на нагласите по отношение на неформалната икономика на работници и служители, работодатели и широка общественост, включително на работодатели от 11 пилотни бранша;
- за попълване на базата данни – в процес на изпълнение.

Предстоящи изследвания са планирани относно:

- оценяване на ефективността на проведените обучения;
- оценяване на това как са се повлияли проявленията на неформалната икономика от изпълнението на проектните дейности.

В процес на изграждане е Национален център за ограничаване и превенция на неформалната икономика и оперира „гореща“ телефонна линия за подаване на сигнали за случаи на неформална икономика. Освен това са изградени регионални звена за превенция на неформалната икономика във всички региони за планиране.

Изготвени са следните документи:

- Основни насоки за промени в нормативните актове;
- Анализ за попълване на база данни за изчисляване на композитен индекс (свързан с размера на сивата икономика в страната).

Проведена е кръгла маса за обсъждане на мониторингов доклад върху наличието на неформална икономика и постигнатия напредък в нейното ограничаване и стратегически план за ограничаване и превенция на неформалната икономика.

4. BG051PO001-2.1.06 „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони” – Българска стопанска камара

В рамките на проекта е разработена цялостна приложна методология на Информационната система за оценка на компетенциите (ИСОК), съобразена с водещи световни модели. Организиран се и се провеждат обучения по ключови компетенции, включително за оценители на компетенции. Осъществява се обвързване на проектните дейности с други ЕС - проекти и програми (ESCO, EQF, ECVET, EQARF, ЕС-секторни съвети, актуализиране на учебните програми във ВУ и др.).

През отчетния период са създадени 10 регионални центъра за оценка на компетенциите; проведени са 25 изследвания и анализи; 12 секторни анализа на компетенциите на работната сила; създадени са 47 експертни разработки. Формирана е извадка от 500 предприятия, членуващи в определените 17 референтни сектора и 10 регионални звена, и извадка за провеждане на анкетното проучване сред държавни институции и организации, имащи отношение към ученето през целия живот – определени са 100 публични институции и организации, от които до момента над 40 са се включили в проучването. Над 400 предприятия са изпратили попълнени анкетни карти за електронното проучване на мотивацията, нагласите и проблемите за учене през целия живот.

Създадени са 27 браншови и регионални референтни звена за оценка на компетенциите в гр. София, Стара Загора, Плевен, Шумен, Варна, Бургас, Русе, Пловдив, Кърджали и Перник. Организиран са 46 конференции, кръгли маси, дискуссионни форуми, семинари, работни срещи. Разработени и отпечатани са:

- Наръчник за работа на референтните звена в Националната референтна мрежа;
- Методически указания за проектиране, апробация, тестване и верифициране на секторни и фирмени компетентностни модели и карти за оценка на компетенциите на работната сила;
- Обща концепция, насоки, подходи и механизми за оценка на компетенциите на работната сила по основни браншове и региони;
- Брошури за Националната референтна мрежа.

5. BG051PO001-2.1.07 „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ” – Българска търговско-промишлена палата

През отчетния период по дейността „Организиране на регионални и отраслови обучения на работодатели, заети лица и синдикалисти с използването на методическия и учебен инструментариум” по теми, касаещи нормативната рамка по трудовоправните и осигурителните отношения, са проведени 10 двудневни семинара в 5 областни центъра – Пловдив, Ямбол, Хасково, Кюстендил и Стара Загора. Проведени са 10 петдневни обучителни семинари в следните градове: Силистра, Добрич, Разград, Шумен, Търговище, Бургас, Ловеч, Плевен, Монтана и Перник, както и информационен ден на тема „Повишаване информираността на работодатели и заети лица за мерки и политики на равнопоставеност на пазара на труда с цел стимулиране на тяхното прилагане”. Функционира виртуална социална академия с електронна платформа и софтуер за интерактивен интерфейс за информиране на целевите групи относно нормативната рамка в областта на трудовоправните и осигурителните отношения, и промените в тази рамка. Подготвени и отпечатани са бюлетини „Социални практики” и са учредени регионални мрежи за сътрудничество в три планови региона – в град Русе, град Бургас и град Враца. В рамките на проекта се подготвят и редица предложения за законодателни промени, регулярно се съставят информационни съобщения с нови моменти по законодателството по Alert механизма, поддържа се електронната платформа на виртуалната социална академия /BCA/.

6. BG051PO001-2.1.09 „Разработване на единна стратегия и реализация на съгласувани политики за развитие на човешките ресурси в контекста на лисабонските цели и корпоративната социална отговорност” – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България

В рамките на проекта са проведени информационни дни в различните райони за планиране с участието на над 300 представители на фирми, социално-икономически партньори, учебни заведения, местни структури. Изготвено е проучване и анализ на добрите практики за включване на млади хора в практическо обучение във фирмите с препоръки за ефикасно и ефективно практическо обучение на младежи и насърчаване на работодателите.

Проведени са четири кръгли маси с участието на над 150 представители на заинтересованите страни на тема „Изграждане на механизъм за ефективна комуникация и координация между структурите, отговорни за провеждане на политики в областта на управление и развитие на човешките ресурси”. Продължава работата по разработване и подпомагане на внедряването на ефикасни механизми, инструменти и системи за управление и контролинг на персонала в контекста на глобалната отчетна инициатива (Global Reporting Initiative). Изготвени са Наръчник по контролинг на персонала и анализ на различните европейските практики в тази област.

Извън действията, предприемани съвместно от социалните партньори, по-специално по отношение на адаптивността на работниците и предприятията, в рамките на схема „Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори“ национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите са допустими ключови партньори по следните схеми:

- „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”. Основната цел на тази схема, която беше стартирана през 2012 г., е да се създаде пряка връзка между ръководствата и факултетните съвети на ВУ от една страна и ръководствата на работодателски организации, големи предприятия и ключови експерти от друга, които съвместно да предефинират и актуализират образователните програми в системата на висшето образование;
- „Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности”. Основната цел на схемата е да се създаде гъвкава система за идентифициране и признаване на знания, умения и компетентности, придобити чрез

неформално и самостоятелно учене, както и да се подобри достъпът до образование и обучение чрез осигуряване на равнопоставеност на различните видове учене. Всичко това би довело до повишаване пригодността за заетост, достъпа до пазара на труда и повишаване на социалната интеграция.

Не на последно място следва да се отбележи, че социално-икономическите партньори са допустими бенефициенти и по втората фаза на операция „Без граници”, чиято цел е да позволи на всички заинтересовани организации и институции да обменят идеи и планове за най-доброто използване на финансовата помощ от ЕСФ в области като заетост, образование и обучение, социално включване, административен капацитет, добро управление на проекти и програми.

- ***предприети действия по отношение изпълнението на следните хоризонтални принципи на оперативната програма: иновации и прилагане на политики (mainstreaming), добро управление на програми и проекти, устойчиво развитие, екологично въздействие.***

При изработване на дизайна на схемите по ОП РЧР, както и при тяхното изпълнение под внимание са взети следните хоризонтални принципи на оперативната програма: иновации и прилагане на политики (mainstreaming), добро управление на програми и проекти, устойчиво развитие, екологично въздействие. Проектите, които се изпълняват през 2012 г. в рамките на тези операции са в пълно съответствие с изброените по-горе принципи и те се прилагат на всички нива на изпълнение.

Иновации и прилагане на политики

По отношение на иновациите подробна информация по отделни схеми е предоставена в рамките на анализа към всяка приоритетна ос в настоящия доклад. Все пак следва да се обобщи, че в изпълняваните през 2012 г. проекти са развити иновативни форми на съвместни действия и сътрудничество между институциите на пазара на труда, образованието и социалните услуги на национално, регионално и местно ниво. Развити са и иновативни форми за предоставяне на образователни и обучителни услуги, в т.ч. и чрез интегриране на ИКТ в учебния процес, неprisъствените и мобилни форми на обучение.

В изпълняваните проекти по ОП РЧР има редица иновативни дейности (например обучение по нови информационни и комуникационни технологии; чуждоезиково обучение и други видове обучение, с което се улеснява достъпа на обучаваните до нови технологии и други иновации от световната литература и практика; обучение за придобиване на ключови компетенции за пазара на труда; обучения за придобиване на умения, свързани със специфични изисквания на дейността и производствения процес и други). С това се създават условия за развитие на нови политики на пазара на труда, създаването на нови работни места. Аналогични резултати се отчитат и по проектите от другите схеми. Изпълняваните проекти по операция „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени” улесняват достъпа на младите учени и изследователи до нови технологии и други иновации от световната литература и практика.

Добро управление на програми и проекти

Във всички проекти в рамките на ОП РЧР реализация е намерила концепцията за добро управление на програми и проекти и по-специално на двата основни елемента: прозрачност и ефикасност. Взетите решения и резултатите от тяхното приложение са в съответствие с действащите правила и законодателство. Поставените цели при всеки от проектите са в съответствие с изискванията и могат да бъдат достъпни за всички заинтересовани лица.

Изграден е ясен механизъм за следене на този принцип. В Насоките за кандидатстване по ОП РЧР и впоследствие по време на оценителния процес устойчивостта на проектните предложения е един от критериите за оценка на тяхното качество. Оценява се до каква степен проектът ще окаже трайно въздействие върху целевите групи и какви възможности предлага за

мултиплициране на постигнатия ефект, в това число и възможностите за повторно прилагане и разширяване на ефекта от мерките, дали проектното предложение ще окаже влияние върху подобряване на съществуващите услуги за целевите групи и как то допълва други местни и национални програми, насочени към тези групи. Необходимо е потенциалните бенефициенти да покажат доколко очакваните резултати, които са заложили в проектното предложение, са устойчиви - как ще се финансират дейностите след като приключи предоставеното финансиране и дали ще се запазят структурите, които позволяват продължение на дейността и след края на проекта.

Устойчиво развитие

Изпълняваните проекти по ОП РЧР допринасят за изпълнението на този принцип в значителна степен, защото те са насочени към постигането на висококачествена и трайна заетост, насърчаване на иновациите и високата производителност, увеличаване участието на пазара на труда на жени, хора с увреждания и застрашените от социално изключване етноси по пътя на социалното включване, образованието и обучението, отчитащи потребностите на социалната практика и отделните бизнес организации. Редица проекти включват дейности, подкрепящи устойчивото развитие в социален аспект и съдействат за намаляване на бедността и социалното изключване.

Операциите, които се реализират в рамките на ОП РЧР, съдействат на включените в тях лица за запазване на досегашната им заетост или по-успешно да си намерят нова. Много от включените в различните проекти по изпълняваните схеми са повишили своя капацитет, а с това и уменията си да се справят в кризисни ситуации и с новите предизвикателства на пазарите на труда и развитието на икономиката.

Изпълняваните проекти по отделните схеми отговарят на изискванията на този хоризонтален принцип, тъй като в преобладаващата си част те предоставят нови знания и умения, в т.ч. нови познания и умения за поддържане на диалог и разбирателство в мултикултурна среда, подпомагане социализацията на младите хора от рискови групи, малцинства и социално слаби ученици.

По отношение на екологичното въздействие, Указанията за прилагане принципа на екологична устойчивост в контекста на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, разработени през 2010 г., се прилагат за всички договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП РЧР, сключени след датата на тяхното утвърждаване, и са задължително приложение към насоките/изискванията за кандидатстване и ръководствата за бенефициентите за изпълнение на проекти по схемите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП РЧР. Те се прилагат и по отношение на финансираните по ОП РЧР дейности, извършвани от доставчиците на обучение по реда на ПМС № 251/21.10.2009 г. за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение на безработни и заети лица по приоритетни оси 1 и 2 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007 – 2013“.

2.2. Информация за съответствието със законодателството на Общността

Всички значими проблеми, свързани със спазване законодателството на Общността, появили се при изпълнението на оперативната програма, и мерки, предприети за решаването им.

Няма идентифицирани проблеми.

2.3. Значими проблеми и предприети мерки за решаването им

- *всички значими проблеми, появили се по време на изпълнението на оперативната програма, включително резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.*

В Годишния контролен доклад за ОП РЧР на Одитния орган от м. декември 2012 г. е посочено следното: *“Въз основа на направените оценки по отделните ключови изисквания на Системите за управление и контрол е изведена обща оценка – Системите за управление и контрол в Управляващия орган и Междинните звена по ОП РЧР работят, но някои подобрения са необходими (оценка 2)”*.

- *всички значими проблеми, появили се по време на изпълнението на дейностите по чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006*

Няма идентифицирани проблеми.

2.4. Изменения във връзка с изпълнението на оперативната програма (ако е приложимо)

Описание на всички елементи, които без пряко да произтичат от помощта на оперативната програма, имат пряко въздействие върху изпълнението ѝ (например промени в законодателството или неочаквано социално-икономическо развитие).

В рамките на единадесетото заседание на Комитета за наблюдение, проведено на 15.11.2012 г., беше представена и одобрена промяна в текста на оперативната програма.

Предложението за промяна беше аргументирано с настъпилите значителни промени в социално-икономическата обстановка. Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. е разработена в условия на ниски нива на безработица и относително благоприятна социално-икономическа среда с предпоставки за високи темпове на икономически растеж. В последните няколко години се наблюдава развитието на негативни икономически тенденции. С възникването и развитието на икономическата криза след 2009 г. се влоши икономическата среда и в България.

Предвид изложеното и с оглед адаптиране на ОП РЧР към реалната обстановка и потребностите на заложените целеви групи, нуждаещи се от подкрепа, както и към промените, настъпили в икономическата среда, в която се реализира програмата, бяха внесени промени в нея с оглед на настъпилите значителни промени в социално-икономическата обстановка в страната и Европа.

Промените включиха:

- пренасочване на финансов ресурс в размер на 31,8 млн. евро (европейско и национално съфинансиране) от приоритетна ос 2 „Повишаване на производителността и адаптивността на заетите” към приоритетна ос 1 „Насърчаване на икономическата активност и развитие пазара на труда, насърчаващ включването”, който да бъде използван за подкрепа на мерки за обучение и подобряване достъпа до заетост на безработни лица, в унисон с националната цел по стратегията на ЕС „Европа 2020” за постигане на минимум 76% равнище на заетост на населението между 20 и 64-годишна възраст. Предлаганите промени имат отражение в посока намаляване на размера на средствата по приоритетна ос 2 съгласно финансовия план на ОП РЧР и съответното увеличаване на средствата по приоритетна ос 1. Това води и до намаляване на целевите стойности на индикатора „Брой лица, ползвали преференции за включване в гъвкави форми на заетост (работа на непълно работно време, ротация на работното място, работа на плаващо работно време)” по област на интервенция 2.2.

„Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда” на приоритетна ос 2, по която интересът към мерките от страна на допустимите бенефициентите е най-слаб.

- пренасочване на финансов ресурс в размер на 6,7 млн. евро (европейско и национално съфинансиране) от приоритетна ос 3 „Подобряване на качеството на образованието и обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието” към приоритетна ос 4 „Подобряване достъпа до образование и обучение”, който да бъде използван за подкрепа на мерки за повишаване атрактивността на висшето образование в унисон с националната цел по стратегията на ЕС „Европа 2020” за постигане дял от 36% на хората между 30 и 34-годишна възраст с висше образование.
- пренасочване на финансов ресурс в размер на 7,1 млн. евро (европейско и национално съфинансиране) от приоритетна ос 6 „Повишаване ефикасността на институциите на пазара на труда, социалните и здравни услуги” и приоритетна ос 7 „Транснационално и междурегионално сътрудничество” към приоритетна ос 5 „Социално включване и насърчаване на социалната икономика”, който да бъде използван за подкрепа на мерки за социалното включване и подобряване достъпа на най-уязвимите групи от населението до достъпни, качествени и устойчиви социални услуги, в унисон с националната цел по стратегията на ЕС „Европа 2002” за намаляване броя на хората, живеещи в бедност и/или социално изключване с 260 хиляди души.

Наред с пренасочването на финансов ресурс между отделните приоритетни оси, дължащо се основно на промените в социално-икономическата обстановка, бяха извършени и технически корекции в:

- базовите и целеви стойности по индикатори от приоритетна ос 5, област на интервенция 5.2 („увеличен брой лица, обслужвани в семейна среда“, „брой лица, започнали работа след осигуряване на грижа в семейна среда за техни деца и близки“ и „увеличен брой лица, ползващи социални услуги в общността“);
- в годината, в която се очаква постигане на целевите стойности на всички индикатори по оперативната програма от „2013 г.“ на „2015 г.“.

2.5. Съществено изменение по смисъла на член 57 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 (ако е приложимо)

Случаи, при които е установено съществено изменение по смисъла на член 57 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

Не е приложимо.

2.6. Допълняемост с други инструменти

Резюме на изпълнението на поетите ангажименти за гарантиране на демаркация и координация на помощта между ЕФРР, ЕСФ, Кохезионния фонд, ЕЗФРСР, ЕФР, и интервенции на Европейската инвестиционна банка и други съществуващи финансови инструменти (чл. 9, ал. 4 от Регламент (ЕО) № 1083/2006).

В хода на изпълнението на ОП РЧР се спазват редица писмено разписани процедури, насочени към изпълнение на поетите ангажименти за гарантиране на демаркация на помощта между оперативната програма и останалите финансови инструменти на ЕС.

Координацията и осигуряването на демаркация между отделните финансови инструменти на ЕС се осигурява чрез участието на представители на всички оперативни програми и на Програмата за развитие на селските райони в заседанията на Комитети за наблюдение съгласно Постановление на Министерския съвет № 182 от 21.07.2006 г. Допълнителна координация между ОП РЧР и другите оперативни програми се осъществява чрез обмяна на писмени становища.

Още на етап разработване на критерии за избор на операции при разписването на обосновката и на допустими дейности за конкретната схема се изключват от обхвата ѝ всички дейности, които попадат в обсега на други оперативни програми.

Наред с тези действия, всеки договарящ орган е длъжен да направи проверка за липса на двойно финансиране на проектите, съгласно чл. 30 на ПМС 121/2007. Тази процедура се извършва чрез проверката за двойно финансиране, на базата на информацията в ИСУН, базата данни по програма ФАР и/или изпращане на писма до други финансиращи институции.

Също така на етап подаване на проектни предложения кандидатите предоставят информация в самия формуляр за кандидатстване относно съответствието на проектното предложение на конкретните нужди и проблеми на целевия регион и описват избягването на дублирането с и допълване на ефекта от други национални и европейски инициативи.

Освен това, документите за кандидатстване съдържат декларация, подписана от кандидатите, с която удостоверяват, че дейностите по проектното предложение не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.

На ниво сключване на договори е установена процедура, съгласно която договарящите органи по оперативните програми обменят становища за евентуално наличие на двойно финансиране.

Демаркация с ОП „Административен капацитет” (ОП АК)

През 2012 г. е осигурена демаркация между ОП АК и ОП РЧР по отношение на финансирането на обучения за служителите в държавната администрация. По Оперативна програма „Административен капацитет” са стартирали 6 процедури по приоритетна ос 2 „Управление на човешките ресурси”, подприоритет 2.2. „Компетентна и ефективна държавна администрация”, насочени към повишаване компетентността на служителите в администрацията на централно, регионално и местно ниво, както следва:

- BG051PO002/11/2.2-05 с конкретен бенефициент НСОРБ;
- BG051PO002/12/2.2-06 с конкретен бенефициент Института по психология към МВР;
- BG051PO002/12/2.2-07, насочена към общинските администрации;
- BG051PO002/12/2.2-08, насочена към администрацията на централно и областно ниво;
- BG051PO002/12/2.2-09, насочена към централни администрации;
- BG051PO002/12/2.2-10 с конкретен бенефициент – администрацията на Министерски съвет.

Дейностите по процедурите и проектите допълват схемите по приоритетна ос 6 „Повишаване ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги” на ОП РЧР.

В рамките на ОП РЧР и през 2012 г. продължава изпълнението на мерките по схема BG05PO001-1.1.06 „Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж”, която осигурява преход от образование към заетост на млади безработни лица посредством субсидирана заетост и обучение на работното място. Осигурена е демаркация и допълняемост между двете програми, тъй като схемата допълва процедурата по ОП АК, изпълнявана в рамките на приоритетна ос 2 „Управление на човешките ресурси”, подприоритет 2.1. „Модерно управление на човешките ресурси в държавната администрация” с бенефициент Администрацията на Министерския съвет, чиято цел е да се подобри политиката за управление на човешките ресурси в администрацията.

Дейностите по процедурите и проектите за транснационално и междурегионално сътрудничество, финансирани по линия на ОП АК, допълват схемите „Без граници” и „Без граници – Фаза 2”, по които се подкрепят следните области на сътрудничество:

- Схема „Без граници”: борба с дискриминацията и интеграция на ромите; услуги за малкия бизнес; адаптация на работниците и служителите към променящите се условия на работното място и използването на нови технологии в малките и средни предприятия; подкрепа за човешките ресурси в МСП с фокус върху слабо квалифицираните работници; укрепване на социалната икономка; професионално включване (интеграция на пазара на труда); социално включване; учене през целия живот; използване на информационни технологии; търсене на работа; равни възможности; равенство на половете; съчетаване на семейния и професионалния живот.
- „Без граници“ – Фаза 2: активно включване в заетостта на групите в неравностойно положение на пазара на труда; подобряване възможностите за заетост и условията на труд в предприятията за задържане на възрастните работници по-дълго на пазара на труда; подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност и собствен бизнес; предприемачески стратегии за по-лесна адаптация на работниците и служителите и предприятията към промените; развитие на иновативни модели на социални предприятия; развитие на нови умения за нови работни места и по-конкурентоспособни предприятия; превенция на отпадането и реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система; развитие на човешките ресурси за по-лесен преход към „зелена” икономика; електронно включване (e-inclusion) и развитие на дигитални компетентности; разработване и прилагане на местни стратегии за заетост и социално включване; развитие на иновативни модели за сътрудничество и взаимодействие за подобряване на информираността относно преноса на осигурителни права и възможности на системите за социална сигурност в страните-членки на ЕС; осигуряване на достоен и независим живот за хората с увреждания; разработване на интегрирани модели за социално включване на уязвими етнически общности, с фокус върху ромите; насърчаване на равенството на половете, не-дискриминацията и равните възможности за всички.

Демаркация с Оперативна програма „Регионално развитие” (ОП РР)

Допълняемостта между ОП РЧР и ОП РР се осъществява чрез координирани съвместни действия в областта на социалните услуги и здравеопазването. Особено засилено е сътрудничеството между двете програми в сферата на деинституционализацията на грижите за децата и се изпълнява съгласно приетата Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България” и плана за действие към нея. Моделът на допълняемост се изразява в това, че средствата от ОП РЧР имат за цел да осигурят развитието и функционирането на социални услуги в общността, докато изградената инфраструктура се осигурява с финансовата подкрепа от ОП РР.

Схемите, финансирани по ОП РР, а именно BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск” и BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”, които се изпълняват в рамките на приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”, имат за цел да подобрят

социалната инфраструктура в градските ареали, предоставяща услуги в общността на децата и младежите с увреждания, настанени в домове за деца с умствена изостаналост, домове за деца с физически увреждания и на децата с увреждания от домовете за медико-социални грижи за деца. Интервенциите в инфраструктурата ще се осъществят на база Националната карта на планираните резидентни грижи, а дейностите се свеждат до изграждане на алтернативни форми на услуги за децата, напускащи специализираните институции (центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища), както и до реструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца. Общините, които сключат договори по цитираната схема по ОП РР, ще имат възможност да получат допълнителна финансова подкрепа за осигуряване на издръжката на новоразкритите социални услуги по следните схеми по ОП РЧР:

- Схема „Да не изоставяме нито едно дете” – насочена към деинституционализацията на децата от домовете за деца с увреждания;
- Схема „Шанс за щастливо бъдеще” – насочени към деинституционализация на деца от домове за медико-социални грижи за деца.

Отделно към това, в изпълнение на целите на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България”, по ОП РЧР се изпълняват още няколко схеми, в т.ч.:

- Схема „Живот в общността” – насочена към деинституционализацията на деца от домове за деца, лишени от родителска грижа и лица с физически увреждания, психични разстройства и умствена изостаналост;
- Схема „Приеми ме” – насочена към създаване на устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца и за приемна грижа;
- Схема „Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа” – насочена към надграждане и подобряване на капацитета и ефективността на работата на институциите и структурите, действащи в сферата на социалните услуги, с цел ефективна реализация на процесите;
- Схема „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” – насочена към укрепване капацитета на заинтересованите страни на местно ниво за планиране и управление на системата за предоставяне на социални услуги.

Допълняемостта между двете програми също така се изразява и в осигуряването и прилагането на интегриран подход, който спомага за социалното включване на маргинализираните групи. Операцията по ОП РЧР - „Интегра” допълва интервенциите в рамките на схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” по ОП РР. Основната цел на схема BG161PO001/1.2-02/2011 е да допринесе за социалното включване на хора в неравностойно и уязвимо положение чрез повишаване на техния жизнен стандарт и общо подобряване качеството на жилищния фонд на градските общности. Тази цел ще бъде постигната чрез осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение, от една страна, и чрез осигуряване на възможност за социално включване, пространствена интеграция и равен достъп до адекватни жилищни условия за хора в неравностойно и уязвимо положение, от друга.

Конкретни бенефициенти по схема BG161PO001/1.2-02/2011 по ОП РР, както и по настоящата схема по ОП РЧР, са общините Видин, Девня и Дупница.

След изграждането на социалните жилища допълващата операция по ОП РЧР - „Интегра” предвижда реализацията на взаимодопълващи се дейности в четири основни направления – „Достъп до заетост”, „Достъп до образование” „Социално включване” и „Мерки за трайна десегрегация, с оглед постигането на трайна интеграция на маргинализираните общности.

Демаркация с Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” (ОП РКБИ)

През 2012 г. между двете програми продължава да се реализира синергия по отношение на подпомагането на предприятия и кооперации на хора с увреждания. По ОП РЧР се изпълнява схема BG051PO001-5.1.03 „Шанс за всички”. Тя подкрепя специализираните предприятия и кооперации за хора с увреждания, като им дава възможност да организират обучения за придобиване или повишаване на професионална квалификация и осигуряване на заетост за хора с увреждания. Схемата се реализира в допълнение на дейностите по процедура BG161PO003-2.1.10 „Подкрепа за предприятия и кооперации на хора с увреждания” по ОП РКБИ. По този начин по ОП РКБИ специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания могат да закупят и въведат в експлоатация специализирани активи за адаптиране на работните места за нуждите на заетите лица с увреждания и да си осигурят необходимите им за целта консултантски услуги, а по ОП РЧР – да получат средства за заетост и обучение на работещите в тях хора с увреждания.

В рамките на ОП РЧР продължава изпълнението на схема „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност”. Схемата цели подкрепа на безработни лица с ясна идея за стартиране на собствен бизнес да бъдат подпомогнати за реализирането ѝ. По ОП РЧР се подкрепя стартирането на самостоятелна стопанска дейност във всички сектори на икономиката с изключение на селското и рибното стопанство. Схемата е пряко насочена към безработни лица, като включват задължителен компонент на обучение или консултиране по предприемачество, предхождащи отпускането на помощта. ОП РКБИ финансира мярка BG161PO003-1.1.03 „Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги”. За разлика от ОП РЧР, където първоначално обект на подкрепата е безработното лице, по ОП РКБИ се подкрепят вече съществуващи предприятия. Задължителен компонент на подкрепата по ОП РКБИ е и наличието на регистриран патент или лицензия, което допълнително ограничава кръга на потенциални бенефициенти. Демаркацията между двете схеми се осигурява на ниво отделен проект.

Демаркация с Оперативна програма „Околна среда” (ОП ОС)

С цел осигуряване на демаркация с ОП ОС и недопускане на двойно финансиране на проектни предложения и/или отделни дейности с дейности, финансирани по ОП РЧР, представител на УО на ОП РЧР участва в Комитета за избор и координация на проекти (КИКП) по ОП ОС. КИКП извършва проверка дали одобрените за финансиране проекти и включените в тях дейности не се финансират от други оперативни програми.

В резултат на извършените проверки през 2012 г. не е установено наличие на двойно финансиране на дейности по ОП РЧР и ОП ОС.

Демаркация с Оперативна програма „Техническа помощ” (ОП ТП)

Оперативна програма „Техническа помощ” е хоризонтална програма. Целите, приоритетните оси и ключовите области на интервенция по ОП ТП са съгласувани с целите и приоритетите на техническата помощ на останалите оперативни програми, за да се избегне дублиране и да се постигне съгласуваност с другите програми.

Оперативна програма „Техническа помощ” допринася за успешното изпълнение на проектите в сферата на деинституционализацията на децата, съфинансирани по ОП РЧР, в рамките на проект BG161PO002-1.9.01-0001-C0001 „Подкрепа”. Проектът е с бенефициент Държавната агенция за закрила на детето. Като част от проекта е създадено звено за координация, което да оказва подкрепа на институциите, пряко ангажирани с изпълнение на проекти по Плана за действие по Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България”. Звеното трябва да осигурява непрекъсната координация и обратна връзка за изпълнението на проектите и идентифициране нуждите от конкретна подкрепа и помощ. Координацията трябва да бъде реализирана по начин, който да осигурява по всяко време проследяване и събиране на

информация за хода на изпълнение, управление и отчитане на проектите от Плана за действие, изпълнявани от конкретните бенефициенти – Държавната агенция за закрила на детето, Агенцията за социално подпомагане, Министерството на здравеопазването.

Демаркация с Програмата за развитие на селските региони

Основните сфери, в които трябва да се постави разграничителна линия между дейностите, финансирани по Програмата за развитие на селските региони и схемите по ОП РЧР, са:

- Мярка 111 „Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания”;
- Мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”;
- Мярка 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности”;
- Мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия”.

С оглед на недопускането на двойно финансиране за дейности и резултати, свързани с професионално обучение на заети лица, в схемите по ОП РЧР с такава насоченост не се допуска обучение на лица по професионални направления с код 62 „Селско, горско и рибно стопанство” от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

По отношение на мерките - Мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”, Мярка 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности” и Мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия”, които целят насърчаване на предприемачеството, важно е да се отбележи, че те допълват схема „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност” на ОП РЧР, насочена към безработни лица, които желаят да започнат собствен бизнес.

Програмата за развитие на селските райони допълва интервенциите по ОП РЧР, насочени към деинституционализацията на децата в България. През май 2012 г. приключи приемът на заявления по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” за предоставяне на финансиране за резидентни и съпътстващи услуги (съгласно Националната карта на услугите). По тази мярка ще се осигури финансиране за изграждането на центрове за настаняване от семеен тип, защитени жилища, центрове за социална рехабилитация и интеграция, дневен център за деца с увреждания. По този начин се създават условия да бъде изградена и необходимата инфраструктура за предоставяне на социални услуги за деца в общността и в районите от селски тип.

2.7. Наблюдение и оценка

Мерките за наблюдение и оценка, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение, включително срещнати трудности и стъпки за тяхното преодоляване.

Мерки за наблюдение

Работа на Комитета за наблюдение

В рамките на 2012 г. са проведени две редовни заседания на Комитета за наблюдение на ОП РЧР и пет писмени процедури.

Десетото редовно заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е проведено на 31.05.2012 г. в гр. Пловдив. Комитетът одобри Годишен доклад по изпълнението на ОП РЧР за календарната 2011 г. и доклад относно проведени одити. Одобрението на Комитета получи шест нови критерии за избор на операции на обща стойност 159 485 201 лв., а по единадесет бяха гласувани промени. На заседанието бяха представени за информация и доклад за извършените проверки на място от страна на Сертифициращия орган, както и изводите от извършено специализирано изследване за установяване на базови данни по индикаторите, посочени в глава 6 „Сфери на действие по отношение на ромската общност” на ОП РЧР.

Единадесетото редовно заседание на Комитета за наблюдение се проведе на 15 ноември 2012 г. в гр. Правец. По време на заседанието членовете на Комитета за наблюдение одобриха предложения за пренасочване на финансов ресурс между отделните приоритетни оси на оперативната програма на обща стойност от малко над 89 млн. лв. или около 3,8% от бюджета на програмата. Разглежданите промени в текста на оперативната програма бяха съпроводени с конкретни предложения за промяна на критерии за избор на 43 операции на обща стойност 1 млрд. и 262 млн. лв. или 53% от бюджета на оперативната програма. По време на заседанието, Комитетът за наблюдение разгледа и доклад за напредъка по изпълнението на програмата. На заседанието беше представен за информация и доклад за извършените проверки на място от страна на Сертифициращия орган, като КН одобри и редовният доклад относно проведени одити.

В рамките на проведените писмени процедури са разгледани и съгласувани предимно промени по вече одобрени от Комитета критерии за избор на операции по всички приоритетни оси на оперативната програма с изключение на Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“.

Мерки по отношение развитието и усъвършенстването на ИСУН

През 2012 г. продължи работата по въвеждане и подобряване на вече пуснати в експлоатация функционалности на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в България (ИСУН). Основният фокус на работата е поставен върху извършване на промени в модулите с оглед допълване на елементи от процеса по управление и контрол на средствата по програмите, изчистване на грешки и съобразяване с новостите в нормативната уредба.

През отчетния период са въведени следните функционалности в експлоатация:

- модул „Одит“;
- въведена възможност за увеличаване на стойността на проект;
- въведена възможност за изравняване на суми по източници на финансиране;
- подобрен интерфейс между счетоводната система САП и ИСУН;
- подобрени параметри на справката, която се извежда от системата по Приложение 3 „Списък на данните за операциите, които да се предоставят по искане на Комисията за целите на проверките на документи и проверките на място съгласно член 14“ от Регламент (ЕО) 1828/2006.

Модул „Одит“ е насочен да подпомогне дейността на органите, извършили одити, във връзка с получаване на разумна увереност за ефективното и надеждно функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността при изразходване на средствата по оперативните програми. Модулът е предвиден да поддържа информация по отношение на извършените одитни ангажименти и проследяване изпълнението на препоръки от извършени одити. Основните потребители на модула са представители на Управляващите органи, Междинните звена, Одитният орган и органи, извършващи одити.

Във връзка с въведената още през 2011 г. възможност за електронно кандидатстване чрез ИСУН през 2012 г. почти по всички стартирали процедури по оперативната програма е използвана тази опция, а именно:

Номер	Наименование
BG051PO001-1.1.09	Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта
BG051PO001-1.1.10	Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда
BG051PO001-1.1.11	Подкрепа за заетост
BG051PO001-1.1.12	Първа работа
BG051PO001-1.1.13	Ново работно място

Номер	Наименование
BG051PO001-1.2.03	Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност - Компонент 2
BG051PO001-2.2.03	На път
BG051PO001-2.3.03	Безопасен труд
BG051PO001-3.1.07	Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда
BG051PO001-3.1.08	Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища
BG051PO001-3.1.09	Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища
BG051PO001-3.1.10	Подобряване качеството на професионалното обучение
BG051PO001-4.2.06	Студентски стипендии
BG051PO001-4.3.05	Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите
BG051PO001-5.1.04	Помощ в дома
BG051PO001-5.1.05	Съпричастност
BG051PO001-5.2.13	Живот в общността
BG051PO001-6.1.11	Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет
BG051PO001-6.2.17	Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването
BG051PO001-6.2.18	Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги
BG051PO001-7.0.07	Без граници – Компонент 1 – Фаза 2

Мерки за оценка

През 2012 г. основните мерки, предприети от Управляващия орган за осъществяване на оценка, могат да бъдат обобщени, както следва:

- Приключило специализирано изследване за установяване на базови данни по индикаторите, посочени в Глава 6 „Сфери на действие по отношение на ромската общност” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”;
- Извършване на оценка на постигането на стратегическата и специфичните цели на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за периода 2007 – 2010 г.

Приключили изследвания:

Специализирано изследване за установяване на базови данни по индикаторите, посочени в Глава 6 „Сфери на действие по отношение на ромската общност” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

На 06.10.2011 г. е сключен договор с „Прайм консултинг” ООД за „Осъществяване на специализирано изследване за установяване на базови данни по индикаторите, посочени в Глава 6 „Сфери на действие по отношение на ромската общност” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Основните цели, към които договорът е насочен, са:

- Да се събере и систематизира информация за предприетите мерки, насочени към

представителите на ромската общност, по отношение на: интеграция на пазара на труда, достъп до образование и обучение, достъп до социални и здравни услуги;

- Да се предложат целево ориентирани интервенции, които да се съфинансират от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Обхват на изследването:

При анализа и установяването на базови индикатори водещо бе инициативите или програмите да са изцяло насочени към ромската общност, като са разгледани и програми / схеми, където, без ромската общност да е единствена целева група, е възможно да има група проекти, насочени в тази област, и тези проекти да бъдат обособени за нуждите на изследването.

Проучена информация:

За нуждите на изследването беше изготвен списък с програми и инициативи, който беше съгласуван с Възложителя, и след това беше изискана информация от съответните финансиращи организации или административните структури, отговарящи за изпълнението на програмите. При анализа на програмите и инициативите, насочени към ромската общност, в изследването са включени основните източници, функционирали в периода 2005 - 2009 г.

Приложени методи на изследването:

- Експертно – аналитичен анализ
- Описателна (дескриптивна) статистика
- Създаване на база данни
- Кабинетно проучване
- Интервюта с представители на целевите групи

Извършен анализ на ситуацията:

- Демографска структура

Комбинацията от висока раждаемост и смъртност в рамките на общността създава демографски профил на общността с характерна пирамидална структура, при която най-многобройното население е това на младите генерации – 0-9 г. и 10-19 г.

Същевременно, високите нива на смъртност и ниската средна продължителност на живот определят и ниския брой на ромското население във високите възрастови категории над 60 г.

Ясно изразена е тенденцията на концентрация на ромското население в обособени квартали, като тази тенденция се забелязва в градските и в селските райони. Това води до устойчива пространствена сегрегация на ромските квартали и махали от останалото население.

- Пазар на труда

В резултат на настъпилата в последните години икономическа криза ромите стават все по-неконкурентни спрямо представителите на останалите общности, основно заради своята ниска квалификацията и образование, както и поради социалния им статус и възприемане от обществото. Друга характерна особеност е, че при ромите заети са едва 50.2% от икономически активните лица, т.е. едва 19.35% от всички роми над 15-годишна възраст.

- Образование и обучение

Образователното ниво сред ромите е най-ниско в сравнение с останалите етнически групи в страната, като към този фактор следва да се добави най-големия брой на деца, отпадащи от училище. Като резултат малка част от ромите притежават професионална квалификация, придобита в образователни заведения.

- Здравеопазване

Отчита се ниска здравна култура и затруднен достъп до адекватни здравни и социални услуги, много висок процент на инвалидизиране сред представителите на ромската общност. Поради

неизградената или лошата инфраструктура в селищата и махалите им, представителите на ромската общност по-често боледуват от хепатит, стомашно-чревни заболявания, различни болести, причинявани от паразити.

Анализ на резултатите от изследването:

Инициативите в образователната сфера отчитат най-добри резултати за проверявания период, тъй като независимо от променените икономически условия в национален и световен мащаб, образователната система е тази, която може да поеме отговорността за бъдещата реализация и интеграция на младежите от ромската общност. В този план изпълняваните мерки могат да бъдат оценени като адекватни на нуждите, насочени са били към интеркултурно образование, задържане или връщане на децата в училище, създаването на нови модели и обучителни подходи, които да допринасят за работата на учителите в мултиетническа среда.

В светлината на негативната тенденция за реален спад в постоянната заетост на ромите и ниския дял на заетите сред икономически активните лица, както и, че основната заетост на представителите от ромски произход е на нископлатени и не изискващи образование и професионална квалификация позиции прилаганите мерки за повишаване на заетостта са били адекватни, дори задължителни, заради трудностите, които представителите на ромската общност срещат при намирането на работа. В същото време трябва да се отбележи, че поради ниското образователно равнище част от програмите, в т.ч. и националните, са създавали временна заетост, или пък са действали краткосрочно, защото след тяхното приключване, ситуацията се е връщала към своето изходно положение. В тази връзка насочеността на следващите интервенции следва да се ориентира към интегрирани проекти, които да разглеждат комплексно въпросите и причинно-следствените връзки между заетост – образование – демографски особености.

Анализът на финансираните дейности показва адекватност на прилаганите мерки и постигнати добри резултати в областта на здравеопазването, насочени основно за превенция и информационни кампании. Резултатността обаче страда от факта, че става въпрос за кампанийни дейности, а когато се установи дадено заболяване, тогава лицето от ромски произход се поема от здравната система, която функционира по свои правила, и е трудно да се оцени обективно ефективността от последващите действия. Тук устойчивостта на резултатите са и в пряка зависимост с необходимостта лицата да са здравно – осигурени, което е свързано с тяхната заетост.

Общо заключение от анализа на осъществените проекти е, че за следващите интервенции следва да се обърне внимание на програми и инициативи, които предлагат комплексни действия и решения, насочени концентрирано към ромската общност. Не бива да се допуска допълнително сегрегиране на децата в образователната система, независимо от очевидните процеси на концентрация в определени области и градове, а дори и в рамките на населените места.

Заетостта трябва да се стимулира, като се обвърже с повишаване на умения и професионални познания, които да позволят по-доброто позициониране на лицата от ромски произход на пазара на труда.

Трябва да се насърчава сътрудничеството и активното участие на неправителствените организации в предоставянето на комплексни социални услуги за ромите и техните семейства и участие на самите роми в инициативи и интегриращи дейности.

Необходимо е да се осигури включване на ромски специалисти в сферите, за които се планират дейности и им се даде възможност да участват на ниво планиране, реализиране, мониторинг и финансиране, за да има прозрачност в дейностите.

Не на последно място е необходимо да се разработват програми и мерки за осъществяване на активни медийни информационни кампании сред обществеността за изграждане на положителни нагласи към ромите.

В рамките на договора бяха идентифицирани основните проблеми, които представителите на

ромската общност срещат при подготовка и изпълнение на проекти, насочени към целевата група, както и добри и лоши практики.

В рамките на договора за изследването бяха разработени и 7 предложения за интервенции, с фокус насочен към ромската общност, в областите на приоритетите на ОП РЧР, които биха могли да се приложат както в настоящия, така и в следващия програмен период.

Оценки/ изследвания в процес на провеждане:

Оценка на постигането на стратегическата и специфичните цели на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за периода 2007 – 2010 г.

На 29.08.2011 г. е сключен договор с обединение „Корпорейт едн пбблик мениджмънт кънсалтинг груп и партньори” за „Оценка на постигането на стратегическата и специфичните цели на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за периода 2007 – 2010 г.”. На единадесетото редовно заседание на КН членовете на Комитета за наблюдение имаха възможност да се запознаят и с предварителните резултати от междинната оценка на оперативната програма.

Методологическа рамка

Приетият методологичен подход е комплексен, като дейностите по набиране на информация бяха реализирани чрез количествени и качествени методи.

Качествени методи за набиране на информация:

- Преглед на документи

Поради своя характер оценката включи преглед на голямо количество източници на първична и вторична информация: годишни доклади за изпълнение на програмата, насоки за кандидатстване, ръководства за бенефициентите, други източници на информация като интернет страницата на ОП РЧР, Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС. Бе прегледана и документация по изпълнени проекти: досиетата на проектите – проектни предложения, договори, технически и финансови доклади за изпълнение на проектите, като беше събрана информация за физическото и финансово изпълнение.

- Консултации, дълбочинни интервюта и фокус група

По време на изпълнение на оценката бяха регулярно провеждани консултации с представители на УО и междинните звена, по време на които бяха съгласувани и съответно одобрени всички използвани методи и средства.

За нуждите на интервютата бяха разработени специални въпросници, които съдържаха отворени въпроси за всички конкретни бенефициенти, изпълнявали проекти по ОП РЧР в периода на оценка.

Беше проведена фокус група по предварително разработен сценарий с представители на социално-икономическите партньори, които са и конкретни бенефициенти по приоритетна ос 2.

Количествени методи:

- Анализ на документи – проектни досиета

Беше проведено документално проучване на 30-процентна извадка от договори по схемите за конкурентен подбор и всички договори по схемите за директно предоставяне, тъй като за тях не беше приложимо формирането на извадки. Набраната информацията беше документирана в контролен лист.

- Анкети (он-лайн и телефонни)

Анкетите за целевите групи бяха един от основните инструменти за събиране на първична информация за извършване на оценката, като за усъвършенстването на тези инструменти бяха ползвани на практика резултатите от всички останали информационни дейности.

– Приложение на статистико-иконометрични методи

Приложението на статистико-иконометрични методи беше подчинено на установяване, формализиране и определяне на причинно-следствени зависимости (каузални статистически зависимости), за оценка ефектите от оперативната програма върху определени наблюдавани характеристики. Оценка на въздействието на програмата предполага провеждане на ad hoc (за целта) статистико-иконометрично изследване, при което да се търсят специфични подходи и модели за оценка на въздействието на програмата.

Основните изводи от извършената междинна оценка могат да бъдат обобщени, както следва:

1. До края на 2010 г. ОП РЧР има положително, но все още слабо въздействие върху развитието на икономическите процеси в страната. Към края на 2012 г. ОП РЧР засилва значително положителната си роля за икономическото развитие. От една страна, това е резултат от по-високите нива на усвояване в период на икономическа криза и силно ограничени публични и частни инвестиции. От друга страна, съществена част от средствата по ОП РЧР са насочени към развитие на човешкия капитал, което рефлектира върху икономиката в средносрочен план, а ефектите са осезаеми поне една-две години след реализиране на инвестициите.

В края на 2015 г., когато приключва периодът за използване на средствата, отпуснати в рамките на настоящия програмен период, при пълно усвояване на средствата, се очаква ОП РЧР да окаже следните ефекти върху основните макроикономически показатели на страната:

- Реалният БВП се очаква да бъде с 2.3% по-висок в сравнение със сценария, в който липсва каквото и да е усвояване на средствата;
- Частното потребление се очаква да бъде с 3.6% повече в реално изражение спрямо сценария с нулево усвояване;
- Частните инвестиции се очаква да бъдат с 4.8% по-високи в реално изражение;
- Броят на заетите се очаква да бъде с 3.7% по-висок;
- Коефициентът на безработица се очаква да бъде с 2.1 пр. п. по-нисък;
- Средната работна заплата в страната се очаква да бъде със 7.4% по-висока в номинално изражение.

2. Благодарение на интервенциите по ОП РЧР, лицата, успешно завършили обучение, са повишили заетостта и доходите си. Усвоените и пряко приложими умения са повишили конкурентоспособността на обучените лица на трудовия пазар и косвено – на работодателите им.

В рамките на междинната оценка е извършено и проучване относно ефекта върху заетите лица от включването им в обучения. Направено е сравнение между заети лица, които са участвали в обучение, и такива, които са имали възможност, но не са участвали. Емпиричният анализ в изследването се основава на данни от проведени анкетни проучвания за периода 2007-2010 г., т. е. преди и след участието в обучение по ОП РЧР.

Директното предоставяне на услуги с ваучери за обучение по „Аз мога“ е най-успешната схема на ОП РЧР за изследвания период. Тази схема отговаря на потребностите, стимулира личното участие и постига резултат за повишена адаптивност и гъвкавост на работната сила като доказано подпомага запазването на заетост. Предоставянето на услуги с ваучери е по-ефективно и доказано по-популярно. Тези констатации са подкрепени и от изследването на нетния ефект на услугите.

На първо място по предпочитание е обучението за ползване и общуване на чужд език, следвано от обучение за работа с компютър, интернет или специализиран софтуер, а на трето място е обучението за придобиване/ повишаване на професионалната квалификация. В тези обучения са се включили 88.9% от участвалите в проучването.

Изследването проследява какво биха искали да постигнат лицата през следващите 12 месеца. Трите най-желани промени за лицата и от двете групи (участвали и неучаствали) са: 1) да запазят работата и дохода си; 2) да увеличат дохода си и 3) да получат повишение.

Участието в обучение повишава шансовете за придобиване на квалификация в съответствие с изискванията на средата и за по-висока адаптивност. Последните се включват в обучение, защото виждат в това на първо място, възможност за бъдещо кариерно развитие (70.4% от участвалите в обучение).

Фактът, че обученията се оценяват като средство за увеличаване на шансовете за заетост и кариерно израстване, както и преобладаващата преценка, че те отговарят на очакванията на лицата за обхват и съдържание („широко профилни/ в кръга на професионалния интерес”), определят и нагласите на лицата да ги популяризират, да се включат и в друг подобен проект при възможност (95.3% от участвалите), както и да заплатят сами обучението си („да, категорично” – 21.9%). Макар да проявяват сходство в готовността да заплатят за обучението си, относителният дял на лицата от групата на участвалите, отговорили с положителен отговор, е значително по-висок от този на лицата от групата на неучаствалите, които дават положителен отговор (81.3% срещу 69.5%).

Основният резултат е, че участието в обучение е увеличило вероятността за постигане на по-високи доходи от труд и за запазване на заетост. Могат да се представят няколко ключови извода:

- Участието в обучение увеличава вероятността за ръст в доходите. Делът на лицата, при които се наблюдава повишение на доходите, е по-висок при участвалите (14.9%) спрямо неучаствалите лица (13.4%). През разглеждания период се наблюдава съществен растеж на дела на лицата с най-високи доходи в групата на участвалите, който значително надвишава този в групата на неучаствалите като разликата в измененията между двете групи е близо 2.2 пъти. Вследствие на това, делът на популацията с най-ниски доходи в групата на участвалите се понижава с по-бързи темпове спрямо групата на неучаствалите. Намалението при участвалите през разглеждания период възлиза на 31.3%, а при неучаствалите на 21.2%. Изходното ниво на доходите също оказва значимо влияние върху вероятността за увеличаване в доходната група. По-високи доходи в изходния момент кореспондират на по-голяма вероятност за увеличаването им. Вероятността за ръст в доходите е по-висока за лица с висше образование в сравнение с групата на лицата със средно или по-ниско образование.
 - Статут на пазара на труда – тази характеристика, заедно с изменението в доходите, е най-показателният индикатор за оценка на ефекта от провежданите програми. Делът на наетите и самозаетите лица се увеличава чувствително при участвалите, докато по отношение на неучаствалите е налице ясно изразен спад в относителния дял на заетите лица. Разликата в измененията между участвалите и неучаствалите през разглеждания период в дела на наетите лица е над 5%. Съответно при неучаствалите делът на безработните лица се повишава близо 1.7 пъти, докато при участвалите се наблюдава намаление от 50%.
 - Благодарение на интервенциите по ОПРЧР по-голяма част от обучените най-малкото са запазили работните си места за изследвания период, въпреки общата тенденция към повишаване на безработицата в периода на икономическата криза от края на 2008 г.
 - Вероятността да си намериш работа след участие в програма за повишаване на квалификацията се повишава с 5.7%. Сравнението между постигнатите резултати по ОПРЧР и тези в други страни-членки показва близки резултати по отношение на възможностите за намиране на работа след участие в избрана схема, като вероятността това да се случи най-често варира в интервала между 5 и 10%.
 - Непряко приложимите придобити умения и компетенции са добавили качество, което е повишило мотивацията на обучените, инициативността и готовността им за продължаващо професионално развитие, което повишава вероятността да намерят по-добра или подходяща нова работа.
3. Изпълняваните през разглеждания период интервенции допринасят за подобряване на достъпа до образование чрез подобряването на средата и създаване на съвременни условия за

обучение и развитие на децата, включване на децата и учениците от малцинствените етнически групи в учебния процес, повишаване на капацитета и подготовката на учители за работа в мултикултурна среда и организиране на извънкласни и извънучилищни дейности за работа с децата през ваканциите и свободното време. Интервенциите са допринесли и за осигуряване на равен достъп до качествени образователни услуги за всички, както и за намаляване на броя на рано напускащите училище чрез създадените системи и модели за провеждане на извънкласни дейности и разнообразни форми на включване на учениците в извънучилищни занимания.

4. Интервенциите, насочени към внедряване и използване на ИКТ в образованието, имат потенциал да допринесат за подобряване на качеството и адекватността на образователните услуги чрез въвеждане на нови иновационни методи на преподаване и въвеждането на ИКТ в образователния процес, което отговаря впоследствие и на модернизирания се пазар на труда.

5. Постигнати са добри резултати при операциите, насочени към училищни и студентски практики. Положителен ефект има и въведената роля на наставниците в практическото обучение. Изпълнението на тези проекти допринася и за развитие на партньорства между училища и университети с бизнеса, като осъществява и пряка връзка за завършващите образованието си лица с бизнеса. Проведеното анкетиране показва, че по отношение на ползите, които участниците идентифицират, най-голям процент са отговорили, че това са получените практически знания и умения преди всичко, свързани с изучаваното в училище и университета. Съществена полза е и споделяната от участниците, че са си намерили по-лесно работа (64%), като е възможно това да е на същото място, където е проведена практиката им – 49% отговарят, че са ги поканили да останат на работа в организацията, където се е провеждала практиката им.

6. Разработената рейтингова система допринася за повишаване на качеството на образователните услуги и модернизиране на висшето образование. Чрез предоставяните студентски стипендии и награди се стимулират по-добрите резултати по време на обучението на младите хора и тяхното по-добро представяне на конкурси и състезания. Това допринася, макар и непряко, за развитие на потенциала в областта на изследванията и иновациите.

7. Подпомагането на докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени в научните изследвания е полезно и необходимо, защото по този начин се стимулират млади хора да работят в дадената научна област, прилагат се иновативни подходи за трансфер на знания – учени и водещи експерти предават своя опит и знание на младите учени и изследователи чрез съвместни разработки. За по-голямата част от анкетиранияте лица участието в програмата е довело до подобряване на материалната и изследователска база и условията за развитие в избраната от тях област. След приключване на програмата 87,7% от участниците за посочили, че имат достъп до необходимите им бази данни, оборудване, литература и др., спрямо 53,3% преди старта на програмата. Наблюдава се растеж на дела на участвалите в международни изследователски екипи до близо 21% при приключване на програмата в сравнение с 13% в началото на периода. Над половината от анкетиранияте докторанти посочват като ефект от участието си защита на дисертацията, което заедно с крайната оценка за повишаване на квалификацията, могат да бъдат отчетени като положителен ефект от проведената програма.

8. ОП РЧР е допринесла за разширяване на обхвата на социалните услуги, като е дала възможност на над 36 хиляди лица от уязвими групи в периода 2007 -2010 г. да се възползват от социални услуги в общността и в семейна среда, с което значително са преизпълнени целевите стойности на индикаторите по програмата. Значителен напредък е отбелязан по отношение на мерките, насочени към разкриване на нови социални услуги. Заедно с това, схемите са допринесли и за разширяване на териториалния обхват на социалните услуги, като са дали възможност от услугите да се възползват хора от всички общини на територията на страната, включително и лица, живеещи в отдалечени и малки населени места, в които предлагането на социални услуги е изключително ограничено. По отношение на ефекта от услугите за самите ползватели, проведените анкети дават възможност да се направи извода, че реализираните схеми са допринесли най-вече за подобряване на качеството на грижите (86,67% от анкетиранияте са посочили този отговор) и за подобряване на физическото/психическото

състояние на ползвателите (88,66%). Качеството на услугите е оценено изключително високо от ползвателите.

9. Като добра практика в сферата на деинституционализацията е отбелязано координираното използване на средства от различни оперативни програми и фондове – ОП РЧР, ОП „Регионално развитие“ и Програмата за развитие на селските райони.

2.8. Национален резерв за изпълнение (когато е приложимо и само в годишния доклад по изпълнението за календарната 2010 г.)

Информацията, описана в член 50 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

Не е приложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Приоритетна ос 1

3.1.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Приоритетна ос 1																							
Област на интервенция 1.1. Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда																							
Индикатор 1.1: Брой лица, получили посреднически услуги (И) (4)	Постигнат резултат към момента	-						0		11 939		16 325		43 842								72 106	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-					0	0	5110	6829	6702	9623	23567	20275							35 379	36 727	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		100 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 1.2: Брой лица, започнали работа (Р) (5)	Постигнат резултат към момента	-						0		1 995		948		15970								18 913	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-					0	0	742	1253	410	538	7935	8035							9 087	9 826	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		50 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 2.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация (И)	Постигнат резултат към момента	-						0		8 877		16 202		36 836								61 915	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-					0	0	5918	2959	8357	7845	18707	18129							32 982	28 933	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		100 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 2.2: Дял на	Постигнат	-						0		3 849		19 326		35 224								58 399	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
лица, придобили или повишили степента си на професионална квалификация (Р)	резултат към момента																					(94%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	2546	1303	10698	8628	19364	15860							32 608	25 791
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		80%	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 3.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции (И)	Постигнат резултат към момента	-						0		6 423		1 083		12 625								20 131	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	2065	4358	42	1041	6061	6564							8 168	11 963
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		30 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 3.2: Дял на лицата, придобили ключови компетенции (Р)	Постигнат резултат към момента	-						0		5 894		1 079		12 165								19 138 (91%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	1873	4021	41	1038	5867	6298							7 781	11 357
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		90%	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 4.1: Брой лица, включени в заетост след обучение (И)	Постигнат резултат към момента	-						0		3 514		20 058		34 150								57 722	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	1685	1829	10621	9437	17731	16419							30 037	27 685
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		80 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 4.2: Дял на лицата със запазена заетост 1 година след участие в мярка за насърчаване на	Постигнат резултат към момента	-						0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева	-		-		-		-		-		-		-				-		-		50%	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
заетостта (Р)	стойност (3)																						
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Област на интервенция 1.2. Заетост чрез развитие на предприемачеството																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение по предприемачество (И)	Постигнат резултат към момента	-						0		0		1 917		12 547								14 464	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	0	0	902	1015	5838	6709							6 740	7 724
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		50 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, успешно завършили обучението (Р)	Постигнат резултат към момента	-						0		0		0		14 210								14 210 (98%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	0	0	0	0	6629	7581							6 629	7 581
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		80%	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 2.1: Брой новосъздадени предприятия посредством инициативи за подкрепа на малкия бизнес (И)	Постигнат резултат към момента	--		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		10 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 2.2: Брой лица, заети в създадените предприятия 1 година след приключване на финансирането (Р)	Постигнат резултат към момента	-						0		0		0		0								0	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-					0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30 000	
	Базова стойност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012 г.)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	68 332	34 860	39 497	19 939
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	0	0	279	163
от които самонаети	0	0	0	0
Безработни	67 686	34 462	38 889	19 574
от които продължително безработни	16 855	9 063	8 943	4 574
Неактивни лица	646	398	329	202
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	123	112	94	86
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	11 248	5 291	4 731	2 156
55 - 64 години	14 333	6 603	8 366	3 758
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	8	6	8	6
Малцинства	7 806	4 004	3 200	1 716
Хора с увреждания	1 209	577	816	378
Други хора в неравностойно положение	613	270	385	175
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	1 782	855	233	110
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	24 599	12 290	11 912	5 806
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	26 949	13 598	17 421	8 771
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	6 457	3 078	3 840	1 751
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	8 545	5 039	6 091	3 501

Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.1.1), и друга релевантна информация

През 2012 г. в рамките на приоритетна ос 1 е отчетено изпълнение по 8 схеми, като общо за отчетния период са обявени 5 схеми в рамките на област на интервенция 1.1 “Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда”, както и компоненти 2 и 3 на операция BG051PO001-1.2.01 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност”. През отчетната година са сключени 114 договора, което е 6 пъти повече, отколкото за всички предходни години, като това се дължи основно на две схеми: BG051PO001-1.1.07 „Вземи живота си в свои ръце”, по която са сключени 44 договора и BG051PO001-1.1.09 “Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта” – 67 договора. По този начин към 31.12.2012 г. броят на сключените договори в рамките на тази приоритетна ос достигна 134, като едва 4 от тях са прекратени.

Ако в предните години се наблюдава тенденция за плавно увеличение на броя на включените лица в схеми от приоритетната ос, то през отчетната година броят на включените лица е над три пъти по-голям в сравнение с предходната 2011 г. – 68 332 лица срещу 20 150. Отново най-голям е приносът на схема „Развитие”, като малко над 51% от всички входящи лица са включени в тази схема. Същевременно през 2011 г. делът на лицата от „Развитие” е близо 80%, като спадът през 2012 г. се дължи, както на стартирането на някои нови схеми, така и на разгръщането на дейностите по схеми, стартирали през 2011 г. Това води и до някои промени в осреднения

профил на включените по схеми от приоритетна ос лица.

По отношение на разпределението на участниците по полов признак, следва да се отбележи, че почти се запазва съотношението от 2011 г., като делът на мъжете се увеличава с 1,2% и достига 49%. Данните показват, че мъжете и жените са разпределени балансирано в различните схеми, като изключение правят само „Отново на работа” (поради спецификата на схемата) и „Вземи живота си в свои ръце”, в рамките на която близо 2/3 от включените са жени.

Констатира се лек спад и в дела на дълготрайно безработните лица от 26,1% на 24,7%, но за сметка на това в абсолютни стойности увеличението спрямо 2011 г. е трикратно, като отново най-много дълготрайно безработни лица са включени в рамките на схема „Развитие”, по която всяко трето включено лице спада към тази група.

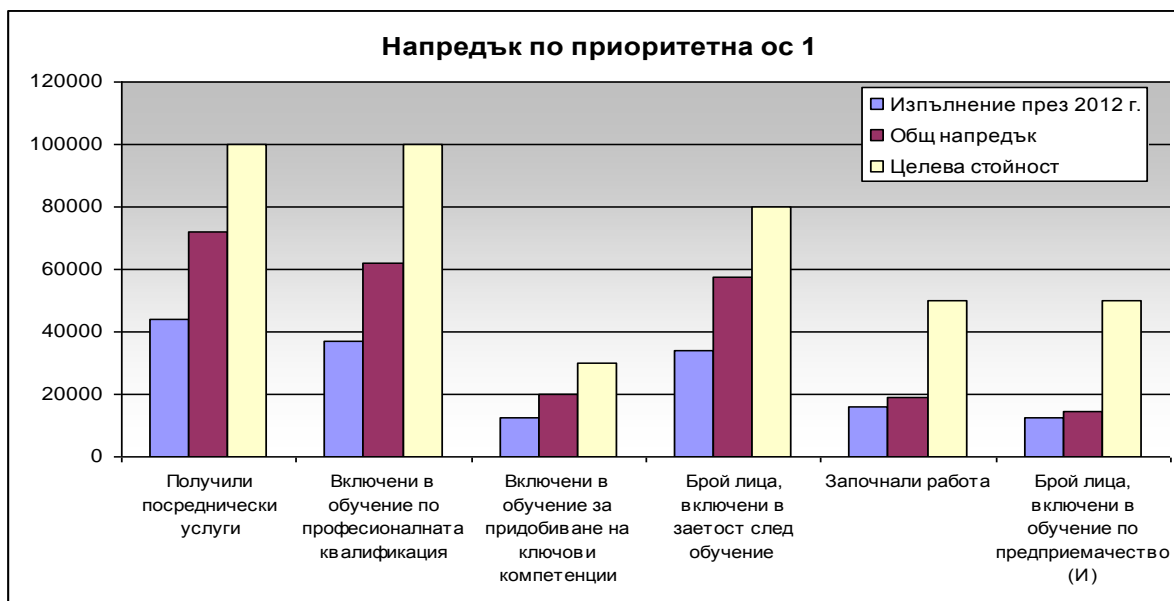
Една от сериозните промени спрямо 2011 г. е в разпределението на участниците по възрастов признак, като сериозно се е увеличил делът на лицата до 34-годишна възраст и от 28,8 % вече достига 38,1%, което е за сметка на намаляване на относителния дял на участниците над 55 г. Това се дължи в голяма степен на стартиралите схеми, насочени към безработни младежи. Така например, в рамките на схеми BG051PO001-1.1.06 “Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж” и BG051PO001-1.1.12 “Първа работа” всички включени лица са на възраст до 34 години.

Подобна тенденция се забелязва и при разпределението на участниците по достигната степен на образование, като се увеличава делът на лицата с висше образование от 6,5% на 12,5%, което е за сметка на лицата без достигната степен на образование или с начален етап, които от 44,9% през 2011 г. намаляват до 38,6% през отчетната година. Както и при разпределението по възраст, и промяна в дяловете се дължи в голяма степен на схема BG051PO001-1.1.06 “Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж”, в която 45,5% от включените лица са с висше образование, а също и на схема BG051PO001-1.2.01 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност”, в рамките на която са включени близо 4200 лица с висше образование, т.е. половината от лицата с висше образование в рамките на приоритетна ос 1.

Запазва се тенденцията за намаляване на относителния дял на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, като от 14,7% през 2011 г. спада до 14,1% през 2012 г. Остава непроменен и относителният дял на лица, принадлежащи към етнически малцинствени групи, но спада делът на ромите, чиито представители през 2011 г. са близо 57% от етническите малцинствени групи, а през отчетната година са малко под 48%. Отново най-голям е делът на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, в рамките на схема „Развитие”, като същевременно ако през 2011 г. са почти 90% от всички лица в неравностойно положение в рамките на приоритетната ос, то през отчетната година делът им спада до 60,8%. Това се дължи на схеми като BG051PO001-1.1.07 “Вземи живота си в свои ръце”, по които близо половината от включените лица принадлежат към групи в неравностойно положение.

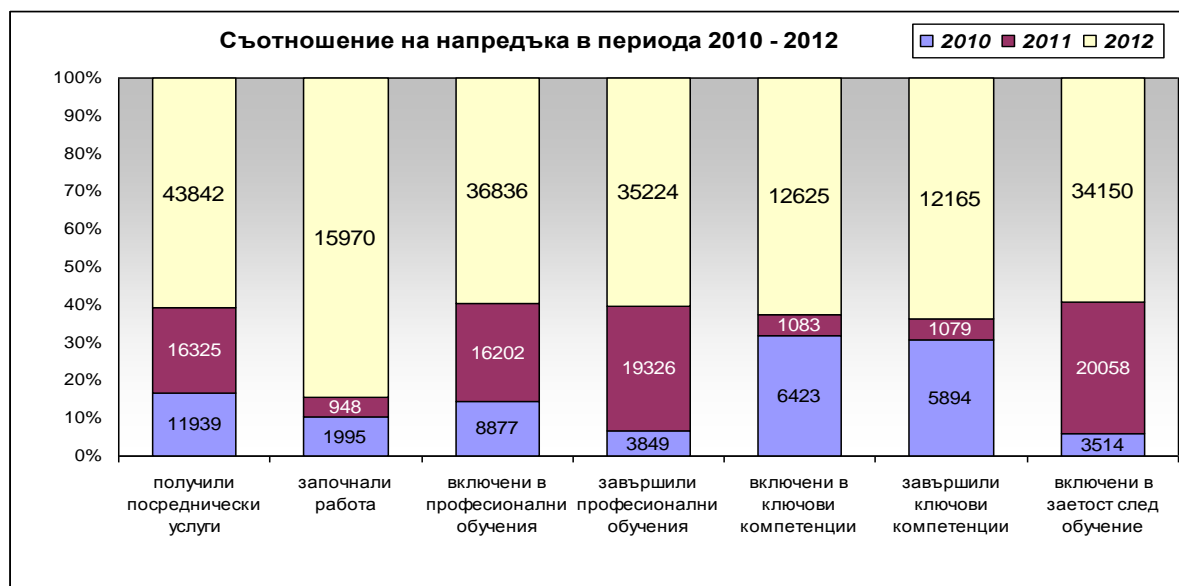
По отношение на постигането на целевите стойности на индикаторите, през 2012 г. се наблюдава изключително сериозен напредък, като по голяма част от индикаторите е постигнат по-голям напредък отколкото за всички предходни години. Това важи и за област на интервенция 1.2 “Заетост чрез развитие на предприемачеството”, по която в предишните доклади бе констатирано сериозно изоставане от целевите стойности. В графика 6 е изложен напредъкът за 2012 г. и общият напредък по индикаторите от приоритетна ос 1.

Графика 6



През отчетната година има напредък в изпълнението по 8 схеми – 7 в рамките на област на интервенция 1.1 “Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда” и една в рамките на област на интервенция 1.2 “Заетост чрез развитие на предприемачеството”. За сравнение, през 2011 г. е отчетен напредък по 5 схеми, като в голяма степен той се формира от лицата, участвали в дейности по схема „Развитие”, което е и причина за слабия напредък по някои от индикаторите. Освен това, повечето схеми, по които е отчетен напредък през 2011 г., стартират през втората половина на годината и броят на включените лица по тях е силно ограничен. В графика 7 е изобразено съотношението в напредъка по индикаторите, в периода 2010 – 2012 г.

Графика 7



През 2012 г. безработни лица са получавали посреднически услуги в рамките на три схеми, като общият брой на тези лица за отчетната година е 43 842, а заедно с тези от предходните години достига 72 106, което съответно е 72,1% от целевата стойност на индикатора. За пръв път през 2012 г. мъжете преобладават сред лицата, получили посреднически услуги, но общо за трите години на напредък жените преобладават и са близо 51%.

По отношение на лицата, започнали работа, данните сочат, че през отчетната година 15 970 лица са започнали работа в рамките на две схеми, което е над пет пъти повече от постигнатото през предходните години. Общият брой на лица, започнали работа към 31.12.2012 г., достига

18 913, което представлява 37,8% от целевата стойност по този индикатор. Разпределението на лицата по пол през отчетната година е почти равномерно (7935 мъже и 8035 жени), като общо за целия период жените имат лек превес заради сериозния дисбаланс особено от 2010 г., когато жените са над 62% от всички започнали работа.

Запазва се тенденцията на двойно увеличение на лицата, включени в обучения по професионална квалификация, като общият брой на стартиралите такива обучения през отчетния период е 36 836 лица, а общият брой на стартиралите професионални обучения достига 61 915 или съответно 61,9% от целевата стойност на индикатора. Въпреки че професионални обучения се провеждат в рамките на четири схеми по тази приоритетна ос, над 94% от всички включени са от схема „Развитие”, което обяснява и по-високия дял на мъжете (53,2 % при средно за оста 49,1%).

Към 31.12.2012 г. своето професионално обучение успешно са завършили 58 399 лица, което представлява 94,3% от стартиралите, при целева стойност 80%. Освен това, следва да се отбележи, че по другите схеми професионалните обучения са стартирали през втората половина на годината и повечето лица се очаква да приключат обучението си през 2013 г., като по този начин делът на успешно завършилите ще нарасне още повече.

Положителна тенденция се наблюдава и по отношение на лицата, включени в обучения по придобиване на ключови компетенции. Ако през 2011 г. такива обучения са предлагани само в рамките на схема „Отново на работа”, то през отчетната година обучения по ключови компетенции се осъществяват вече в рамките на 4 схеми, което води и до многократно увеличение на отчетените лица. През 2010 г. в обучения по ключови компетенции са включени 6423 лица, които през 2011 г. спадат до 1083, а през 2012 г. те вече са 12 625 или почти два пъти повече, отколкото за всички предходни години. Това се дължи основно на стартиралите през отчетната година схеми „Първа работа” и „Подкрепа за заетост”, в рамките на които са включени над 84% от всички лица, обучаващи се на ключови компетенции. Тук отново има лек превес на жените, като това се дължи в голяма степен на схема „Отново на работа”, по която над 90% от включените са жени.

По отношение на успешно завършилите обучения по придобиване на ключови компетенции следва да се отбележи, че към 31.12.2012 г. успешно завършили са 12 165 лица, като общо за целия период завършилите са 19 138 или малко над 95%, при целева стойност 90%.

Друг индикатор, по отношение на който се запазва положителния темп на нарастване, е относно лицата, включени в заетост след обучение. В рамките на отчетната година 34 150 лица по 4 схеми са включени в заетост след обучение, като и тук основният дял е на лица, участващи в схема „Развитие” – близо 95% от всички включени в заетост. Това определя и по-високия дял на мъжете, който е 52% при средно за приоритетната ос 49,1%. Общо за целия период броят на лицата, включени в заетост, достига 57 722 или 72,1% от целевите стойности на индикатора.

През 2011 г. е отчетено сериозно изоставане в постигането на целевите стойности на индикаторите в рамките на област на интервенция 1.2 “Заетост чрез развитие на предприемачеството”, като към края на годината общият напредък е малко под 4%. През 2012 г. това изоставане е частично компенсирано, като до края на годината 12 547 лица са включени в обучение по предприемачество, с което общият им брой достига 14 464 или 28,9% от целевите стойности. Тъй като през 2011 г. обученията стартират през ноември и декември, всички лица приключват обученията си през 2012 г., като броят им достига 14 210 или 98,2% при целева стойност 80%.

Област на интервенция 1.1 “Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда”

Схема BG051PO001-1.1.01 “Повишаване заетостта на младежите чрез трайното им включване на пазара на труда в България”

По тази схема е отчетено изпълнение единствено през 2010 г., а през 2011 и 2012 г. дейности не са осъществявани, като в края на септември 2012 г. договарящият орган внесе предложение за прекратяване на схемата поради сериозно забавяне на дейностите и съществуващ риск от неизпълнение на заложените в проекта дейности и индикатори. С решение в рамките на XI-то заседание на Комитета за наблюдение тази процедура е прекратена и освободеният финансов ресурс е пренасочен към други схеми от приоритетна ос 1.

Общо за периода на изпълнение на схемата в обучение за придобиване на ключови компетенции са включени 5574 лица, което представлява 53,6% от целевата стойност. Успешно завършили са 4984 лица или 89,4% от стартиралите, при целева стойност 90%. Броят на включените в заетост след преминалото обучение достига 940 лица, което е 18.62 % от лицата, успешно завършили обучение, при целева стойност 50%.

Схема BG051PO001-1.1.03 “Развитие”

Схема „Развитие” продължава да бъде най-мощната схема в рамките на тази приоритетна ос, а като бюджет е най-голямата за цялата оперативна програма. На XI-то заседание на КН на ОП РЧР е взето решение да бъде увеличен бюджетът на схемата и съответно целевите стойности на индикаторите.

През отчетния период в обучения по придобиване или повишаване на професионалната квалификация са включени 34 967 лица, с което общият брой на включените достига 59 618, което е близо 94% от коригираните стойности на индикаторите. Към 31.12.2012 г. броят на успешно завършили професионални обучения достига 57 276, от които само през отчетната година - 34 511 лица. По този начин е постигната успеваемост от 96% при целева стойност 80%. Запазва се и констатираната през 2011 г. тенденция на изравняване на участниците по полов признак, като 48,4% от включените през 2012 г. са жени, с което общият им дял от включените в схемата достига 46,1% (при 31,8% през 2010 г.).

В рамките на отчетната година в дейности по схемата са включени 34 967 лица, което представлява малко над половината или по-точно 51,2% от включените лица по приоритетна ос 1.

Въпреки че включените през 2012 г. надвишава броя на включените през двете предходни години лица, разпределението по индивидуални характеристики не се различава рязко. Така например, съотношението между мъже и жени се запазва в стойностите от 2011 г. и мъжете са малко над 51% от всички включени лица, а общо за целия период на реализацията на тази схема са почти 54%.

Запазва се тенденцията от 2011 г. към увеличение на дела на трайно безработните лица, които са едни от приоритетните за включване групи по схемата. Ако през 2010 г. те са 1/5 от всички включени лица, то към края на 2012 г. техният дял надвишава 28%. Въпреки общото съотношение по полов признак, 53% от включените дълготрайно безработни са жени. Следва да се отбележи, че дълготрайно безработните, включени в рамките на „Развитие”, представляват 61,6% от всички дълготрайно безработни, включени в схеми по приоритетна ос 1. Това също е показателно за значението на схемата като инструмент за преодоляване на безработицата в страната.

Най-стабилна е тенденцията при разпределението по възрастов признак, като следва да се отбележи макар и лекото нарастване на дела на по-младите хора от 23,3% през 2010 г. до 25,2% през 2012 г. Тук трябва да се има предвид, че ако през 2010 г. този дял се състои от 1999 лица, то през отчетната година те са вече почти 9000. Делът на младите хора по схемата е значително по-нисък от средния за приоритетната ос, но следва да се има предвид, че по някои от другите схеми целевата група се състои изцяло от лица на възраст до 29 г. Същевременно, общият брой

на лицата до 34 г., включени по схемата за трите години на изпълнение, достига 14 697.

По отношение на разпределението на лицата по достигната степен на образование, данните сочат запазване на тенденцията към включване на все повече лица без или с начален етап на образование. Ако през 2010 г. 42,3% от лицата спадат към тази група, то през 2012 г. техният дял вече е 56,6%, с което общият им дял достига 54,1%. Тази тенденция се дължи на обстоятелството, че голяма част от работните места, които се предлагат в рамките на схемата, не изискват висока квалификация и съответно са ниско платени, което ги прави непривлекателни за лица с по-висока степен на образование. Поради това, разпределението по достигната степен на образование за „Развитие” сериозно се различава от средното за приоритетната ос. Така например лицата с висше образование за 2012 г. са 12,5 %, докато в „Развитие” техният дял е едва 1,7%.

Относителният дял на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение,⁷ остава непроменен през целия период на изпълнение, независимо че лицата, включени през 2012 г., са четири пъти повече от тези през 2010 г. и два пъти повече от тези през 2011 г. Все пак следва да се отчете промяната в съотношението между отделните групи в рамките на този раздел. Така например, ако през 2010 г. лицата, принадлежащи към различни етнически малцинства, са 40,1%, то през 2012 г. те вече са 85,9%, с което общият им дял за трите години достига 78,8% от лицата в неравностойно положение. Има и промяна в относителния дял на ромите, но това по-скоро зависи от населените места, в които са заявени свободни работни места от работодатели. Делът на лицата в неравностойно положение от „Развитие” в рамките на приоритетната ос е почти 61%, което заедно с високия дял на лицата с ниска степен на образование и дълготрайно безработните, е важен показател за значението на схемата за най-уязвимите групи в обществото.

През 2012 г. в заетост след обучение са включени 32 431 лица, от които 15 213 жени. Заедно с включените в заетост през предходните години, те достигат 53 110, което прави 104,7% изпълнение на целевите стойности на индикатора, но следва да се отчита, че тези стойности са заложили при планирана успеваемост на завършилите от 80%, докато реално постигната е 96%. Тези 53 110 лица представляват 92% от всички лица, включени в заетост след обучение в рамките на приоритетната ос, за целия период на изпълнение.

Схема BG051PO001-1.1.04 „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта”

По тази схема през 2012 г. не е отчетено изпълнение, което се дължи на факта, че още през изминалата отчетна година приключва изпълнението на 7 от десетте сключени договора, един е временно спрял, а по един дейностите не са стартирали. Същевременно, през отчетната година е обявена схема BG051PO001-1.1.09 „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта”, която ще бъде разгледана по-надолу в настоящия доклад.

Схема BG051PO001-1.1.05 „Отново на работа”

На XI-то заседание на КН на ОП РЧР е взето решение да бъде намален бюджетът на схемата с 1 000 000 лева, без да се променят целевите стойности на индикаторите.

В рамките на 2012 г. в обучения по придобиване на ключови компетенции са включени 894 лица, като по този начин общият брой на включени в обучения лица достига 2826, което представлява близо 63% от целевата стойност по схемата. Едва три лица не са приключили успешно обучението, което формира дял на успешно завършилите 99,7%, при цели 95%. Включени в заетост след обучение са 630 лица или почти 71% от успешно завършилите. Заедно с тези от 2010 и 2011 г., броят на включените в заетост към 31.12.2012 г. достига 2402 лица или 60% от целевите стойности по схемата.

Спецификата на тази схема е такава, че профилът на участниците рязко се различава от този в другите схеми. Така например, и през 2012 г. се запазва преобладаващият дял на жените, като

⁷ Информацията относно принадлежността към групи в неравностойно положение се базира само върху данни от лицата, които са пожелали да я предоставят.

те представляват 94,6% от всички включени лица. Едва 48 мъже са включени в дейности по схемата през 2012 г.

Делът на трайно безработните сред включените почти запазва стойностите си от 2011 г., като все пак спада с малко над процент до 20,5%.

Възрастовата структура на участниците също се определя от спецификата на схемата, съгласно която при включване с приоритет се ползват лица в предпензионна възраст. Младите лица сред участниците са едва 5,6%, но за сметка на това тези на възраст над 55 г. са близо 48%, което рязко различава възрастовата структура на участниците от средната за приоритетната ос, където възрастните лица сред участниците са малко над 21%.

По отношение на достигната степен на висше образование, следва да се отбележи, че делът на лицата с висше образование по схемата е почти изравнен със средния за приоритетната ос, но за сметка на това лицата със средно образование са над 70% при средно за оста 48,9%. Това води до дял на лицата без или с начален етап на образование от 18%, което е над два пъти по-ниско от средното за оста.

През 2013 г. изпълнението на схемата продължава, като се очаква да бъде осъществен сериозен напредък в постигането на целевите стойности на индикаторите.

Схема BG051PO001-1.1.06 "Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж"

Това е една от схемите, по които през 2012 г. е отбелязан най-сериозен напредък и която се ползва с голяма популярност сред целевите групи. Схемата стартира през есента на 2010 г., но дейностите започват да се разгръщат през 2011 г., когато първите близо хиляда младежи са включени в стаж.

През 2012 г. 30 834 младежи са получили посреднически услуги в рамките на схемата, като заедно с тези от първите две години на изпълнение, общият брой на получилите посреднически услуги достига 53 856, което представлява неколнократно преизпълнение на целевите стойности на този индикатор. Включени в стажуване през отчетната година са 6543 лица, като заедно с тези от 2011 г., общият им брой достига 7491, което представлява 87,6% от целевата стойност на този индикатор.

Разпределението на лицата по индивидуални характеристики по тази схема не е толкова разнообразно, колкото при други схеми, но това се обуславя от целеви групи, където има заложиени възрастови и образователни изисквания.

Делът на жените сред включените по схемата лица е по-висок и възлиза на 55,3%, което е малко по-високо от средното за оста. По отношение на възрастовата разбивка на участниците, преобладават лицата до 24 г., които са 57,5% от всички включени, т.е. почти се запазва съотношението от 2011 г., когато са били 59,4%.

Отбелязва се значителен спад сред лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, като от 8,4% през 2011 г. те спадат до 1,7% през 2012 г. Същевременно, делът на лицата, принадлежащи към етнически малцинствени групи, се запазва, но и той е по-нисък от средния за оста, като това също вероятно е свързано с изискванията за образование.

Разбивката по достигната степен на образование също се различава рязко от средната за оста, като най-съществена е тя при лицата с висше образование, които представляват над 45% от включените по схемата, при 12% средно за оста.

Схемата продължава да се реализира и през 2013 г., като се очаква съществен напредък в постигането на целевите стойности на индикаторите, особено след като са изменени критериите за избор на операция и вече по схемата могат да кандидатстват като работодатели и структурите на държавната администрация, както и общини и общински предприятия по чл. 52 от ЗОС.

Схема BG051PO001-1.1.07 “Вземи живота си в свои ръце”

Тази схема е обявена в средата на 2011 г., но реално изпълнение по нея се отчита през 2012 г., като към 31.12.2012 г. са сключени 44 договора (поради различни причини 3 от тях са прекратени). Операцията е насочена към най-рисковата и уязвима група сред безработните – обезкуражените и неактивните лица, като дейностите, които се изпълняват са:

- идентифициране и мотивиране на обезкуражените и неактивни лица;
- професионално обучение и обучение за придобиване на ключови компетенции;
- предоставяне на посреднически услуги за осигуряване на възможност за стажуване при работодател;
- включване в стажуване на успешно завършилите обучение.

През 2012 г. 1858 лица са получили посреднически услуги в рамките на схемата, което представлява 37,1% от целевите стойности по схемата. Част от тези лица са включени като неактивни лица и са регистрирани в съответното Бюро по труда, други са преминали мотивационно обучение. Над 2/3 или 68,5% от лицата, получили посреднически услуги, са жени.

В отчетния период в обученията по придобиване или повишаване на професионалната квалификация са включени 1439 лица, което е близо 43% от целевите стойности по схемата. Тук също делът на жените значително надвишава този на мъжете и съставлява 65,4% или 976. Броят на успешно завършилите професионални обучения е 693, което е по-малко от половината стартирали и малко над 24% от целевите стойности по схемата, но следва да се вземе предвид, че голяма част от обученията са стартирали през втората половина на отчетната година и ще приключат през 2013 г.

Включените в обученията по придобиване на ключови компетенции са 1102, което представлява 73,5% от целевите стойности по схемата. Отново, делът на жените е преобладаващ и те съставляват 63,3% от включените лица. Делът на успешно завършилите е значително по-висок, отколкото при професионалните обучения и достига 72,5% от стартиралите или почти 60% от целевите стойности по схемата. Това се дължи на по-ранния старт на обученията по ключови компетенции и тяхната по-малка продължителност от тази на професионалните обучения.

Лицата, включени в заетост след обучение, са 384, което е под 10% от целевите стойности по схемата. Това се обяснява с факта, че през 2012 г. са провеждани предимно обучения, като се очаква делът на лицата, включени в заетост след обучение през 2013 г., да нарасне значително, особено след приключването на всички обучения. Делът на жените, включени в заетост, е пропорционален на този на преминалите обучение, като 242 жени са били включени в заетост.

По отношение на индивидуалните характеристики на участниците по схемата, следва да се посочи, че по много от тях участниците варират от средните стойности за приоритетната ос и това е обусловено от заложените целеви групи по схемата. Жените представляват 65,2% от включените през годината лица, което е значително по-високо от средното за оста. При разпределението на участниците според статута им на пазара на труда може да се отбележи, че близо половината от тях при влизането си в проектите по схемата са дълготрайно безработни или неактивни лица. Делът на дълготрайно безработните е 20%, което е по-ниско от средното за оста, но за сметка на това неактивни лица са били 27,4% от включените или 637 лица. Тези 637 лица представляват почти 99% от всички неактивни, включени в рамките на приоритетната ос. При разпределението по пол спрямо статута на пазара на труда не се отбелязват особени вариации, но при някои от другите характеристики разпределението по пол варира в съществени граници.

По отношение на възрастовата структура на участниците, следва да се посочи на първо място, че делът на младежите е с близо 5 % по-висок от средния за оста. Делът на младежите сред мъжете е още по-висок и достига 45,8% от всички включени мъже. Делът на лицата на възраст

35-54 г. също е по-висок от средния за оста и съставлява 45,1%, като половината от включените жени попадат в тази възрастова група. За сметка на това, дялът на включените възрастни лица е 12%, което е значително по-ниско от средното за оста. Тук също се наблюдава сериозно разминаване между дяловете на мъжете и жените, като дялът на включените възрастни мъже се доближава до средния за оста, докато възрастните жени са едва 9,2% от включените.

При разпределението по достигната степен на образование се наблюдава съществено разминаване със стойностите по приоритетната ос по отношение на лицата без образование и на тези с висше, което се обяснява с заложените целеви групи по схемата. Дялът на лицата без или с начален етап на образование е 47,6% при средно за оста 38,6%, докато висшистите са едва 4,3% при средно за оста 12,5%.

Лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, представляват почти половината от всички включени по схемата или по-точно 48,8%, което е в съответствие с обстоятелството, че това е един от основните критерии, по които се извършва подборът на целевите групи. Най-голям е дялът на лицата от етнически малцинства, като половината от тях са роми.

В заключение следва да се отбележи, че темповете на напредък по схемата през 2012 г. може да се считат за добри, отчитайки че повечето от дейностите не са стартирали от самото начало на годината. През 2013 г. се очаква изпълнението по проектите от схемата да запази своя темп и да бъде реализиран съществен напредък по целевите стойности на индикаторите.

Схема BG051PO001-1.1.08 "Обучение и адаптация"

Въпреки че тази схема е обявена още през 2011 г., в рамките на отчетната година по нея не се отчита физически напредък, като единствено са подадени заявки за обучения от 1490 лица.

На 16.10.2012 г. по време на XI-то заседание на Комитета за наблюдение е прието решение за промяна на индикаторите, продължителността и бюджета на проекта, редуциране на екипа, преразпределение на отговорности и ангажименти.

Бюджетът на схемата е сведен до 1 000 000 лева, а целевите стойности на индикаторите от 9 000 на 6 000 лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация. Също така срокът за изпълнение на операцията е удължен до 2014 г.

Схема BG051PO001-1.1.09 "Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта"

Това е първата стартирала през 2012 г. процедура (обявена на 17.01.2012 г.), която се явява продължение на една от първите процедури по приоритетна ос 1 BG051PO001-1.1.04 „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта“. Първоначално схемата е обявена с бюджет от 36 000 000 лв, 18 800 лица, включени в професионални обучения, 15 040 лица, включени в стажуване и продължителност на операцията до края на 2013 г. На XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е прието решение за промяна в критериите за избор на операцията и в момента схемата е със следните параметри:

Общ бюджет	14 837 797 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Извършване на обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация на лица, регистрирани като безработни към ДБТ, като приоритетно ще се насочват лица от уязвимите групи с цел тяхното последващо включване в заетост.
Продължителност на схемата	2009-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	30.04.2012 г.
Получени проектни предложения	120
Брой одобрени проектни предложения	90

Целеви групи	Безработни лица, регистрирани в бюрата по труда. Приоритетно ще бъдат насочвани представители на следните целеви групи: <ul style="list-style-type: none"> – младежи до 29г., – жени, отсъствали дълго време от работа, поради майчинство/отглеждане на дете; – лица с увреждания; – неактивни лица (включват се след регистрация в ДБТ)
Бенефициенти	Образователни институции; Обучаващи институции/ организации; Работодатели; Социално-икономически партньори
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> - Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация – 7 750 - Брой лица, включени в стажуване – 6 200 - Дял на лицата, придобили или повишили степента си на професионална квалификация – 80%

Към 31.12.2012 г. са сключени 67 договора на обща стойност 9 882 971,10 лв. В рамките на отчетната година 25 лица са включени в обучение по придобиване на професионална квалификация, като се очаква същинското разгръщане на дейностите по тази схема да бъде осъществено през 2013 г.

Схема BG051PO001-1.1.10 “Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда”

На 27.07.2012 г. е обявена процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез конкурентен подбор на проекти BG051PO001-1.1.10 “Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда”. Първоначално е предвидено операцията да се изпълнява до края на 2013 г., но на XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е прието решение за промяна в критериите за избор на операцията и срокът ѝ е удължен до 2014 г.

Общ бюджет	6 855 000 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация, както и за обучение по ключови компетентности на безработни лица, регистрирани в Бюрата по труда. Безработните лица ще преминат също така през мотивационно обучение и ще им бъдат разработени планове за професионално развитие и усъвършенстване, които ще подпомогнат процеса на интеграцията им на трудовия пазар и полесната им адаптация към динамичните условия на пазара на труда.
Продължителност на схемата	2011-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	28.09.2012 г.
Получени проектни предложения	131
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Безработни лица, регистрирани в бюрата по труда.
Бенефициенти	Образователни институции; Обучаващи институции/ организации
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> - Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация – 3000 - Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции – 3000 - Дял на лицата, придобили или повишили степента си на професионална квалификация – 80% - Дял на лицата, придобили ключови компетенции – 80%

Схема BG051PO001-1.1.11 "Подкрепа за заетост"

Това е схема за директно предоставяне на БФП, обявена на 13.07.2012 г., която се ползва с огромен интерес от страна на целевите групи и работодателите. Това е и една от основните причини няколко месеца след стартирането на схемата да бъде предложено увеличение на бюджета и целевите стойности на индикаторите. На XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е прието решение за промяна в критериите за избор на операцията и бюджетът е увеличен на 117 834 319 лева, лицата получили посреднически услуги - от 10 000 на 16 325, лицата включени в обучение по ключови компетенции и в заетост - от 9 000 на 13 000. Основните данни за схемата са:

Общ бюджет	117 834 319 лева
Вид на процедурата	Директно предоставяне
Основна цел	Насърчаване на работодателите да осигурят заетост преимуществено на лица от уязвимите групи на пазара на труда. Осигурявайки стимули за бизнеса под формата на субсидия за възнаграждения, ще се инвестира и в знанията и уменията на наетите безработни, като им бъде осигурено обучение по ключови компетентности, необходими за адаптиране към условията на новата работа.
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	Безработни лица, регистрирани в дирекции „Бюро по труда“ с фокус към трайно безработни и безработни с ниска професионална квалификация и недостиг на умения, безработни с ниско образование и безработни от етническите малцинства
Бенефициенти	Агенция по заетостта
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none">- Брой лица, получили посреднически услуги – 16 325;- Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции – 13 000;- Брой лица, включени в заетост – 13 000;- Дял на лицата, придобили ключови компетентности – 95%;- Дял на лицата със запазена заетост 1 година след приключване на субсидирания период – 30 %

Въпреки че схемата стартира през втората половина на отчетната година, още през 2012 г. е реализиран изключително висок напредък в постигането на целевите стойности на индикаторите.

Към 31.12.2012 г. броят на лицата, получили посреднически услуги в рамките на схемата, достига 11 150, което представлява 68,3% от целевата стойност на индикатора. Малко над половината или 53,1% от лицата, получили посреднически услуги, са мъже.

Към 31.12.2012 г. са подадени 5 744 заявки от работодатели в Дирекции "Бюро по труда" за разкриване на 34 883 работни места, на които да бъдат наети безработни лица. В рамките на същия период броят на лицата, включени в заетост, е 9 427, като отново преобладават мъжете, с дял от малко над 53%. Този брой представлява 72,5% от целевата стойност на индикатора, което съпоставено с дела на получените посреднически услуги, показва по-висока успеваемост при включването на лица от първоначално планираната. Към момента дялът на лицата, получили посреднически услуги, включени в заетост е 84,6%.

При разпределението на участниците по статут на пазара на труда дялът на трайно безработните лица е малко по-висок от средния за оста и почти достига 30%. Разпределението по пол и статут на пазара на труда показва, че 1/3 от включените жени са трайно безработни, докато дялът на трайно безработните мъже е малко над 1/4.

Дялът на младежите във възрастовата структура на участниците е по-нисък от средния за оста,

но въпреки това 1/3 от участниците или по-точно 33,2% са младежи на възраст до 34 г., имайки предвид, че не са изрично посочени като приоритетна целева група по схемата.

По отношение на достигнатата степен на образование се наблюдават най-големите отклонения от средните стойности за приоритетната ос, което се обуславя от приоритетното включване на ниско образованите и ниско квалифицираните лица в целевите групи. Така например, над половината от участниците или по-точно 54,2% са без или с начален етап на образование, което е значително по-високо от средните за оста 38,6%. Тази значителна разлика в дяловете се увеличава и поради това, че в рамките на оста се реализират схеми, които са насочени към образовани млади хора. Това се потвърждава и от факта, че дялът на вишистите по приоритетната ос е три пъти по-висок от този за схемата, съответно 12,5% срещу 3,9%.

Част от лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение и по-специално тези, принадлежащи към етнически малцинства, също представляват приоритетна целева група по схемата. Дялът на лицата в неравностойно положение е 17,4% от всички включени в схемата, което е малко по-високо от средното за оста. Следва да се отчита, че по схемата се включват регистрирани в ДБТ лица, а много от лицата, принадлежащи към най-уязвимите групи, нямат регистрация. Тази констатация се потвърждава и от сравнението със схема „Вземи живота си в свои ръце”, която е насочена и към неактивни лица, и там дялът на лицата в неравностойно положение е значително по-висок. Дялът на лицата от етнически малцинства сред групите в неравностойно положение в рамките на схемата е над 87%.

Схемата продължава да се изпълнява активно и през 2013 г., когато също се очаква да бъде постигнат съществен напредък в постигането на целевите стойности на индикаторите.

Схема BG051PO001-1.1.12 “Първа работа”

Тази схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е обявена на 02.08.2012 г. и е отчетен напредък още в рамките на същата година. Основните данни за схемата са:

Общ бюджет	20 000 000 лева
Вид на процедурата	Директно предоставяне
Основна цел	Осигуряване на заетост на млади безработни до 29-годишна възраст, посредством предоставяне на стимули за работодателите за тяхното наемане. За голяма част от целевата група това ще бъде първо работно място, поради което по операцията лицата ще бъдат включени в подходящо професионално обучение или обучение по ключови компетенции в зависимост от потребностите на работодателя.
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	Безработни младежи до 29-годишна възраст, регистрирани в дирекции „Бюро по труда”
Бенефициенти	Агенция по заетостта
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> - Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация – 700; - Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции – 1630; - Брой лица, включени в заетост след обучение – 2100; - Дял на лицата, придобили или повишили степента си на професионална квалификация – 80%; - Дял на лицата, придобили ключови компетенции – 90%

Към 31.12.2012 г. в дейности по схемата са включени общо 1607 лица, от които 798 мъже и 809 жени. Включените в обучение по придобиване или повишаване на професионалната квалификация са 405 лица, което представлява 57,9% от целевата стойност по схемата. Броят на успешно приключилите професионални обучения е едва 20 лица, което е 5% от стартиралите,

но следва да се има предвид, че професионалните обучения са започнали в края на отчетната година и по-голямата част от тях приключват през 2013 г. Включени в обучения по ключови компетенции са 1202 лица, което е близо 3/4 от целевите стойности по схема. Въпреки сравнително късния старт на обученията, броят на успешно приключилите обучения по ключови компетенции лица е 1048 или 87,2% от стартиралите, но и тук следва да се има предвид, че част и от тези обучения ще приключат през 2013 г.

Лицата, включени в заетост след обучение, са 705, което е 33,8% от целевата стойност, но отчитайки, че тепърва ще приключат много обучения, се очаква през 2013 г. по този индикатор да бъде отбелязан съществен напредък.

Подобно на схема „Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване на възможност за стаж“, и по тази схема индивидуалните характеристики на лицата се различават значително от осреднения профил за приоритетната ос, като това се дължи на спецификата на схемата и заложената целева група.

По отношение на разпределението на участниците според статута им на пазара на труда следва да се отбележи, че делът на трайно безработните лица е близо два пъти по-нисък от средния за оста и съставлява 11,8%. В случая следва да се има предвид, че голяма част от включените лица са младежи на възраст до 24 г., които нямат дългосрочна регистрация в ДБТ. 60% от дълготрайно безработните са мъже.

Разпределението на участниците по достигната степен на образование също се явява функция на определената целева група, като 3/4 от включените лица имат завършено средно или следгимназиално образование, а делът на лицата без или с ниска степен на образование е едва 10,1%, което контрастира със средните за оста 38,6%.

Лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, са едва 5,8%, като почти всички принадлежат към различни етнически малцинства.

Схема BG051PO001-1.1.13 “Ново работно място”

Това е последната обявена през 2012 г. схема по тази област на интервенция. Поканата за подаване на проектни предложения е публикувана на 18.10.2012 г. Тя също е насочена към безработни младежи на възраст до 29 г., но е схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез конкурентен подбор на проекти. Основните данни на схемата са:

Общ бюджет	18 000 000 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Стимулиране на работодателите да наемат млади безработни до 29-годишна възраст, като се осигури подкрепа за инвестиционните разходи и разходите за труд, свързани със създаването на нови работни места за целевата група. Ще бъде дадена възможност за предоставяне на професионално обучение и/или обучение по ключови компетентности на наетите младежи в зависимост от потребностите на работодателя.
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	04.01.2013 г.
Получени проектни предложения	527
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Безработни младежи до 29-годишна възраст, регистрирани в дирекции „Бюро по труда“
Бенефициенти	Работодатели;
Очаквани резултати	- Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация – 1300; - Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови

	компетенции – 900; - Брой лица, включени в заетост след обучение – 2000; - Дял на лицата, придобили или повишили степента си на професионална квалификация – 80% - Дял на лицата, придобили ключови компетенции – 80%
--	--

Очаква се до средата на 2013 г. да бъдат подписани договорите и да започне изпълнението на дейностите по проектите от схемата.

Област на интервенция 1.2 “Заетост чрез развитие на предприемачеството”

Схема BG051PO001-1.2.01 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 1”

По тази схема в предишните доклади е констатирано сериозно забавяне в напредъка, но от 2011 г. започна изпълнението на дейностите, като през 2012 г. вече е реализиран значителен напредък.

През отчетната година в обучение по предприемачество са включени 12 547 лица, а с включените през 2011 г. лица, общият им брой достига 14 464 или 57,9% от целевата стойност по схемата. Тъй като обученията стартират в края на 2011 г., през миналия отчетен период няма приключили обучения. Поради тази причина броят на приключилите обучение през 2012 г. е по-голям, отколкото на стартиралите в рамките на годината. По този начин общият брой на успешно завършилите обучение по предприемачество е 14 210 лица, което представлява 98,2% от включените в обучение лица и значително надвишава целевата стойност на 80% успеваемост. Делът на жените сред включените и завършили обучение запазва своите стойности от 2011 г. и остава 53,5%.

Разпределението на участниците по индивидуални характеристики е доста разнообразно, като това се дължи на обстоятелството, че в целевите групи не са заложили ограничаващи условия, като при други схеми, които са фокусирани към определени групи уязвими лица. Разпределението по пол е сравнително равномерно, с лек превес на жените и се доближава до средното за оста. Дълготрайно безработните лица съставляват 22,3% от всички включени, което е значително увеличение спрямо 2011 г. и като брой и като дял. Възрастовата структура на участниците запазва дяловете си от миналата година и в голяма степен наподобява средната за оста, като се изключи делът на участниците над 55 г., които са едва 10,8% при средно за оста над 21%. Разпределението на възрастовата структура по пол не показва съществени разминавания с общите дялове на мъжете и жените.

По отношение на достигнатата степен на образование има значително разминаване със средните дялове за оста, като едва 13 лица са без или с начален етап на образование, но за сметка на това всеки трети включен по схемата е висшист. Нещо повече, близо половината от всички лица с висше образование в рамките на приоритетната ос участват в тази схема.

При лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, следва да се отбележи, че техният дял е сравнително нисък - 5,7%, при среден за оста 14%, но за сметка на това почти половината от тях са хора с увреждания, което е позитивен показател, че тези хора виждат в участието си по схемата шанс за реализация и осигуряване на нормален живот.

През 2013 г. няма да се изпълняват повече дейности в рамките на този компонент, но се очаква да бъде реализиран напредък в рамките на следващите два компонента от схемата.

Схема BG051PO001-1.2.03 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 2”

На 09.05.2012 г. е обявена покана за набиране на проектни предложения по схема BG051PO001-1.2.03 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 2”, без краен срок за кандидатстване. Основните данни на този компонент от схемата са:

Общ бюджет	50 000 000 лева
Вид на процедурата	Конкуренстен подбор
Основна цел	Да бъдат подпомогнати лицата, успешно преминали обучение или консултации в рамките на Компонент 1, при стартиране на самостоятелна стопанска дейност. Безработните лица, регистрирали предприятие и стартирали дейност, ще получат малки грантове за осигуряване на стартов капитал за обучение на персонал, първоначално закупуване на материали, осигуряване на разходите за трудови възнаграждения на самонаетото лице и на наетия персонал за не повече от 3 месеца, както първоначален инвестиционен капитал, свързан с развитието на дейността
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	31.05.2013 г.
Получени проектни предложения	844 (към 31.12.2012 г.)
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Безработни лица, които желаят да започнат собствен бизнес, с изключение на продължително безработни лица, обект на социално подпомагане
Бенефициенти	Предприятия, регистрирани от лицата, успешно завършили обучението и/или ползвали услуги по Компонент I
Очаквани резултати	- Брой новосъздадени предприятия – 1300; - Брой лица, заети в създадените предприятия 1 година след приключване на финансирането – 7 500;

Схема BG051PO001-1.2.02 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 3”

На 09.03.2012 г. е стартирана процедура по директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-1.2.02 “Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 3” с конкретен бенефициент ГД „Услуги по заетостта” в Агенция по заетостта.

Общ бюджет	5 000 000 лева
Вид на процедурата	Директно предоставяне
Основна цел	Да се подпомогне успешното стартиране на самостоятелна стопанска дейност. Услугата ще се осъществява чрез предоставяне на съпътстващи консултантски услуги за стартиране и развитие на предприемачески инициативи, в това число предоставяне на: услуги по изготвяне на маркетингови проучвания и анализи; консултации по информационни технологии, консултации по счетоводна отчетност и финанси; консултации във връзка с изискванията на националното законодателство и европейските норми в конкретната област.
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	Безработни лица, които желаят да започнат собствен бизнес, с

	изключение на продължително безработни лица, обект на социално подпомагане
Бенефициенти	Агенция по заетостта
Очаквани резултати	НП

Със Заповед № 2120 от 08.08.2012 г. е одобрено проектното предложение и е отпусната БФП в размер на 5 000 000 лева за изпълнението на проекта. През м. август 2012 г. стартира изпълнението на проектните дейности.

- *демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените*

Вж. информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- *анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006*

По стартиралите операции по приоритетна ос 1 няма заложи разходи по правилата на ЕФРР.

- *информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006*

- *По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област*

Във връзка със спазване на принципа за насърчаване на равните възможности между мъжете и жените по схемите в рамките на тази приоритетна ос през изминалите години се наблюдава балансирано представителство на мъжете и жените, с лек превес на женския пол, който се обуславя от факта, че по някои от операциите при подбора на целевите групи е даден приоритет именно на тях. Такъв е случаят, например, със схема „Отново на работа”, по която над 94% от включените лица са жени.

През 2012 г. балансът по отношение на участието в мерки, финансирани в рамките на приоритетна ос 1, на представители на двата пола се запазва като се забелязва тенденция за изменение в полза на участието на представители на мъжкия пол. Така те представляват 52 % от всички лица взели участие в интервенциите.

Изменение на досега наблюдаваната тенденция се забелязва и по отношение на броя на жените, включени в професионални обучения. Във връзка с тяхната специфика, броят на включени в тях мъже през изминалите години надвишава този на жените. През 2011 г. се наблюдава значително повишаване на интереса на жените към този тип обучения в сравнение с 2010 г., а през отчетната 2012 г. техният дял е над 49% от всички лица, включени в обучение.

Балансиране на участието на представители от двата пола се наблюдава и що се отнася до участието в обучения за придобиване на ключови компетенции. През 2011 г. в такива са включени едва 42 мъже, което е само 0,1 % от общия брой на лицата, участвали в такива мерки. През 2012 г. мъжете, включени в такива мерки, са 48 % от общия брой лица.

Броят на жените, получили посреднически услуги през 2012 г., е 20 275, което представлява 46% от всички получили такива.

Броят на жените и мъжете, започнали работа, запазва почти същите пропорции, като през предходната 2011 г. Продължава да се наблюдава задълбочаване на положителната тенденция към балансиране на участието на двата пола. Докато през 2011 г. жените, започнали работа, са 56 % от общия брой лица, то през 2012 г. те са малко над 50% от всички лица. Разликата между броя на мъжете и броя на жените, започнали работа, е по-скоро незначителна.

И през 2012 г. се запазва наблюдаваната положителна тенденция по отношение насърчаване на предприемачеството сред жените. От общо 12 547 лица, включени в схема „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност”, 16 709 са жени или малко над 53% от общия брой.

- *По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

Въпреки че няма предвидени специфични дейности в тази област през отчетната 2012 г., в мерки по приоритетна ос 1 са включени 8 лица, попадащи в тази група.

- *По чл. 10 (c): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

Броят на включените през 2012 г. лица от малцинствата по схемите по приоритетна ос 1 е 7806, като от тях лицата, идентифицирали се като роми, са 3733 или почти 48 % от всички включени лица. Запазва се положителната тенденция от 2011 г., като броят на тези лица се е увеличил 3 пъти.

По стартиралата през 2011 г. схема „Вземи живота си в свои ръце“ в мерки, целящи повишаване на икономическата активност и интеграция на уязвимите, неактивните и обезкуражените лица на пазара на труда, повишаване конкурентоспособността на тези лица, с фокус нуждите за подобряване на уменията на нискоквалифицираните работници, удължаване на активната им трудова дейност и създаване на условия за трайна заетост чрез придобиване на нова или повишаване на вече съществуваща квалификация, са включени 779 лица от малцинствени групи, като 53% от тях се самоопределят като роми.

5031 лица от малцинствата са взели участие в мерки по операция „Развитие“, което е близо 15% от всички включени. 15% представляват и включените от тази група в операция „Подкрепа за заетост“.

През 2012 г. 350 лица от малцинствата са включени и в схема „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност“.

- *По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания*

Броят на включените лица в неравностойно положение общо по всички текущи схеми по приоритетна ос 1 е 9636 лица. Въпреки че няма предвидени специфични дейности за включване в заетост на хора с увреждания през отчетната година в мерки по тази приоритетна ос са включени 1209 лица, попадащи в тази група.

- *По чл. 10 (e): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг*

През отчетната 2012 г. продължи изпълнението на схеми „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност“, „Развитие“, „Обучение и адаптация“ и „Отново на работа“, които въвеждат иновативни за страната подходи.

- *По чл. 10 (f): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество, ще бъдат отчитани по приоритетна ос 7.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)*

Не е приложимо.

3.1.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3.2. Приоритетна ос 2

3.2.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Приоритетна ос 2																							
Област на интервенция 2.1. Подобряване адаптивността на заетите лица																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		7 064		9 488		21 239		21 447		14 910								74 148	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-	0	0	4382	2682	5043	4445	9957	11282	11140	10307	6004	8906							36526	37622
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		200 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-				-		-		-	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, придобили или повишили степента си на професионална квалификация (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		2 565		11 136		15 923		17 213		19 254								66 091 (89.1%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-	0	0	1625	940	6034	5102	8439	7484	8437	8776	7482	11772							32017	34074
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		80%	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-				-		-		-	
Индикатор 2.1: Брой лица, включени в обучение за придобиване на ключови компетенции (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		11 742		12 839		39 494		49 344		33 137								146 556	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-	0	0	6109	5633	5852	6987	13664	25830	17557	31787	12557	20580							55739	90817
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		85 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-				-		-		-	
Индикатор 2.2: Дял на лицата, придобили ключови компетенции (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		2 576		17 327		22 786		33 790		37 647								114 126 (78%)	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		-	-	0	0	1434	1142	8101	9226	9620	13166	11917	21873	14623	23024							45695	68431
	Целева	-		-		-		-		-		-		-				-		-		90%	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
	стойност (3)																						
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 3.1: Брой обучения на работното място (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		66		1289								1 355	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	42	24	617	672							659	696	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		15 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 3.2: Дял на служителите, успешно завършили обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		66		787								853	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	42	24	396	391							438	415	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		90%	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Област на интервенция 2.2. Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда																							
Индикатор 1.1: Брой лица, ползвали преференции за транспорт до работното място (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		61		54		1 434								1 549	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-	0	0	0	0	0	0	34	27	16	38	354	1080							404	1145	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		9 200	
Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		
Индикатор 1.2: Дял на лицата, запазили работното място след приключване на насърчителните мерки (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		553		0		0								553	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	-	-	0	0	0	0	0	0	304	249	0	0	0	0							304	249	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		80%	
Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		
Индикатор 2.1: Брой лица, на които са разработени планове за кариерно развитие	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		701								701	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	133	568							133	568		

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо		
(И)	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		7 200		
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		
Индикатор 2.2: Дял на лицата, преминали на друго ниво на заплащане в резултат на ползваната насърчителна мярка (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		80								80 (11%)		
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	
	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	14							66	14
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		80%		
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		
Индикатор 3.1: Брой лица, ползвали предпочитания за включване в гъвкави форми на заетост (работа на непълно работно време, ротация на работното място, работа на плаващо работно време) (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		302								302		
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	
	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	179	123									179	123
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		21 200 4700		
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		
Индикатор 3.2: Дял на лицата, запазили гъвкавата си заетост след приключване на насърчителните мерки (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		0								0		
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	
	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0		
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		80%		
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		
Индикатор 4.1: Брой изградени кариерни центрове (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		0								0		
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		10		
	Базова	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		

Индикатори (1)		2006 (2)		2007	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо		
	стойност																						
Индикатор 4.2: Брой лица, получили професионална информация и ориентиране от кариерни центрове (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		0						0			
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0	
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		10 000	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-				-		-		-	
Област на интервенция 2.3. Подобряване условията на труд на работното място																							
Индикатор 1.1: Брой работодатели (предприятия), получили подкрепа за подобряване условията на труд и за приваждането им в съответствие с изискванията на стандартите (И)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		2		227						229			
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		900	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	
Индикатор 1.2: Намаляване на трудовите злоупотреки и професионалните заболявания при подкрепените работодатели (Р)	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		0						0			
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-				-		-		Най-малко 25%	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-				-		-		-	
Индикатор 1.3: Дял на подкрепените работодатели (предприятия) с	Постигнат резултат към момента	-		0		0		0		0		0		0						0			

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
работни места, в които са елиминирани или в достатъчна степен намалени професионални рискове (P)	Целева стойност (3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70%
	Базова стойност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012 г.)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	65 986	40 633	72 932	44 612
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	62 614	38 943	69 569	42 934
от които самонаети	4 406	1 974	2 525	1 157
Безработни	178	76	170	64
от които продължително безработни	45	20	45	20
Неактивни лица	3 194	1 614	3 193	1 614
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	3 120	1 576	3 119	1 576
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	9 439	5 353	10 045	5 499
55 - 64 години	6 995	4 377	6 317	3 708
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	27	16	27	15
Малцинства	1 028	598	863	434
Хора с увреждания	163	103	152	93
Други хора в неравностойно положение	82	37	81	41
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	68	44	53	32
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	4 394	2 271	4 626	2 207
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	25 655	14 184	25 400	14 046
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	6 402	3 632	9 445	5 702
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	29 467	20 502	33 408	22 625

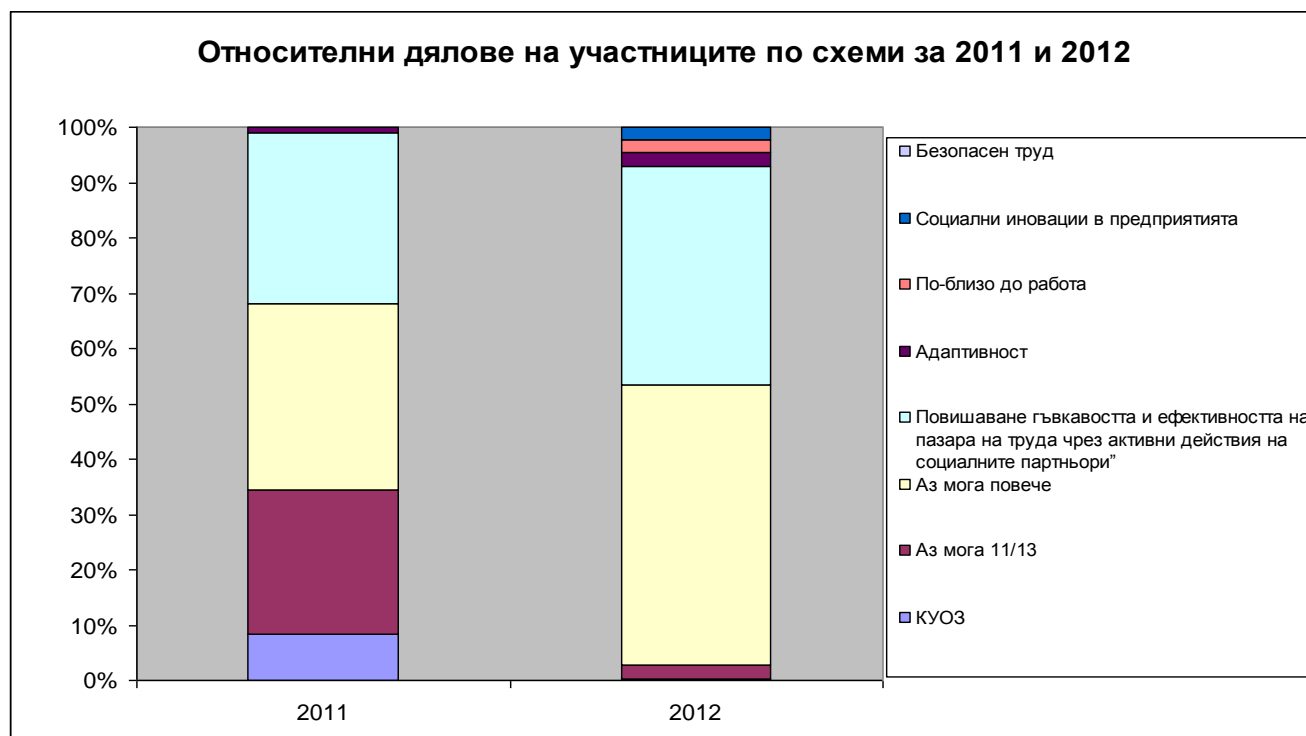
Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.2.1), и друга релевантна информация

През 2012 г. броят на процедурите в рамките на тази приоритетна ос достига 22, като новообявените процедури са две: схема BG051PO001-2.2.03 “На път” и BG051PO001- 2.3.03, “Безопасен труд”. Същевременно, на 11.01.2012 г. междинно звено Агенция по заетостта внася Доклад/декларация за приключване на схема BG051PO001-2.1.01 “Квалификационни услуги и обучения за заети лица”, а по BG051PO001-2.1.02 “Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 2” дейности са отчетени за последно през 2011 г.

През отчетната година са сключени 305 договора, с което общият им брой достига 801. Следва да се отбележи спадът в негативната тенденция за прекратяване на договори по схемите от тази приоритетна ос, като през 2012 г. са прекратени едва 4 договора. Най-много договори са подписани в рамките на схема „Безопасен труд” – 228, следвана от “Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 3” – 45 договора.

През 2012 г. в дейности по различните схеми от приоритетната ос са включени 65 986 лица, което е с близо 1/5 по-малко отколкото през 2011 г. Това се дължи основно на приключването на дейностите по някои схеми или на преминаването на момента на разгръщането им, както е случаят с „Аз мога”. На графика 8 е представено съотношението между дяловете на участниците по схеми през последните две години.



През 2011 г. съществен дял във формиране на броя включени лица имат 4 схеми, докато през 2012 г. над 90% от участниците са включени в рамките на две процедури: „Аз мога повече” с 33 391 лица и „Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори” с 26 026 лица.

Продължава да се наблюдава известен дисбаланс при разпределението на участниците по пол (съотношение мъже/жени от около 40/60), като следва да се отбележи, че той вече е придобил сравнителна устойчивост и не се влияе нито от общия брой включени лица, нито от схемите.

При разпределението според статута на пазара на труда са отчетени и неактивни лица, които са включени в процедурата на социалните партньори. Следва да се отбележи и нарастването на дела на самонаетите лица от 3,8% през 2011 г. до 6,7% през отчетната година, като делът на мъжете сред самонаетите е по-висок от този на жените.

По отношение на възрастовата структура на участниците се наблюдава рязко изменение в съотношението на дяловете на трите основни групи (до 34 г., до 54 г. и над 55 г.). Ако досега са наблюдавани слаби изменения в дяловете на тези три групи, то през 2012 г. рязко намалява делът на лицата над 55 г., като от 31% спада до 11,4%. Това става основно за сметка на увеличение на дела на лицата на средна трудоспособна възраст, които през 2012 г. формират почти половината участници по оста или по-точно 48,7%. Леко намалява делът на младежите до 34 г. от 42,3% до 40% от включените лица.

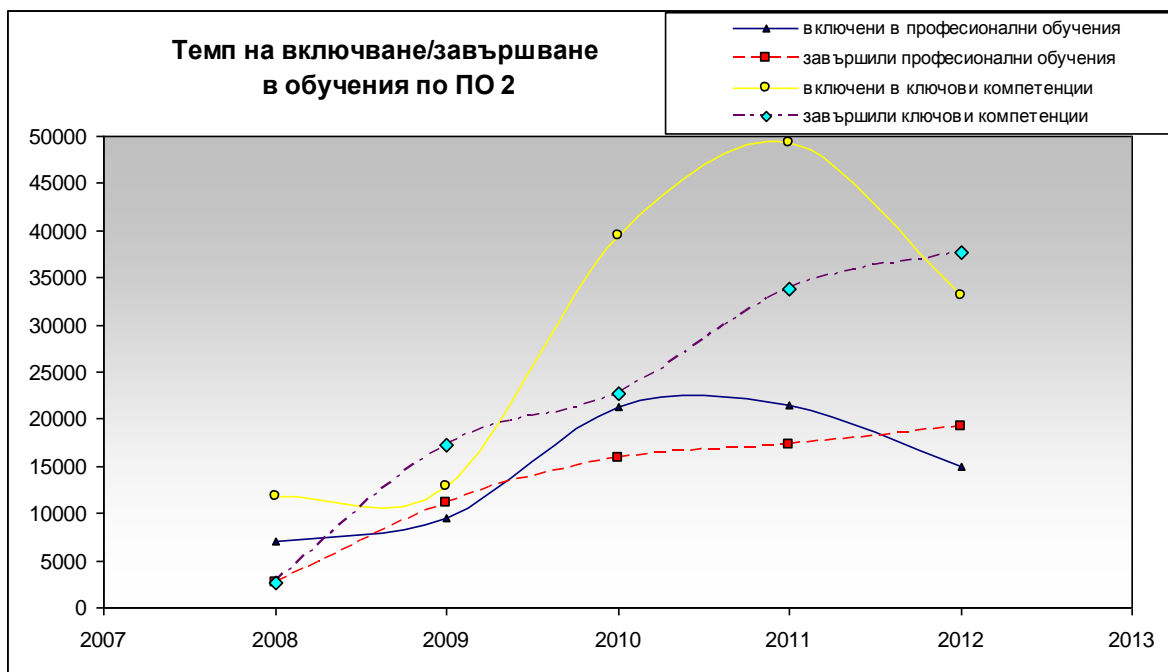
Друг раздел, в който се констатира промяна в съотношението на дяловете, е този за достигната степен на образование на участниците. Ако до 2012 г. повече от половината участници са лица със средно или следгимназиално образование, то за пръв път през отчетната година техният дял спада под половината до 48,6%. Това става за сметка на увеличение на дела на лицата с висше образование с около 6 пункта до 44,7%, докато делът на лицата без или с начален етап на образование се запазва в почти същите граници. При разпределението по пол и достигната степен на образование може да се отбележи, че над половината от включените жени са с висше образование, докато при мъжете едва 1/3 от включените са с висше образование.

Делът на лицата, принадлежащи към групи в неравносложно положение, не търпи особени изменения и от 1,3% през 2011 г. леко се покачва до 1,9% през отчетната година, но има вътрешно изменение на дяловете в този раздел, като от 44% лицата от етнически малцинства

достигат 80% от всички лица в неравностойно положение.

За поредна година се отчита висока степен на изпълнение на индикаторите по област на интервенция 2.1 „Подобряване адаптивността на заетите лица”, като продължава преизпълнението на целевите стойности на някои от индикаторите. Това се дължи на адаптирането на операциите към новите реалности и изисквания на пазара на труда. Все пак през отчетната година се наблюдава намаляване на темпа на включване в различните видове обучения, като това е изобразено на графика 9.

Графика 9



На графиката е изобразено включването и завършването на лица в професионални обучения и такива по ключови компетенции от началото на периода до края на 2012 г. Общо през годината 14 910 лица са включени в професионални обучения в рамките на 5 схеми, като над 80% са в рамките на схема „Аз мога повече”. С включените през предходните години общият брой на стартиралите професионални обучения достига 74 148 лица, което представлява 37,1% от целевата стойност на този индикатор. През 2012 г. жените формират 60% от всички включени в професионални обучения лица.

Броят на успешно завършилите професионални обучения през 2012 г. е 19 254 лица, като голяма част от тези лица са били включени в обучение през 2011 г. Така например, по „Аз мога” завършилите професионални обучения през 2012 г. са седем пъти по-малко от включените. Общият брой на приключилите професионални обучения достига 66 091 лица, което представлява 89,1% от включените и значително надвишава целевите 80%. Въпреки че все още се наблюдава изоставане от целевите стойности по отношение на включените и завършили професионални обучения, очакванията са за сериозен напредък през 2013 г., тъй като предстои увеличение на темпа на включване в професионални обучения в рамките на „Аз мога повече” и „Квалификационни услуги обучения за заети лица – фаза 3”.

Включените през 2012 г. в обучения по придобиване на ключови компетенции са 33 137 лица, което е с близо 1/3 по-малко от 2011 г., но все още представлява много висок темп на включване. Те се разпределят между 9 схеми, като отново най-висок е дялът на участниците от „Аз мога повече” (близо 64% от всички включени в обучения по ключови компетенции). Общият брой на стартиралите обучения по ключови компетенции достига 146 556 лица, което е преизпълнение на целевите стойности на индикатора с над 70%, като се очаква целевата стойност на индикатора да бъде преизпълнена близо два пъти. Както и при професионалните обучения и тук през 2012 г. броят на успешно приключилите е по-висок от този на

стартиралите, като отново съотношението стартирали/приключили по „Аз мога” е 7:1. В рамките на отчетната година 37 647 лица са придобили ключови компетенции, като по този начин делът им достига 77,9% при целеви 90%, но преизчислено в абсолютни стойности, отново се наблюдава сериозно преизпълнение. Реалният дял на успеваемост ще бъде измерен при приключването на всички обучения в рамките на схемите от приоритетната ос.

По отношение на обученията на работното място, съпоставено с предходните години, е осъществен значим напредък, но все още е ниско изпълнението на целевите стойности на индикаторите. През 2012 г. общо 1289 лица са включени в обучения на работното място в рамките на три схеми, като с тези от 2011 г. общият им брой достига 1355 лица, което представлява едва 9% от целевите стойности.

Някои от индикаторите по област на интервенция 2.2 „Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда” са свързани със специфични дейности, които не подлежат на непосредствено измерване, което е причина дълго време по голяма част от тях да бъдат отчитани нулеви или ниски стойности. Такива са повечето индикатори за резултат и тепърва по тях предстои отчитане на реално постигнатия напредък.

През 2012 г. се отбелязва сериозен напредък по отношение на лицата, ползвали преференции за транспорт до работното място. Ако до 2011 г. общият брой на тези лица е 115, то през отчетната година техният брой вече е 1434, като почти всички са участвали в рамките на схема „По-близо до работа”. По този начин общият напредък в постигането на целевите стойности вече е 16,8%, като със стартирането на дейностите по схема „На път” се очаква да бъдат постигнати целевите стойности. Друг съществен момент е, че 3/4 или над 75% от отчетените лица са жени.

За пръв път през тази година са отчетени лица, на които са разработени планове за кариерно развитие. Техният брой е 701, което представлява почти 10% от целевата стойност на индикатора и всички те са включени в проекти по схема „Социални иновации в предприятията”. Тук също делът на жените е изключително висок и надхвърля 80%. Лицата, преминали на по-високо ниво на заплащане в резултат на участието си, са 80, но това е индикатор, напредъкът по който не може да бъде измерен непосредствено след приключване на участието.

Друг индикатор, по който за пръв път е отчетен напредък, е относно лицата, ползвали преференции за включване в гъвкави форми на заетост. Общо през годината 302 лица са участвали в дейности, попадащи в рамките на този индикатор, като близо 60% от тях са мъже. Друго съществено обстоятелство, което следва да бъде посочено е, че с решение в рамките на XI-то заседание на Комитета за наблюдение са извършени промени в ОП РЧР и целевата стойност на индикатора „Брой лица, ползвали преференции за включване в гъвкави форми на заетост” е намалена от 21 200 на 4 700 лица.

През 2012 г. се отбелязва сериозен напредък по част от индикаторите от област на интервенция 2.3 „Подобряване условията на труд на работното място” и по-специално относно броя подкрепени работодатели (предприятия), които достигат общо 229 или малко над 25% от целевата стойност на индикатора.

Област на интервенция 2.1 “Подобряване адаптивността на заетите лица”

През отчетната година в рамките на тази област на интервенция не са обявявани нови процедури и броят им остава непроменен спрямо 2011 г.

Схеми BG051PO001/07/2.1-01 “Квалификационни услуги и обучения за заети лица” и BG051PO001-2.1.02 “Квалификационни услуги и обучения за заети лица” –фаза 2

През 2012 г. по тези две схеми не е отчетен напредък, тъй като дейностите са приключили към 2011 г., но на XI-то заседание на Комитета за наблюдение са гласувани промени в техните критерии за избор на операции, като са намалени бюджетите (с размера на недоговорените средства) и съответно целевите стойности на индикаторите на 19 296 лица, преминали обучения по BG051PO001/07/2.1-01 и 41 000 лица, преминали обучение по BG051PO001-2.1.02.

По този начин, данните за тези две схеми, изложени в ГДИ на ОП РЧР за 2011 г. се явяват окончателни.

Схема BG051PO001-2.1.11 и BG051PO001-2.1.13 „Аз мога”

През 2012 г. по тази схема стартират последните обучения, като броят на завършващите многократно надхвърля този на стартиралите. Общият брой на включените през годината лица е 1597, като 629 от тях са включени в професионални обучения, а 968 в обучения по ключови компетенции. По този начин общият брой на включените в обучение лица за целия период на изпълнение достига 61 706, като 16 123 от тях са включени в професионални обучения, а 45 583 в обучения по ключови компетенции. По този начин през 2012 г. е постигнато преизпълнение на всички целеви стойности на индикаторите по схемата.

Близо 2/3 от включените по „Аз мога” започват обученията си още през първата година на реализация на схемата, а около половината от всички завършили са отчетени през 2011 г.

Въпреки че в сравнение с предходните години включените лица са значително по-малко, могат да бъдат направени някои изводи относно характеристиките на лицата, участващи в различните типове обучения. На първо място следва да бъде посочено, че за пръв път по тази схема дяловете на мъжете и жените са изравнени, което се дължи на повишения дял професионални обучения. По отношение на възрастовата структура на включените лица може да бъде отбелязано, че макар и с малко, но продължава нарастването на дела лицата над 45 г. От друга страна, близо 56% от включените мъже са младежи на възраст до 34 г., като вероятно това се дължи на сравнително по-високия дял на лицата в професионални обучения. Същевременно, близо 58% от включените жени са на възраст между 35 и 44 г.

При разпределението по достигната степен на образование следва да бъде отбелязана тенденция към възстановяване на относителните дялове от 2010 г., като делът на лицата с висше образование се повишава почти с 20% и достига 43,3%. Същевременно и тук има съществена разлика в придобитата степен на образование при мъжете и жените. Така например, половината включени жени са с висше образование, докато при мъжете делът е 35,7%.

Въз основа на изложените данни може да бъде изведена една тенденция за включването в обучения по „Аз мога”, която най-общо е следната: в професионални обучения се включват предимно млади мъже с по-ниска степен на образование, докато ключовите компетенции са предпочитани от жени на средна възраст. Докато с професионално обучение се търси евентуална реализация в друга сфера, като такива промени са характерни за младите хора, то обучението по ключови компетенции по-скоро се търси за запазване на настоящата работа и е характерно за по-възрастни хора.

Схема BG051PO001-2.1.14 „Аз мога повече”

Тази схема се изпълнява за втора година, като тя е стартирана в отговор на големия интерес, с който се ползваше схема „Аз мога”. При обявяването ѝ е заложен бюджет от 50 000 000 лева, като се предвиждаше в обучения по придобиване или повишаване на професионалната квалификация да бъдат включени 25 000 лица, а в обучения по ключови компетенции - 41 000 лица. Впоследствие, поради огромния интерес и подадени заявления за включване в обучения, критериите за избор на тази операция са променени два пъти: първо през 2011 г., което е отразено в ГДИ на ОП РЧР за 2011 г. и втори път на X-то редовно заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР, проведено в края на май 2012 г. Бюджетът на схемата е увеличен на 100 000 000 лева, а предвиденият брой лица, включени в професионални обучения - най-малко 74 000, в ключови компетенции - най-малко 63 000. Удължен е и срокът за изпълнение на операцията до 31.12.2014 г.

През 2012 г. по схемата са включени в обучения 33 391 лица, като 12 290 - в професионални обучения, а останалите 21 101 лица в обучения по ключови компетенции. По този начин общият брой на лицата, включени в професионални обучения, достига 20 801, което е малко над 28% от целевите стойности по схемата. Общият брой на включените в обучения по ключови

компетенции достига 39 935, което представлява 63,4% от актуализираните целеви стойности.

Запазва се тенденцията към увеличаване на относителния дял на включените в професионални обучения. Ако за двете фази на „Аз мога” средното съотношение професионални обучения/ключови компетенции е 23,5% към 76,5%, а по „Аз мога повече” от 31,1% към 68,9% за 2011 г. през 2012 г. 36,8% от лицата са включени в професионални и 63,2% в ключови компетенции.

За пръв път делът на жените в професионални обучения е по-висок от този на мъжете. Ако през 2011 г. мъжете и жените са почти по равно представени в професионалните обучения, то през отчетната година жените, стартирали професионални обучения, са 60% от всички включени. За сметка на това е по-балансирано разпределението по пол на включените в обучения по ключови компетенции, като делът на мъжете се увеличава от 29,6% през 2011 г. до 37,4% през 2012 г.

Завършилите през годината обучение са 32 652 лица, като 12 892 от тях - професионални обучения, а 19 760 - ключови компетенции. Заедно със завършилите през 2011 г., общият брой на придобилите или повишили професионалната си квалификация достига 13 608, което е малко над 65% от стартиралите. Придобилите ключови компетенции са 20 448 лица, което е 51% от стартиралите, като тези относително ниски дялове не се дължат на голям брой отпаднали лица, а на обучения, които ще приключат през 2013 г.

По отношение на индивидуалните характеристики на лицата, включени през 2012 г. в обучения по тази схема, могат да бъдат изведени няколко основни момента. През отчетната година с най-голям дял е групата на лицата до 34 г., които са почти половината от всички включени или точно 48,8 %. Същевременно групата на лицата над 55 г. увеличава своя дял до 6,4%.

Намалява относителният дял на лицата с ниска степен на образование, за сметка на увеличение на дела на лицата със средно и следгимназиално образование. Делът на лицата с висше образование спада с един пункт и така за пръв път по „Аз мога” или „Аз мога повече” се стига до относителен дял на висшистите, който е по-нисък от средния за оста (40,3% при среден 44,7%).

Схема BG051PO001-2.1.12 “Адаптивност”

След като е изменена през 2011 г. и са намалени бюджетът и целевите стойности на индикаторите, тази схема продължава да се изпълнява и през 2012 г., като са постигнати добри темпове. Това се дължи и на отпадането на някои рестриктивни изисквания към работодателите на кандидатстващите лица.

Ако до края на 2011 г. общият брой на включените в професионални обучения по тази схема лица е 1568, то само през отчетната година те са 1787, с което общият брой на стартиралите достига 42% над целевата стойност по схемата. Броят на успешно приключилите професионални обучения през годината е 1878, с което общият им брой достига 3085 или 92%, като това също се явява преизпълнение на целевите стойности.

Все още има изоставане по отношение на лицата, ползвали преференции за транспорт до работното място, като за 2012 г. техният брой е 26, с което общо достигат 114, което е едва 1/4 от целевата стойност по схемата. По отношение на дела на лицата, запазили работното си място след приключване на насърчителните мерки, то този индикатор ще бъде отчетен в края на схемата.

През 2012 г. настъпват изменения в индивидуалните характеристики на участниците, които променят осреднения профил на участниците за целия период на изпълнение на схемата. Близко 60% от всички включени са жени, с което за целия период на изпълнение общият им дял сред включените лица става 53,6%. Ако до 2012 г. малко над 1/4 от включените са на възраст до 34 г., то през 2012 г. 38,6% от включените спадат към тази възрастова група и по този начин променят общия си дял до 33%. Това става основно за сметка на лицата на възраст до 44 г., чийто общ относителен дял спада от 59,2% до 53,5%. Все още остава нисък делът на лицата, принадлежащи към уязвими групи, като общо 3,2% от всички включени по схемата попадат в някоя от тези групи.

Единствено по отношение на разпределението по придобитата степен на образование не настъпват почти никакви промени, като тя продължава да се различава съществено от тази за приоритетната ос. Съгласно спецификата на схемата целевата група се състои основно от лица със средно или по-ниско образование, които представляват 92,2% от включените по схемата, срещу 55,3% средно за приоритетната ос.

Схема BG051PO001-2.1.15 “Социални иновации в предприятията”

Това е една от схемите, по които за пръв път се отчита напредък. Тя е обявена през 2011 г., а през 2012 г. са сключени 31 договора на обща стойност 4 736 359,05 лева, като един от договорите е прекратен в рамките на годината.

Преди всичко следва да бъде подчертано, че заложените целеви стойности на индикаторите няма да могат да бъдат постигнати, тъй като те са предвидени при договаряне на целия ресурс по схемата, а общия дял на сключените договори представлява по-малко от 13% от бюджета ѝ.

Постигнатият през 2012 г. напредък от 511 лица, включени в обучения на работното място, представлява по-малко от 3% от целевата стойност по схемата. Същевременно трябва да се спомене, че голяма част от тези обучения стартират в края на годината. Общият брой на лицата, за които са разработени планове за кариерно развитие през 2012 г. е 701. Делът на жените е изключително висок и надхвърля 80%, като това по-скоро се определя от структурата на предприятията, които са бенефициенти по схемата. Положителен момент е, че за краткото изпълнение на проектите от схемата над 11% от лицата, за които са разработени планове за кариерно развитие вече са преминали на по-високо ниво на заплащане.

Лицата, ползвали преференции за включване в гъвкави форми на заетост, са 302. По отношение на този индикатор следва да се направи уточнение, че с извършените през 2012 г. промени в ОП РЧР неговата целева стойност на ниво приоритетна ос е намалена от 21 200 на 4 700 лица.

По отношение на индивидуалните характеристики на включените през 2012 г. лица могат да бъдат изведени няколко заключения. На първо място, това е сравнително високият дял на жените сред включените лица. От 1553 включени жените са над 68% или 1062 лица. Възрастовата структура на участниците сериозно се различава от средната за приоритетната ос, като над 1/3 от включените лица са на възраст над 55 г., като това се обуславя от заложените целеви групи. За сметка на това, лицата на възраст до 29 г., които също са целева група по схемата, представляват 27,1% от включените, при средно за оста 40%. Близко 69% от всички включени мъже са със средно или следгимназиално образование, а едва 17,5% са с висше, докато при жените делът на висшистите е над 40% и съответно на тези със средно образование 46%. Делът на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, е 6% и също е по-висок от средния за оста, въпреки че не са изведени като приоритетна целева група.

През 2013 г. предстои същинското разгръщане на дейностите по тази схема, като се очаква и по-съществен напредък по отношение на различните индикатори.

На XI-то редовно заседание на КН на ОП РЧР през есента на 2012 г. са оттеглени критериите за избор на операция „Социални иновации в предприятията – фаза 2”, като основните мотиви са: забавяне в изпълнението, липса или слаб интерес от страна на работодателите, и повишен риск и липса на достатъчно време за изпълнение на проектите.

Схема BG051PO001-2.1.16 “Квалификационни услуги и обучения за заети лица” –фаза 3

Стартирала през 2011 г., проектни предложения по тази схема се набират до средата на 2012 г., а до края на годината са сключени 45 договора на обща стойност 5 489 375,17 лв., като 1 от тях е прекратен още в рамките на същата година.

Тъй като договореният ресурс представлява едва 16% от бюджета на схемата, с цел оптимизация на средствата тази схема също е изменена на XI-то заседание на КН на ОП РЧР, като бюджетът е редуциран до размера на подадените проектни предложения, срокът за изпълнение удължен до 2014 г., а целевите стойности на индикаторите актуализирани и броят на лицата, които следва да бъдат включени в обучение намален от 35 600 до 14 200 лица.

Дейностите по проектите от схемата стартират в края на 2012 г. и съответно напредъкът не е толкова съществен. Общият брой на включените в обучение лица е 211, включените в професионални обучения - 204, а в обучения по ключови компетенции - 7.

През 2013 г. се очаква да бъде реализиран напредък по значително по-голям брой проекти и данните по тях да представят обективна картина на напредъка по тази схема.

Схема "Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори"

През 2012 г. се запазва тенденцията от предходната година операцията да има един от най-високите дялове по отношение на включени лица. В рамките на проектите се реализират широк спектър от дейности, но по-голямата част от тях не попада в обхвата на индикаторите по оперативната програма и следователно включените лица се отчитат само в рамките на Приложение 23.

Общият брой на включените през 2012 г. в обучения по ключови компетенции е 11 061 лица, което над два пъти повече от включените през 2011 г. Разпределението им по проекти е както следва:

- по компонент 1, с бенефициент КНСБ 2 021 лица;
- по компонент 2, с бенефициент КТ „Подкрепа” 2061 лица;
- по компонент 3, с бенефициент АИКБ 3581 лица;
- по компонент 4, с бенефициент БСК 1618 лица;
- по компонент 5, с бенефициент БТПП 1 780 лица.

За двете отчетни години общият брой на включените в обучение по ключови компетенции достига 15 627, което представлява над 92% от целевите стойности по процедурата. Броят на успешно придобилите през 2012 г. ключови компетенции лица е 10 916, като заедно с тези от 2011 г. те формират дял на успеваемост от близо 99% или 15 431 лица, с което този индикатор може да се счита за преизпълнен в абсолютни стойности.

Съществен напредък се отбелязва по отношение на проведените обучения на работното място, като в рамките на проектите с бенефициенти КНСБ и КТ „Подкрепа” са включени общо 778 лица, като всички са приключили обучението си успешно. Общият напредък по този индикатор, заедно с данните от 2011 г. е 844 лица, започнали обучения на работното място, което вече е 20% от целевата стойност по операцията.

Съгласно данните по Приложение 23 общият брой на включените през 2012 г. лица е 26 026, което е увеличение с 5% спрямо участвалите през 2011 г. По този начин общият брой на включените по операцията лица надхвърля 50 000 и представляват 39,4% от всички включени по приоритетната ос.

По отношение на статута на пазара на труда това е най-разнообразната процедура, като в дейности по проектите са включени и безработни и неактивни лица. Относителният дял на младежите намалява с 3 пункта, като това става за сметка на увеличение на средната възрастова група на лицата до 44 г., които увеличават своя дял от 50,4% на 53,5%. При достигната степен на образование намалява дялът на лицата без или с начален етап на образование, но остава значително по-висок от средния за приоритетната ос. Същевременно се увеличава дялът на лицата с висше образование и достига 55,6% от включените в проектите по операцията. Лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, през 2012 г. са 788, което е 3% от всички включени по операцията.

Област на интервенция 2.2 „Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда”

Схема BG051PO001-2.2.01 “По-близо до работа”

Тази схема е обявена през 2011 г., но поради обективни обстоятелства критериите за избор на операция се изменят няколко пъти. Освен бюджета и целевите стойности на индикаторите е разширен и обхватът на допустимите дейности и целевата група, което оказва положително влияние върху изпълнението на схемата.

Ако през 2011 г. едва 27 лица са ползвали преференции за транспорт до работното място по тази схема, то през 2012 г. те са 1 408, с което общия напредък по изпълнението на този индикатор достига 70% от целевата стойност по схемата.

Близо 76% от включените през 2012 г. са жени, което е далеч над средните стойности за оста и не се явява непосредствен резултат от заложената целева група. Лицата от възрастовата група до 44 г. формират над 58% от всички включени. Над 21% от включените лица са без или с начален етап на образование, като за сметка на това делът на висшистите е 4 пъти по-нисък от средния за приоритетна ос 2. Близо 10% от лицата принадлежат към групи в неравносложно положение, като това са основно лица от различни етнически малцинства.

Схема BG051PO001-2.2.02 “Услуги за развитие на гъвкав пазар на труда”

По тази схема през 2012 г. няма отчетен напредък в изпълнението на целевите стойности на индикаторите.

Схема BG051PO001-2.2.03 “На път”

На 04.12.2012 г. е обявена процедура за конкурентен подбор на проекти по схема за безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-2.2.03 “На път”. Основните данни на схемата са:

Общ бюджет	20 485 201 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Разширяване на комплекса от мерки, насочени към насърчаване на географската мобилност на работната сила в България. Реализацията ще спомогне в такива мерки да бъдат обхванати заети лица, които пътуват ежедневно от и до работното си място, но нямат възможност да ползват за целта обществен транспорт. Чрез предоставяне на стимули за работодателите за организиране на транспорт за заетите лица в съответното предприятие ще бъдат осигурени предпоставки за запазване на заетостта на лицата.
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	08.02.2013 г.
Получени проектни предложения	442
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Заети лица, които работят в населени места, различни от тези, в които са регистрирани по настоящ адрес, при условие, че: <ul style="list-style-type: none">• работното място не е отдалечено на повече от 100 км от населеното място, в което лицето е регистрирано по настоящ адрес;• лицата не са командировани по смисъла на Наредбата за командировките в страната;• трудовата им дейност не е обичайно свързана с пътуване;• не са наети да осъществяват дейности в сферата на селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите;• не са включени в схема „По-близо до работа” по ОП РЧР;

	<ul style="list-style-type: none"> не са заети на служебно, трудово или приравнено на него правоотношение в държавната администрация, администрацията на органите за местно самоуправление, системите на народната просвета, Министерство на вътрешните работи и Министерство на отбраната, и предприятия ползващи преференции за организиран транспорт по чл. 57а от Закона за насърчаване на заетостта.
Бенефициенти	Работодатели
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> Брой лица, ползвали преференции за транспорт до работното място - 15 000; Дял на лицата, запазили работното място след приключване на насърчителните мерки – 80%

Област на интервенция 2.3 „Подобряване условията на труд на работното място”

Схема BG051PO001- 2.3.01 “Превенция за безопасност и здраве при работа”

През отчетната година по тази схема продължават да се изпълняват заложените дейности, но не е отчетен напредък в изпълнението на индикаторите.

Схема BG051PO001-2.3.02 „Безопасен труд”

До края на 2011 г. по тази схема са получени 408 проектни предложения, като през 2012 г. са сключени 227 договора на обща стойност 28 499 992,71 лв. Два от тях са прекратени в рамките на 2012 г. През същата година започва и изпълнението на договорите, като са отчетени 13 входящи лица.

Схема BG051PO001-2.3.03 „Безопасен труд”

На 18.09.2012 г. е обявена покана за подаване на проектни предложения по втората фаза на схема „Безопасен труд”. Тя се осъществява в рамките на същите критерии за избор на операция като BG051PO001-2.3.02 „Безопасен труд”. Основните данни на схемата са:

Общ бюджет	70 000 000 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Подобряване на условията на труд в предприятията при спазване на нормите и изискванията на законодателството по безопасност и здраве при работа. Операцията ще допринесе за адаптиране на управленските процеси в предприятията към нов подход при регламентирането и нормирането на труда и изграждането на съвременна система от трудови стандарти. Предвидените дейности ще допринесат за повишаване на производителността на заетите в подкрепените предприятия.
Продължителност на схемата	2011-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	26.11.2012 г.
Получени проектни предложения	1 159
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Заети лица в малки, средни и големи предприятия
Бенефициенти	Малки, средни и големи предприятия в качеството си на работодатели
Очаквани резултати	Брой работодатели (предприятия), получили подкрепа за подобряване условията на труд и за привеждането им в съответствие с изискванията на стандартите – 350; Намаляване на трудовите злополуки и професионалните заболявания при подкрепените работодатели – най-малко с 25%

- *демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените*

Вж. информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- *анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006*

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. по линия на ЕФРР в размер на 451 782.88 евро (финансиране от Общността) представляват приблизително 0,24 % от финансирането на Общността (185 722 044,55 евро) за приоритетна ос 2, посочено във финансовия план на оперативната програма, което е с 9,76 % по-малко от заложения лимит на разходите за кръстосано финансиране от 10 % на ниво приоритетна ос.

- *информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006*

- *По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област*

През 2012 г. в мерки по приоритетна ос 2 са включени общо 65 986 лица, като от тях над 61% са жени, което показва макар и слабо задълбочаване на тенденцията жените да проявяват по-голям интерес към мерки, свързани с т.нар. „учене през целия живот” и съответно търсене на възможности за повишаване на своята конкурентоспособност на пазара на труда (за сравнение през 2011 г. относителният дял на жените все още не е достигнал 60%).

Наблюдава се изменение на тенденцията спрямо минали години по отношение на включените жени в обучения за придобиване или повишаване на професионалната квалификация. През 2012 г. те са малко над 54% от общия брой участвали лица за разлика от 2011 г., когато са 48% от всички лица.

По отношение на лицата, взели участие в обучение за придобиване на ключови компетенции, обичайно броят на жените превъзхожда значително този на мъжете, като относителният им дял за 2012 г. възлиза на 62 % от всички лица, включени в такива мерки.

Балансирано е участието на лица от двата пола в обучения, проведени на работното място. От общо 1289 лица, включени в такива, жените представляват 52%. Следва да се отбележи, че що се отнася до успешно завършилите подобни обучения се наблюдава същата тенденция.

- *По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

Въпреки че няма предвидени специфични дейности в тази област през отчетната 2012 г., в дейности по приоритетна ос 2 са включени 27 лица от тази целева група.

- *По чл. 10 (c): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

Въпреки че няма предвидени специфични дейности в тази област през отчетната 2012 г. в реализираните операции общият брой на включените лица от малцинствени групи е 1028, което е два пъти повече в сравнение с 2011 г. 114 лица или 11% от тях се самоопределят като роми.

- *По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания*

Въпреки че няма предвидени специфични дейности в тази област през отчетната 2012 г. в дейностите по приоритетна ос 2 са включени 1300 лица, принадлежащи към групи в неравностойно положение, от които 163 са хора с увреждания.

- *По чл. 10 (e): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг*

През 2012 г. продължават да се изпълняват схеми „Повишаване на гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори”, „Адаптивност”, „Аз мога”, „Аз мога повече” и схема „Социални иновации в предприятията”, които въвеждат иновативни по своя характер интервенции.

- *По чл. 10 (f): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество, ще бъдат отчитани по приоритетна ос 7.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)*

Не е приложимо.

3.2.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3.3. Приоритетна ос 3

3.3.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Област на интервенция 3.1. Подобряване качеството на услугите в образованието и обучението																							
Индикатор 1.1: Брой/% учители/ преподаватели, включени в програми за обучение и за повишаване на квалификацията (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		283		1128		2207		693								4311	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	42	241	225	903	543	1664	257	436							1067	3244
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		40% от общия брой (приблизително 47 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% учители/ преподаватели, завършили програми за повишаване на квалификацията (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		283		295		2207		693								3478	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	42	241	75	220	543	1664	257	436							917	2561
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		35% от общия брой (приблизително 41 890)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой/% образователни институции, въвели нови учебни планове и програми (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		-		796								796	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80% от общия брой (приблизително 2 600)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Брой/%	Постигнат	НП		-		-		-		-		-		0								0	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
ученици/студенти, завършили образованието си по новите ДООИ, учебни планове и програми (Р)	резултат към момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0							0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80% от общия брой (приблизително 750 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 3.2. Модернизация на системата за образование и обучение																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучителни програми за външно и вътрешно оценяване (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		0		1453		4250		0								5703	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	0	0	124	1329	1250	3000	0	0							1374	4329
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		3 100	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой лица, получили сертификат за оценители (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		0		392		1845		0								2237	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	0	0	48	344	172	1673	0	0							220	2017
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		3 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.3: Дял/% ученици, оценени по програми, финансирани от ЕСФ, спрямо общия брой на оценените (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 537 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 3.3. Укрепване на връзките между институциите за образование и обучение, научноизследователския сектор и бизнеса																							
Индикатор 1.1: Брой/%	Постигнат	НП		0		2351		2194		1402		0		65								6012	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
ученици/студенти, включени в училищни практики (И)	результат към	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	момента	НП	НП	0	0	1473	878	1443	751	929	473	0	0	50	15							3895	2117
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 60 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% ученици/студенти, успешно завършили училищни практики (Р)	Постигнат результат към	НП		0		0		2070		1407		0		65								3542	
	момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	0	0	1302	768	871	536	0	0	50	15							2223	1319
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		25% от общия брой (приблизително 50 000)	
Индикатор 2.1: Брой/% ученици/студенти, включени в студентски практики (И)	Постигнат результат към	НП		0		1030		2135		671		0		361								4197	
	момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	443	587	883	1252	345	326	0	0	148	213							1819	2378
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 77 600)	
Индикатор 2.2: Брой/% ученици/студенти, успешно завършили студентски практики (Р)	Постигнат результат към	НП		0		0		1292		596		0		361								2249	
	момента	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	0	0	651	641	279	317	0	0	148	213							1078	1171
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		25% от общия брой (приблизително 65 000)	
Индикатор 3.1: Брой докторанти, постдокторанти,	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
	Постигнат результат към	НП		0		355		1003		578		103		714								2753	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
специализанти и млади учени, включени в програми за развитие на научния потенциал (И)	момента	НП	НП	0	0	155	200	431	572	248	330	47	56	330	384							1211	1542
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		25% от общия брой	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.2: Брой докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, завършили програми за развитие на научния потенциал	Постигнат резултат към момента	НП		0		0		264		500		228		714								1706	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	0	0	109	155	192	308	114	114	330	384							745	961
	Целева стойност (3)	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		20% от общия брой (приблизително 1 200)	
	Базова стойност	-		-		-		-		-		-		-		-		-		-		-	

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-” е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва. Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична точна информация.

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012г.)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	88966	42889	4401	2066
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	439	236	439	236
от които самонаети	2	1	2	1
Безработни	2	1	2	1
от които продължително безработни	1	1	1	1
Неактивни лица	88525	42652	3960	1829
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	88525	42652	3960	1829
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	416	225	416	225
55 - 64 години	9	2	9	2
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	4	2	4	2
Малцинства	48	15	48	15
Хора с увреждания	1799	748	75	26
Други хора в неравностойно положение	31	13	31	13
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	58149	28308	1775	793
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	29715	13972	1526	666
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	323	190	323	190
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	9	4	9	4
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	770	415	768	413

Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.3.1), и друга релевантна информация

В рамките на приоритетна ос 3 и през 2012 г. е отчетен напредък по малко на брой схеми, спрямо общия брой стартирали, като за сметка на това чувствително е увеличен броят на включените лица, който надхвърля 3 пъти общия брой включени по оста за целия период до 2012 г.

Към 31.12.2012 г. броят на стартиралите по приоритетна ос 3 схеми достига 22, но по 14 от тях все още не е отчетан физически напредък. През 2012 г. са обявени четири схеми, като всички са в рамките на област на интервенция 3.1 „Подобряване качеството на услугите в образованието и обучението”, както следва:

- BG051PO001-3.1.07 „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”;
- BG051PO001-3.1.08 „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища”;
- BG051PO001-3.1.09 „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища”;
- BG051PO001-3.1.10 „Подобряване качеството на професионалното обучение”.

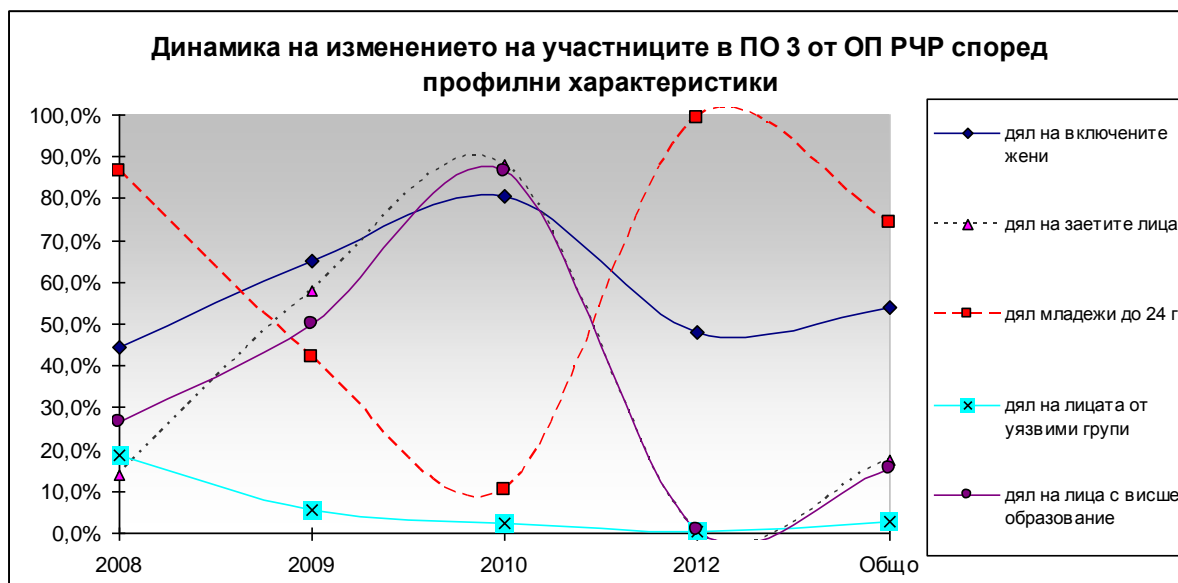
По схема BG051PO001-3.1.06 „Подобряване на качеството на образованието в средищните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес“ през 2012 г. е отчетен напредък за пръв път, като на нея се дължи и изключително високият брой включени лица. Другите три схеми, по които е отчетен физически напредък, са с приключили дейности през предходните години, но по тях има договори, чиито финални отчети са верифицирани през 2012 г. и съответно лицата се отчитат през 2012 г. Всички тези схеми са в рамките на област на интервенция 3.3 „Укрепване на връзките между институциите за образование и обучение, научноизследователския сектор и бизнеса”.

По отношение на индикаторите следва да бъдат маркирани няколко основни момента. Един от тях е, че за пръв път е отчетен напредък по отношение на образователните институции, въвели нови учебни планове и програми, като техният брой е 796. С това още през първата година на отчитане на този индикатор са постигнати над 30% от целевата стойност по приоритетната ос. На второ място, в рамките на област на интервенция 3.2 не е отчетен напредък по нито един индикатор, като това се дължи на обстоятелството, че не е отчетен напредък по нито една от схемите от тази област на интервенция. На трето място, по някои от индикаторите от област на интервенция 3.3. е отчетен слаб напредък спрямо целевите стойности, тъй като това са данни по отделни договори, които са верифицирани през отчетната година.

Общият брой включени през 2012 г. лица е 88 966, като за сравнение, в периода 2008 – 2011 г. включени в дейности в рамките на тази приоритетна ос са общо 29 839 лица. Почти 99% от лицата, включени в дейности през 2012 г., са в рамките на схема BG051PO001-3.1.06 „Подобряване на качеството на образованието в средищните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес“, като по този начин формират осреднения профил по индивидуални характеристики, както за отчетния период, така и за цялото време на изпълнение на договори по тази приоритетна ос.

В графика 10 е изложено изменението на дяловете на някои от индивидуалните характеристики на лицата в периода 2008 – 2012 г., като не е включена 2011 г., тъй като тогава броят на включените лица е несъществен.

Графика 10



Както се вижда, някои от стойностите през 2012 г. са близки до тези от 2008 г., като това се дължи на обстоятелството, че и тогава основен дял от участниците принадлежи на ученици от схемата за училищни и студентски практики.

Ако през миналите години се наблюдава постоянна тенденция за увеличаване на дела на жените, достигайки до 80% през 2010 г., то през 2012 г. делът им сред включените лица е 48,2%, с което се формира среден дял за оста от 53,9%. Над 70% от тях са на възраст до 24 г.

Същата тенденция е видима и по отношение на дела на заетите лица, като от 13,7% през 2008 г. те достигат 87,9% през 2010 г., а през 2012 г. са 0,5%, с което общият дял на заетите лица за целия период на изпълнение на дейности достига 17,6%. Следва да се отбележи, че заетите лица участват предимно по схеми, в които целевата група е формирана от преподаватели и друг училищен персонал. Вследствие на това над 80% от заетите са жени.

При разпределението по възрастова структура в предишните години е констатирана тенденция на постоянно намаляване на относителния дял на лицата до 24 г., като от 86,5% през 2008 г. спада до 10,5% през 2010 г., когато участниците са предимно от схемите за делегираните бюджети, рейтинговата система и квалификацията на учителите и преподавателите. През 2012 г. дялът на лицата до 24 г. достига почти 99%, с което те формират общ дял 74% за целия период. По отношение на достигната степен на образование са валидни тенденциите, характерни за разпределението по пол и по статут на пазара на труда.

Единствената характеристика, чиято тенденция се запазва низходяща и през 2012 г. е тази на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение. През 2008 г. всеки пети участник е принадлежал към такива групи, основно представители на етнически малцинства. През 2012 г. едва 2,1% от всички включени принадлежат към групи в неравностойно положение, с което общият им дял за периода 2008 – 2012 г. спада на 2,9%. Хората с увреждания представляват 95% от включените през 2012 г. групи в неравностойно положение. Същевременно, от близо 90 хиляди включени лица, едва 48 се причисляват към различни етнически малцинства, което по всяка вероятност се дължи на обстоятелството, че всяко лице може да откаже да се идентифицира като принадлежащ към групи в неравностойно положение.

По-надолу е представен детайлен анализ на ниво области на интервенция и схеми.

Област на интервенция 3.1 „Подобряване качеството на услугите в образованието и обучението”

През 2012 г. това е единствената област на интервенция, в чиито рамки са обявени нови схеми, а една процедура е прекратена. По този начин броят на стартираните схеми в рамките на тази област на интервенция достига 10, но през 2012 г. е отчетен напредък само по една от тях.

Схема БФП BG051PO001-3.1.03 „Квалификация на педагогическите специалисти”

Тази мащабна схема е обявена в средата на 2011 г., като през отчетната година все още са в ход подготвителните дейности по извършването на обученията.

Схема BG051PO001-3.1.05 „Подобряване на качеството и внедряване на европейски инструменти и практики в системата на професионалното образование и обучение”

И тази схема е обявена в средата на 2011 г., но и през 2012 г. не е отчетена никаква дейност по проекта. Междинното звено идентифицира висока степен на риск от неизпълнение на заложените дейности и схемата е предложена за прекратяване. На XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР тази схема е прекратена и освободеният финансов ресурс е пренасочен към схема BG051PO001-3.1.05 „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”.

Схема BG051PO001-3.1.06 „Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес”

Схемата се осъществява в рамките на области на интервенция 3.1 и 3.2, но заложените целеви стойности на индикаторите са само по област на интервенция 3.1. Друг съществен момент е, че основната част от целевата група, а именно ученици от I до VIII клас в средишните училища, не попадат в заложените по ОП РЧР индикатори и се отчитат само в рамките на Приложение 23. По този начин от включените по схемата близо 88 хиляди лица в индикаторите са отчетени 693 учители, включени в обучения за повишаване на професионалната квалификация, като всички те са завършили успешно обучението си в рамките на отчетната година. Дялът на жените сред включените преподаватели е 62%. С отчетените през 2012 г. 693 преподаватели, включени в обучения, общият им брой за приоритетната ос достига 4311, което представлява 9,1% от

целевата стойност на индикатора, но обучението на учителите не е основна дейност за тази схема.

В рамките на тази схема за пръв път се отчита напредък по отношение на образователните институции, въвели нови учебни планове и програми, като за 2012 г. са отчетени 796 училища, предлагащи целодневно обучение, което надхвърля целевата стойност на индикатора по схемата и представлява 30,6% от целевата стойност на ниво приоритетна ос.

Общият брой на включените по схемата през 2012 г. лица е 87 799, което представлява 74% от всички включени по приоритетната ос от 2008 г.

По отношение на разпределението на участниците по различни групи характеристики следва да се отбележи, че от 87 799 входящи участника няма отчетен нито един представител на етническите малцинства. Последното е в противоречие с обстоятелството, че една от основните дейности по тази схема е: „Осигуряване на средства за целодневно обучение на учениците от средишните училища /в това число ученици от етническите малцинствени групи/”. Вероятно този факт е свързан с правото при попълване на анкетната карта по Приложение 23 лицата по свое желание да декларират принадлежността си към етнически малцинства.

Тази схема ще продължи да се изпълнява и през 2013 и 2014 г., като реализираният до момента напредък и темповете, с които се изпълняват дейностите, дават пълното основание да се счита, че това ще бъде една от най-успешните схеми в рамките на приоритетна ос 3. Нещо повече, след стартирането на схемата са извършени разчети, които показват, че заложените дейности и целеви стойности на индикаторите ще могат да бъдат постигнати с по-малък от първоначално предвидения ресурс.

Схема BG051PO001-3.1.07 „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”

Поканата за подаване на проектни предложения е публикувана на 02.04.2012 г., а основните данни за схемата са следните:

Общ бюджет	11 795 807 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Да се преведе на езика на образованието социалната поръчка на бизнеса за нови професионалисти. Създаване на пряка връзка между ръководствата и факултетните съвети на ВУ от една страна и ръководствата на работодателски организации, големи предприятия и ключови експерти от друга, които съвместно да предефинират и актуализират образователните програми във системата на висшето образование
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	08.06.2012
Получени проектни предложения	76
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Студенти, преподаватели
Бенефициенти	<u>Кандидати:</u> Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование и техните звена по чл. 25, ал. 2 и 4 от Закона за висшето образование; <u>Партньори:</u> - Национално представителни организации на работодателите, организирани, съгласно чл. 35 от Кодекса на труда и признати по реда на чл. 36 от Кодекса на труда, - Работодатели – дефинират се съгласно текста на §1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда

	- Браншови организации – когато това не е определено в друг закон, се дефинират по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел
Очаквани резултати	- Брой/% образователни институции, въвели нови учебни планове и програми – минимум 40 висши училища или техни звена по чл. 25, ал. 2 и 4 от Закона за висшето образование; - Брой/% студенти, започнали образованието си по новите учебни планове и програми - минимум 80% от студентите във висшето училище или техните звена по чл. 25, ал. 2 и 4 от Закона за висшето образование

Към 31.03.2013 г. са одобрени 23 проектни предложения и са сключени 3 договора на обща стойност 719 046 лв.

Схема BG051PO001-3.1.08 „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища”

На 17.04.2012 г. е обявена поканата по още една процедура за конкурентен подбор на проекти BG051PO001-3.1.08 „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища”, като основните данни за схемата са:

Общ бюджет	15 000 000 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Усъвършенстване на системата за управление във висшите училища – системи за управление на качеството, системи за администриране на процесите, системи за информационно обслужване на учебната дейност, системи за събиране на информация за научно-изследователската дейност и др. Разработване на критерии, методи и процедури за повишаване на качеството на присъщите дейности на висшите училища и резултатите от тях.
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	20.06.2012
Получени проектни предложения	46
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Студенти, преподаватели, служители във висшите училища
Бенефициенти	- Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование
Очаквани резултати	- Брой висши училища, разработили критерии, показатели, методи и процедури за осигуряване на системи за управление за оценка на изпълняваните от тях дейности – 30; - Брой висши училища, усъвършенствали своите системи за управление, включително и чрез надграждане на функциониращите системи за управление на качеството – 28

Към 31.03.2012 г. са одобрени 34 проектни предложения и сключени 31 договора с висши училища, на стойност 13 693 148 лева.

Схема BG051PO001-3.1.09 „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища”

Обявена е покана за подаване на проектни предложения на 18.04.2012 г., като схемата има следните основни данни:

Общ бюджет	4 000 000 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Да се надгради първата фаза на проект „Повишаване на квалификацията на преподавателите във висшите училища” чрез надграждане на създадената система за квалификация и кариерно развитие на преподавателите във висшите училища. Операцията ще бъде насочена към продължаващи обучения в ключови области като чуждоезикови умения, умения за използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в преподаването, придобиване на специфични професионални знания и компетенции, свързани със съвременните програми за обучение. Операцията ще създаде възможности за допълнително финансиране на дейности насочени към създаване на модерна система за кариерно израстване на преподавателите във висшите училища, съгласно разпоредбите на новия Закон за развитието на академичния състав в Република България
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	25.06.2012
Получени проектни предложения	29
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Преподаватели във висшите училища
Бенефициенти	Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование
Очаквани резултати	- Брой преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификацията и кариерно израстване – 1300; - Брой преподаватели във висши училища, завършили програми за повишаване на квалификацията и кариерно израстване – 1200 - Брой висши училища, въвели система за кариерно израстване на преподавателите – 20

Към 31.03.2012 г. оценителната комисия все още не е приключила своята работа.

Схема BG051PO001-3.1.10 „Подобряване качеството на професионалното обучение”

Схемата има следните основни данни:

Общ бюджет	2 500 000 лева
Вид на процедурата	Директно предоставяне
Основна цел	Подобряване качеството на услугите по професионално обучение на възрастни. Разработване и внедряване в практиката на центровете за професионално обучение на специализирани наръчници, насочени към усъвършенстване на методологическата и методическа база за провеждане на обучение. Обучение на служители и обучаващи от ЦПО за прилагане на разработените в наръчниците методи
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	-
Целеви групи	Обучаващи в ЦПО;

	Служители в ЦПО
Бенефициенти	Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО)
Очаквани резултати	<p>% от ЦПО, въвели наръчниците, насочени към усъвършенстване на организацията и управлението на учебния процес, в т.ч. разработване на нови учебни планове и програми (резултатите се отчитат посредством попълване на анкетна карта) – най-малко 30%.</p> <p>Брой преподаватели в ЦПО, включени в програми за обучение и за повишаване на квалификацията – 2650</p> <p>Брой служители в ЦПО, включени в програми за обучение и за повишаване на квалификацията – 1000</p> <p>Анализ на потребностите от развитие на компетентностите на обучаващия и управленски състав на ЦПО.</p> <p>Разработени, издадени и разпространени във всички лицензирани ЦПО 2 наръчника, съответно за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - директори, методисти и членове на Учебно-методически съвети в ЦПО; - преподаватели, инструктори и наставници в системата на професионалното обучение на възрастни. <p>Брой преподаватели в ЦПО, завършили програми за повишаване на квалификацията – 90 % от включените.</p> <p>Брой служители в ЦПО, завършили програми за обучение и за повишаване на квалификацията – 90 % от включените</p>

Към края на първото тримесечие на 2013 г. все още не е одобрено проектното предложение на НАПОО, като се очаква да бъдат реализирани дейности по проекта още в рамките на 2013 г.

Област на интервенция 3.2 „Модернизация на системата за образование и обучение”

През 2012 г. по тази област на интервенция не е отчетен напредък, но следва да се направи уточнение, че разгледаната вече схема „Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес” се реализира и в рамките на тази област на интервенция. Друго, което следва да се отбележи е, че и по трите процедури по директно предоставяне, които стартират през 2011 г. са сключени договори на обща стойност 13 823 319 лева.

Област на интервенция 3.3 „Укрепване на връзките между институциите за образование и обучение, научноизследователския сектор и бизнеса

По тази област на интервенция има три схеми, по които е отчетен физически напредък, като те са с приключили дейности през предходните години, но по тях има договори, чиито окончателни отчети са верифицирани през 2012 г. и съответно лицата се отчитат през 2012 г. Тези схеми са, както следва:

Схеми BG051PO001/07/3.3.02 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени” и BG051PO001-3.3.04 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени”

Общият брой на включените в програми за развитие на научния потенциал достига 2753 лица, което е далеч над целевите стойности по приоритетната ос. Всички отчетени през 2012 г. лица са приключили успешно програми за развитие на научния потенциал, с което общият им брой достига 1706 лица, което също е изпълнение на целевите стойности на индикаторите.

По отношение на индивидуалните характеристики на участниците следва да се отбележи, че поради спецификата на целевата група те са идентични за целия период от 2008 до 2012 г. и лицата, които са отчетени през 2012 г. имат идентичен профил с описаните в предните годишни доклади.

Схема BG051PO001-3.3.03 „Ученически и студентски практики”

По тази схема също има окончателни доклади, верифицирани през 2012 г., като са отчетени 65 лица, включени в ученически практики и 361 лица, включени в студентски практики. Всички отчетени през 2012 г. са завършили успешно практиките си. По този начин броят на учениците,

включени в практики, достига 6012 лица, което е едва 10% от целевите стойности по приоритетната ос. По отношение на студентските практики с отчетените през 2012 г. броят на включените в практики студенти достига 4197, което е малко над 5% от целевата стойност по оста.

Изооставането в постигането на целевите стойности на индикаторите за практиките се очаква да бъде компенсирано с изпълнението на трета фаза на тази схема, която е обявена през 2011 г.

Схема BG051PO001-3.3.07 „Ученически и студентски практики”

В рамките на 2012 г. по тази схема не се отчита напредък, тъй като има забавяне в подготвителните дейности по организиране на практиките. Интересът от страна и на учениците и на студентите към тази схема е изключително голям, което дава основание да се твърди, че през 2013 г. изоставането, както по схемата, така и по отношение на постигането на целевите стойности на индикаторите, ще бъде компенсирано.

- *демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените*

Вж. информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- *анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006*

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. по линия на ЕФРР в размер на 888 788.15 евро (финансиране от Общността) представляват приблизително 0,43 % от финансирането на Общността (206 357 827,75 евро) за приоритетна ос 3, посочено във финансовия план на оперативната програма, което е с 9,57 % по-малко от заложения лимит на разходите за кръстосано финансиране от 10 % на ниво приоритетна ос.

- *информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006*

- *По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област*

Естеството на мерките, предвидени за реализация в рамките на приоритетна ос 3, предопределят тенденциите при изпълнението на принципа за предоставяне на равни възможности между мъжете и жените. Традиционно секторът на образованието принадлежи към така наречените „феминизирани” сектори, т.е. обичайно в системата на началното и средно образование делът на жените, работещи като учители, е значително по-висок от този на мъжете.

Все пак следва да се отбележи, че през 2012 г. се наблюдава промяна в полза на мъжете - учители/ преподаватели, включени в програми за обучение и за повишаване на квалификацията. Докато през 2010 г. и 2011 г. те представляват съответно едва 15% и 20%, то през 2012 г. относителният им дял е 37% от всички лица, взели участие в подобни мерки.

Превесът на лицата от женски пол, включени в обучителни програми за външно и вътрешно оценяване, остава значителен и през 2012 г. и възлиза на 90% от всички лица.

Противоположна е тенденцията, която се наблюдава през изминалите години, включително и през 2012 г. по отношение на учениците, включени в практики. В тези дейности преобладаващо участие взимат лицата от мъжки пол като относителният им дял през годините се запазва в границите 63% - 66%, а през изминалата 2012 г. значително се повишава на 77%.

По отношение на лицата, включени в студентски практики, преобладаващо по-голям дял имат жените, като през 2012 г. те съставляват 59% от всички лица, взели участие.

Положителната тенденция се наблюдава, както през изминалите години, така и през 2012 г. по отношение на броя докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, включени в програми за развитие на научния потенциал. Броят на мъжете и жените е балансиран с лек

превес на лицата от женски пол, които варират между 54% и 57%. През 2012 г. относителният им дял е 54% от общо 714 лица.

- *По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

През отчетната 2012 г. няма изпълнение на специфично насочени дейности в тази област.

- *По чл. 10 (c): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

През отчетната 2012 г. няма изпълнение на специфично насочени дейности в тази област.

- *По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания*

През отчетната 2012 г. няма изпълнение на специфично насочени дейности в тази област.

- *По чл. 10 (e): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг*

През 2012 г. се изпълнява операция „Наука и бизнес“, която е насочена към създаване на ефективни инструменти и изграждане на благоприятна среда за по-активно взаимодействие между науката и бизнеса чрез насърчаване на диалога „наука-бизнес“ и популяризиране на научните резултати, както и чрез повишаване на квалификацията на учените.

Целта на схема „Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалните училища“ е изграждане на Единна система за управление на професионалното образование. Чрез нея ще бъде създадена обективна база за развитие на училищата от системата на професионалното образование, като по този начин ще бъде стимулирана конкуренцията между тях за превръщането им в инструмент за постигане на целите на икономическото развитие на отделните области и общини, както и за повишаване на конкурентоспособността на завършващите ученици на националния и европейския трудови пазари. В резултат, чрез изграждането на системата ще се повиши качеството на предлаганите образователни услуги, както и по-добро синхронизиране на системата с потребностите на пазара на труда. Всичко това от своя страна пряко ще повлияе на развитието на икономика, основаваща се на знания и иновации.

И през 2012 г. продължи изпълнението на операция „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени“. Основната ѝ цел е да се засили интересът на младите хора към реализация в сферата на образованието и науката и да се повиши качеството на научните разработки, като се подобрят условията за работа на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени. Изпълнението на предвидените дейности стимулира развитието научния потенциал във висшите училища и научните институции.

- *По чл. 10 (f): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество, ще бъдат отчитани по приоритетна ос 7.

- ***списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)***

Не е приложимо.

3.3.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3. 4. Приоритетна ос 4

3.4.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Област на интервенция 4.1. Достъп до образование и обучение на групи в неравностойно положение																							
Индикатор 1.1: Брой/% образователни институции, предлагащи програми за интегриране на деца СОП (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		32		44								76	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		15% от общия брой (приблизително 500)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% на ученици със СОП, интегрирани в общото образование (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		325		630								955	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	127	198	299	331							426	529	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		65% от общия брой (приблизително 5 500)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой лица, участващи в мерки, насочени към превенция на ранното отпадане от училище (И)	Постигнат резултат към момента	НП		0		19414		33309		8649		10506		17221								89099	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	0	0	8212	11202	15588	17721	4190	4459	4924	5582	8507	8714							41421	47678	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 93 250)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2:	Постигнат	НП		0		0		0		0		22		0								22	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Брой/% отпаднали ученици, отново интегрирани в образователната система (Р)	резултат към момента	НП	НП	0	0	0	0	0	0	0	0	10	12	0	0							10	12
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		5% от общия брой на отпадналите ученици (приблизително 9 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 4.2. Децата и младежта в образованието и обществото																							
Индикатор 1.1: Брой училища, предлагащи извънкласни дейности (И)	Постигнат резултат към момента	НП		0		555		882		266		225		1371								3299	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		80% от общия брой (приблизително 2 500)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% ученици, участващи в извънучилищни дейности (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		50443		227119		80931		69592		170094								598179	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	23420	27023	108901	118218	39741	41190	35330	34262	80415	89679							287807	310372
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 460 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой/% студенти, участващи в механизми за студентско подпомагане (напр. кредити, нови и допълващи стипендии) (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		22914		38131		16989		18636								96670	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	7503	15411	15549	22582	5082	11907	5974	12662							34108	62562
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		12% от общия брой (приблизително 31 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 2.2: Брой/% студенти, получаващи стипендии (Р)	Постигнат результат към момента	НП		-		0		22914		38131		16980		15639								93664	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	7503	15411	15549	22582	5081	11899	4758	10881							32891	60773
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		Най-малко 8 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 4.3. Развитие на системата за учене през целия живот																							
Индикатор 1.1: Брой/% ученици от общото образование, участващи в програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (И)	Постигнат результат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 466 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой/% ученици от общото образование, завършили програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (Р)	Постигнат результат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 280 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой/% студенти, участващи в програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (И)	Постигнат результат към момента	НП		-		-		-		-		-		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50% от общия брой (приблизително 129 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 2.2: Брой/% студенти, завършили програми за професионално ориентиране и кариерно развитие (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		-		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой (приблизително 78 000)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.1: Брой/% студенти, включени в програми за дистанционно обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		20% от общия брой (приблизително 51 740)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.2: Дял на студентите, завършили програми за дистанционно обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		15% от общия брой (приблизително 38 800)	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 4.1: Брой/% възрастни, включени в програми за ограмотяване (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		7174								7174	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	2724	4450							2724	4450
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		Приблизително 80 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 4.2:	Постигнат	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Брой/% възрастни, завършили програми за огранотияване (Р)	резултат към момента	НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	40% от общия брой (приблизително 32 000)	
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-”, е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва. Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична точна информация.

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012 г.)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	204383	111193	36109	21486
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	3917	2914	3617	2481
от които самонаети	305	220	305	220
Безработни	0	0	0	0
от които продължително безработни	0	0	0	0
Неактивни лица	200466	108279	32492	19005
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	193216	103788	32492	19005
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	80734	44176	18940	12301
55 - 64 години	814	645	102	85
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	560	387	565	387
Малцинства	14097	6710	5985	3165
Хора с увреждания	2418	1044	219	111
Други хора в неравностойно положение	452	257	441	255
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	65963	35518	6486	3213
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	120829	63411	12661	6443
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	13658	9415	13532	9414
Следгимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	277	137	276	137
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	3656	2712	3154	2279

Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.4.1), и друга релевантна информация

В рамките на приоритетна ос 4 през отчетната година е отчетен напредък по 6 схеми и са покрити индикатори от всички области на интервенция. През годината са обявени две нови схеми, както следва:

- BG051PO001-4.2.06 “Студентски стипендии и награди”;
- BG051PO001-4.3.05 „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите”.

По този начин броят на стартиралите по приоритетната ос схеми достига 19, като по някои от тях приключи изпълнението на дейностите, а по други все още се набират и оценяват проектни предложения.

През 2012 г. по схемите от приоритетната ос са сключени нови 122 договора, с което общият им брой достига 677. През годината няма прекратени договори. Всичките сключени договори са по схеми, обявени през 2011 г., като най-голям е техният брой по схема BG051PO001-4.1.05 „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства” – 56 договора, следвана от BG051PO001-4.3.04 „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование” – 44 договора. Единствената схема, стартираше през 2011 г.,

по която е отчетен напредък е BG051PO001-4.2.05 „Да направим училището привлекателно за младите хора”, която се явява трета фаза на едноименните схеми. Същевременно, за 2012 г. това е най-масовата схема откъм включени лица за цялата оперативна програма.

По отношение на постигането на целевите стойности на индикаторите, и през 2012 г. е отбелязан сериозен напредък по отношение на мерките, насочени към превенция на ранното отпадане от училище, към разширяване на обхвата на извънкласните и извънучилищни дейности и подпомагане равния достъп до висше образование чрез предоставяне на студентски стипендии.

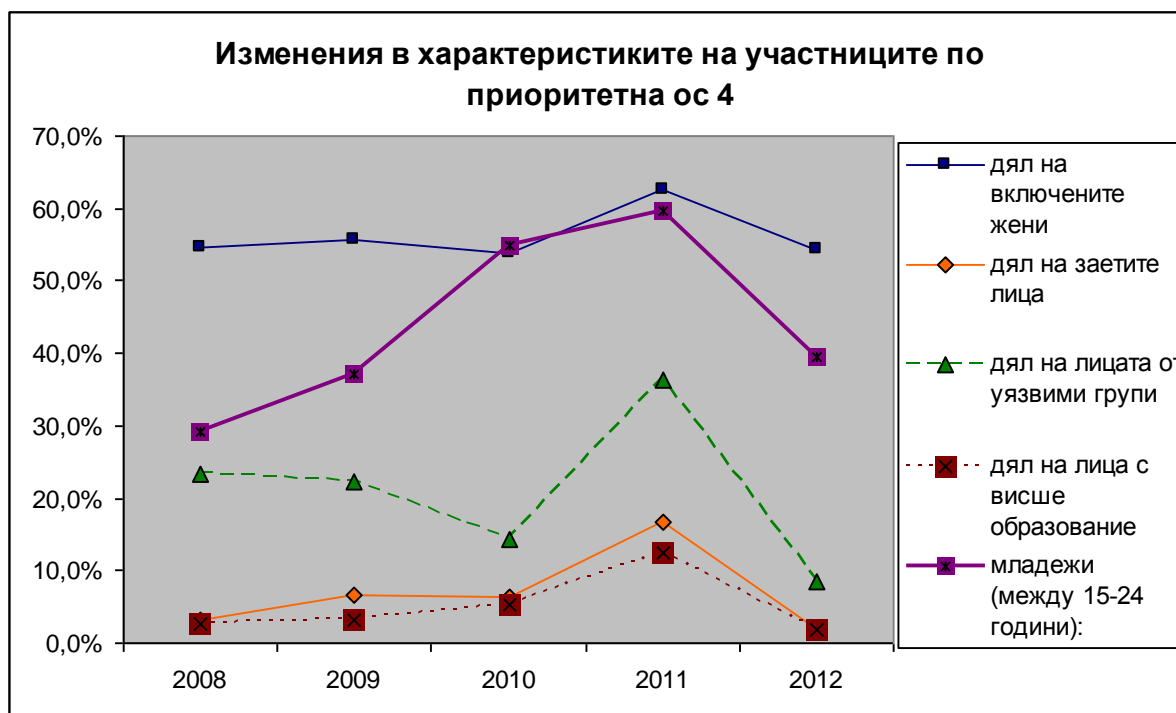
По област на интервенция 4.1 „Достъп до образование и обучение на групи в неравностойно положение” броят на образователните институции, предлагащи програми за интегриране на деца със СОП се увеличава с 44, с което общият им брой достига 76 или над 15% от целевата стойност. Още 630 ученици със специални образователни потребности са интегрирани в общото образование, с което общият им брой достига 955 или почти 1/5 от целевата стойност по оста, което е добър темп на изпълнение, отчитайки натрупаното до момента изоставане. Лицата, участващи в мерки, насочени към превенция на ранното отпадане от училище през 2012 г. са 17 221, с което общият им брой достига 89 099 или над 95% от целевата стойност на индикатора, като има основания да се смята, че тя ще бъде надхвърлена още през 2013 г.

Област на интервенция 4.2 „Децата и младежта в образованието и обществото” отново има изключително висок темп на изпълнение, като в рамките ѝ са преизпълнени целевите стойности на всички индикатори. През 2012 г. броят на училищата, предлагащи извънкласни дейности, е 1371, с което общият им брой достига 3299 или с 30% над целевата стойност по приоритетната ос. Учениците, включени в извънкласни дейности през отчетната година, са 170 094. Тук следва да се поясни, че близо 16 хиляди от тях са приключили участието си в предходни периоди, но поради това, че финалните отчети по проектите по схема BG051PO001-4.2.03 “Да направим училището привлекателно за младите хора”- фаза 2 са верифицирани през 2012 г., тези ученици са отчетени в рамките на 2012 г. Общият брой на децата, участвали и участващи в извънкласни дейности, достига 598 179, което също е преизпълнение на целевата стойност на индикатора с близо 30%. Изложените изводи в пълна степен важат и по отношение на лицата, участващи в механизми за студентско подпомагане, както и студентите, получаващи стипендии. По тези индикатори е отчетено преизпълнение още през първата година на изпълнението на схема BG051PO001-4.2.02 “Студентски стипендии за равен достъп до образование и повишаване мотивацията за по-добри резултати”. През 2012 г. още 18 636 лица участват в механизми за студентско подпомагане, с което общият им брой достига 96 670, което представлява неколkokратно преизпълнение на заложените целеви стойности по приоритетната ос. От тези лица 15 639 са получавали през 2012 г. стипендии за успех, с което общият брой на лицата, получили и получаващи стипендии към края на 2012 г. достига 93 644.

За пръв път през 2012 г. е отчетен напредък по област на интервенция 4.3 „Развитие на системата за учене през целия живот”, но той е само по отношение на възрастните, включени в програми за ограмотяване. През 2012 г. техният брой е 7174, което представлява около 9% от целевата стойност на този индикатор, като през годината не са отчетени лица, завършили програми за ограмотяване.

Общият брой на включени в схеми по приоритетната ос през 2012 г. е 204 383, което представлява 43% от включените по ОП РЧР. По отношение на индивидуалните характеристики на лицата, следва да се отбележи, че с изключение на 2011 г., те запазват идентични дялове. През 2011 г. за пръв път не са отчетени входящи участници по някоя от фазите на „Да направим училището привлекателно” и съотношението в групите характеристики се различава от предходните години.

На графика 11 са изложени измененията в дяловете на някои от основните характеристики на участниците в периода 2008 – 2012 г.



Делът на жените през 2012 г. е 54,4%, като е почти равен на средния на ниво ОП РЧР и е малко под средния за приоритетната ос за периода 2008 – 2011 г. Делът на заетите лица през 2012 г. е едва 1,8%, което е най-ниската регистрирана стойност за тази приоритетна ос и рязко контрастира с 2011 г., когато 16,7% от всички включени лица са заети. Това се дължи на обстоятелството, че през 2011 г. основен дял сред всички включени лица има схема „Студентски стипендии и награди” с дял от 62% от всички включени, като по нея делът на заетите лица е много по-висок отколкото по другите схеми.

Разпределението на участниците по възрастови групи е една от най-динамично променящите се характеристики, защото тя в най-голяма степен се влияе от целевите групи по отделните схеми, а също така и разполага с най-голям набор от опции (общо 10 възрастови групи). На графиката е изобразена само динамиката в изменението на относителния дял на лицата на възраст от 15 до 24 г., който подобно на дела на заетите лица в голяма степен се определя от относителния дял на лицата от схема „Студентски стипендии и награди”. През 2012 г. най-висок относителен дял има сборът на възрастовите групи от 0 до 18 г., които представляват 87,8% от всички включени лица. Това се дължи на обстоятелството, че по 4 от 6-те отчетени схеми децата и учениците представляват основна целева група, като тези четири схеми формират близо 90% от всички включени по приоритетната ос лица.

Запазва се и общата тенденция (с изключение на 2011 г.) към намаляване на относителния дял на лицата с висше образование, като делът им за 2012 г. от 1,8% е най-ниската регистрирана стойност. Отново най-много лица с висше образование са включени по схема „Студентски стипендии и награди”, а от другите схеми лицата с висше образование са предимно преподаватели.

За пръв път по тази приоритетна ос се отчита дял на лицата, принадлежащи към групи в неравностойно положение, който е по-нисък от 10% или по-точно е 8,6%. Този факт не е лесно да бъде обяснен, с оглед на това, че по три от схемите целевата група се формира именно сред лица от уязвимите групи, като по една от тези схеми „Ограмотяване на възрастни” не е отчетено нито едно лице, принадлежащо към групи в неравностойно положение. Също така по схема BG051PO001-4.2.05 „Да направим училището привлекателно за младите хора” от над 150 000 включени лица има отчетени само 2193 лица, като всичките са с увреждания. За сравнение, по схема BG051PO001-4.2.03 „Да направим училището привлекателно за младите хора”, която е идентична като целева група, е отчетен дял на лицата от уязвими групи от близо 20%. Все пак

следва да се отбележи, че за 2012 г. лицата, принадлежащи към уязвими групи от приоритетната ос формират почти 40% от всички лица от уязвими групи в рамките на ОП РЧР.

Следва преглед на напредъка в изпълнението на схемите от различните области на интервенция.

Област на интервенция 4.1 „Достъп до образование и обучение на групи в неравностойно положение”

В рамките на тази област на интервенция през 2012 г. не са обявявани нови схеми, но са сключени общо 76 нови договора и по трите схеми, стартирани през 2011 г. Напредък в изпълнението на дейностите е отчетен по две схеми.

Схема BG051PO001-4.1.03 „Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система”

През 2012 г. продължава изпълнението на проектите по тази схема, като отново са регистрирани високи темпове на включване на лица от целевата група в различните дейности по проектите. Общият брой на лицата, участвали в мерки по превенция на ранното отпадане от училище, е 17 221, като над 7600 от тях са деца и ученици, близо 600 са учители и възпитатели, а останалите са родители. Заедно с тези от първата година на изпълнение на проектите общият брой на включените лица възлиза на 27 727, което неколкостранно надвишава заложените целеви стойности на индикаторите по схемата. Общото съотношение на мъжете и жените е почти равно, но варира по отношение на отделните целеви групи, като на жените сред учителите и възпитателите е над 80%.

Общият брой на отчетените по Приложение 23⁸ лица е 8286. Разпределението по пол е почти напълно равномерно, но при някои от другите характеристики дяловете на мъжете и жените се различават съществено, тъй като по-голямата част от включените учители и възпитатели са жени. Над 92% от включените лица са неактивни, учащи, което е с близо 7% по-висок дял спрямо 2011 г. Така за двете години изпълнение на дейности по схемата, дялът на учениците сред включените лица доближава 89%, което заедно с високия дял на лицата от етнически малцинства е показател, че стриктно се изпълнява изискването децата и учениците от етническите малцинства да представляват минимум 30% от всички участници по проектите. Тази схема е насочена директно към лица от етническите малцинства и естествено те представляват 85,6% от всички включени. По отношение на достигнатата степен на образование, почти 86% от лицата с висше образование са жени, което напълно съвпада със съотношението на заетите лица, т.е. в голямата си част това са учители.

През 2013 г. се очакват окончателните данни за изпълнението на проектите по схемата, но и на този етап данните сочат успешно постигане на заложените цели на схемата.

Схема BG051PO001-4.1.04 „Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности”

По тази схема през 2012 г. е реализиран съществен напредък в изпълнението на дейностите и съответно в постигането на целевите стойности на индикаторите. През отчетната година броят на образователните институции, предлагащи програми за интегриране на деца със специални образователни потребности (СОП), се увеличава с още 44 и достига общ брой от 76, което представлява 63% от целевата стойност по схемата. Децата със СОП, интегрирани в общото образование през годината, са 630, с което общият им брой достига 955 или почти 40% от целевата стойност по схемата. Общият брой на включените лица през 2012 г. е 3957, като над

⁸ Тъй като в критериите за избор на тази операция като целеви групи са заложили само децата, учениците и учителите, в таблиците с характеристиките по Приложение 23 са подадени данни само за тях и съответно осредненият профил на участниците носи характеристиките на децата и учениците, които са над 90% от лицата, отчетени по Приложение 23.

93% от тях са ученици. По този начин и по тази схема децата и учениците имат най-голям дял във формирането на осреднения профил на участниците по схемата, за разлика от 2011 г., когато дялът на децата и учениците е 34,8%.

Включването в дейности през годината на близо 3700 деца и ученици дава основание да се смята, че целите на схемата и съответно стойностите на индикаторите ще бъдат постигнати успешно.

Следва да се отбележи изменението в относителните дялове на лицата, принадлежащи към групи в неравносложно положение. Ако през 2011 г. близо 42% от лицата принадлежат към такива групи, то през 2012 г. техният дял вече е над 90%. Освен това, през 2011 г. основен дял сред тези лица имат хората с увреждания, които са над 70% от всички уязвими лица и близо 30% от всички включени. През 2012 г. се наблюдава промяна и почти целият дял на лицата от уязвими групи се формира от такива, принадлежащи към различни етнически малцинства. Въпреки равномерното разпределение по полов признак на включените лица (47,6% мъже и 52,4% жени), разпределението по пол на различните характеристики не е толкова равномерно, като дялът на жените сред заетите и тези с висше образование е 85,3%.

Проектите по тази схема ще продължат да се изпълняват и през 2013, когато се очаква постигането на още по-съществен напредък в постигането на целевите стойности на индикаторите.

Схема BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение”

Тази схема е обявена през 2011 г., а проектното предложение е одобрено през 2012 г. Същевременно, след извършен преглед и анализ, е идентифицирана необходимостта от включването в рамките на схемата на някои нови дейности, чрез които да бъде подпомогнат процесът на деинституционализация. На XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е одобрено изменение на критериите за избор на тази операция. Променени са бюджетът, допустимите дейности, целевите групи и индикаторите, както следва:

- бюджетът е увеличен от 10 000 000 на 14 000 000 лева;
- добавени са следните нови допустими дейности: *„осигуряване на подкрепяща среда от психолози, ресурсни учители, логопеди и/или други специалисти за деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация”*;
- добавени са следните целеви групи:
 - Деца, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация;
 - Деца и ученици, родители и педагогически специалисти от детските градини и училищата, в които се обучават деца, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация;
- Добавени са следните нови индикатори:
 - до 64 детски градини и училища, изградили подкрепяща среда от психолози, ресурсни учители, логопеди и/или други специалисти за деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация;
 - до 400 деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация;
 - до 192 педагогически специалисти, подпомагащи обучението на деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация;

- до 1200 родители на деца и ученици от детските градини и училищата, в които се обучават деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация;
- 115 детски градини и училища с изградена подкрепяща среда за включващо обучение – функциониращи мултидисциплинарни екипи, материали, програми, помагала, специализирани образователни софтуерни продукти и др.;
- 80% от децата и учениците, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация, успешно приобщени в образователния процес в детски градини и училища.

Тази изключително важна схема ще се реализира до 2014 г., като се очаква през 2013 г. да бъде реализиран напредък по всички заложи дейности.

Област на интервенция 4.2 „Децата и младежта в образованието и обществото”

Схема BG051PO001-4.2.03 „Да направим училището привлекателно за младите хора”

Дейностите по тази схема реално приключват в края на 2010 г., но тъй като тя се осъществява в рамките на над 140 проекта, някои от окончателните отчети са верифицирани през 2012 г. и съответно лицата по тях са отчетени през същата година. Броят на лицата, участващи в извънкласни дейности, отчетени по схемата за 2012 г., е 15 717, с което броят на учениците, участвали в извънкласни дейности по тази схема, надхвърли 140 хиляди.

Схема BG051PO001-4.2.04 „Студентски стипендии и награди”

През 2012 г. общо 18 636 студенти участват в механизми за студентско подпомагане, като 15 639 от тях получават стипендии. Делът на жените и през 2012 г. продължава да е преобладаващ, като отново е близо 70% и е значително по-висок от средния за приоритетната ос.

Тъй като по тази схема целевата група е само студенти, то разпределението на дяловете на отделните характеристики се запазва устойчиво през целия период на изпълнение и на двете фази на тази схема и остава непроменено от 2009 г.

По тази схема през 2012 г. е обявена трета фаза, която ще бъде разгледана по-надолу.

Схема BG051PO001-4.2.05 „Да направим училището привлекателно за младите хора”

Това е най-масовата схема по оперативната програма за 2012 г., като в рамките на годината 153 189 деца от 1371 училища се включват в извънкласни дейности. Това представлява 1/3 от всички включени през 2012 г. по ОП РЧР лица. За това масово разгръщане на схемата в кратки срокове спомага и промяната в начина на предоставяне на безвъзмездната финансова помощ. Първите две фази се осъществяват чрез конкурентен подбор на проекти, а настоящата схема се осъществява чрез директно предоставяне с бенефициент МОМН, което позволява по-бързото включване на по-голям брой ученици от повече училища. Така са надхвърлени първоначално предвидените 100 хиляди ученика в учебна година от поне 1000 училища.

Същевременно е променен и начинът на отчитане на участниците в схемата, като за наблюдение на напредъка се използва уеб-базирана система, която позволява навременното отчитане на напредъка в изпълнението на дейностите по схемата. Друг положителен момент по отношение на тази схема е, че след стартирането на дейностите екипът по проекта извърши анализ въз основа на който бе изчислено, че целите на схемата могат да бъдат постигнати и без част от първоначално заложения бюджет. Благодарение на това на XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е предложено и одобрено намаляване на бюджета на схемата с 5 000 000 лева, като по този начин той възлиза на 94 444 852 лева.

Схемата ще продължи да се изпълнява и през 2013 г., като се очаква запазване на темповете при постигане на целите и стойностите на индикаторите.

Схема BG051PO001-4.2.06 „Студентски стипендии”

Тази схема е обявена на 28.03.2012 г. и по същество се явява трета фаза на схемите „Студентски стипендии за равен достъп до образование и повишаване мотивацията за по-добри резултати” и „Студентски стипендии и награди”. Към настоящия момент основните данни за схемата са:

Общ бюджет	65 000 000 лева
Вид на процедурата	Директно предоставяне
Основна цел	Съществуващата система за предоставяне на студентски стипендии да бъде допълнена с използването на финансиране от Европейския социален фонд. Да бъде улеснен достъпът до висше образование и да бъдат допълнително мотивирани студенти с успех равен или по-висок от добър (4). Да бъдат стимулирани към творческа и практическа работа студентите от всички области на висше образование
Продължителност на схемата	на 2012-2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	Студенти в редовна форма на обучение във всички висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование (обн. ДВ, бр. 112, 27.12.1995 г.)
Бенефициенти	Министерство на образованието, младежта и науката
Очаквани резултати	- 475 000 раздадени стипендии - 30 000 раздадени специални стипендии - най-малко 23 000 студенти, получили стипендии за успех; - най-малко 7 000 студенти, получили специални стипендии

Промяната в бюджета и в целевите стойности на индикаторите по тази схема е мотивирана освен с огромния интерес, също и с проведено проучване сред студентите, което показва, че голяма част от студентите ползват получените стипендии за заплащане на семестриални такси и закупуване на специализирана литература и техника, необходими за по-качествено обучение. По този начин резултатите от проучването показват, че дейностите по схемата директно допринасят за постигане на основната цел на тази приоритетна ос, а именно: осигуряване на достъп до образование и обучение.

Област на интервенция 4.3 „Развитие на системата за учене през целия живот”

По тази област на интервенция през предходните години се констатира голямо закъснение в изпълнението на мерките. През 2012 г. за пръв път е реализиран напредък в постигането на индикатори по тази област на интервенция, в рамките на схема BG051PO001-4.3.01 „Ограмотяване на възрастни”. Освен това по схемите, обявени през 2011 г., са сключени 44 договора и са издадени две заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Също така, през годината бе обявена една нова схема BG051PO001-4.3.05 „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите”, която ще бъде разглеждана по-надолу.

Схема BG051PO001-4.3.01 „Ограмотяване на възрастни”

Общият брой възрастни, включени в програми за ограмотяване, е 7 174 лица, като това представлява 68,3% от целевата стойност по схемата. Над 62% от включените лица са жени, което се дължи на заложените целеви групи, при които делът на неграмотните жени е по-висок. През годината не са отчетени участници, завършили програми за ограмотяване, като се очаква напредък по този индикатор да бъде отчетен през 2013 г.

Общият брой на включените в дейности по схемата лица е 7594, като той се формира от 420 преподаватели, включени в програми за квалификация и от споменатите вече 7174 лица в курсове за ограмотяване. Тези две групи разполагат с много различни характеристики, които

дават своето отражение в разпределението на дяловете на индивидуалните характеристики. Преподавателите формират група с дял от 5,5%, като същия дял имат и всички заети лица, както и тези с висше образование.

По отношение на възрастовата разбивка не може да бъде направен отделен анализ на двете основни групи включени лица, но следва да се отбележи, че в отражение на спецификата на схемата едва 1/5 от лицата са на възраст до 24 г., като делът на жените сред тази група е под 46%. За сметка на това, при лицата над 55 г. делът на жените е над 77%. Въпреки че в описанието на целевата група не е изрично посочено, в допустимите дейности по схемата е записано, че дейностите са насочени към различните групи лица в неравностойно положение. Въпреки това не се отчита нито едно лице, принадлежащо към групи в неравностойно положение.

През 2013 г. се очаква да бъде осъществен допълнителен напредък по тази схема и да бъдат постигнати целевите стойности на индикаторите, като следва да се допълни, че специфичният за схемата индикатор „брой учители, включени в програми за квалификация” е изпълнен на 84%.

Схема BG051PO001-4.3.02 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование”

През 2012 г. е издадена заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и стартира изпълнението на схемата. Спецификата на дейностите е такава, че напредък в изпълнението на индикаторите може бъде отчетен на по-късен етап, след като бъдат изградени кариерните центрове и те започнат да функционират.

Схема BG051PO001-4.3.03 „Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности”

По тази схема също е издадена заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през 2012 г., но изпълнението на дейностите стартира със закъснение, което няма да позволи усвояването на целия финансов ресурс и постигане на първоначално заложените стойности на индикаторите. Във връзка с това и с цел оптимизация на ресурса на ниво приоритетна ос на XI-то заседание на Комитета за наблюдение на ОП РЧР е предложено и одобрено намаляване на бюджета на операцията до 5 862 000 лева, като над два пъти бяха намалени и целевите стойности на специфичните за схемата индикатори.

Схема BG051PO001-4.3.04 „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование”

Тази схема е обявена в края на 2011 г. и през 2012 г. се провежда набирането и оценяването на проектни предложения. По време на този процес става ясно, че схемата се ползва със значително по-висок от предвиждания интерес и съществува сериозна опасност заделеният финансов ресурс да не стигне да финансирането на много качествени проектни предложения. Във връзка с тези съображения от Комитета за наблюдение е одобрено увеличаване на бюджета на операцията до 34 495 309 лева, а също и актуализиране на целевите стойности на индикаторите. Към 31.03.2013 г. броят на одобрените проектни предложения е 57, броят на сключените договори - 51.

Схема BG051PO001-4.3.05 „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите”

На 01.10.2012 г. е даден старт на процедура по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез конкурентен подбор на проекти BG051PO001-4.3.05 „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите”. Основните данни за процедурата са:

Общ бюджет	7 000 000 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Актуализиране на професионалното образование и обучение чрез изграждане на образователни паркове между институциите за професионално образование и работодателите
Продължителност на схемата	2012-2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	03.12.2012 г.
Получени проектни предложения	69
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> • Ученици от професионалните училища и професионалните гимназии; • Учители.
Бенефициенти	<p><u>Кандидати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Професионални училища; • Професионални гимназии. <p><u>Партньори:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Работодатели; • Професионални училища; • Професионални гимназии.
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> • Най-малко 3200 ученика, започнали обучение в образователните паркове (най-малко 45 ученика при минимален размер на помощта, най-малко 160 ученика при максимален); • 100 учители, преминали обучение за работа с новото технологично оборудване; • Най-малко 2500 ученика, завършили обучение в образователните паркове; • 20 разработени училищни учебни плана; • 40 разработени учебни програми; • 20 изградени образователни паркове за нови знания и умения.

- *демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените*

Вж. информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- *анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006*

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. по линия на ЕФРР в размер на 563 702.87 евро (финансиране от Общността) представляват приблизително 0,34 % от финансирането на Общността (165 086 262,20 евро) за приоритетна ос 4, посочено във финансовия план на оперативната програма, което е с 9,66 % по-малко от заложения лимит на разходите за кръстосано финансиране от 10 % на ниво приоритетна ос.

- **информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006**

- *По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област*

По схемите в рамките на тази приоритетна ос през изминалите години се наблюдава балансирано представителство на мъжете и жените, като тенденцията се запазва и през 2012 г.

По-голяма разлика се наблюдава единствено при участието в операцията за предоставяне на студентски стипендии, като броят на студентите от женски пол, получаващи стипендии за 2012 г., е два пъти по-голям в сравнение с тези от мъжки. Тенденцията се обяснява с традиционно по-високата мотивация на жените за постигане на високи резултати по време на обучението, както и поради общото съотношение на дела на мъжете към този на жените във висшите учебни заведения.

През изминалата 2012 г. се наблюдава положителна тенденция в полза на учениците със СОП от мъжки пол, интегрирани в общото образование. Докато през 2011 г. те представляват 39 % от всички интегрирани, то през 2012 г. техният относителен дял е нараснал до 47%.

- *По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

През отчетната 2012 г. няма изпълнение на специфично насочени дейности в тази област. Въпреки това общият брой на лицата, включени в мерки по тази приоритетна ос, възлиза на 560.

- *По чл. 10 (c): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

В мерки, реализиращи се в рамките на приоритетна ос 4, през 2012 г. са включени общо 14 097 лица, принадлежащи към малцинствени групи. От тях близо 58% са се самоопределили като роми.

Предвид спецификата на приоритетната ос и допустимите дейности по нея и между изпълняваните през 2012 г. схеми няма такива, директно насочени към засилването на включването в заетост на малцинствата. Следва да се отбележи, че въпреки това голяма част от мерките оказват своето индиректно въздействие и допринасят за изпълнението на тази цел.

Операция „Ограмотяване на възрастни“, насочена към лица, за които е необходимо да се организират специални курсове по ограмотяване, които да улеснят по-нататъшния им достъп до професионална подготовка и съответно до по-конкурентно участие на пазара на труда, е подходящ пример за това. При успешно завършване на курсовете лицата придобиват първа степен на професионална квалификация, което неминуемо ще доведе до разширяване на възможностите пред тях за успешно намиране на работа.

Други схеми, които неоспоримо ще окажат въздействие върху подобряването на възможностите на малцинствените групи за включването им на пазара на труда, макар и дейностите по тях да нямат непосредствено влияние върху това, са схема „Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система“, схема „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и схема „Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система“. С реализирането им се очаква да се подпомогне по-успешната социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства чрез подобряване на условията за равен достъп до образование и обучение и засилване на мотивацията за включване в образователния процес, както и чрез мерки за осигуряване на допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин. По схема „Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система“ са включени 4 461 лица, които са се самоопределили като роми, като техният брой представлява 54 % от всички включени в дейности по операцията.

Схема „Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система“, от своя страна, има за

цел да реинтегрира вече отпаднали от образователната система ученици, като послужи като превенция на тяхното повторно отпадане.

- *По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания*

През отчетната 2012 г. броят на лицата, включени в интервенции по приоритетна ос 4 и попадащи в тази целева група, е 25 760, с два пъти повече в сравнение с 2011 г. От тях 2 418 са лицата с увреждания, което е 5 пъти повече в сравнение с 2011 г.

- *По чл. 10 (e): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг*

През отчетната 2012 г. се изпълняват операция „Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности” и операция „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование”, които въвеждат иновативни за страната практики.

- *По чл. 10 (f): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество, ще бъдат отчитани по приоритетна ос 7.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)*

Не е приложимо.

3.4.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3. 5. Приоритетна ос 5

3.5.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Област на интервенция 5.1. Подкрепа на социалната икономика																							
Индикатор 1.1: Брой новосъздадени предприятия в сферата на социалната икономика (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		13		16		17								46	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		150	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой лица, започнали работа в сектора на социалната икономика (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		51		284		308								643	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	НП	НП	-	-	-	-	0	0	13	38	148	136	131	177							292	351	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		2 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой подкрепени съществуващи форми на предприятия в сферата на социалната икономика (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		9		1		3								13	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		180	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Брой лица, преминали от сектора на социалната	Постигнат резултат към	НП		-		-		0		8		165		23								196	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	1	7	52	113	10	13							63	133

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
икономика към реалния пазар на труда, вследствие предоставени интегрирани социални услуги (Р)	момента																						
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		8% от започналите работата в сектора на социалната икономика	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 5.2. Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици																							
Индикатор 1.1: Брой разкрити нови форми на социални услуги в общността (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		59		84		107		470		116								836	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		370	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Увеличен брой лица от специализирани институции, реинтегрирани в общността (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		17		16		281		47								361	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	8	9	8	8	132	149	37	10							185	176
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30% от общия брой лица, настанени в специализирани институции	
	Базова стойност	161		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой подкрепени съществуващи форми на социални услуги в общността (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		49		57		47		131		4								288	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		480	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 2.2: Увеличен брой доставчици на социални услуги в общността (P)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		44		101		1		153								299	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30%	
	Базова стойност	867		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.3: Увеличен брой лица, обслужвани в семейна среда (P)	Постигнат резултат към момента	НП		0		2849		8267		13834		20574		4092								49616	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	874	1975	3054	5213	4843	8991	7687	12887	1430	2662							17888	31728
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		40%	
	Базова стойност	3 893		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.4: Брой лица, започнали работа след осигуряване на грижа в семейна среда за техни деца и близки (P)	Постигнат резултат към момента	НП		0		0		496		232		82		878								1688	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	0	0	0	0	185	311	57	175	26	56	277	601							545	1143
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		30%	
	Базова стойност	16 955		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.5: Увеличен брой лица, ползващи социални услуги в общността (P)	Постигнат резултат към момента	НП		-		0		200		1451		1524		7583								10758	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	0	0	115	85	773	678	670	854	3561	4022							5119	5639
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		600, от които 40% жени	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 3.1: Брой подкрепени	Постигнат резултат	НП		-		0		2		50		2		0								54	

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
специализирани институции за подобряване качеството на грижа в тях (И)	към момента											
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	210
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 3.2: Увеличен брой специализирани институции, отговарящи на утвърдените критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги в специализирани институции (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	50% от специализираните институции
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Област на интервенция 5.3. Работоспособност чрез по-добро здраве												
Индикатор 1.1: Брой обществени информационни превенционни кампании (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	9				9
	Целева стойност (3)	НП	12	12	12	12	12	12	12	НП	НП	84
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 1.2: Население, обхванато от обществени информационни превенционни кампании (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	36384491 ⁹				36384491 ¹⁰
	Целева стойност (3)	НП	2 млн.	2 млн.	2 млн.	2 млн.	2 млн.	2 млн.	2 млн.	НП	НП	14 млн.

⁹ Броят е формиран на база специфичен метод за измерване – пийпълметрия.

¹⁰ Броят е формиран на база специфичен метод за измерване – пийпълметрия.

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.1: Брой кампании за ранна диагностика на социалнозначими заболявания, включително в отдалечени райони и места с преобладаващо население от социално изключени групи и общности (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	0	0	0	0				0
	Целева стойност (3)	НП	6	6	6	6	6	6	6	НП	НП	42
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Индикатор 2.2: Брой проведени профилактични прегледи (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	-	0	0	0				0
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	500 000
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-” е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва. Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична поточна информация.

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	36679	19499	35299	19520
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	14883	7745	8613	3786
от които самонаети	2375	925	1799	672
Безработни	4091	2389	3502	1959
от които продължително безработни	1682	1020	1623	1022
Неактивни лица	17705	9365	23184	13775
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	7159	3099	4088	1789
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	7979	3797	4773	2018
55 - 64 години	3917	2098	3790	2131
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	191	116	148	104
Малцинства	3866	2233	3900	2401
Хора с увреждания	7242	4442	13295	8479
Други хора в неравностойно положение	1927	1493	5495	3805
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	2134	1088	3738	2203
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	8972	5141	10471	6705
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	11255	5617	9978	5057
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	5002	2689	4663	2521
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	9316	4964	6449	3034

Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.5.1), и друга релевантна информация

През 2012 г. по приоритетна ос 5 се изпълняват 14 операции, като 6 от тях са процедури за безвъзмездно предоставяне на финансова помощ чрез подбор на проекти, а останалите 8 са процедури за директно предоставяне на БФП. 4 от тези процедури се изпълняват в рамките на област на интервенция 5.1 „Подкрепа на социалната икономика”, 7 в рамките на област на интервенция 5.2 „Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици”, а в рамките на област на интервенция 5.3 „Работоспособност чрез по-добро здраве” -3 процедури.

През 2012 г. са обявени общо четири процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ - 1 процедура за директно предоставяне и 3 процедури за конкурентен подбор, както следва:

- процедура на директно предоставяне: BG051PO001-5.2.12 „Да не изоставяме нито едно дете“ - Компонент 2: „Разкриване на социални услуги в общността“;
- процедури за подбор на проекти: BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома”, BG051PO001-5.1.05 „Съпричастност” и BG051PO001-5.2.13 „Живот в общността”.

През 2012 г. са сключени договори по двете обявени процедури за подбор на проекти – „Помощ в дома“ и „Съпричастност“ - с обща стойност на предоставената за 2012 г. безвъзмездна финансова помощ - 34 377 809 лева, което е с 31,36 % повече в сравнение с 2011 г.

Област на интервенция 5.1 „Подкрепа на социалната икономика”

Схема BG051PO001-5.1.01 „Социално предприемачество – Подкрепа и популяризиране на социални предприятия – пилотна фаза”

Схема BG051PO001-5.1.01, която приключи на 03.07.2012 г., се определя като иновативна форма на социална услуга, насочена към активно социално включване на лица от целевите групи. Общата цел на схемата е да подкрепи развитието на социалното предприемачество като възможност за подобряване качеството на живот на лица от рискови групи и преодоляване на социалната им изолация.

Схемата се реализира в два компонента:

- Компонент 1: Подкрепа за развитие на дейността на съществуващи социални предприятия за повишаване на обхвата и многообразието на предоставяните услуги;
- Компонент 2: Подкрепа за създаване на нови социални предприятия.

В резултат от изпълнението на схемата през 2012 г. са създадени 7 предприятия в сферата на социалната икономика. Осигурена е защитена заетост на 36 лица от уязвими групи, от които 19 мъже и 17 жени.

Вследствие на предоставяните интегрирани социални услуги през 2012 г. са преминали от сектора на социалната икономика към реалния пазар на труда 23 лица, в т. ч. 10 мъже и 13 жени, и са обхванати от мерки в сферата на социалната икономика 83 лица от ромски произход, от които 19 са отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане.

Чрез успешното изпълнение на 43-те договора по схемата са създадени нови модели за подкрепа развитието на социални предприятия и е постигнат социален ефект чрез подобряване на социалния статус и активното участие в социалната икономика на лица от уязвими групи. Създадени и подкрепени са 46 социални предприятия, в т. ч. 36 новосъздадени и 10 подкрепени, при заложили 44, които са осигурили реална трудова заетост на лица от уязвими социални групи и са подпомогнали тяхната ресоциализация чрез осигуряването им на защитена заетост.

Разработената мрежа от подкрепящи дейности за преодоляване на изолацията на уязвими групи, в това число и дейности, свързани с повишаване на трудоспособността и продължителността на трудовия живот, е запълнила редица празноти в цялостната социална политика, произтичащи от ангажираността на различни заинтересовани страни, между които координацията е недостатъчна.

В рамките на схемата е подкрепено развитието на социални дейности, генериращи подкрепа за възстановяване на трудови навици, умения за самостоятелност и социално включване за хора от рискови групи, в това число и производство на специфични стоки и услуги, проучване на възможностите и търсенето за тяхната пазарна реализация, както и консултиране за развитие на социално предприемачество.

Предоставяните социални услуги в рамките на социалните предприятия са насочени към идентифициране, създаване и реализиране на индивидуалните социални и трудови умения на хората от уязвимите групи и създаване на реални и резултатни условия за тяхното социално включване. Участието им в различни форми на специализирана заетост е дало възможност лицата да извършват реална трудова дейност със значително социално измерение, без да се очаква реален икономически принос.

От една страна, в обхвата на специализираните трудови дейности са попаднали лицата, които не могат да работят в обичайна среда и нямат шансове за трудова реализация. Ангажирането им е от съществено значение за тяхното социално включване, тъй като им е осигурена възможност за социални контакти, да осмислят ежедневието си, да получат правомощия и респективно

отговорности. От друга страна са предоставени и социални услуги, които са допринесли за връщане на пазара на труда на част от целевите групи.

Осигурена е защитена заетост на 384 лица от уязвими групи. Вследствие на предоставяните интегрирани социални услуги от сектора на социалната икономика към реалния пазар са преминали на пазара на труда 196 лица или 51% от започналите работа в сектора на социалната икономика. При заложили минимум 40, са обучени 144 доставчици на социални услуги, работодатели и юридически лица с нестопанска цел, за същността и управлението на социалните предприятия, запознаване със спецификите на целевите групи и с възможностите им за наемане на работа, създаването на работни места в сферата на социалната икономика, консултиране и внедряване на добри практики при създаване на социални предприятия и мултиплициране на натрупания до момента опит.

Проведени са 94 информационни кампании, което е с 42,5% повече от заложените 40 кампании за повишаване на обществената информираност, разбиране на значимостта и възможностите на социалното предприемачество за социалното включване на изолирани групи от населението.

Един от основните акценти на схемата е решаване на проблемите на уязвимите групи като цяло и малцинствените етнически групи сред тях, включително и ромите. В тази връзка обхванатите роми от мерките в сферата на социалната икономика са 303, като 33 лица са отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане.

Схема BG051PO001-5.1.02 „Нови възможности”

Схема „Нови възможности” цели да подкрепи процеса на развитие на социалната икономика и създаване на социален капитал чрез подкрепа на общините за осигуряване на заетост и активност на лица от рискови групи. Чрез реализацията на схемата ще се окаже подкрепа за лицата от целевите групи, което същевременно ще доведе и до оптимизиране на социалните разходи на общините, ще се подкрепят инициативи на местно ниво, насочени към справяне с местни проблеми, произтичащи от бедността и социалната изолация на хората от съответната община.

По схемата са сключени 32 договора за БФП, от които 2 са прекратени по взаимно съгласие. В тази връзка през 2012 г. се изпълняват 30 проекта на обща стойност 7 639 031,68 лв., от които 2 са стартирали изпълнението си през 2011 г. и 28 - през 2012 г.

В проектите са заложили следните типове социални предприятия: за озеленяване и благоустройство; за обществено хранене (в т. ч. обществени трапезарии, стол и домашен социален патронаж); за извършване на техническа дейност в подкрепа на общинската администрация; за обществена пералня; за традиционни занаяти.

В резултат от реализирането на схемата през 2012 г. са създадени 10 предприятия в сферата на социалната икономика. Предоставянето на социални услуги в рамките на социалните предприятия за създаване на базови социални и трудови умения е сериозна възможност за лицата от целевите групи. Включването им в различни форми на специализирана заетост е помогнало на 213 лица от уязвими групи, от които 94 мъже и 119 жени да извършват реална трудова дейност.

Делът на лицата, съгласно статута им на пазара на труда, показва, че 104 лица са безработни, от които 23 продължително безработни, а заетите са 22.

Най-голям брой лица, обхванати от различни мерки в социалната икономика, са лицата на възраст между 45-54 години - 68, следван от броя на лицата на възраст между 35-44 години, които са 58.

От всички 213 лица най-много са лицата, самоопределили се като лица от малцинствен етнически произход - 103, от които 34 роми, следвани от лицата с увреждания - 53.

През 2012 г. обхванати от мерки в сферата на социалната икономика са 34 лица от ромски произход, от които 6 са отпаднали от програмите за месечно социално подпомагане.

Схема BG051PO001-5.1.03 „Шанс за всички”

Схемата е обявена на 14.06.2011 г. и е със срок на реализация до края на 2013 г. Целта ѝ е социално включване на хора с увреждания чрез подкрепа за специализирани предприятия и кооперации за хора с увреждания за предоставяне на обучения за придобиване или повишаване на професионална квалификация и осигуряване на заетост за хора с увреждания.

През 2011 г. са сключени 14 договора за БФП, като през 2012 г. се изпълняват 7 договора на обща стойност 662 540,35 лева.

Постигнатите индикатори по отношение на предоставеното обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация и/или за придобиване на ключови компетенции на хора с увреждания, за които впоследствие ще бъде осигурена заетост и на настоящи служители в специализирани предприятия и кооперации за хората с увреждания ще бъдат отчетени през 2013 г.

Схема BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома”

Схемата е обявена на 20.04.2012 г., като основните данни са, както следва:

Общ бюджет	32 426 276,25 лв.
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Създаване на устойчив модел за осигуряване на достоен живот и предоставяне на услуги в домашна среда за хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и са в риск от социална изолация.
Продължителност на схемата	До 2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	29 юни 2012 г.
Получени проектни предложения	216 (1 извън срок)
Брой одобрени проектни предложения	166
Целеви групи	Безработни лица, в трудоспособна възраст, които не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или на професионална пенсия за ранно пенсиониране; Лица с трайни увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване; Възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване.
Бенефициенти	Общински предприятия, създадени по реда на Закона за общинската собственост - доставчици на социални услуги – за новосъздадени Центрове за услуги в домашна среда Общински структури, самостоятелни юридически лица или поделения, създадени в съответствие с приложимото законодателство, предоставящи услугата „Домашен социален патронаж” – за създаване на Звена за услуги в домашна среда.
Очаквани резултати	– Брой новосъздадени социални предприятия – най- малко 15 – Брой подкрепени съществуващи форми на предприятия в сферата на социалната икономика – най-малко 100 – Брой лица започнали работа в сектора на социалната икономика – най-малко 4 000 лица – Брой лица, преминали от сектора на социалната икономика към реалния пазар на труда – 8 %

Специфичните цели са свързани с утвърждаване на децентрализиран модел за предоставяне на услуги в домашна среда и тяхното разгръщане на общинско ниво, както и създаване на работни места в сектора на социалната икономика и осигуряване на възможност за преодоляване на

бедността за безработни лица

С оглед постигане на ефективна и устойчива държавна политика за подкрепа на лица, нуждаещи се от обслужване в ежедневието си, в рамките на схемата се дава възможност съществуващите домашни социални патронажи да разширят дейността си като създадат Звена за услуги в домашна среда, а в населените места, в които няма развита услуга „Домашен социален патронаж“, се осигурява възможност за създаване на самостоятелни Центрове за услуги в домашна среда. В рамките на Центровете и Звената за услуги в домашна среда ще се извършват почасови услуги за лична помощ, комунално-битови дейности и услуги в подкрепа на социалното включване.

От общо 215 получени проектни предложения, допуснати за оценка, одобрени са 166 проектни предложения на обща стойност 32 475 400,44 лв. Проектите ще се изпълняват на територията на всички области в страната с изключение на област Разград.

До 31.12.2012 г. са сключени общо 164 договора, като последните два договора се очаква да бъдат сключени в началото на 2013 г.

От одобрените 166 проектни предложения:

- 149 проекта са за създаване на 1 звено за услуги в домашна среда;
- 1 проект е за създаване на 3 звена за услуги в домашна среда;
- 16 проекта са за създаване на центрове за услуги в домашна среда.

Проектите предвиждат да обхванат следните целеви групи:

- безработни лица - персонал: общо 5 149 лица (персонал за управление – 203 лица, персонал за предоставяне на услуги – 4 946 лица);
- лица с трайни увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване - 7 628 лица, в т.ч. 1 062 деца;
- възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване – 5 198 лица.

Общо трите вида дейности ще бъдат предоставяни на 12 826 лица.

В голяма част от проектите се предвижда да се предоставят комплексно от едно лице от персонала няколко или всички видове почасови дейности.

Схема BG051PO001-5.1.05 „Съпричастност“

Схемата е обявена на 20.04.2012 г., като основните данни са, както следва:

Общ бюджет	2 133 896,51 лв.
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Популяризиране и реално приложение на политиките за равни възможности и социално включване на хората с увреждания. Чрез възможностите на схемата ще се създадат предпоставки за създаване на реални и жизнени модели за партньорство между държавата и гражданския сектор в посока повишаване на ефективността на реализираните политики за интеграция на хората с увреждания.
Продължителност на схемата	До 2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	22 юни 2012 г.
Получени проектни предложения	11
Брой одобрени проектни предложения	9
Целеви групи	– хора с увреждания и техните семейства;

	<ul style="list-style-type: none"> – представители на различни общности; – заети в социални предприятия, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания и др.
Бенефициенти	Национално представителните организации на хора с увреждания и национално представителните организации за хора с увреждания
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> – Брой обществени информационни кампании за запознаване на обществеността с потребностите на хората с увреждания и за превенция на уврежданията – най-малко 15; – Брой създадени центрове за подкрепа на хора с увреждания – най-малко 15; – Население, обхванато от информационни кампании – най-малко 940 000 души; – Брой лица, започнали работа в сектора на социалната икономика и/или преминали към реален пазар на труда –най-малко 110.

От одобрените 9 проектни предложения след приключване на оценителния процес през м. октомври 2012 г. са сключени 8 договора на обща стойност 2 133 896,51 лева. Реалното изпълнение на сключените договори ще стартира през 2013 г.

Чрез подкрепените за финансиране проектни предложения се цели създаването или доразвиването на съществуващи Центрове за подкрепа на хора с увреждания на територията на страната. Една от основните роли на тези центрове е изследването на капацитета за упражняване на трудова дейност на хората с увреждания и тяхното участие на реалния пазар на труда или в сектора на социалната икономика. В центровете ще се работи и със семействата на хората с увреждания, като същите ще получават подкрепа и консултиране и същевременно ще бъдат привличани в разработването на индивидуалните програми за социално включване на хората с увреждания. Важна роля на новосъздадените или доразвитите центрове е извършването на анализи и проучвания за потребностите на хората с увреждания и сферите на интеграция. Данните от тези анализи ще служат за планиране на конкретни действия за повишаване на ефективността на мерките на местно и национално ниво и за разработване на примерни модели за социално включване чрез подходящи социални услуги, трудова дейност, подходящо образование и обучение. Мерките по операцията допълват и надграждат предназначението на субсидиите за национално представителните организации на и за хора с увреждания, финансирани ежегодно със средства от националния бюджет. Реализирането на операцията ще даде възможност въз основа на постигнатите резултати в бъдеще да се работи в посока за насочване на субсидията от държавния бюджет към новосъздадените или доразвитите центрове за подкрепа на хора с увреждания, за гарантиране на тяхната устойчивост.

Област на интервенция 5.2 „Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици”

Схема BG051PO001-5.2.06 „Социални услуги за социално включване”

Подписани са 108 договора на обща стойност 17 638 035,38 лева. Проектите се изпълняват на територията на цялата страна с изключение на областите Габрово, Кюстендил и Стара Загора. Към 31.12.2012 г. по всички договори приключи изпълнението на дейностите.

През 2012 г. 26 са разкритите нови форми на социални услуги в общността, като през 2011 г. са разкрити 24. Общият брой на новите форми е с близо 60 % по-голям от предвидения по схемата.

През отчетния период по компонент 1 се реализират проекти, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучения в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, както и консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.

По подкрепените проекти по компонент 2 от схемата са разкрити 7 защитени жилища, 1 кризисен център, 1 преходно жилище, центрове за социална рехабилитация и интеграция, дневни центрове за стари хора и за хора с увреждания.

По Компонент 3 от схемата са подкрепени иновативни социални услуги, които се предоставят чрез интернет, мобилни социални услуги, които се предоставят в дома на потребителя на услугата, услуги за социално включване на лица, претърпели наказание „лишаване от свобода”, и консултативни центрове, насочени към съответните целеви групи.

През 2012 г. ползвателите на социални услуги са 6 587, като общият им брой с тези през 2011 г. (4 851) се доближава до планирания в проектите.

Схема BG051PO001-5.2.07 „Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора - дейности „Социален асистент” и „Домашен помощник” – фаза 3

На 30.07.2012 г. приключи изпълнението на дейностите по 134 договори по схемата. За времето на цялостното изпълнение на проектите по схемата, грижа в семейна среда са получили 11 165 лица, като от тях 3 386 потребители на услугата „социален асистент” и 7 779 потребители на услугата „домашен помощник” при предвиден брой на потребители в проектите от 8 238. Обслуженият брой лица е най-високият от 3-те фази.

Услуга „социален асистент” получават 122 деца, като целта е социална интеграция на деца с трайни увреждания, превенция на отпадането от училище, изравняване на учебните възможности на децата и създаване на подкрепяща среда за детето.

Дейностите по тези проекти са насочени към изграждане или възстановяване/ усъвършенстване на приятелска среда от връстници за детето, изграждане на подкрепяща среда за детето в процеса на обучение, общуване и свободно време.

За обгрижване на хората от целевите групи са наети 1 735 социални асистенти и 3 348 домашни помощници, с които са сключени трудови договори, което е с 1 143 повече от работилите по фаза 2.

За част от наетите на почасова работа лица /напр. медицински специалисти, учители, студенти/ това е допълнителна работа към основните им професии/занимания.

Наетите на работа лица преминават въвеждащо обучение, с изключение на тези, обучени по фаза 1 и фаза 2 на схемата, по програма за обучение за извършване на услугата „социален асистент”/„домашен помощник”. По схемата се поставя фокус върху развиване, усъвършенстване и професионализиране на дейността по предоставяне на услугите „социален асистент”/„домашен помощник”. В резултат са обучени 4 616 лица, които придобиват знания и умения за предоставяне на качествена социална услуга и повишават професионалните си умения и мотивация.

Продължителното време, прекарано в обгрижване на деца/пълнолетни лица с увреждания и възрастни, води техните близки до социална и икономическа изолация. Мерките по схемата създават условия за преодоляване на социалната изолация и възстановяване на трудовата активност на членовете на семействата, в които има лице с тежко заболяване. В резултат на осигурена грижа в семейна среда за болните им близки 546 лица са започнали работа, като и по този индикатор се отбелязва увеличаване в сравнение с фаза 1 и 2, въпреки продължаващата икономическа криза и ограничения трудов пазар.

Все още в страната липсват добри практики за предоставяне на социални услуги за успешно съчетаване на професионалния и семейния живот. За първи път по трите фази на схемата по отношение на този тип социални услуги се постигат резултати, свързани с възможността за хора от семейството/близките, които се грижат за потребителя (с акцент върху жените), да се реализират на пазара на труда.

Намален е рискът от зависимост от институционален тип грижи на 727 лица, нуждаещи се от помощ за обслужване и социално включване, чрез превенция на риска и подкрепа за реинтеграция, което е 88% изпълнение от предвидения брой.

През последните години в България се наблюдава значително увеличение на потребностите от

социални услуги, които подкрепят задържането на хората в семейна среда. Съществуващите национални програми не са в състояние да отговорят на увеличеното търсене, главно поради ограничения финансов ресурс за тяхната реализация и тенденцията към намаляване на субсидираните работни места. Все още е висок броят на нуждаещите се от услугите лица, които остават извън обхвата на Национална програма „Асистенти на хора с увреждания”. Изпълнението на мерките по фаза 3 на схема „Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора - дейности „Социален асистент” и „Домашен помощник“, както и на операция BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“ дават своя принос за обхващане на по-голям брой нуждаещи се от социални услуги.

Схемата подпомага държавната политика за деинституционализация, създавайки условия за адаптиране към нормален живот в семейна среда на хора, излезли от специализирани институции, превенция на риска от създаване на зависимост от институционален тип грижи и помощ за членовете на техните семейства да имат активен професионален живот.

С приключването на фаза 3 приключи и изпълнението на операция „Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора - дейности „Социален асистент” и „Домашен помощник”. Устойчивост на тези социални услуги ще бъде осигурена със схема „Помощ в дома”, където ще се създадат условия за приемственост и гарантиране на обслужването на лица, ползващи услугите „Социален асистент”, „Домашен помощник” и „Личен асистент”.

Схема „Да не изоставяме нито едно дете”

BG051PO001-5.2.08 - Компонент 1 „Планиране на мерки за деинституционализация“

Изпълнението на компонент 1 на операция „Да не изоставяме нито едно дете” стартира през месец юни 2010 г. Съгласно критериите за избор на операцията изпълнението на одобрения проект „Детство за всички” ще продължи до 2014 г. За постигане на целите в рамките на първия компонент е ангажирана Държавната агенция за закрила на детето в партньорство с Агенцията за социално подпомагане и Министерство на здравеопазването. Ангажираните институции чрез целенасочената си дейност ще съпътстват процеса през целия период до реалното преустановяване на дейността на най-малко 15 специализирани институции за деца с увреждания.

В рамките на първия компонент на операцията фокусът на дейността е поставен върху планиране на конкретни мерки за реална деинституционализация на децата от целевата група. Водени от разбирането, че деинституционализацията е процес, който цели не само извеждане от специализираната институция, а цялостна концепция за трайна замяна на институционалната грижа със създаване на нови възможности за децата с увреждания и техните семейства да получат подкрепа в общността и в своята естествена среда, в рамките на първия компонент се извърши:

- оценка на индивидуалните нужди на всяко дете от специализираните институции за деца с увреждания и деца с увреждания над 3 години от домовете за медико-социални грижи. Извършени са общо 1 797 оценки на деца и младежи, настанени в Домове за деца с умствена изостаналост (ДДУИ), Домове за деца с физически увреждания (ДДФУ) и деца с увреждания над 3 г. в Домове за медико социални грижи за деца (ДМСГД).
- подготвителна работа за идентифициране и разкриване на алтернативни услуги, които ще осигурят възможност децата да бъдат изведени от специализираните институции за деца.
- в резултат от анализа на оценките за всяко дете с увреждане, препоръчаните услуги и обобщената информация за всяка институция, децата от целевата група са групирани по сходни профили, въз основа на което са определени подходящите за тях пакети услуги, като вид и брой. Оценката на всяко дете и младеж приключи с препоръки за набор от услуги в

общността (резидентни и съпътстващи), които в максимална степен отговарят на потребностите на оценявания.

В резултат от тази целенасочена дейност са разработени и утвърдени Национална карта на резидентните услуги и Национална карта на съпътстващите услуги. При разработване на картата на новите услуги са взети предвид съществуващите услуги: развити здравни, образователни и социални услуги, налични квалифицирани кадри, близост на децата до родното семейство, инфраструктура на дадена община, готовността за участие на кметове на общини и волята за промяна в грижата за рисковите групи деца.

Националните карти на резидентните и съпътстващи услуги за всяко дете и младеж са приети и утвърдени от Работната група за деинституционализация за деца, сформирани през 2009 г. със заповед на министър-председателя, и е рамката, въз основа на която се осигурява финансирането със средства от структурните фондове.

Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи”

През 2012 г. продължава изпълнението на проект „Подкрепа за достоен живот”, стартирал през 2010 г. След решение на Комитета за наблюдение бюджетът на проекта е увеличен на 84 339 827 лева, а срокът продължен до септември 2013 г. Промяната в бюджета позволява разширяване обхвата на дейностите по проекта и включване на допълнителен брой лица, желаещи да ползват услугата „личен асистент”, както и увеличаване на почасовото възнаграждение на личните асистенти в размер на 2,40 лв.

През 2012 г. са обслужени общо 12 468 потребители на услугата „личен асистент”.

Схема „Шанс за щастливо бъдеще“

BG051PO001-5.2.10 - Компонент 1 „Подготовка за реструктуриране на ДМСГД“

Министерство на здравеопазването, в качеството му на конкретен бенефициент, изпълнява в партньорство с АСП и ДАЗД проект „ПОСОКА: семейство”, който стартира изпълнението си на 26.10.2011 г. Проектът е на стойност 1 972 503,62 лева и е с продължителност 34 месеца.

Проектът се изпълнява на територията на страната и в общините, на чиито територии се реструктурират пилотните ДМСГД - Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Пловдив, София, Русе и Търговище.

В рамките на дейностите по проекта в целевите общини са сформирани 8 мултидисциплинарни екипи, състоящи се от служители от регионална здравна инспекция (РЗД), ДМСГД, ДСП и общинска администрация, и експертно звено по деинституционализация (ЕЗД) на национално ниво, в рамките на което са включени представители на АСП, ДАЗД, МЗ, МТСП, отговорни за процесите на деинституционализация в България.

Избрани са 8 местни координатори, по един във всяка пилотна община, които носят пряка отговорност за изпълнение на планираните дейности с децата от целевата група, включително и с техните семейства, за поддържането на ефективна комуникация с всички заинтересовани страни по места и за цялостното координиране на проекта на областно ниво.

От изключителна важност за успеха на реструктурирането на пилотните ДМСГД е на национално ниво да бъде осигурено и консултиране по въпросите на управление на промяната – деинституционализацията на грижите за деца в ниска възраст. В тази връзка са избрани двама национални консултанти по деинституционализация и управление на промяната в сферата на ранно детско развитие и психично здраве на деца. Проведен е въвеждащ мотивационен тренинг на координаторите от двамата национални консултанти, с помощта на членовете на ЕЗД.

Разгледани са различни инструменти за оценки на деца в България, като е изготвен инструмент за оценка на ресурси на ДМСГД, както и методика за оценка на деца и семейства. Местните координатори работят по създаване на подкрепяща среда със заинтересованите страни по места, събират и обобщават информация с помощта на формуляри, която да послужи за изготвянето на Анализ на ресурсите на ДМСГД; оказват подкрепа на водещ случая служител в ОЗД в процеса

на реинтеграция на децата от дома; работят по изграждане на подкрепяща среда в общинските администрации по места като етап от подготовка за среща с кметовете на общинските администрации и персонала на ДМСГД. Изготвени са формуляри за събиране на информация по дейността: информационни карти на ресурсите на ДМСГД, на човешкия ресурс на ДМСГД, рамки за анализи на тези ресурси, инструмент за изследване на нагласите на персонала на ДМСГД. Събрана е статистика от родилно отделение за родените и изоставени деца, получена е информация за социалните услуги в областта, изготвени са примерни планове за работа.

Мултидисциплинарните екипи под ръководството на местните координатори в седем от пилотните области са извършили оценка на потребностите на децата и оценка на семействата и в зависимост от установената възможност за реинтеграция към момента на извършване на оценката са актуализирани и обогатени индивидуалните планове за действие и грижа на всяко дете. Предстои да бъдат актуализирани оценките на семействата и да се актуализират плановете за грижа за всяко едно дете.

За успешното реструктуриране на ДМСГД са предприети действия за насърчаване на работата по превенция на изоставянето на ниво родилен дом. Изпратени са писма до РЗИ по места за оказване на постоянна методическа подкрепа на действията на медицинските работници на ниво родилно отделение за предотвратяване на изоставянето на новородени, както и за повишаване на здравната култура в общността.

Планирането на конкретни услуги, както и разработването на методологии за иновативните услуги, ще бъде реализирано след изготвянето на групата анализи от МДЕ, тъй като тогава ще могат да бъдат планирани новите здравно-социални иновативни услуги.

Схема BG051PO001-5.2.11 „Приеми ме”

Проект „И аз имам семейство” стартира своето изпълнение на 30.09.2011 г. с период на изпълнение 26 месеца. Конкретен бенефициент е Агенция за социално подпомагане, в партньорство с 83 общини, към които са сформирани екипи за административно управление и екипи от специалисти по приемна грижа (ЕПГ).

Основната цел на проекта е да се подкрепи процеса на деинституционализация на деца като създаде и реализира устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции, и на деца в риск от изоставяне.

Същинската дейност по предоставяне на услугата „приемна грижа“ по проекта стартира със закъснение от м. май 2012 г. поради забавяне приемането на необходимите промени в Закона за социално подпомагане. За този период на територията на общините - партньори има подадени повече от 838 заявления за приемни родители, от тях 46 за доброволна и 792 за професионална приемна грижа. За 115 приемни родители е прекратено проучването.

След промяна в подзаконовата нормативна уредба, обнародвана на 04.09.2012 г., са сформирани 28 комисии по приемна грижа към РДСП, които са утвърдили общо 276 приемни семейства по проекта. Общият брой настанени деца към 31.12.2012 г. в приемни семейства по проекта е 100.

Разработени са процедури за работата на социалните работници от ЕПГ. Изготвен и утвърден е окончателен вариант на методическите насоки за условията и начина на предоставяне на услугата „приемна грижа”. Разработени и утвърдени са формуляри за работата на социалните работници от ЕПГ, адаптирани към промените в подзаконовата нормативна уредба.

При реализиране на децентрализирания подход за предоставяне на услугата „приемна грижа” се създават предпоставки за надграждане на правната и регулаторна рамка, необходима за подкрепа на прехода към грижа в семейството и общността, както и подобряване на ефективността на системата за грижи за уязвими деца и техните семейства. В края на изпълнението на дейностите ще бъде разработен и утвърден единен финансов стандарт за професионална и доброволна приемна грижа, който ще гарантира финансовата обезпеченост и устойчивост на социалната услуга след приключване на проекта.

Схема „Да не изоставяме нито едно дете”

BG051PO001-5.2.12 – Компонент 2 „Разкриване на социални услуги в общността”

Схемата е обявена на 03.08.2012 г. с 6 индикативни дати за разглеждане на постъпилите проектни предложения. Основните данни са, както следва:

Общ бюджет на схемата	13 000 000 лв.
Вид на процедурата	Директно предоставяне
Основна цел	Реализиране на устойчив модел за деинституционализация на деца с увреждания, настанени в специализирани институции за деца.
Продължителност	до 2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	-
Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> – Деца и младежи с увреждания, настанени в специализираните институции за деца с умствена изостаналост и за деца с физически увреждания и в домовете за медико-социални грижи за деца; – Деца с увреждания в общността; – Семейства на деца с увреждания; – Персонал, ангажиран в социалните услуги за деца.
Бенефициенти	Общини и райони на общини, получили финансиране по Оперативна програма „Регионално развитие” и по мярка 321 на Програмата за развитие на селските райони за изграждане на инфраструктура за предоставяне на социални услуги за децата от целевата група, въз основа на Националната карта на резидентните услуги и Националната карта на съпътстващите услуги.
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> – брой нови социални услуги в общността и резидентен тип – целева стойност до края на операцията – най малко 60; – брой деца от специализирани институции, реинтегрирани в общността – целева стойност до края на операцията – не по- малко от 1 100 деца; – увеличен брой лица, ползващи социални услуги в общността и резидентен тип услуги – целева стойност до края на операцията – с най- малко 800 деца; – минимален брой закрити специализирани институции - 15 специализирани институции за деца с увреждания.

Реализирането на мерките в рамките на Компонент 2 от операция „Да не изоставяме нито едно дете” са в пряка връзка с резултатите от Компонент 1 на операцията и с изграждането на препоръчаната инфраструктура.

Схема BG051PO001-5.2.13 „Живот в общността”

Схемата е обявена на 02.11.2012 г., като основните данни са, както следва:

Общ бюджет	29 275 207 лв.
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Гарантиране правото на живот в общността на лица, настанени в Домове за деца, лишени от родителска грижа и на пълнолетни лица с физически увреждания, психични разстройства и умствена изостаналост.
Продължителност на схемата	До 2014 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	7 януари 2013 г.
Получени проектни предложения	34
Брой одобрени проектни предложения	-
Целеви групи	Компонент 1:

	– лица, настанени в ДДЛРГ <u>Компонент 2:</u> – лица над 18-годишна възраст с физически увреждания, психични разстройства и умствена изостаналост от общността, чакащи настаняване в специализирана институция <u>За двата компонента:</u> – персонала на новосъздадените социални услуги за лицата от целевата група
Бенефициенти	Общини на територията на Република България или райони на общини съгласно чл.10 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, идентифицирани в резултат от изпълнението на дейностите по операция „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” <u>Допустими партньори:</u> Доставчици на социални услуги, вписани в регистъра на АСП
Очаквани резултати	– Брой създадени нови форми на социални услуги в общността – най-малко 90; – Брой лица, ползващи социални услуги в общността – най-малко 1000 лица.

В резултат от извършеното планиране, предвидено в приоритетна ос 6 от ОП РЧР, по операция „Живот в общността“ ще бъде финансирано функционирането на препоръчаните социални услуги. В рамките на проектите ще бъде поставен специален фокус върху подбора и обучението на персонала, който ще бъде нает за предоставянето на социалните услуги.

Проектите следва да представят интегрирана концепция за социално включване на лицата от целевите групи, чрез осигуряване на достъп до рехабилитация, консултация, посредничество, обучение и пълноценно включване в живота на общността, като дейности в рамките на съществуващите социални услуги в общността.

В рамките на проектите ще бъде финансирано и обучение на персонала, който ще бъде нает за предоставяне на новоразкритите социални услуги. С оглед спецификата на целевата група, по операцията ще бъдат разкрити социални услуги, обособени в два компонента:

- Компонент 1 – „Социални услуги в подкрепа на социалното включване на лица, настанени в ДДЛРГ“;
- Компонент 2 – „Социални услуги за лица с физически увреждания, психични разстройства и умствена изостаналост, чакащи настаняване в специализирана институция“.

Област на интервенция 5.3 „Работоспособност чрез по-добро здраве”

Схема BG051PO001-5.3.01 „Здравни информационни кампании”

По схема „Здравни информационни кампании”, с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването, е подписан договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на 21.05.2009 г. Срокът на изпълнението на проекта е удължен от 29 на 48 месеца и следва да приключи до 21.05.2013 г.

Чрез реализирането на проекта се цели подобряване трудоспособността, повишаване продължителността на активния трудов живот на населението и поддържане на здрава работна сила чрез повишаване нивото на знания, умения и мотивация за здравословен начин на живот; повишаване информираността, особено на уязвимите групи по отношение на поведенческите рискови фактори, свързани със значителната консумация на готварска сол, употребата на психотропни вещества сред младите хора, тютюнопушенето, производствения, битовия и транспортния травматизъм, както и да се постави начало на промяна в поведението по отношение на посочените рискови фактори чрез повишаване познанията за здравословен начин на живот и възможностите за ограничаване на травматизма сред целевите групи.

През отчетния период в гр. София е проведена първата национална конференция (22-23 март

2012 г.), на която са представени резултатите от проведените до момента здравни информационни кампании, както и предстоящите дейности по проекта. На конференцията присъстват 200 участника/представители на Регионални здравни инспекции от цялата страна; Национален център по общественото здраве и анализи, Национален център по наркомании, НПО-та и др., на които е раздадено и разработеното първоначално проучване за познанията, нагласите и уменията за здравословен начин на живот, и възможностите за ограничаване на рисковете от производствен, битов и транспортен травматизъм сред целевите групи.

Проведени и финализирани са шестте здравни информационни кампании:

- Национална здравна кампания, насочена към намаляване консумацията на готварска сол;
- Национална здравна кампания, насочена към намаляване употребата на психотропни вещества сред младите хора;
- Национална кампания срещу тютюнопушенето;
- Национална кампания за ограничаване на производствения травматизъм;
- Национална кампания за ограничаване на битовия травматизъм;
- Национална кампания за ограничаване на транспортния травматизъм.

В резултат от успешното реализиране на кампаниите са достигнати общо 32 384 491¹¹ души, от които: с телевизионна кампания - 14 198 531, с национални радиа - 349 366, чрез вестници – 13 194 000, чрез интернет кампания - 4 630 654 и чрез масови мероприятия – 11 940 души.

В тази бройка не се посочени достигнатите чрез регионалните радиа, тъй като пийпълметричният софтуер на GAP Adience research не извършва мониторинг на регионалните радио станции и като следствие от това не може да се предостави рейтинг за излъчванията в регионалните медии.

– Чрез националната здравна кампания, насочена към намаляване консумацията на готварска сол, с телевизионната кампания са достигнати 3 452 537 човека от целевата група; с кампаниите по националните радиа са достигнати 56 654 души; от проведената кампания в пресата са достигнати 2 144 000 души и още 55 000 посредством вложките в петте ежедневника и с интернет кампанията са достигнати 711 034 импресии. Общият брой на всички присъствали на организирани и проведени мероприятия в 19-те населени места по кампанията възлиза на 2 409 души. Общият брой достигнати чрез кампанията за намаляване употребата на готварска сол лица е 6 421 634 души.

– Чрез националната здравна кампания, насочена към намаляване употребата на психотропни вещества сред младите хора, с телевизионната кампания са достигнати 789 120 човека от целевата група; с кампаниите по националните радиа са достигнати 70 719 души; от проведената кампания в пресата са достигнати 2 144 000 души и още 55 000 посредством вложките в петте ежедневника и с интернет кампанията са достигнати 875 971 импресии. Общият брой на всички присъствали на организирани и проведени мероприятия в 19-те населени места по кампанията възлиза на 2 085 души. Общият брой достигнати чрез кампанията, насочена към намаляване употребата на психотропни вещества сред младите хора, лица е 3 936 895 души.

– Чрез националната кампания срещу тютюнопушенето с телевизионната кампания са достигнати 623 802 от целевата група; с кампаниите по националните радиа са достигнати 60 014 души; от проведената кампания в пресата са достигнати 2 144 000 души и още 55 000 посредством вложките в петте ежедневника и с интернет кампанията са достигнати 875 971 импресии. Общият брой на всички присъствали на организирани и проведени мероприятия в 19-те населени места по кампанията възлиза на 2 457 души. Общият брой достигнати чрез кампанията срещу тютюнопушенето лица е 3 761 244 души.

¹¹ Броят е формиран на база специфичен метод за измерване - пийпълметрия.

– Чрез национална кампания за ограничаване на производствения травматизъм с телевизионната кампания са достигнати 2 294 010 човека от целевата група; с кампаниите по националните радиа са достигнати 70 719 души; от проведената кампания в пресата са достигнати 2 144 000 души и още 55 000 посредством вложките в петте ежедневника и с интернет кампанията са достигнати 711 034 импресии. Общият брой на всички присъствали на организираните и проведени мероприятия в 19-те населени места по кампанията възлиза на 965 души. Общият брой достигнати чрез кампанията за ограничаване на производствения травматизъм лица е 5 275 728 души.

– Чрез националната кампания за ограничаване на битовия травматизъм с телевизионната кампания са достигнати 3 418 973 от целевата група; с кампаниите по националните радиа са достигнати 56 654 души; от проведената кампания в пресата са достигнати 2 144 000 души и още 55 000 посредством вложките в петте ежедневника и с интернет кампанията са достигнати 711 034 импресии. Общият брой на всички присъствали на организираните и проведени мероприятия в 19-те населени места по кампанията възлиза на 2 197 души. Общият брой достигнати чрез кампанията за ограничаване на битовия травматизъм лица е 6 387 858 души.

– Чрез националната кампания за ограничаване на транспортния травматизъм с телевизионната кампания са достигнати 3 620 089 човека от целевата група; с кампаниите по националните радиа са достигнати 34 606 души; от проведената кампания в пресата са достигнати 2 144 000 души и още 55 000 посредством вложките в петте ежедневника и с интернет кампанията са достигнати 745 610 импресии. Общият брой на всички присъствали на организираните и проведени мероприятия в 19-те населени места по кампанията възлиза на 1 827 души. Общият брой достигнати чрез кампанията за ограничаване на транспортния травматизъм лица е 6 601 132 души.

Проведени са 12 обществени обсъждания (кръгли маси) в градовете Благоевград, София, Бургас, Варна, Велико Търново, Плевен, Пловдив, Пазарджик, Враца, Ловеч, Кърджали и Стара Загора.

Схема BG051PO001-5.3.02 „Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания”

Изпълнението на проект „СПРИ и се прегледай” по схема „Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания” с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването стартира с подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от 21 май 2009 г. Срокът на изпълнение на проекта е удължаван 3 пъти и към момента е с продължителност 55 месеца. Предвижда се да приключи на 21 декември 2013 година.

Основна цел на проекта е подобряване трудоспособността, повишаване продължителността на активния трудов живот на населението и поддържане на здрава работна сила, оптимизиране на здравните и социални разходи чрез увеличаване на относителния дял на откритите и насочени за лечение в предклиничен и ранен стадий на заболяванията от рак на маточната шийка и млечната жлеза при жените и колоректален карцином при двата пола.

Целева група включва населението в активна трудоспособна възраст, уязвими групи население (групи със специфичен риск за здравето, хора с увреждания, социално изключени групи и общности, уязвими етнически групи) и население в отдалечени райони.

В рамките на проекта се предвижда да се реализират 6 обществени информационни и превенционни кампании, като следва да бъдат обхванати 2 000 000 лица. С реализирането на тези кампании ще се повиши нивото на информираност за идентифициране на рисковите фактори за поява на рак на млечната жлеза и маточната шийка при жените и колоректален карцином при двата пола и повишаване на личната отговорност към собственото здраве. За целите на организацията на скрининга ще бъдат обособени едно Национално звено за организация и контрол на скрининга в България и 28 Регионални координатори на скрининга

(по един за всяка Регионална здравна инспекция¹²).

Национално звено за организация и контрол на скрининга ще осъществява методично ръководство и контрол върху дейността на регионалните координатори на скрининга. Регионалните координатори на скрининга ще бъдат точките за контакт във всяка от 28-те области в страната. Те ще проверяват декларираните от лечебните заведения, кандидатстващи за извършване на скринингови прегледи, апаратура (включително лабораторна) и специалисти, които следва да отговорят на съответните медицински стандарти¹³. Така създадената организация ще спомогне за осъществяване на 12 кампании за ранна диагностика на онкологични заболявания, включително в отдалечени райони и места в България, с преобладаващо население от социално изключени групи и общности.

В резултат от успешното изпълнение на дейностите по проекта следва да бъдат извършени скринингови прегледи на 50 000 жени от целевите групи за рак на млечната жлеза, 250 000 жени от целевите групи за рак на маточната шийка, 100 000 лица от двата пола за колоректален карцином.

На 18.11.2011 г. е обявена обществена поръчка с предмет „Избор на изпълнител за доставка на хардуер, офис оборудване и разработване и внедряване на софтуер за изграждане на информационно-технологична система (национален скринингов регистър) и система за известяване”. Договорът с класирания на първо място и избран за изпълнител участник в процедурата е сключен със закъснение - 08.08.2012 г. заради процедура по обжалване.

Към 31.12.2012 г. са подготвени прототипите на модулите на информационната система. Очаква се до първата половина на м. февруари 2013 г. да приключи миграцията на устройства в МЗ и НЗОК с цел осигуряване на интернет през мрежата на държавната администрация и за изграждане на комуникационния канал с НЗОК за селекция на целеви групи, след което ще бъде завършена конфигурацията на хардуера, зареждането на модулите от софтуера, обучението за администриране на системата (вкл. хардуера), въвеждането в експлоатация, регистрирането на лечебните заведения и известяването на целевите групи.

На 16.11.2011 г. е обявена обществена поръчка с предмет „Избор на изпълнител за осъществяване на информационни кампании в изпълнение на проект „Спри и се прегледай”. Процедурата е прекратена на 13.09.2012 г. поради отказ на класирания на първо място и избран за изпълнител участник да сключи договор. Процедурата е обявена повторно на 17.10.2012 г. с краен срок за работа на комисията за отваряне, разглеждане и оценка на получените 7 оферти - 27.12.2012 г. В началото на 2013 г. предстои сключването на договор.

На 10.02.2012 г. е обявена обществена поръчка с предмет „Избор на изпълнител за отпечатване и разпространение на покани до конкретни лица от целевите групи за явяване на скринингов преглед” с краен срок за подаване на оферти 22.03.2012 г. През м. януари 2013 г. предстои сключването на договор с класирания на първо място и избран за изпълнител участник.

Схема BG051PO001-5.3.03 „Национални информационни и промоционни кампании за насърчаване на здравословния начин на живот чрез физическа активност”

На 26.03.2012 г. приключва изпълнението на дейности по схема „Национални информационни и промоционни кампании за насърчаване на здравословния начин на живот чрез физическа активност” с бенефициент Министерство на физическото възпитание и спорта.

С реализацията на проекта се слага начало на промяна и подобряване на трудоспособността чрез повишаване нивото на знания за ползите от активен здравословен живот и мотивация на лицата в трудоспособна възраст за активно здравословно поведение и повишаване на физическата им активност.

¹² Регионалните здравни инспекции са второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към Министерство на здравеопазването. Те упражняват държавния здравен контрол по места. Функциите им са подробно описани в Закона за здравето.

¹³ Медицинските стандарти в България се приемат с подзаконови нормативни актове, публикуват се в Държавен вестник и на интернет страницата на Министерство на здравеопазването.

По времето на изпълнение на проекта са извършени национални представителни изследвания на физическата дееспособност за всяка една от целевите групи. Извършени са и две национални проучвания за степента на информираност на населението в началото и края на проекта, както и едно контролно експресно проучване по време на провеждане на кампаниите. В резултат на извършените национални проучвания за степента на информираност на населението и анализ на физическата дееспособност на база проведените изследвания и анализи и добрите европейски и световни практики са изготвени „Стратегически насоки” с идентифицирани дългосрочни и целенасочени мерки за намаляване риска за здравето чрез формиране на подходящи двигателни навици. В края на проекта „Стратегическите насоки” са обновени след извършване на заключителното проучване на степента на информираност на населението след приключване на кампаниите.

Изработени са един аудио и два варианта на видеоклип. Аудиоклипът е разпространяван по радиостанции (200 излъчвания), а двата видеоклипа са излъчвани по национални и местни ефирни и кабелни телевизии в периода на провежданите кампании.

За популяризиране на кампаниите са изработени два вида външни информационни носители, тематични информационни сувенири, раздавани на участниците при организиране на публичните прояви и дните на отворени врати.

Изработени са 3 филма за разпространение в централните и местни телевизии - за ползите от двигателната активност за трите основни рискови групи (лица - хипертоници, лица с наднормено тегло и лица с повишен индекс на телесна маса), както и 5 броя за ползите от спорта и социалния туризъм за лицата с намалена двигателна активност на работното място в зависимост от индустрията. Идентифицирани са следните рискови индустрии: администрация; медицински сектор; банков сектор и компютърни специалисти; търговски сектор, сектор на услугите, транспорт и педагози и обувно-шивашка промишленост.

Изработени са общо 8 филма на DVD носител (телевизионни излъчвания - 85 пъти), в т.ч. 3 филма с най-подходящите упражнения в дома за посочените по-горе три основни рискови групи и 5 - с най-подходящи упражнения в дома и на работното място за петте най-силно засегнати индустрии.

Публикувани са 5 подлистника в централни печатни медии с тематично съдържание, насочено към провежданите кампании, както и за резултатите от извършеното Национално изследване на физическата дееспособност на населението и Национално проучване и анализ на степента на информираност на населението. За периода на кампаниите са организирани публикации и излъчвания в централни и местни медии - 145 материала в печатни медии и 13 репортажа в електронни медии.

Една от основните дейности по проекта е организиране на дни на отворените врати в 28 спортни съоръжения, стадиони, игрища или площадки на териториален принцип безплатно за целевите групи. Тази възможност за спортна активност се радваше на голяма популярност и висока посещаемост.

В 10 населени места на територията на страната в периода декември 2011 г. – февруари 2012 са проведени 52 спортни прояви по 3 часа за популяризиране на масовия и аматьорски спорт по 14 вида спорт: футбол, волейбол, тенис на маса, фигурно пързаляне, бадминтон, тенис, лека атлетика, джудо, мини футбол, баскетбол, художествена гимнастика, хандбал, ушу, спортни танци.

В изпълнение на информационните кампании са реализирани публични събития за връзки с обществеността. Такива са „Един ден с...”(известни български спортисти и спортни деятели), междуфирмени турнири по футбол и тенис, открити уроци, проведени от известни спортисти, награждаване на междуфирмените турнири, безплатно измерване на кръвно налягане и проверка на физическото състояние, леки спортни игри: въртене на обръч, лицеви опори и др.

Чрез Национален конкурс на „Иновативни решения за Вашата фирма в областта на физическото възпитание и спорта” са обобщени резултати от конкурса в Кодекс на добрите практики за насърчаване на двигателната активност сред заетите и бизнеса в България.

В рамките на изпълнението на проекта са проведени и 3 интернет кампании, насочени към съответните целевите групи.

В резултат от проведените дейности по проекта е отчетено, че е повишена информираността на населението за ползите от физическата култура и спорт. Население, обхванато от обществени информационни и превенционни кампании - 4 000 000 за времето на изпълнение на проекта.

Изготвените стратегически насоки за ползите от двигателната активност на лицата в активна трудоспособна възраст на база проведените проучвания и изследвания са намерили отражение в Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта.

Въз основа на проведените проучвания в рамките на проекта, са идентифицирани основни индустрии и професии със силно намалена двигателна активност на работното място. Проведената в тази връзка информационна кампания от тематични прояви, насочени към работниците и служителите от тези идентифицирани сектори, дава възможност на същите да преосмислят начина си на живот и да ги насърчи към различни форми на двигателна активност в дома и на работното място. Лицата със специфичен риск за здравето са получили полезна информация за рисковите фактори, вследствие намалената двигателна активност, като в значителна степен те са склонни да променят нагласите си за включване в различни форми на умерени и частично в интензивни форми на двигателна активност.

- демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените

Вж. информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. по линия на ЕФРР в размер на 1 666 456.36 евро (финансиране от Общността) представляват приблизително 1,15 % от финансирането на Общността (144 450 479,00 евро) за приоритетна ос 5, посочено във финансовия план на оперативната програма, което е с 13,85 % по-малко от заложения лимит на разходите за кръстосано финансиране от 15 % на ниво приоритетна ос.

- информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006

- *По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област*

С оглед постигане на равенство между половете и предоставяне на равни възможности, при изработване на дизайна на схемите по приоритетна ос 5 е взет предвид фактът, че в семействата, в които има дете с трайно увреждане, жените са тези, за които рискът от социална изолация е по-голям. В допълнение може да се отбележи, че интервенциите в рамките на тази приоритетна ос имат положително въздействие и върху повишаването на икономическата активност на лицата от женски пол, като осигуряват условия за успешното им включване на пазара на труда.

През 2012 г. се наблюдава тенденция на изменение в полза на участието на представители на мъжкия пол в мерки по приоритетната ос. Докато през 2011 г. в изпълняваните операции са включени общо 11 485 жени или 87% от общия брой по приоритетната ос, то през отчетния период са включени 19 499 жени или 53% от общия брой по приоритетната ос.

- *По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

По текущите схеми през 2012 г. не са заложили специфични дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост, но те не са изключени като целева група от участие в мерките, съфинансирани от ЕСФ като през отчетния период в дейностите по приоритетната ос са

включени 191 такива лица.

- *По чл. 10 (с): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

Характеристиката на целевите групи в схемите по приоритетна ос 5 не ограничава достъпа до социални услуги на малцинствата. Общият им брой за периода е 3866 или с три пъти повече в сравнение с 2011 г. Положителна тенденция се наблюдава и при включването на лица от ромски произход като през 2012 г. техният брой възлиза на 2219, което в сравнение с 2011 г., когато включените роми са били 886.

- *По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания*

При реализиране на принципа за превенция на дискриминацията, основана на увреждане, се търсят възможности за създаване на условия лицата с различни видове увреждания да получават грижи и подкрепа, основани на индивидуалните им нужди.

Броят на хората с увреждания, получили подкрепа по операциите по приоритетна ос 5 са 7 242, като 61 % или 4 442 в абсолютна стойност от тях са жени.

С изпълнението на операция „Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора - дейности „Социален асистент” и „Домашен помощник” се създават условия за ефективно упражняване правото на независимост и социално включване на хора с увреждания и самотно живеещи хора, които са в невъзможност сами да организират бита си. Създава се реална възможност за реализиране правото на тези хора да бъдат активни и да вземат самостоятелни решения за ежедневието и живота си. По схемата подкрепа на работното място получават хора с физически и ментални увреждания.

Схема “Помощ в дома”, стартирала в края на 2012 г., цели да създаде устойчив модел за осигуряване на достоен живот и предоставяне на услуги в домашна среда за хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и са в риск от социална изолация като по този начин осигурява възможност на хора с увреждания да бъдат социално интегрирани.

Предоставянето на социални услуги на лица с трайни увреждания в домашна среда по процедура за директно предоставяне „Алтернативи” подкрепят, както самите лица, така и зависимите членове на семейството и допринасят за предотвратяване настаняването в специализирани институции на лица с трайни увреждания и включването на голяма група хора в реална трудова заетост.

С изпълнението на схема „Социално предприемачество – подкрепа и популяризиране на социални предприятия – пилотна фаза” се създават нови модели за подкрепа развитието на социални предприятия и постигане на социален ефект чрез подобряване на социалния статус и активното участие в социалната икономика на лица от уязвими групи. Приемственост в тази посока ще се осигури чрез операции „Нови възможности”, „Шанс за всички” и „Съпричастност”, стартирали през 2012 г.

По операция „Шанс за всички” през 2012 г. са създадени 10 предприятия в сферата на социалната икономика. Предоставянето на социални услуги в рамките на социалните предприятия за създаване на базови социални и трудови умения е възможност за лицата от рискови групи. Включването им в различни форми на специализирана заетост е дало възможност на 213 лица от уязвими групи, от които 94 мъже и 119 жени, да извършват реална трудова дейност.

Чрез подкрепените за финансиране проекти по схема „Съпричастност” се подкрепя създаването или доразвиването на съществуващи Центрове за подкрепа на хора с увреждания на територията на страната. Една от основните роли на тези центрове е изследването на капацитета за упражняване на трудова дейност на хората с увреждания и тяхното участие на реалния пазар на труда или в сектора на социалната икономика. В центровете се работи и със семействата на хората с увреждания, като същите получават подкрепа и консултиране и същевременно са

привличани в разработването на индивидуалните програми за социално включване на хората с увреждания.

- *По чл. 10 (е): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг*

По схема „Социални услуги за социално включване” и по-специално по компонент 3 „Иновативни подходи за превенция и преодоляване на социалното изключване на рискови групи” се изпълняват 42 договора. През 2012 г. са разкрити 26 нови форми на социални услуги в общността. Подкрепят се иновативни социални услуги, които се предоставят чрез интернет, мобилни социални услуги, които се предоставят в дома на потребителя на услугата, услуги за социално включване на лица, претърпели наказание „лишаване от свобода” и консултативни центрове, насочени към съответните целеви групи. Иновативните подходи при предоставянето на социални услуги допринасят за общия процес на оптимизиране на системата за предоставяне на социални услуги и подкрепят мерките за деинституционализация и реформи в специализираните институции за деца и възрастни.

И през 2012 г. се изпълнява операция „Алтернативи”, по която се прилага в национален мащаб иновативен подход за предоставяне на услуги в семейна среда чрез въвеждане на принципа „индивидуален бюджет за личен асистент”. Чрез операцията се създават условия за децентрализиране на услугата, която до момента традиционно е предоставяна от Агенцията за социално подпомагане. Целевите групи получават право на индивидуален бюджет за ползване на услугата „Личен асистент” и сами определят как тя да бъде организирана във времето.

Стартиралата през 2012 г. операция „Помощ в дома” се реализира в отговор на необходимостта от въвеждане и прилагане на иновативни практики в сферата на социалната икономика. По схемата ще функционират 152 звена и 16 центрове за услуги в домашна среда. С възможността за създаване на нови работни места в общински социални предприятия и наемането на 5149 безработни лица ще се осигурят и условия за намаляване на бедността, особено в малките населени места в страната.

Схема „Нови възможности” въвежда модели за подкрепа на развитието на социални предприятия за постигане на социален ефект чрез подобряване на социалния статус на лица от уязвими групи. Чрез възможностите на операцията се създават предпоставки за инициативи на местно ниво, насочени към справяне с местни проблеми, произтичащи от бедността и социалната изолация на хората от съответната община.

Схема “Приеми ме” подкрепя процеса на деинституционализация на деца като създава и реализира устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции и на деца в риск от изоставяне. През периода са одобрени общо 276 приемни семейства по проекта, а броят на настанени деца в приемни семейства е 100. При реализиране на децентрализирания подход за предоставяне на услугата „Приемна грижа” се създават предпоставки за надграждане на правната и регулаторна рамка, необходима за подкрепа на прехода към грижа в семейството и общността, както и да се подобри ефективността на системата за грижи за уязвими деца и техните семейства. В края на изпълнението на дейностите ще бъде разработен и утвърден единен финансов стандарт за професионална и доброволна приемна грижа, който ще гарантира финансовата обезпеченост и устойчивост на социалната услуга след приключване на проекта.

- *По чл. 10 (ф): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество, ще бъдат отчитани по приоритетна ос 7.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)*

Не е приложимо.

3.5.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3. 6. Приоритетна ос 6

3.6.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)				2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Област на интервенция 6.1. Развитие и усъвършенстване на системата на пазара на труда																									
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0										0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		8 000			
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП			
Индикатор 1.2: Дял на лицата, успешно завършили обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0										0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0							0	0		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%			
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП			
Индикатор 2.1: % на точки на обслужване с въведени нови практики и други инициативи за институционално изграждане (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0										0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		60%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Намаляване времето за обслужване на клиент (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0										0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		с 10%	

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Област на интервенция 6.2. Укрепване на капацитета на институциите за социално включване и за предоставяне на здравни услуги																							
Индикатор 1.1: Брой лица, включени в обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0					0	0		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		12 000	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Дял на лицата, успешно завършили обучение (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0					0	0		
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		90%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: % на точки на обслужване с въведени нови практики и други инициативи за институционално изграждане (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		50%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.2: Увеличаване % на обхванатите от предоставяните услуги лица от целевите групи (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		0								0	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		с 20%	
	Базова	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

Индикатори (1)	2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
стойност											

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-” е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва.

Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична точна информация.

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- **информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006**

Данните по целеви групи ще бъдат следени съгласно изискванията, посочени в Приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006 и според спецификите на отделните операции. Разбивка на целевите групи – участници в дейности, съфинансирани от ОП РЧР, съгласно изискванията на Приложение 23 ще бъде налична и предоставена в следващ доклад по изпълнението на оперативната програма, когато ще има междинно/финално отчитане на дейностите по стартиралите проекти по приоритетната ос.

Качествен анализ

- **анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.6.1), и друга релевантна информация**

През отчетния период се изпълняват следните договори по приоритетна ос 6, сключени през 2009, 2010 и 2011 г.:

- „Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.02 „Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП”;
- „Модернизиране на системата за предоставяне на услуги” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.03 „Модернизиране на системата за предоставяне на услуги”;
- „Да успеем заедно” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.05 „Повишаване качеството на предоставяните от Агенция по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда”;
- „Повишаване ефективността на контролната дейност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.06 „Повишаване ефективността на контролната дейност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”;
- „Подобряване контрола на труда” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.07 „Подобряване контрола на труда”;
- „Подобряване на качеството на услугите в системата на Министерство на труда и социалната политика” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.08 „Подобряване качеството на услугите в системата на Министерство на труда и социалната политика”;
- „Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.09 „Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики”;
- „Разработване и внедряване на информационни системи и бази-данни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.01 „Разработване и внедряване на информационни системи и бази-данни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване”;
- „ПУЛСС - Практически увод в лечението на спешните състояния” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.02 „Повишаване професионалната квалификация чрез въвеждане на добри клинични практики в системата на спешната медицинска помощ”;

- „Подкрепа за акредитацията на лечебните заведения, специализацията и продължителното надграждащо обучение на медицинския персонал” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.03 „Подкрепа за акредитацията на лечебните заведения, специализацията и продължителното надграждащо обучение на медицинския персонал”;
- „Извършване на оценка на изпълнението на Националната стратегия за детето” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.05 „Извършване на оценка на изпълнението на Националната стратегия за детето”;
- „Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за работа с хората с увреждания в България” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.06 „Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за работа с хората с увреждания в България”;
- „БаЗИС – База за здравно-информационна система” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.08 „Национална здравно-информационна система”;
- „Укрепване на капацитета на Агенцията за социално подпомагане за повишаване качеството и ефективността на социалната работа” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.09 „Укрепване на капацитета на Агенцията за социално подпомагане за повишаване качеството и ефективността на социалната работа”;
- „Разработване и внедряване на Национална информационна система по трансфузионна хематология” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.10 „Национална информационна система по трансфузионна хематология”;
- „Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.11 „Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите”;
- „Единна информационна система на медицинската експертиза в България” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.12 „Единна информационна система на медицинската експертиза в България”;
- „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.13 „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище”;
- „Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.14 „Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства”.

Изпълнението по посочените по-горе проекти и през 2012 г. е насочено главно към подготовката на документацията и провеждането на процедури за избор на изпълнители по реда на Закона за обществените поръчки, които да спомогнат за осъществяването на ключовите дейности, необходими за постигане на целите, както и осъществяване на основни дейности по цитирани проекти, свързани с предоставяне на услуги.

По проект „Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП” през отчетния период на база извършван бизнес анализ на процесите в системата на МТСП и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, са подготвени документи за стартиране на обществени поръчки за изграждане на интегрираната информационна система на министерството.

През 2012 г. по проект *„Модернизиране на системата за предоставяне на услуги“*, след проведена обществена поръчка и сключен договор с изпълнител са доставени 108 обществени терминала и свързани в единна система за обслужване. Терминалите са разпределени, както в централната администрация на Агенция по заетостта, така и в ДРСЗ София, ДРСЗ Пловдив и във всички дирекции „Бюро по труда“. Подготвена е документация, свързана с реализация на обществена поръчка за специализиран софтуер за работа на обществените терминали.

Комитетът за наблюдение на ОП РЧР одобри промени в критериите за избор на операция *„Повишаване качеството на предоставяните от Агенция по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда“* в посока увеличаване броя на трудови медиатори от 250 на 350 вследствие на постигнати добри резултати по проекта и идентифицирана нужда от конкретния бенефициент – АЗ, и увеличаване финансирането на операцията. Извършен е допълнителен подбор и към момента са назначени 11 трудови консултанти и 350 трудови медиатори.

През 2012 г. по проект *„Повишаване ефективността на контролната дейност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“* се извършват част от основните дейности, както следва – реализира се внедряване на система за управление на качеството на контролната дейност (СУККД); прие се финален доклад за изпълнение на дейностите по договор за разработване и въвеждане на СУККД на ИА ГИТ съобразно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008. Продължават дейности, свързани с реализация на обществени поръчки по проекта. Предпоставка за изпълнението им е успешното приключване на работата на оценителна комисия по открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: *„Разработване и внедряване на информационна система на ИА ГИТ“*.

През отчетния период е постигнат значим напредък по проект *„Подобряване контрола на труда“*. По проекта за назначени 110 асистиенти, а изпълнението на дейностите показва, че въведената чрез него организация на контрола на труда е изключително успешна. Броят на проверките за 2011 г. спрямо 2010 г. е увеличен с 13,82%, а за 2012 г. спрямо 2010 г. с 20,74%. Разширен е обхватът на обектите на контрол. Общият брой посетени предприятия за 2011 г. е увеличен с 4447 спрямо 2010 г., а за 2012 г. с 7228 спрямо 2010 г. Посетените за първи път предприятия за 2012 г. са увеличени с 10,66% спрямо 2010 г.

По проект *„Подобряване качеството на услугите в системата на Министерството на труда и социалната политика“* е създаден телефонен център към МТСП и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити и са назначени 25 служители на трудови договори. Организиран се и се провеждат „изнесени“ приемни на центъра за обаждания в страната при голям интерес от граждани и организации.

Проект *„Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики“* се изпълнява съгласно графика на дейностите. Конкретният бенефициент осъществява мониторинг на дейностите, свързани с набиране на информация от работодателите от избрания изпълнител, извършващ пилотно проучване сред работодателите, както и преглед на първи аналитичен доклад от проведените проучване и фокус групи сред работодатели и представители на посреднически агенции за подбор на персонал.

По проект *„Разработване и внедряване на информационни системи и бази-данни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване“* през 2012 г. се изпълнява договор за извършване на цялостен анализ на текущото състояние на информационните системи и наличния софтуер на Агенция за социално подпомагане в областта на социалното подпомагане и закрилата на децата. Сключен е договор за извършване на оценка за оперативна съвместимост на техническо задание за обществена поръчка с предмет *„Изграждане и поддържане на Интегрирана информационна система на АСП“* за съответствие с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Също така се реализират дейности по изграждане и техническа поддръжка на Access Point в АСП: проверки и поддръжка на тестовата инфраструктурна среда по проекта EESSI (NDS, RI, Webic) в актуално състояние, WEBIC 2.0 – новият продукт за електронен обмен на данни, с който ще се

продължи тестовата фаза, както и подготовка за провеждане на тестове чрез WEBIC 2.0 с компетентната институция на Финландия.

През отчетния период са доставени високотехнологични и нискотехнологични манекени за нуждите на стартирало обучение на лекари и медицински специалисти по проект *„ПУЛСС - Практически увод в лечението на спешните състояния”* и са сключени договори с изпълнителите на основните дейности на проекта.

По проект *„Подкрепа за акредитацията на лечебните заведения, специализацията и продължителното обучение на медицинския персонал”* приключват дейности по изготвяне на *„Анализ на законодателството в областта на продължаващото медицинско обучение в България и препоръки”* и *„Анализ на програмите и институциите в други държави-членки на ЕС, извършващи продължаващо медицинско обучение”*, изготвяне на план-график за дискуссионни работни срещи с председателите и експерти от работните групи относно работни варианти на проекти за актуализация на медицински стандарти. Всички обществени поръчки, предвидени в проекта, са проведени и приключени.

През 2012 г. по проект *„Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализацията на държавната политика за работа с хората с увреждания в България”* са извършени дейности по разработване и внедряване на информационна система, обслужваща базата данни и системите за мониторинг, оценка, планиране, изпълнение и контрол на държавната политика за работа с хора с увреждания, както и стартиране на теоретични и практически обучения за работа с Информационна система на АХУ.

По проект *„БаЗИС – База за здравно-информационна система”* през 2012 г. е изготвена и стартирана процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на ЗОП с предмет *„Създаване и внедряване на интегрирана здравно-информационна система”*. През месец декември 2012 г. процедурата е прекратена, а документацията преработена с оглед повторното ѝ стартиране през 2013 г.

Продължава успешната реализация и изпълнение на дейности по проект *„Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа”*. Към края на 2012 г. са назначени 394 социални работници в дирекциите *„Социално подпомагане”* при заложили 400 души. Сключени са договори с изпълнителите на основните дейности на проекта.

По проект *„Национална информационна система по трансфузионна хематология”* се извършиха следните основни дейности: сключен е договор с изпълнител за дейност *„Разработване, сертифициране и внедряване на автоматизирана информационна система /АИС/ на централите и отделенията по трансфузионна хематология в България”*, изготвени са технически спецификации, системни изисквания и функционално описание за закупуването на ИТ и комуникационен хардуер, както и технически спецификации, системни изисквания и функционално описание за изграждане на свързаност.

Дейностите по проект *„Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите”* се изпълняват по план-график. Извършен е анализ на ефективността, ефикасността, икономичността и устойчивостта на реализираните програми, мерки и инициативи за интеграция на етническите малцинствени групи, финансирани от публични източници и е проведено изследване за идентифициране на добри и работещи практики на местно ниво за интеграция на маргинализирани общности от етническите малцинства. В рамките на проекта се организират семинари и работни срещи на местно и национално равнище с представители на маргинализираните общности и заинтересовани страни.

По проект *„Единна информационна система на медицинската експертиза в България”* е сключен договор за възлагане на обществена поръчка с предмет *„Разработване, внедряване и пускане в експлоатация на единна информационна система на медицинската експертиза в България”*.

По проект *„Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище”* са подбрани, назначени и обучени 56 координатори на областно ниво по социални услуги. Изготвен е анализ за степента на готовност на местно равнище за прилагане на интегриран модел за социално включване на лица от целевата група по операция *„Живот в общността”* и са идентифицирани конкретни населени места, в които да се създадат необходимите социални услуги и да се приложи модела на практика.

През 2012 г. КН на ОП РЧР прекратява изпълнението на следните операции:

- BG051PO001-6.1.10 *„Повишаване на капацитета на Министерство на труда и социалната политика за прилагане на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност”* (проект, *„Повишаване на капацитета на Министерство на труда и социалната политика за прилагане на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност”*);
- BG051PO001-6.2.04 *„Подобряване на здравните услуги чрез изграждане платформа за информация и дистанционно обучение“* (проект *„ПОЛЕТ - Продължаващо обучение на лекари чрез ефективни технологии“*);
- BG051PO001-6.2.15 *„Подобряване планирането и оценката на политиките в областта на труда и социалното включване* (проект *„Подобряване планирането и оценката на политиките в областта на труда и социалното включване”*).

И трите проекта са прекратени вследствие на извършен анализ от страна на Договарящия орган на изпълнение на дейности и регистрирано забавяне в изпълнението им или поради тяхното неизпълнение.

През месец декември 2012 г. в Договарящия орган са внесени заключителни доклади по следните проекти, които подлежат на преглед и одобрение:

- *„Извършване на оценка на изпълнението на Националната стратегия за детето”* по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.05 *„Извършване на оценка на изпълнението на Националната стратегия за детето”*;
- *„Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства”* по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.14 *„Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства”*.

По проект *„Извършване на оценка на изпълнението на Националната стратегия за детето”* приключи изпълнението на анализ на резултатите и изготвяне на обобщена оценка на стратегията, както и изготвяне на препоръки за промени в Националната стратегия за детето 2008 – 2018 г., приложимата нормативна уредба и начина на работа на отговорните институции на национално, регионално и местно ниво.

През 2012 г. се извършват всички основни дейности по проект *„Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства”*. Разработен е и внедрен специализиран софтуер за *„електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства”*. Обучени са 27 служители, които ще осъществяват административни и контролни функции по отношение на съдържанието на базата данни на медицинските изделия.

През 2012 г. са сключени договори по следните схеми за директно предоставяне:

На 24.01.2012 г. е даден стартът на проект „Изграждане и въвеждане в експлоатация на национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 – EESSI” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.16 „Изграждане и въвеждане в експлоатация на национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 – EESSI”

Общ бюджет на схемата	3 060 000 лв.
Обща стойност на изпълнявания проект	3 060 000 лв.
Основна цел	Създаване на национална система с обособена контактна точка, реализираща изискванията на Регламент 883/2004 относно координацията на системите за социална сигурност.
Продължителност	До 2013 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> – Служители в Министерството на труда и социалната политика; – Служители във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на труда и социалната политика; – Служители от публични институции, ангажирани с процеса на предоставяне на социални и здравни услуги.
Бенефициенти	Министерство на труда и социалната политика
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> – Проектирана и внедрена национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност, за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 – EESSI; – Внедрена система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност, обхващаща всички ангажирани институции; – Обучени служители и администратори на системата – 50; – Въведен електронен обмен на стандартизирани електронни документи, съгласно изискванията на регламентите на ЕС; – % на точки на обслужване с въведени нови практики и други инициативи за институционално изграждане – 5.

На 10.07.2012 г. е даден стартът на договор „Старт в администрацията” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.17 „Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването”.

Общ бюджет на схемата	3 000 000 лв.
Обща стойност на изпълнявания проект	2 997 782,76 лв.
Основна цел	Повишаване ефективността в работата на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването, чрез подкрепа на мерките за тяхното институционално изграждане чрез привличане на безработни младежи до 29-годишна възраст от групите в неравностойно положение на пазара на труда, със завършено висше образование, на кратковременни 9-месечни стажове.
Продължителност	до 2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> – Служители в публични институции и контролни органи на пазара на труда; – Служители в публични институции, ангажирани с процеса на предоставяне на социални и здравни услуги.
Бенефициенти	Агенция по заетостта
Очаквани резултати	– Брой точки на обслужване с въведени нови практики и други

	<p>инициативи за институционално изграждане – минимум 10;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Брой лица, включени в обучение на тема „въведение в държавната администрация” – 600; – Брой лица, включени в стаж – 600.
--	---

На 13.07.2012 г. е даден стартът на проект „Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.1.11 „Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет”.

Общ бюджет на схемата	750 000 лв.
Обща стойност на изпълнявания проект	749 987, 90 лв.
Основна цел	Подобряване на качеството и ефективността на активната политика на пазара на труда, финансирана със средства от държавния бюджет чрез осъществяване на цялостна оценка на ефекта на активната политика на пазара на труда, в т.ч. на микро- и макро- ниво, както и в контекста на принципите за доброто управление на публичните политики.
Продължителност	до 2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> – Служители в институциите на пазара на труда на национално и регионално равнище; – Служители на контролни органи, институции и организации, осъществяващи контрол върху условията на труд в предприятията; – Представители на социално-икономически партньори.
Бенефициенти	Министерство на труда и социалната политика
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> – Извършени оценки на ефекта на активната политика на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет – 3; – Брой лица, включени в обучение – 200.

На 30.10.2012 г. стартира проект „Нови възможности за лекарите в България” по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-6.2.18 „Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги”.

Общ бюджет на схемата	16 000 000 лв.
Обща стойност на изпълнявания проект	15 999 996,65 лв.
Основна цел	Повишаване на професионалния капацитет на служителите, ангажирани в сферата на здравните услуги чрез подобряване достъпа на 1 000 служители на доставчици на здравни услуги до обучения за придобиване на специалност и усъвършенстване на съществуващите и въвеждане на нови управленски практики, имащи отношение към условията и реда за придобиване на специалност в здравеопазването.
Продължителност	до 2014 г.
Брой сключени договори/ издадени заповеди	1
Целеви групи	Служители на доставчици на здравни услуги, започнали обучение за придобиване на специалност в здравеопазването по реда на Наредба № 34/2006 г.
Бенефициенти	Министерство на здравеопазването
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> – Брой специализанти, включени в обучение – 1 000 – Брой разработени анализи на информация за постигнатите резултати от специализантите по време на обучението – 1

По сключените през 2012 г. договори се наблюдава напредък по изпълнението на заложените основни дейности и постигането на очакваните резултати.

Проект „Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет” се изпълнява съгласно заложените времеви график, като извършените дейности за отчетния период са насочени главно към подготовка на документация, свързана с изпълнение на обществени поръчки.

По проект „Изграждане и въвеждане в експлоатация на национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност, за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 – EESSI” стартират дейности, свързани с подготовка на документация за реализация на обществени поръчки по реда на ЗОП за избор на изпълнител за описание и моделиране на бизнес процесите по изпълнение на регламентите, осигуряване на логистика за организиране и провеждане на конференции, кръгли маси и работни срещи.

По проект „Старт в администрацията” са изготвени необходимите документи за стартиране на дейностите, изпратени са писма до партньорите във връзка със заявяване на работни места с цел окончателно одобряване и заявяване на местата към дирекции „Бюро по труда”.

По проект „Нови възможности за лекарите в България” са подготвени необходимите документи за стартиране на обученията. Проведени са срещи с кандидат-специализанти по медицина, ръководители на лечебни заведения, представители на студентски съвети с цел предоставяне на по-голяма информираност относно параметрите на проекта.

Изпълнението на всички посочени по-горе операции ще допринесе за постигането на индикаторите за изпълнение и резултат по области на интервенция 6.1. и 6.2.

- *демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените*

Информацията относно ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените ще бъде представена в следващ доклад по изпълнението, когато има пълно разгръщане на дейностите по проектите.

- *анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006*

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. по линия на ЕФРР в размер на 28 275,56 евро (финансиране от Общността) представляват приблизително 0,05 % от финансирането на Общността (51 589 457,15 евро) за приоритетна ос 6, посочено във финансовия план на оперативната програма, което е с 9,95 % по-малко от заложения лимит на разходите за кръстосано финансиране от 10 % на ниво приоритетна ос.

- *информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006*

- По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област
- По чл. 10 (б): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция
- По чл. 10 (с): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция
- По чл. 10 (д): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания
- По чл. 10 (е): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг
- По чл. 10 (ф): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество

Информацията, изисквана съгласно чл. 10, ще бъде представена в следващ доклад по

изпълнението, когато има пълно разгръщане на дейностите по проектите.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)*

Не е приложимо.

3.6.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3. 7. Приоритетна ос 7

3.7.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Индикатор 1.1: Брой разработени проекти за обмяна на опит и създадени мрежи (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		5								5	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		200	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Брой обменени нови практики, трансферирани добри практики и представени нови идеи пред партньорите (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		102								102	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		70	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой лица, участвали в транснационални и междурегионални програми за обмяна на опит (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		-		-		0		110								110	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	39	71							39	71
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		1 500	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

Индикатори (1)	2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
<p>(5) Индикатор за резултат</p> <p>С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.</p> <p>С „-”, е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.</p> <p>Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва.</p> <p>Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична точна информация.</p>											

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	398	274	211	172
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	385	274	211	172
от които самонаети	43	29	30	24
Безработни	0	0	0	0
от които продължително безработни	0	0	0	0
Неактивни лица	13	0	0	0
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	0	0	0	0
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	15	4	4	1
55 - 64 години	61	49	43	40
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	0	0	0	0
Малцинства	20	4	5	2
Хора с увреждания	3	0	2	0
Други хора в неравностойно положение	0	0	0	0
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	0	0	0	0
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	19	1	0	0
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	22	12	1	1
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	7	3	2	0
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	350	258	208	171

Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.7.1), и друга релевантна информация

През отчетния период се изпълняват проекти по следните схеми по приоритетната ос:

- BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1”;
- BG051PO001-7.0.02 „Без граници – Компонент 2”;
- BG051PO001-7.0.05 „Без граници – Компонент 5”.

Обявените за кандидатстване през 2011 г. процедури за директно предоставяне на БФП - BG051PO001-7.0.03 „Без граници – Компонент 3”, BG051PO001-7.0.04 „Без граници – Компонент 4” и BG051PO001-7.0.06 „Без граници – Компонент 6” са прекратени поради отказ от страна на потенциалните конкретни бенефициенти да подадат проектни предложения. Основната причина за отказа е свързана с невъзможността за намиране на чуждестранен партньор и подписването на партньорско споразумение (партньорството е критерий за допустимост). В тази връзка Договарящият орган удължи крайния срок за кандидатстване, но и в рамките на новия срок кандидатите не успяха да открият контрагенти от други страни-членки, за да подпишат изискваните партньорски споразумения. Пред изложеното и с оглед усвояване на ресурса, заделен по тези процедури, Управляващият орган инициира пренасочването на

средствата от компоненти 3, 4 и 6 към нова операция „Без граници – фаза 2”, стартираше през 2012 г.

Изпълнението по компоненти 1, 2 и 5 е представено по-долу.

По схема BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1”, насочена към сътрудничество между проекти с различните страни-членки и между мрежи и партньорства с фокус върху специфични въпроси или проблеми, са сключени 46 договора на обща стойност 7 789 656,20 лв. През отчетния период по проектите са създадени партньорства, проведени са обучения, трансферирани са добри практики, проведени са анализи и проучвания за извършването на нововъведения, проведени са работни посещения, семинари, кръгли маси. При изпълнението на дейностите в рамките на създадените 5 практики, мрежи и партньорства участие са взели 110 лица, представители на целевите групи по отделните проекти. Разликата от 288 души с тези, отчетени в приложение 23, идва предимно от това, че в приложението са отчетени и лица, извън обхвата на целевите групи, които са взимали участие в различните събития, организирани в рамките на сключените договори. Отчетеният брой 102 по индикатор „Брой обменени нови практики, трансферирани добри практики и представени нови идеи пред партньорите“ обхваща представените от партньорите практики и идеи, като трансферът им е свързан с последваща преценка в рамките на проектите, кои са приложими и кои не.

През 2012 г. са стартирали изпълнението си и първите одобрени проекти по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-7.0.02 „Без граници – Компонент 2”, по която крайният срок за кандидатстване е 03.06.2013 г. В рамките на отчетния период са получени 8 проектни предложения, от които са одобрени 5. През 2012 г. са сключени 2 договора.

Единият договор е с бенефициент Държавна агенция за закрила на детето и е на стойност 919 698,14 лв. Проектът „Управление на промяната чрез опит и знания“ има за основна цел разработване на инструменти и ноу-хау за новите модели на услуги на местно, регионално и национално ниво, както и повишаване нивото на компетенции на специалистите от социалния сектор за предоставяне на интегрирани услуги в общността на деца и семейства. Идеята е чрез подкрепа процеса на деинституционализацията и повишаване качеството на социалните услуги да се подобри животът на децата в България като се даде възможност за достъп до качествено учене и създаване на условия за интегриране на определени рискови групи. Важен елемент от проекта е въвеждането на нови програми и управление, което от своя страна ще създаде условия за подобряване начина на живот на целевите групи и осигуряване на възможност за учене от работното място. Проектът стартира на 22.10.2012 г. с подготвителни дейности. В рамките на проекта се предвижда изграждане на мрежа и взаимодействие между експертите и специалистите в социалната, здравната и образователната сфера, създаване на условия за практическо прилагане на новите програми и модели на работа в рамките на процеса по деинституционализация и предоставяне на услуги в общността. Това ще стане посредством дейности по проучване и обмен на знания, учебно посещение във Великобритания, подготовка на стратегически управленски план за изпълнение на Плана за действие за деинституционализация и управление на интегрирани услуги, обмяна на опит, консултации и адаптиране на стратегическия план, дизайн на програма за обучения и предоставяне на обучения. Резултатите от учебните посещения ще бъдат популяризирани сред обществеността. Изпълнението ще бъде отчетено в последващо докладване по ОП РЧР, когато има обхвато разгръщане на дейностите по проекта.

Другият сключен през 2012 г. договор е с бенефициент Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и е на стойност 967 822,36 лв. Проектът „Учение в толерантност“ има за цел създаване на по-толерантна среда в училище, което ще доведе до подходящ социално-психологически климат и подобрен достъп до качествено образование. Това ще се реализира посредством повишаване на квалификацията на директори, учители, педагогически съветници от държавни училища към МОМН и обмяна на опит и добри практики в борбата с дискриминацията, и ученето в толерантност за създаване на по-добро и по-достъпно

образование. Дейностите по проекта включват проучване, изследване и анализ на нивото на толерантност в държавните училища към МОМН, провеждане на обучения на учители, педагогически съветници, училищни психолози, директори и обмяна на опит с педагози от Кралство Дания, издаване на наръчник „Учене в толерантност“. Проектът стартира на 01.12.2012 г. и разгръщането на дейностите по него предстои през 2013 г.

Одобрените 3 проектни предложения, с които предстои сключване на договори в началото на 2013 г., са: „Транснационална мрежа за подкрепа на децата и семействата и деинституционализация на грижата за деца“ с бенефициент Министерство на труда и социалната политика, „Трансфер на добри практики и модели за осигуряване на социалното включване на трайно безработни лица“ с бенефициент Агенция за социално подпомагане и „Въвеждане на добри практики за изграждане на капацитет за оценка на здравни технологии“ с бенефициент Министерство на здравеопазването.

През 2012 г. по схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-7.0.05 „Без граници – Компонент 5“ е сключен един договор с конкретен бенефициент Агенция за социално подпомагане. Проектът „И.Д.Е.Я. за Европа 2014-2020 г. – И – иновативност, Д – добри практики, Е – европейски модел, Я – ясна визия“ е на стойност 826 125,78 лв. и стартира на 03.10.2012 г. Основната цел на проекта е чрез обмен на идеи и добри практики относно най-доброто използване на финансовата помощ на ЕСФ в областта на административния капацитет и доброто управление на проекти и програми, да се усъвършенства практиката в България и да се увеличи усвояването на финансирането от ЕС. По-конкретно проектът цели: придобиване на нови знания как да се управлява по най-добрия начин помощта на ЕСФ и оптимизиране на постигнатите резултати на Агенцията за социално подпомагане в качеството ѝ на междинно звено на ОП РЧР; по-голяма ефективност и ефикасност на методологията на работа и подобряване на вече съществуващите инструменти чрез въвеждане на нови иновативни елементи в системите за управление и изпълнение на ЕСФ, в контекста и на новия програмен период 2014-2020 г.; придобиване на нов поглед върху проблеми, решения и методи и установяване на истински европейски модел на мислене и работа; увеличаване на усвояването на финансовите средства от ЕСФ и по-добри резултати и ефекти за крайните бенефициенти. Тези цели ще бъдат изпълнени посредством обмен на практики и знания с експерти от Австрия, провеждане на интерактивни дискуссионни форуми, разработване на практическа методология (вътрешни правила) от австрийските експерти относно възможностите за оптимизиране на процедурите на управление на ЕСФ в България с анализ на сегашната ситуация, трансфер и адаптиране на моделите и практиката от Австрия в работата на Агенцията за социално подпомагане като междинно звено по ОП РЧР.

Разгръщането на дейностите по проекта предстои през 2013 г.

На 25.07.2012 г. е даден стартът на схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-7.0.07 „Без граници – Компонент 1“ – фаза 2 чрез открита процедура за подбор на проекти, покриващи определени изисквания за качество, с определен краен срок за кандидатстване.

Общ бюджет	26 692 794 лева
Вид на процедурата	Конкурентен подбор
Основна цел	Да се изгради платформа, която да позволи на всички заинтересовани организации и институции да ползват опита на EQUAL, както и да обменят идеи и планове за най-доброто използване на финансовата помощ на ЕСФ в следните области: заетост, обучение и учене през целия живот, социално включване, добро управление на проекти и програми.
Продължителност на схемата	До 2015 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	25 октомври 2012 г.
Получени проектни	305

предложения	
Брой одобрени проектни предложения	в процес на оценка
Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> – представители на различни общности от всички възрастови групи; – лица, заети в: Министерство на труда и социалната политика и ВРБК към министъра на труда и социалната политика; Министерство на образованието, младежта и науката и ВРБК към министъра на образованието, младежта и науката; Министерство на здравеопазването и ВРБК към министъра на здравеопазването; Министерството на физическото възпитание и спорта; социално-икономическите партньори; неправителствени организации; общини; социални предприятия; общностни центрове; образователни, обучителни, научни институции и организации; браншови и секторни организации; микро, малки, средни и големи предприятия.
Бенефициенти	Работодатели (микро, малки, средни и големи предприятия); социално-икономически партньори; неправителствени организации; общини; образователни, обучителни и научни институции и организации; браншови и секторни организации
Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> – Брой разработени проекти за обмяна на опит и създадени мрежи – 122; – Брой лица, участвали в транснационални и междурегионални програми за обмяна на опит – 708; – Брой обменени нови практики, трансферирани добри практики и представени нови идеи пред партньорите – 43.

В резултат от реализирането на проектите се очаква постигането на посочените в оперативната програма стойности на индикаторите по отношение на „разработени проекти за обмяна на опит и създадени мрежи”, „лица, участвали в транснационални и междурегионални програми за обмяна на опит” и „обменени нови практики, трансферирани добри практики и представени нови идеи пред партньорите”.

- **демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените**

Виж информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- **анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006**

По насоките/ изискванията за кандидатстване по операция „Без граници” и „Без граници“ - фаза 2 няма заложи разходи по правилата на ЕФРР.

- **информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006**

- По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област

По схемите по приоритетна ос 7 няма специално насочени дейности в тази област. В отчетените данни по проекти по тази ос броят на обхванатите жени е по-голям от този на мъжете, като мъжете или жените не са третирани по-неблагоприятно в полза на единия или другия пол и не е допускана дискриминация.

- По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция

По схемите по приоритетна ос 7 няма специално насочени дейности в тази област.

- По чл. 10 (c): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция

По схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1” се изпълняват проекти, насочени към интеграцията на ромите. През 2012 г. дейностите по тези проекти са насочени към разработването на анализи, провеждането на

проучвания, изследвания и оценки, провеждането на работни посещения и консултации, създаването на функциониращи съвместни транснационални партньорски мрежи. През отчетния период 20 лица, от които 18 представители на ромската общност, са включени в дейности по проектите.

През 2013 г. предстои стартирането на проект „Трансфер на добри практики и модели за осигуряване на социалното включване на трайно безработните лица“ с бенефициент Агенция за социално подпомагане. Основна цел на проекта е трансферът на добри практики и модели в областта на социалното подпомагане за подобряване социалната политика на България като цяло, с фокус към социалното включване, осигуряването на трудова заетост и социалното подпомагане на трайно безработни лица (лица и семейства, обект на социално подпомагане, трайно безработни младежи и лица от маргинализирани групи и общности).

- *По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания*

По схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1” се изпълняват проекти, насочени към професионално обучение на младежи в неравностойно положение; разработването на иновативни мерки в сферата на професионалната рехабилитация, ориентирани, обучение и заетост за хора с увреждания, разработване на модел за социално включване на младежи с интелектуални увреждания, изработването на иновативен подход за интегрирани услуги и гъвкаво обучение за насърчване на ученето през целия живот и заетостта сред уязвими групи. През 2012 г. дейностите по тези проекти са насочени към разработването на анализи, проучването на добри практики и разпространението на информационни материали. През отчетния период 3 лица от групата на хората с увреждания са включени в дейности по проектите.

През 2013 г. предстои стартирането на проект „Трансфер на добри практики и модели за осигуряване на социалното включване на трайно безработните лица“ с бенефициент Агенция за социално подпомагане. Основна цел на проекта е трансферът на добри практики и модели в областта на социалното подпомагане за подобряване социалната политика на България като цяло, с фокус към социалното включване, осигуряването на трудова заетост и социалното подпомагане на трайно безработни лица (лица и семейства, обект на социално подпомагане, трайно безработни младежи и лица от маргинализирани групи и общности).

- *По чл. 10 (e): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг*

В рамките на приоритетна ос 7 се акцентира върху въвеждането на иновативни модели и практики. Резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг, ще бъде представено в следващ доклад по изпълнението, когато има развитие на дейностите по проектите.

- *По чл. 10 (f): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Приоритетна ос 7 е специално насочена към транснационално и междурегионално сътрудничество. Напредъкът по оста е описан по-горе в частта „Качествен анализ“.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад)*

Не е приложимо.

3.7.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

3. 8. Приоритетна ос 8

3.8.1. Изпълнение на целевите стойности и анализ на постигнатия напредък

Информация за физическия напредък по приоритетната ос

За всеки количествено измерим индикатор в рамките на приоритетната ос и по-конкретно ключовите индикатори:

Индикатори (1)		2006 (2)		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Общо	
Област на интервенция 8.1. Подкрепа за управлението на ОП "РЧР"																							
Индикатор 1.1: Служители на УО и МЗ и членове на КН, участвали в обучение (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		96		116		200		517		19								948	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени
		НП	НП	-	-	26	70	26	90	44	156	70	447	7	12							173	775
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		100%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 1.2: Сертифицирани средства по ОП РЧР (Р)	Постигнат резултат към момента	НП		0		0		1,58% ¹⁴		1,58%		9,59% ¹⁵		21,55% ¹⁶								21,55%	
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		100%	
	Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП	
Индикатор 2.1: Брой оценки, изследвания и проучвания (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		1		1		1								3	

¹⁴ Сертифицираните разходи (ЕСФ+ национално съфинансиране) от страна на Сертифициращия орган през 2009 г. са в размер на 19 209 304,27 евро, което представлява 1,58 % от общото финансиране, посочено във финансовия план на оперативната програма – 1 213 869 575 евро.

¹⁵ Сертифицираните разходи (ЕСФ+ национално съфинансиране) от страна на Сертифициращия орган през 2011 г. са в размер на 116 378 954,28 евро, което представлява 9,59% от общото финансиране, посочено във финансовия план на оперативната програма – 1 213 869 575 евро

¹⁶ Сертифицираните разходи (ЕСФ+ национално съфинансиране) от страна на Сертифициращия орган през 2012 г. са в размер на 261 589 502,86 евро, което представлява 21,55% от общото финансиране, посочено във финансовия план на оперативната програма – 1 213 869 575 евро

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо									
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	20									
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП									
Област на интервенция 8.2. Подкрепа за информационното осигуряване на ОП РЧР																					
Индикатор 1.1: Брой информационни кампании по отделните програми за финансиране (телевизия, радио, преса) (И)	Постигнат резултат към момента	НП	-	0	6	7	14	28				55									
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	70									
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП									
Индикатор 1.2: Постигане на заложените индикатори на другите приоритетни оси на ОП РЧР (Р)	Постигнат резултат към момента	НП	-	-	9,98%	14,02%	28,02%	40,15%				88,30%									
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	100%									
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП									
Област на интервенция 8.3. Укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти																					
Индикатор 1.1: Брой потенциални бенефициенти, включени в обучение/информационни мероприятия (И)	Постигнат резултат към момента	НП		-		-		0		0		0		14986						14986	
		Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени		
		НП	НП	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	4722	10264					4722	10264
	Целева стойност (3)	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		5 000	
Базова стойност	НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		НП		
Индикатор 1.2: Сертифицирани	Постигнат резултат	НП	-	-	1,58%	1,58%	9,59%	21,55%				21,55%									

Индикатори (1)		2006 (2)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
средства по ОП РЧР (Р)	към момента											
	Целева стойност (3)	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	100%
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

(1) Индикаторите описват единствено резултати от мерки, финансирани от ЕСФ

(2) Базовата стойност е представена за 2006 г., така както е посочена в оперативната програма

(3) Целевата стойност е представена за 2013 г., така както е посочена в оперативната програма

(4) Индикатор за изпълнение

(5) Индикатор за резултат

С „0” е посочена стойността на индикатора, при който няма напредък по отчетени в доклада дейности.

С „-” е посочена липсата на изпълнение на релевантни дейности през отчетния период, които допринасят за напредъка по съответния индикатор.

Постигнатите резултати към момента се представят кумулативно – стойността на индикатора представлява общото постигнато до края на годината, за която се докладва. Данните за постигането на индикаторите за предишни години могат да се актуализират с представянето на следващ годишен доклад за изпълнението, ако е налична точна информация.

Всички индикатори следва да бъдат представени по признак пол, където е възможно. Ако цифрите (данните) все още не са налични, Управляващия орган следва да информира в доклада кога данните ще са налични и кога ще бъдат представени на Европейската комисия.

- информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006

Вид на разпределението	Година на отчитане (2012)			
	входящи		изходящи	
	Общо	Жени	Общо	Жени
Общ брой на участници	10378	7112	10360	7102
СТАТУТ НА ПАЗАРА НА ТРУДА				
Заети лица	6789	4936	6771	4926
от които самонаети	725	390	726	391
Безработни	2069	1259	2069	1259
от които продължително безработни	425	233	425	233
Неактивни лица	1520	917	1520	917
от които ангажирани с образование и обучение (учащи)	995	608	995	608
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА				
15 - 24 години	852	532	850	530
55 - 64 години	1366	915	1367	916
ГРУПИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ				
Мигранти	94	46	94	46
Малцинства	480	271	480	271
Хора с увреждания	501	285	501	285
Други хора в неравностойно положение	91	60	91	60
ДОСТИГНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ				
Без достигната степен на образование	186	93	186	93
Начален или прогимназиален етап на основното образование - I и II ниво по МСКО	651	311	651	311
Гимназиално образование - III ниво по МСКО	1892	1171	1892	1171
След гимназиално образование (не висшето образование) - IV ниво по МСКО	1312	807	1312	807
Висше образование - V и VI ниво по МСКО	6337	4730	6319	4720

Качествен анализ

- анализ на постиженията чрез използване на финансовата информация (т. 2.1.2) и индикаторите (т. 3.8.1), и друга релевантна информация

През 2012 г. основните дейности, за които са извършвани разходи, попадат в обхвата на област на интервенция 8.1 „Подкрепа за управлението на ОП РЧР” и област на интервенция 8.2 „Подкрепа за информационното осигуряване на ОП РЧР”. За отчетната година има постигнат прогрес по 5 от заложените общо 6 основни индикатора (индикаторът „Сертифицирани средства по ОП РЧР” се докладва два пъти – по област на интервенция 8.1 и по 8.3) за отчитане на напредъка по оста.

Отчетените данни по индикатор „Служители на УО и МЗ и членове на КН, участвали в обучение” включват информация за участието в обучения на служителите на Управляващия орган и Междинните звена, като за 2012 г. са докладвани служители, които до момента не са били включвани.

През отчетния период служителите в УО и МЗ (АЗ, АСП и ГД СФМОП в МОМН) са участвали в 147 обучения в страната и чужбина, като са записани общо над 1000 участия (някои служители са участвали в повече от едно обучение):

- УО – 515 участници в 53 обучения;

- АЗ – 153 участници в 21 обучения;
- АСП – 117 участници в 14 обучения;
- МОМН – 244 участници в 59 обучения.

Данните, представени в част „информация по целеви групи в съответствие с приложение 23 от Регламент (ЕО) № 1828/2006” отразяват индикатора „Служители на УО и МЗ и членове на КН, участвали в обучение”, както и включването на различните целеви групи в други дейности по техническата помощ. В случая през 2012 г. в приложение 23 са отчетени:

- участието на нови членове, заместници и наблюдатели в двете заседания на Комитета за наблюдение, чиято организация се финансира по линия на техническата помощ, област на интервенция 8.1 „Подкрепа за управлението на ОП РЧР”;
- участието на служители от УО и МЗ в различните дейности, предимно обучения, финансирани по линия на област на интервенция 8.1 „Подкрепа за управлението на ОП РЧР”;
- над 10 000 участници - представители от целевите групи по област на интервенция 8.2 „Подкрепа за информационното осигуряване на ОП РЧР” и 8.3 „Укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти“, които обхващат информационните кампании по различните програми.

През 2012 г. по индикатора „Сертифицирани средства по ОП РЧР” има отчетен значителен напредък в сравнение с 2011 г., когато стойността му е повече от два пъти по-ниска. Това се дължи основно на разгръщането на дейностите по схемите, стартирали през 2010 г. и 2011 г., по-високия интензитет на подаване от страна на бенефициентите на искания за верификация на извършените плащания по проектите, както и по-детайлното планиране на разходването на средствата във времето от страна на конкретните бенефициенти, които обичайно се отличават с проекти с висока стойност на безвъзмездната финансова помощ, и съответно регулярно подаване от тяхна страна на искания за възстановяване на вложените средства.

По индикатора, свързан с оценка на оперативната програма, отчетеният напредък е свързан с проведеното специализирано изследване за установяване на базови данни по индикаторите, посочени в Глава 6 „Сфери на действие по отношение на ромската общност” на оперативната програма.

Напредъкът по този индикатор ще е по-голям едва в докладите за изпълнението на програмата в следващите години от програмния период, тъй като по своята същност оценката на т. нар. „меки” мерки предполага използване на данни, обхващащи по-дълъг период от време, с оглед измерване на ефекта от приложените интервенции. Предвид това, Управляващият орган е предприел своевременни действия за оценка на различните ефекти, които са оказали изпълняваните интервенции, като през отчетния период продължи изпълнението на дейностите по договора за „Оценка на постигането на стратегическата и специфичните цели на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за периода 2007 – 2010 г.”. Подготвена е и документацията за стартиране на обществена поръчка за оценка на изпълнението на операция „Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори” по приоритетна ос 2 на за периода 2009–2011 г.

Повече информация за осъщественото специализирано изследване, както и за извършената оценка, е представена в точка „Наблюдение и оценка” от настоящия доклад.

Отчетените по област на интервенция 8.2. „Подкрепа за информационното осигуряване на ОП РЧР” 28 информационни кампании обхващат следните програми за финансиране и събития, информация за които е представена в точка „Информация и публичност” от настоящия доклад:

- по схеми по приоритетна ос 1: „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта”, „Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда”, „Първа

работа”, „Ново работно място” и „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 2”;

- по схеми по приоритетна ос 2: „Квалификационни услуги и обучение на заети лица – фаза 3”, връчване на договори по схема „Безопасен труд” – фаза 2 и „На път”;
- по схеми по приоритетна ос 3: „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”, „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища”, „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища” и връчване на договори по схема „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени”;
- по схеми по приоритетна ос 4: „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите”, връчване на договори по схемите „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование”, „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства” и „Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система”;
- по схеми по приоритетна ос 5: „Помощ в дома”, „Живот в общността” и „Съпричастност”;
- по схеми по приоритетна ос 6: „Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги”;
- по схеми по приоритетна ос 7: „Без граници – Компонент 1” – фаза 2;
- Годишното информационно събитие на ОП РЧР за 2012 г. Събитието се проведе под формата на пътуваща фотоизложба във всичките 27 областни града в страната. В рамките на ГИС се проведеха дни на отворените врати и срещи с бенефициенти по ОП РЧР;
- Обществен дебат на тема: „Повече възможности за младите хора – ролята на Европейския социален фонд в следващия програмен период 2014 - 2020”;
- Представяне на актуални схеми по ОП РЧР за подкрепа на бизнеса;
- Информационно събитие за популяризиране на добри практики от проекти, изпълнявани по ОП РЧР, и на резултатите от изпълнението на схемите, насочени към повишаване на младежката заетост;
- Информационни дни за популяризиране на нови схеми по ОП РЧР, програмите, разработени в помощ на младите хора за подобряване на тяхната мобилност, образование, доброволчество и трудова заетост в чужбина, както и за инструментите, които предоставят Европа и България за тази цел.

След извършеното през 2011 г. прехвърляне на средствата, програмирани по проекта, одобрен за финансиране по област на интервенция 8.3, към проекта за комуникационни дейности в рамките на област на интервенция 8.2, през 2012 г. за пръв път се отчита напредък по индикатор „Брой потенциални бенефициенти, включени в обучение/ информационни мероприятия”, а именно 14 986 лица. За годината са проведени 28 информационни кампании, както и обучения, които съгласно присъствени списъци са посетени от посочения брой лица. Целевите стойности на индикатора са превишени поради интензивността на обявяване на нови схеми по оперативната програма през 2012 г. и съответния генериран по-висок интерес от страна на потенциалните бенефициенти.

Информация за основните дейности, осъществявани по приоритетна ос 8, е представена в точка „Техническа помощ” от настоящия доклад.

- ***демонстриране на ефектите от насърчаването на равните възможности между мъжете и жените***

Вж. информацията по чл. 10 (а) от Регламент (ЕО) № 1081/2006, представена по-долу.

- **анализ на употребата на средства в съответствие с чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006**

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. по линия на ЕФРР в размер на 488 270,79 евро (финансиране от Общността) представляват приблизително 1,18 % от финансирането на Общността (41 271 565,55 евро) за приоритетна ос 8, посочено във финансовия план на оперативната програма, което е с 8,82 % по-малко от заложения лимит на разходите за кръстосано финансиране от 10 % на ниво приоритетна ос.

- **информация, изисквана съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1081/2006**

- *По чл. 10 (а): Равни възможности между мъжете и жените и всяка дейност, специално насочена към тази област*

По схемите по приоритетна ос 8 няма специално насочени дейности в тази област. В отчетените данни за целевите групи в съответствие с приложение 23 на Регламент (ЕО) № 1828/2006, преобладаваща част от които са формирани в рамките на мерките по комуникация и публичност, е видим превесът на лица от женски пол. Участието в информационните дейности не предполага предварителен подбор на целеви групи, като поради това е изключена вероятността от допускане на дискриминация.

При включването в останалите дейности по техническата помощ мъжете или жените не са третираны по-неблагоприятно в полза на единия или другия пол.

- *По чл. 10 (b): Дейности за увеличаване участието на мигрантите в заетост и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

По схемите по приоритетна ос 8 няма специално насочени дейности в тази област. При изпълнение на дейностите, насочени към подкрепа за укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти през отчетната 2012 г. са включени 94 лица, попадащи в тази група.

- *По чл. 10 (c): Дейности за засилване включването в заетост на малцинствата и по този начин по-голямата им социалната интеграция*

По схемите по приоритетна ос 8 няма специално насочени дейности в тази област. При изпълнение на дейностите, насочени към подкрепа за укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти през отчетната 2012 г. са включени 480 лица, попадащи в тази група, от които 173 души от ромската общност.

По чл. 10 (d): Дейности за засилване включването в заетост и социална интеграция на други групи в неблагоприятно положение, включително хората с увреждания

По схемите по приоритетна ос 8 няма специално насочени дейности в тази област. При изпълнение на дейностите, насочени към подкрепа за укрепване капацитета на потенциалните бенефициенти през отчетната 2012 г. са включени 91 лица в неравностойно положение и 501 хора с увреждания.

По чл. 10 (e): Иновативни дейности, в това число представяне на темите и резултатите от тези действия, тяхното разпространение и мейнстриминг

Една от основните дейности в рамките на тази приоритетна ос, свързана с прилагането на иновативни подходи и практики, е свързана с оценката на ефективността и ефикасността на оперативната програма. Детайлна информация за това е представена в точка „Наблюдение и оценка” от настоящия доклад.

- *По чл. 10 (f): Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество*

Дейности, свързани с транснационално и/или междурегионално сътрудничество, ще бъдат

отчитани по приоритетна ос 7.

- *списък с незавършените операции и график за тяхното завършване (само в окончателния доклад).*

Не е приложимо.

3.8.2. Срещнати значими проблеми и предприети мерки за решаването им

Значими проблеми, появили се по време на изпълнението на приоритетната ос, включително, резюме на сериозните проблеми, идентифицирани в рамките на процедурата по член 62, алинея 1, (d) (i) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, където е приложимо, както и всички мерки, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение за тяхното решаване.

Няма идентифицирани проблеми.

4. ЕСФ ПРОГРАМИ: СЪГЛАСУВАНOST И КОНЦЕНТРАЦИЯ

През месец април 2012 г. България извърши актуализация на Националната програма за реформи за периода 2012 – 2020 г. В Националната програма се съдържат и конкретните приоритети и дейности, чиято реализация ще спомогне за постигане на националните цели на България в изпълнение на стратегията „Европа 2020“:

- Национална цел 1 „Достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г. до 2020 г.”;
- Национална цел 2 „Инвестиции в НИРД в размер на 1.5% от БВП”;
- Национална цел 3 по Пакет „Климат-енергетика” – „Достигане на 16% дял на възобновяемите енергийни източници в брутното крайно потребление на енергия и повишаване на енергийната ефективност с 25% към 2020 г.”;
- Национална цел 4 „Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г. и дял на 30-34 годишните със завършено висше образование – 36% до 2020 г.”;
- Национална цел 5 „Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 хил. души”.

ОП РЧР има принос за постигането на четири от петте национални цели, в т.ч. целта в сферата на заетостта (национална цел 1), целта в сферата на научно-изследователската и развойна дейност (национална цел 2), целта в сферата на образованието (национална цел 4) и целта за намаляване броя на бедните (национална цел 5).

Конкретният начин, по който ОП РЧР допринася към изпълнението на националните цели, е описан по-долу, съобразно рамката на цикъла за координация и наблюдение на изпълнението на стратегията „Европа 2020” на европейско и национално равнище:

- *описание на това как действията, подкрепени от ЕСФ, са съгласувани и допринасят за действията, предприети в изпълнение на Европейската стратегия по заетостта в рамките на Националните програми за реформа и националните планове за действие за социално включване*

Новата структура на Националната програма за реформи 2012 – 2020 г. е пряко обвързана със структурата на Стратегията за интелигентен и приобщаващ растеж „Европа 2020“. Мерките по стратегията са групирани в три основни раздела:

- **Интелигентен растеж.** Мерките тук са насочени към научни изследвания и иновации, подобряване на качеството на образованието и обучението и въвеждане на нови информационни технологии. ОП РЧР подкрепя този раздел предимно с мерките, заложиени под приоритетна ос 3 „Подобряване качеството на образованието и обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието” и приоритетна ос 4 „Подобряване на достъпа до образование и обучение” на програмата, както и чрез мерките по приоритетна ос 6 „Повишаване ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги”, насочени към създаването на модерни информационни системи в администрацията на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването.
- **Устойчив растеж.** Мерките под този раздел са предимно насочени към подобряване на ефективността на публичните разходи и бизнес средата, към изграждане на нова инфраструктура, подобряване на енергийната ефективност в страната и опазване на климата. В рамките на този раздел ОП РЧР играе допълваща роля към мерките, финансирани по линия на останалите оперативни програми.
- **Приобщаващ растеж.** Мерките тук са насочени към повишаване на равнището на заетост в страната и борба с бедността и социалното изключване. ОП РЧР има основна

роля за изпълнението на стратегията чрез мерките, реализиращи се главно в рамките на приоритетна ос 1 „Насърчаване на икономическата активност и развитие на пазар на труда, насърчаващ включването”, приоритетна ос 2 „Повишаване на производителността и адаптивността на заетите” и приоритетна ос 5 „Социално включване и насърчаване на социалната икономика”.

Допълняемостта на схемите по ОП РЧР през 2012 г. към Плана за действие по Националната програма за реформи (2012 – 2020 г.), в т.ч. към мерките за адресиране на факторите за устойчив растеж и мерките за постигане на националните цели по стратегията „Европа 2020”, може да бъде представена в табличен вид по следния начин:

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
Специфична препоръка 3. Да ускори изпълнението на националната инициатива за младежка заетост. Да гарантира, че минималните осигурителни прагове не обезсърчават декларирането на труд. Да увеличи усилията за подобряване на работата на обществените служби по заетостта. С цел намаляване на бедността да подобри ефективността на социалните плащания и достъпа на децата и възрастните хора до качествени социални услуги, както и да изпълнява Националната стратегия за интегриране на ромите.			
СПЗ-А (1) Осигуряване на обучение, стаж и заетост на безработни младежи	Ново работно място	18 000 000	Схемата има за цел да стимулира работодателите да наемат млади безработни до 29-годишна възраст, като осигури подкрепа за инвестиционните разходи и разходите за труд, свързани със създаването на нови работни места за целевата група. Дава се възможност за предоставяне на професионално обучение и/или обучение по ключови компетентности на наетите младежи в зависимост от потребностите на работодателя.
	Първа работа	20 000 000	Схемата цели да осигури заетост на млади безработни до 29-годишна възраст, посредством предоставяне на стимули за работодателите за тяхното наемане. За голяма част от целевата група това ще бъде първо работно място, поради което по операцията лицата се включват в подходящо професионално обучение или обучение по ключови компетенции в зависимост от потребностите на работодателя. Широкият кръг на допустимите обучения ще позволи да бъдат обхванати голям брой безработни младежи, независимо от тяхното образование и квалификация и ще даде възможност за адекватна подготовка спрямо нуждите на бизнеса за конкретната позиция.
	Създаване на заетост за младежите чрез осигуряване на възможност за стаж	35 000 000	По схемата се осигурява краткосрочен 6-месечен стаж на безработни младежи до 29-годишна възраст, със завършено средно или висше образование, без трудов опит

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			по специалността.
	Повишаване на заетостта на младежите чрез трайното им включване на пазара на труда в България	4 480 735	В рамките на схемата се предоставя обучение за младежи до 29-годишна възраст с цел повишаване пригодността им за заетост и създаване на условия за устойчива заетост. Целта е да се повиши конкурентоспособността на младежите за заемане на обявени работни места чрез обучение по ИКТ и чуждоезиково обучение.
	Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването	3 000 000	Основната цел е повишаване ефективността в работата на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването чрез подкрепа на мерките за тяхното институционално изграждане. За целта, по схемата се създава възможност за Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването да привличат безработни младежи до 29-годишна възраст от групите в неравностойно положение на пазара на труда, със завършено висше образование на кратковременни 9-месечни стажове.
СПЗ-В (1): Достъпност до качествени публични услуги за заетост	Повишаване на качеството на предоставяните от Агенцията по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда	9 500 000	Чрез схемата се цели повишаване качеството на предлаганите посреднически услуги от страна на Агенция по заетостта посредством осигуряване на индивидуален подход, ориентиран от една страна към специфичните нужди на уязвимите групи на пазара на труда, а от друга към ключовите работодатели в отделните региони на страната. По схемата е предвидено обучение на служителите на Агенцията, укрепване на нейния кадрови потенциал, организацията на регионални и специализирани трудови борси, които дават възможност за директен контакт между работодателите и търсещите работа лица.
	Модернизиране на системата за предоставяне на	5 000 000	В рамките на схемата се улеснява въвеждането на услуги от типа „едно гише“ и предоставяне на

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
	услуги		повече електронни услуги за бизнеса и гражданите от структурите на Агенцията по заетостта.
	Услуги за развитие на гъвкав пазар на труда	6 000 000	В рамките на операцията ще бъдат създадени 10 центъра за кариерно развитие, чиято дейност ще бъде насочена към подпомагане на заети лица чрез професионални консултации, разработване на планове за кариерно развитие и предоставяне на информация.
	Подобряване качеството на услугите в системата на Министерство на труда и социалната политика	2 000 000	Операцията има за цел да създаде единно звено за предоставяне на телекомуникационни услуги на гражданите в системата на Министерство на труда и социалната политика. Звеното ще предоставя информация и консултация по всички въпроси от компетенциите на министерството и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на труда и социалната политика.
СПЗ-В (2): Система за прогнозиране на потребностите на работна сила с определена квалификация	Изграждане на система за прогнозиране потребностите от работна сила с определена квалификация	1 000 000	По схемата ще бъдат подкрепени мерките за изграждане на капацитет за прогнозиране на потребностите от работна сила с определена квалификация.
СПЗ-Д (3): (186.3 +186.4) Деинституционализация на грижата за деца	Да не изоставяме нито едно дете – Компонент 1	4 960 400	Схемата е насочена към подготовката на процеса на деинституционализация на децата с увреждания, живеещи в специализирани институции. Ще се осигурят средства за издръжка на новосъздадени/ съществуващи алтернативни услуги в среда, близка до семейната.
	Да не изоставяме нито едно дете – Компонент 2	13 000 000	
	Шанс за щастливо бъдеще – Компонент 1	1 972 504	Схемата е насочена към подготовка на процеса на деинституционализация на децата от домовете за медико-социални грижи за деца. Компонент 2 не е стартирал. По него ще се осигуряват средства за издръжка на новосъздадени/ съществуващи алтернативни услуги в среда, близка до семейната.
	През 2013 г. ще стартира Компонент 2	4 800 000	
	Приеми ме	15 000 000	По схемата ще се създадат условия за насърчаване на приемната грижа и осигуряване на грижи в семейна среда на деца в риск, в т.ч. деца от специализираните институции.
	Живот в общността	10 200 000	По схемата ще се осигурят

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			подкрепящи услуги за деца и младежи, лишени от родителска грижа, напускащи институциите, както и на деца и младежи с увреждания, напускащи специализираните институции.
	Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа	8 546 169	Целта на схемата е надграждане и подобряване на капацитета и ефективността на работата на институциите и структурите, действащи в сферата на социалните услуги, както и насърчаване на междуинституционалното взаимодействие и сътрудничество.
	Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище	4 626 545	Общата цел на операцията е да развие капацитета на системата за планиране и управление на социални услуги за гъвкава и индивидуализирана подкрепа за социално включване на уязвими групи. Планираните дейности по операцията ще подкрепят реализацията и изпълнението на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България” и Плана за действие към стратегията, като резултатите от тях ще станат основа за планиране на бъдещи конкретни мерки в сферата на социалните услуги.
СПЗ-Д (4): (188.2) Подобряване на мрежата от услуги за дългосрочна грижа	Социални услуги за социално включване	23 015 000	Целта на схемата е да приложи на нови устойчиви и комплексни подходи за повишаване качеството на живот на уязвимите групи и превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици.
	Алтернативи	113 115 034	Целта на схемата е да приложи в национален мащаб нов подход за предоставяне на услуги в семейна среда чрез въвеждане на принципа „индивидуален бюджет за личен асистент”. Лицата с трайни увреждания и затруднено обслужване ще получат право на индивидуален бюджет за ползване на услугата „Личен асистент” и сами ще определят как тя да бъде организирана във времето.
	Помощ в дома	32 426 276	Схемата цели да създаде устойчив модел за осигуряване на достоен живот и предоставяне на услуги в домашна среда за хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и са в риск от

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			социална изолация. С възможността за създаване на нови работни места в общински социални предприятия ще се осигурят и условия за намаляване на бедността, особено в малките населени места в страната.
	Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотноживеещи хора - дейности „Социален асистент“ и „Домашен помощник“ - фаза 3	22 158 207	По схемата се предоставят услугите „домашен помощник“ и „социален асистент“ за лица с увреждания, болни и самотноживеещи хора, с цел насърчаване на тяхното социално включване.
СПЗ-Е (1): (н.м.) Изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020)	Интегра	7 000 000	Общата цел на операцията е да допринесе за повишаването качеството на живот и трайната интеграция на най-маргинализираните общности чрез прилагане на интегриран подход.
Специфична препоръка 4. Да ускори реформата на съответните правни актове, уреждащи дейността на училищата и висшите учебни заведения, и да ускори съпътстващите мерки, като се съсредоточи върху модернизирането на учебните програми, подобряването на обучението на преподавателите и осигуряването на реален достъп до образование на групите в неравностойно положение. Да подобри достъпа до финансиране за новосъздадени предприятия и за МСП, по-специално за тези, които участват в иновационна дейност.			
СП4-Б (1): Осъвременяване на учебните програми на всички нива на образование	Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда	11 795 807	Общата цел на тази операция е да се преведе на езика на образованието социалната поръчка на бизнеса за нови професионалисти чрез създаването на пряка връзка между ръководствата и факултетните съвети на ВУ от една страна и ръководствата на работодателски организации, големи предприятия и ключови експерти от друга, които съвместно да предефинират и актуализират образователните програми във системата на висшето образование.
	Подобряване на качеството на общото образование	10 000 000	Операцията е насочена към подобряване качеството на образователните услуги чрез осъвременяване на държавните образователни изисквания за учебно съдържание, на учебните планове и на учебните програми в общото образование за всички образователни етапи и степени, внедряване в практиката на осъвременения образователен пакет, разработване и апробиране

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			на процедура за оценяване на учебници и учебни помагала и обучение на учителите за прилагане на осъвременения образователен пакет.
	Подобряване на качеството на професионалното обучение	2 500 000	Операцията е насочена към подобряване качеството на услугите по професионално обучение на възрастни чрез разработване и внедряване в практиката на центровете за професионално обучение на специализирани наръчници, насочени към усъвършенстване на методологическата и методическа база за провеждане на обучение.
	Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите	7 000 000	Основната цел на операцията е да се актуализира професионалното образование и обучение чрез изграждане на образователни паркове между институциите за професионално образование и работодателите.
СП4-В (1): (182) Квалификация на педагогическите специалисти в основно и средно образование и преподавателите във висшите училища	Квалификация на педагогическите специалисти	72 000 000	Операцията е насочена към повишаване равнището на професионална компетентност на педагогическите специалисти по отношение на научната, педагогическата, методическа и управленската подготовка и създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване.
СП4-Г (1): Интеграция на деца и ученици от етнически малцинства	Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система	7 219 128	Целта на операцията е да подпомогне по-успешната социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства чрез подобряване на условията за равен достъп до образование и обучение и засилване на мотивацията за включване в образователния процес.
	Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	16 838 193	Целта на операцията е да подпомогне по-успешната социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства чрез: подобряване на условията за равен достъп до образование и обучение, засилване на мотивацията за участие в образователния процес и допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин.
СП4-Г (2): Интегрирано и	Подпомагане на обучението на деца и	8 204 761	Целта на операцията е подпомагане на образователния процес на децата

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
включващо обучение за деца със СОП	ученици със специални образователни потребности		и учениците със специални образователни потребности – развитие на интегрираното и включващото обучение, както и на обучението в специални училища чрез създаване на подкрепяща среда, включваща разработването на програми за обучение и развитие и за професионална подготовка, специализирана подготовка на учители за работа с деца и ученици със СОП, промяна на обществените нагласи в подкрепа на интегрираното и включващото обучение и други.
	Включващо обучение	14 000 000	Целта на операцията е насочена към осигуряването на подкрепяща среда за равен достъп до образование и за отваряне на образователната система с оглед осъществяването на включващо обучение.
СП4-Г (3): (90) Програми за училища „втори шанс”	Ограмотяване на възрастни	15 000 000	Чрез схемата се подпомага процесът на интеграция на пазара на труда на възрастни лица (лица над 16 години), които нямат завършен начален етап и/или класове от прогимназиалния етап на основното образование. В рамките на схемата се организират курсове за обучение на възрастни за завършване на класове от основното образование, както и курсове за ограмотяване на възрастни.
Специфична препоръка 5. Да положи повече усилия за укрепване на административния капацитет и за реформи за намаляване на бюрокрацията и разходите за спазване на данъчното законодателство и за събиране на данъци, както и са допълнително подобряване на усвояването на средствата от фондовете на ЕС, по-специално в пътния и железопътния транспорт и управлението на водите. Да подобри качеството и независимостта на съдебната система и да ускори въвеждането на електронно правителство. Да засили публичния административен капацитет в ключовите сектори на транспорта, както и на регулаторните органи.			
Б) подобряване на капацитета за усвояване на средствата от фондовете на ЕС	Техническа помощ	94 964 901	Осигуряване на ефективното управление, изпълнение, контрол, мониторинг, оценка и одит на ОП РЧР чрез финансиране на извършваните в подкрепа на това дейности.
Национална цел 1 „Достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г. до 2020 г.”			
НЦ1 (2): Насърчаване на заетостта (за всички възрастови групи)	Развитие	260 000 000	По схемата се осигурява професионално обучение и субсидирана заетост за период между 9 и 12 месеца за представители на лица от уязвимите групи, по заявка за свободно работно място от работодателя.
	Подкрепа за заетост	117 834 319	Схемата има за цел да насърчи

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			работодателите да осигурят заетост преимуществено на лица от уязвимите групи на пазара на труда. Осигурявайки стимули за бизнеса под формата на субсидия за възнаграждения ще се инвестира и в знанията и уменията на наетите безработни, като им бъде осигурено обучение по ключови компетентности, необходими за адаптиране към условията на новата работа.
	Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта	14 837 797	В рамките на схемата е предвидено обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация на лица, регистрирани като безработни към ДБТ, като приоритетно се насочват лица от уязвимите групи с цел тяхното последващо включване в заетост.
	Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда	6 855 000	В рамките на операцията се предоставя възможност за обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация, както и за обучение по ключови компетентности на безработни лица, регистрирани в бюрата по труда. Безработните лица ще преминат също така през мотивационно обучение и ще им бъдат разработени планове за професионално развитие и усъвършенстване, които ще подпомогнат процеса на интеграцията им на трудовия пазар и по-лесната им адаптация към динамичните условия на пазара на труда.
	Отново на работа	19 000 000	По схемата се осигурява възможност за заетост за безработни лица за гледане на малки деца до 3-годишна възраст в семейства, в които и двамата родители работят.
НЦ1 (3): Повишаване на икономическата активност	Вземи живота си в свои ръце	6 025 655	По схемата се осигурява пакет от услуги, в т.ч. за активиране с оглед регистрация в бюрото по труда, професионално обучение, обучение за придобиване на ключови компетентности и 3-месечен стаж за лица от най-уязвимите групи на пазара на труда (дългосрочно безработни, обезкуражени и други икономически неактивни лица).
	Обучение и	1 000 000	Целта е да се даде възможност на

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
	адаптация		лицата, изтърпяващи наказание, лишаване от свобода, да повишат възможностите си за активно поведение на пазара на труда и да подпомогне процеса на реинтеграцията им чрез включване в курсове за професионална квалификация и адаптирането им към външната среда, след изтърпяване на съответното наказание.
НЦ1 (4): Повишаване адаптивността на заетите лица	Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори	58 914 795	Основната цел е подобряване на адаптивността на заетите лица към предизвикателствата на съвременния пазар на труда в България, като съществен фактор за ограничаване на неформалната икономика, за балансиране на търсенето и предлагането на работна сила и за прилагане на мерки за гъвкава сигурност посредством съвместни действия на социалните партньори.
	Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 2	26 926 578	Схемите са насочени към подобряване знанията и уменията на работници и служители чрез осигуряване на възможност за професионално обучение и/или обучение за придобиване на ключови компетентности.
	Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 3	13 563 328	
	Адаптивност	5 000 000	По схемата се осигурява възможност за повишаване и подобряване на професионалната квалификация за лица от предприятия от секторите „индустрия” и „услуги”, въвели непълно работно време поради икономически затруднения. Така работниците и служителите ще бъдат по-подготвени за периодите след възстановяване на производството, което е условие за повишаване конкурентоспособността на самото предприятие.
	Безопасен труд – фази 1 и 2	68 500 941	Схемата допринася за подобряване на условията на труд в предприятията при спазване на нормите и изискванията на законодателството по безопасност и здраве при работа. Операцията ще допринесе за адаптиране на управленските процеси в предприятията към нов подход при регламентирането и нормирането на труда и

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			изграждането на съвременна система от трудови стандарти. Предвидените дейности ще допринесат за повишаване на производителността на заетите в подкрепените предприятия.
НЦ1 (5): Подкрепа за развитие на самостоятелна стопанска дейност	Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност: - Компонент 1 - Компонент 2 - Компонент 3	20 000 000 50 000 000 5 000 000	По схемата се предоставят обучения за развитие на малък и среден бизнес и/или консултантски услуги за разработване на бизнес план (Компонент 1), грант за стартиране на собствена стопанска дейност (Компонент 2) и съпътстващи услуги за лицата, регистрирали собствено предприятие и получили грант (Компонент 3). Целева група по схемата са безработни лица, имащи ясна идея за стартиране на самостоятелна стопанска дейност.
НЦ1 (6): Насърчаване на географската мобилност и гъвкавостта на пазара на труда	По-близо до работа	8 000 000	По схемата се осигуряват материални стимули (покриване на транспортните разходи) и въвеждащо обучение при работодател за лица, които са съумели да започнат работа в населено място, различно от мястото по местоживееене.
	На път	20 485 201	По схемата се разширява комплексът от мерки, насочени към насърчаване на географската мобилност на работната сила в България. Реализацията ѝ ще спомогне в такива мерки да бъдат обхванати заети лица, които пътуват ежедневно от и до работното си място, но нямат възможност да ползват за целта обществен транспорт. Чрез предоставяне на стимули за работодателите за организиране на транспорт за заетите лица в съответното предприятие ще бъдат осигурени предпоставки за запазване на заетостта на лицата.
	Социални иновации в предприятията	4 163 680	По схемата се подкрепят усилията на работодателите да подобрят трудовия и социален климат в предприятията, в т.ч. чрез насърчаване въвеждането на гъвкави форми на заетост, по-пълно оползотворяване на трудовия потенциал на възрастните работници и възможности за кариерно развитие на заетите в предприятията.

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
НЦ1 (7): Стимулиране на учене през целия живот	Аз мога	51 000 000	Схемите дават възможност на заети лица по трудов договор и самонаети лица, без значение от сферата им на дейност, да се включат в курсове за придобиване на професионална квалификация или обучения по чужд език или дигитална компетентност с цел повишаване пригодността им за заетост и създаване на възможност за кариерно развитие.
	Аз мога повече	100 000 000	
	Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности	5 862 200	Схемата цели създаване на гъвкава система за идентифициране и признаване на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене.
	Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование	34 495 309	Схемата има за цел да подкрепи развитието на електронни форми на дистанционно обучение, като по този начин ще улесни ученето през целия живот, като създаде възможност за усъвършенстване на професионалните умения и компетентности, без продължително откъсване от работа.
НЦ1 (8): (88) Интегрирана информационна система в сферата на заетостта и социалната политика	Интегрирана информационна система на МТСП	12 108 000	Чрез изграждане и ползване на общи защитени комуникационни канали ще бъде осигурен бърз и надежден пренос на данни между всички териториални звена на министерството.
	Повишаване ефективността на контролната дейност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда	6 500 000	Целта на операцията е повишаване на ефективността на контролната дейност на пазара на труда чрез разработване на софтуер на информационна система с базаданни за всички предприятия в страната. Софтуерът на системата трябва да дава възможност за включване на допълнителни регистри при необходимост и връзки с информационни системи на други ведомства и институции.
	Изграждане и въвеждане в експлоатация на национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност, за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 -	3 060 000	Операцията има за цел да създаде национална система с обособена контактна точка, реализираща изискванията на Регламент 883/2004 относно координацията на системите за социална сигурност.

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
	EESSI		
	Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за работа с хората с увреждания в България	1 860 000	Схемата допринася за подобряване в планирането и изпълнението на държавната политика за интеграция на хората с увреждания чрез създаване на нова информационна и управленска среда, базираща се на постоянно поддържана, обновяваща се, всеобхватна и достъпна до заинтересованите страни в реално време база данни.
	Разработване и внедряване на информационни системи и бази-данни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване	12 655 000	Целта на схемата е подобряване качеството на обслужването на клиентите и оптимизиране дейността на АСП чрез доработка и внедряване на „Интегрирана информационна система за управление“ с два модула – модул „Социално подпомагане“ и модул „Закрила на детето“.
Национална цел 2 „Инвестиции в НИРД в размер на 1.5% от БВП”			
НЦ2 (6): (127) Научна дейност в предприятията	Наука и бизнес	5 000 000	Чрез схемата се цели създаване на ефективни инструменти и изграждане на благоприятна среда за по-активно взаимодействие между науката и бизнеса. Ще бъдат предприети конкретни и целенасочени мерки на централно ниво в следните посоки: (1) подобряване на комуникацията „наука-бизнес”, (2) популяризация на научните резултати, (3) повишаване квалификацията на учените.
Национална цел 3 „Климат-енергетика” – „Достигане на 16% дял на възобновяемите енергийни източници в брутно крайно потребление на енергия и повишаване на енергийната ефективност с 25% към 2020 г.			
Не е приложимо	Не е приложимо	Не е приложимо	Не е приложимо
Национална цел 4 „Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г. и дял на 30-34 годишните със завършено висше образование - 36% до 2020 г.”			
НЦ4 (2): (93) Кариерно ориентиране в средното образование	Система за кариерно ориентиране в училищното образование	8 846 683	Схемата е насочена към продължаване на реформата в професионалното образование и обучение за усъвършенстване на професионалните умения и усвояване на нови знания от ученици чрез разработване на система за кариерно ориентиране в системата на училищното образование и развитие на учене през целия живот. В нейните рамки ще бъдат създадени 28 центрове за кариерно развитие, които ще предоставят услуги за

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			професионално ориентиране и кариерно развитие на учениците в системата на училищното образование.
НЦ4 (3): (100) Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието	Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието	1 000 000	Чрез схемата се създават условия за постигане на по-висока ефективност на образователните услуги чрез въвеждане на усъвършенстван модел за инспектиране на образованието. Схемата ще се реализира на база анализ на съществуващата институционална рамка и практики за контрол върху дейността на образователните структури в системата за народната просвета, от една страна, и въвеждане на по-надеждни механизми за инспектиране на образователната система, от друга.
НЦ4 (4): (180) Единна система за управление на професионалното образование	Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалните училища	1 000 000	Чрез схемата се подкрепя разработването и въвеждането на Единна система за управление на професионалното образование. Изграждането на Единна система за управление на професионалното образование цели създаването на обективна база за развитие на училищата от системата на професионалното образование, за стимулиране на конкуренцията между тях, за превръщането им в инструмент за постигане на целите на икономическото развитие на отделните области и общини, както и за повишаване на конкурентоспособността на завършващите ученици на националния и европейския трудови пазари. Чрез изграждането на системата ще се повиши качеството на предлаганите образователни услуги, както и по-добро синхронизиране на системата с потребностите на пазара на труда.
НЦ4-А (1): (179) Целодневна организация на учебния процес в средишните училища	Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес	172 000 000	Чрез схемата се подпомага процеса на поэтапно въвеждане на целодневна организация на учебния ден за ученици от I до VIII клас от средишните училища.
НЦ4-А (5): Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната	Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната	2 955 272	Целта на операцията е насочена към реинтеграция на вече отпаднали ученици от образователната

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
образователната система	система		система и превенция на повторното им отпадане.
НЦ4-Б (1): (94) Развитие на рейтинговата система за висшите училища	Развитие на рейтингова система на висшите училища	3 000 000	Чрез схемата ОП РЧР се създават предпоставки за институционализиране на рейтинговата система за висшите училища, както и за осигуряване на условия за поддържане на актуалното състояние на данните за висшите училища и разширяване възможностите на уеб-базираната платформа.
Национална цел 5 „Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 хил. души”			
НЦ5 (2): Равен и ефективен достъп до качествено здравеопазване	Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания	19 558 300	Ранната диагностика цели идентификацията и елиминацията на състоянията и заболяванията, представляващи “предрак”, както и лечението на ранните форми на рака. Тя се постига посредством механизмите на скрининга. Целта на популационния онкологичен скрининг е да се увеличи относителният дял на откритите и лекувани в предклиничен и по-ранен стадий на заболяните от рак на маточната шийка, млечната жлеза, дебелото и правото черво, при които ранното откриване е възможно и икономически оправдано.
НЦ5 (4): (187.3 и 187.4) Създаване на предприятия в социалната икономика	Нови възможности	8 655 793	Схемата цели да подкрепи процеса на развитие на социалната икономика и създаване на социален капитал чрез подкрепа на общините за осигуряване на заетост и активност на лица от рискови групи.
	Шанс за всички	1 067 618	Схемата цели оказване на подкрепа за социалното включване на хора с увреждания чрез подкрепа за специализирани предприятия и кооперации за хора с увреждания за предоставяне на обучения за придобиване или повишаване на професионална квалификация и осигуряване на заетост за хора с увреждания.
	Съпричастност	2 133 896	Основната цел на схемата е насочена към популяризиране и реално приложение на политиките за равни възможности и социално включване на хората с увреждания. Чрез възможностите на схемата ще се създадат предпоставки за създаване на реални и жизнени модели за партньорство между

Описание на мярката/ №	Схема по ОП РЧР	Бюджет (лв.)	Описание на приноса на ОП РЧР
			държавата и гражданския сектор в посока повишаване на ефективността на реализираните политики за интеграция на хората с увреждания.

- *описание на това как ЕСФ действията допринасят за изпълнението на препоръките за заетост и целите на Общността, свързани със заетостта, в областта на социалното включване, образование и обучение (чл. 4, ал. 1 от Регламент (ЕО) № 1081/2006).*

Приносът на процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП РЧР (без тези по приоритетна ос 8 „Техническа помощ”), изпълнявани и/или стартирани през 2012 г., за изпълнение на Интегрираните насоки относно политиките по заетостта може да бъде представен по следния начин:

Наименование на процедурата	ИН № 7	ИН № 8	ИН № 9	ИН № 10
Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда	◆	◆		
Повишаване заетостта на младежите, чрез трайното им включване на пазара на труда в България	◆	◆		
Развитие	◆	◆		
Отново на работа	◆			
Създаване на заетост за младежите чрез осигуряване на възможност за стаж	◆			
Ново работно място	◆	◆		
Подкрепа за заетост	◆	◆		
Първа работа	◆	◆		
Вземи живота си в свои ръце	◆	◆		
Обучение и адаптация	◆	◆		
Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта – 2	◆	◆		
Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност - Компонент – 1	◆	◆		
Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност - Компонент – 2	◆			
Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност - Компонент – 3	◆			
Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 2	◆	◆	◆	
Повишаване гъвкавостта и ефективността на пазара на труда чрез активни действия на социалните партньори	◆	◆	◆	
Аз мога	◆	◆		
Адаптивност	◆	◆		
Аз мога повече	◆	◆		
Социални иновации в предприятията	◆	◆		
Квалификационни услуги и обучения за заети лица – фаза 3		◆		
По-близо до работа	◆			
На път	◆			
Услуги за развитие на гъвкав пазар на труда	◆			
Превенция за безопасност и здраве при работа	◆			
Безопасен труд	◆			
Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в образованието			◆	
Квалификация на педагогическите специалисти			◆	

Наименование на процедурата	ИН № 7	ИН № 8	ИН № 9	ИН № 10
Подобряване качеството на общото образование			◆	
Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес			◆	
Разработване и въвеждане на система за управление на професионалното образование в професионалните училища			◆	
Развитие на рейтингова система на висшите училища			◆	
Усъвършенстване на системата за инспектиране на образованието			◆	
Наука и бизнес			◆	
Подкрепа за развитието на докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени – фаза 3	◆		◆	
Ученически и студентски практики	◆		◆	
Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища			◆	
Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища			◆	
Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда			◆	
Подобряване качеството на професионалното обучение			◆	
Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите	◆	◆	◆	
Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система.			◆	
Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности			◆	
Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства			◆	
Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система			◆	
Включващо обучение			◆	
Студентски стипендии и награди – фаза 2			◆	
Да направим училището привлекателно за младите хора – фаза 3			◆	
Ограмотяване на възрастни	◆		◆	
Система за кариерно ориентиране в училищното образование	◆		◆	
Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности	◆	◆	◆	
Развитие на електронни форми за дистанционно обучение в системата на висшето образование			◆	
Студентски стипендии – фаза 3			◆	
Грижа в семейна среда за независимост и достоен живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора – дейности „Социален асистент“ и „Домашен помощник“				◆
Усъвършенстване и подобряване на услугата „Личен асистент“ за хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора				◆
Здравни информационни кампании	◆			◆
Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания				◆
Социални услуги за социално включване				◆

Наименование на процедурата	ИН № 7	ИН № 8	ИН № 9	ИН № 10
Национални информационни и промоционни кампании за насърчаване на здравословния начин на живот чрез физическа активност	◆			◆
Да не изоставяме нито едно дете				◆
Шанс за щастливо бъдеще				◆
Приеми ме				◆
Живот в общността				◆
Шанс за всички	◆			◆
Нови възможности	◆			◆
Алтернативи				◆
Съпричастност	◆			◆
Помощ в дома	◆			◆
Изграждане на интегрирана информационна система на МТСП	◆			◆
Модернизиране на системата за предоставяне на услуги	◆			
Повишаване качеството на предоставяните от Агенция по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда	◆			
Повишаване ефективността на контролната дейност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”	◆			
Подобряване контрола на труда	◆			
Подобряване качеството на услугите в системата на Министерство на труда и социалната политика	◆			◆
Изграждане на система за прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики	◆			
Разработване и внедряване на информационни системи и бази-данни, обслужващи системата за социално подпомагане, предоставяне на социални услуги и социално включване				◆
Повишаване професионалната квалификация чрез въвеждане на добри клинични практики в системата на спешната медицинска помощ	◆	◆		◆
Подкрепа за акредитацията на лечебните заведения, специализацията и продължителното надграждащо обучение на медицинския персонал	◆	◆		◆
Извършване на оценка на изпълнението на националната стратегия за детето				◆
Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за работа с хората с увреждания в България	◆	◆	◆	◆
Национална здравно-информационна система	◆			◆
Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа			◆	◆
Национална информационна система по трансфузионна хематология	◆			◆
Разработване на комплексни мерки за интеграция на най-маргинализираните общности сред етническите малцинства с фокус върху ромите	◆	◆	◆	◆
Единна информационна система на медицинската експертиза в България	◆			◆
Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище				◆
Създаване на електронна база данни на медицинските изделия, заплащани с обществени средства				◆

Наименование на процедурата	ИН № 7	ИН № 8	ИН № 9	ИН № 10
Изграждане и въвеждане в експлоатация на национална система за електронен обмен на данни в областта на социалната сигурност, за целите на Регламенти 883/2004 и 987/09 – EESSI	◆			◆
Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването	◆	◆		◆
Повишаване на професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги	◆	◆		◆
Без граници	◆	◆	◆	◆
Без граници – Фаза 2	◆	◆	◆	◆
ИНТЕГРА	◆			◆

5. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

- *обяснение за използването на техническата помощ*

През отчетния период по одобрените през 2008 г. проекти по техническата помощ са извършвани основно разходи за:

- организиране на дейността на Комитета за наблюдение;
- участие в срещи, работни групи, семинари и други форми за обмен на информация и експертиза;
- възстановяване на разходите за възнаграждение на служители от УО и МЗ;
- организиране и провеждане на обучения на служителите на УО и МЗ с цел повишаване капацитета и подобряване на работния процес;
- материално-техническо обезпечаване на процеса по управление, наблюдение, оценка и контрол на оперативната програма;
- осъществяване на редовна комуникация с медиите;
- организиране и провеждане на информационни събития, посветени на оперативната програма;
- поддръжка на интернет страницата на оперативната програма с цел осигуряване на широко достъпна, разбираема и изчерпателна информация за Европейския социален фонд и подаване на навременна и изчерпателна информация за кандидатстването по проекти.
- *процент на изразходваните по техническата помощ средства от приноса на Структурните фондове като сума, разпределена за оперативната програма*

Сертифицираните към 31.12.2012 г. от Сертифициращия орган разходи (ЕСФ съфинансиране) по приоритетна ос 8 „Техническа помощ” за периода 01.01.2007 - 31.10.2012 г. в размер на 6 750 964,73 евро представляват 0,65% от общата сума, посочена във финансовия план на оперативната програма (ЕСФ съфинансиране – 1 031 789 139 евро).

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

- *Информация в съответствие с чл. 4, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1828/2006, включително постижения, примери на добри практики и посочване на значими събития.*

Финансирането на дейностите по информиране и публичност се осъществява по проект „Подкрепа за информационно осигуряване на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ” на ОП РЧР, както и със средства от бюджетите на Управляващия орган и Междинните звена.

Реализирането на Комуникационния план на ОП РЧР през 2012 г. е насочено главно към популяризиране на новите процедури, открояване на добри практики при изпълнението на проекти, финансирани със средства от ОП РЧР, както и информиране на обществеността за целите, обхвата и резултатите от изпълнението на програмата към момента. Целта на дейностите по информиране и публичност е, от една страна, да мотивира все по-голям кръг потенциални и настоящи бенефициенти активно да се запознават, разработват и изпълняват проекти, а от друга – да осигурява откритост и прозрачност при изпълнението на програмата.

Медийно покритие

Продължава успешното партньорство с радио „Дарик”, Българското национално радио и с „Фокус Нунти” ООД (Радио Фокус), като договорите с трите национални радиостанции са подновени в началото на 2012 г. Сключен е и договор с „Радиокомпания Си Джей” ООД за предоставяне на програмно време за излъчване на информационни аудио клипове и радио рубрика за отразяване на дейности и събития, популяризиращи Европейския социален фонд и ОП РЧР.

През 2012 г. в ефира на трите радиостанции са излъчени общо 1595 рекламни радио клипа за популяризиране на ОП РЧР. През същия период са реализирани 22 рубрики, посветени на различни теми от изпълнението на ОП РЧР по „Дарик Радио”, 40 рубрики по програма „Хоризонт” на БНР, 43 редовни рубрики по националния ефир на радио Фокус, както и 6 рубрики по БТВ радио. Постоянните ежеседмични рубрики не само популяризират оперативната програма, осигурявайки условия за прозрачност при изпълнението ѝ, но и предоставят навременна и изчерпателна информация за кандидатстването по новите схеми. Продължи и активното популяризиране на успешни проекти - добри практики, реализирани в различни региона на страната и финансирани със средства от ЕСФ.

През 2012 г. активно се изпълняват дейностите по излъчване на рекламни клипове и информационни рубрики по най-гледани телевизионни ефирни програми: Българска Национална Телевизия, ТВ Европа, Нова Телевизия и ТВ 7 и БТВ.

През годината са реализирани общо 2124 излъчвания на телевизионни клипове, изработени във връзка с нови процедури по ОП РЧР. Реализират се 21 репортажни продукции, студийни участия в предавания с подходяща тематична насоченост и информационни рубрики в ефира на петте телевизионни канала и 107 – в радио компаниите.

През отчетния период са изработени 7 броя документални филми, както следва: „Завръщане”, „И аз имам семейство”, „Различието е нашето богатство”, „Грижа за бъдещето”, „Надежда за всички”, „Намери своя път” и „Накъде”.

Освен материалите и рубриките, реализирани по силата на сключени договори с електронни медии – партньори на ОП РЧР, мониторингът на медийното присъствие на оперативната програма показва, че през 2012 г. националните и кабелни телевизии са излъчили близо 70 репортажа и новини във връзка с изпълнението, или добри практики при реализирането на проекти, финансирани по ОП РЧР, а основните национални и регионални радиостанции са излъчили над 600 информационни материали във връзка с оперативната програма.

В печатни и онлайн медии, присъствието на оперативната програма нараства над 2 пъти през 2012 г. в сравнение с предходната година. Националните и водещи регионални печатни

издания, както периодични издания, са публикували над 1400 статии, посветени на напредъка по изпълнението на ОП РЧР, представянето на стартиращи нови процедури или проекти на бенефициенти, както и успешно завършили проекти. Над 1600 пък са публикациите онлайн, които отразяват ОП РЧР.

Годишно информационно събитие

На 21 май 2012 г. е даден старт на Годишното информационно събитие (ГИС) на ОП РЧР, организирано от Управляващия орган. Началото на информационното събитие е поставено пред Националния дворец на културата в гр. София с откриването на пътуваща фотоизложба под надслов „С нас те направиха първата крачка... и успяха”. Целта на събитието е да се осигури публичност на мерките и прозрачност на процеса на изпълнение на операциите, подкрепяни от ЕСФ в България. В ГИС активно се включват и настоящи бенефициенти, които споделят своя опит по изпълнение на проекти, финансирани със средства по ОП РЧР, в трите области на действие на оперативната програма - насърчаване на заетостта, социално включване, образование и обучение.

Фотоизложбата с проекти на ОП РЧР е съпътствана от още две информационни инициативи в страната – „Дни на отворените врати” във всички 27 областни градове на страната, а в 14 града (Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Кърджали, Враца, Хасково, Варна, Плевен, Бургас, Велико Търново, Стара Загора, Русе, Силистра) са организирани срещи с бенефициенти, които вече изпълняват проекти, получили финансиране по оперативната програма.

Ключови събития, информационни срещи, семинари и обучения

През 2012 г. трите Междинни звена и Управляващият орган провеждат общо 131 информационни дни и 24 обучения в различни градове на страната, в рамките на отделни кампании за популяризиране сред потенциални бенефициенти и заинтересовани партньори на 21 процедури, а именно: „Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта”, „Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда”, „Първа работа”, „Ново работно място”, „Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност – Компонент 2”, „Квалификационни услуги и обучение на заети лица – фаза 3”, „Безопасен труд” – фаза 2, „На път”, „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”, „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища”, „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища”, „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени”, „Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите”, „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование”, „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”, „Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система”, „Помощ в дома”, „Живот в общността”, „Съпричастност”, „Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги”, „Без граници – Компонент 1” – фаза 2.

През 2012 г. са проведени и редица други информационни събития, посочени както следва:

- на 8 юни 2012 г. в Гранд Хотел „София“, гр. София, се състоя обществен дебат „Повече възможности за младите хора – ролята на Европейския социален фонд в следващия програмен период (2014 г. – 2020 г.)” с участието и на ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване” на Европейската комисия. Представители на централни институции, местната власт, младежки организации и социални партньори участват в панелната дискусия.
- в периода 16-18 юни 2012 г. експерти от Управляващия орган и Междинните звена на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” взимат участие в станалото традиционно изложение „Европа за нас“, организирано от Сдружение Български икономически форум. По време на изложението гражданите имаха възможност да се

запознат с отворени и предстоящи схеми по ОП РЧР, да получат разяснения относно действащи процедури.

- в периода 2-5 август 2012 г. в гр. Бургас се състоя изложение на инициативата „Младежта в движение“ на Европейската комисия. Събитието е организирано съвместно от Европейската комисия, УО и МЗ на ОП РЧР с цел да информира обществеността относно инициативата „Младежта в движение“ и по-специално за програмите, разработени в помощ на младите хора за подобряване на тяхната мобилност, образование, доброволчество и трудова заетост в чужбина, както и за инструментите, които предоставя Европа за тази цел.
- на 24 септември 2012 г. в х-л „Дедеман Принцес“, гр. София, се проведе информационно събитие, свързано с подготовката на новата ОП РЧР и работата на тематичната работна група, сформирани с тази цел.
- обучения на бенефициенти по схеми „Вземи живота в свои ръце“, „Безопасен труд“, „Приеми ме“, „Шанс за всички“, „Нови възможности“, „Помощ в дома“ и „Без граници – компонент 1“, както и специализирано обучение на тема: „Предизвикателствата на новите промени в Закона за обществените поръчки в сила от февруари 2012 г.“.
- информационни събития за: публичност, информация и популяризиране на добри практики по изпълнение на проекти; представяне на резултати от изпълнението на схеми; представяне на нови схеми по ОП РЧР, насочени към повишаване на младежката заетост и такива, насочени към бизнеса;
- церемонии по връчване на договори по схеми „Безопасен труд“, „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени“, „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование“, „Помощ в дома“, „Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги“.

Изработване и разпространение на печатни и рекламни материали

Във връзка с популяризирането на операции по ОП РЧР, стартирали през 2012 г., са отпечатани и разпространени общо 85 000 бр. дупляни във връзка с 21 нови схеми, 17 000 листовки, фотокнига „Добри практики“, общо 294 700 бр. промоционални материали и рекламни сувенири, 12 000 брошури: „Информационен гид“, „Ръководство за бенефициента“ и „Европа за хората“, представящи кратка информация за всички настоящи и предстоящи операции.

Интернет достъп

През 2012 г. интернет сайтът на оперативната програма се обновява текущо с публикации за стартиралите нови процедури, документите, свързани с тях, и друга полезна информация за онлайн потребителите, като нормативна рамка, добри практики, полезни връзки, ръководства и наръчници за бенефициентите, систематизирана информация от заседанията на Комитета за наблюдение на ОП РЧР и др.

С цел по-коректно отчитане на посещаемостта на сайта, продължава да се следи информацията от приложението за отчитане посещаемостта на сайта Google Analytics. Приложението функционира така, че да не отчита служебния достъп на служители на ОП РЧР до сайта. По данни от него уеб-сайтът на програмата е посетен 386 205 пъти от 191 484 уникални потребители за непрекъснатия период от м. януари до м. декември 2012 г. Средният престой при посещение е 3'01", а общият процент нови посещения е 47,58%. Пикът на посещенията е през месеците септември и октомври 2012 г. Основната част от трафика към сайта се генерира от онлайн търсачки (62%) и рефериращи сайтове (28%), а броят на посетителите, които вече знаят електронния адрес на програмата и директно го отварят е 10,34%.

7. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Списък на критериите за избор на операции, одобрени от Комитета за наблюдение, по които през 2012 г. са стартирали (обявени) процедури за безвъзмездна финансова помощ:

Приоритетна ос	Критерии за избор операция	Първоначално одобрение	Последващо изменение
1	Насърчаване стартирането на проекти за развиване на самостоятелна стопанска дейност	24.04.2008 г. (2-ро заседание)	19.05.2010 г. (6-то заседание) Февруари-март 2011 г. (писмена процедура 0211)
1	Квалификационни услуги и насърчаване на заетостта	Март-април 2009 г. (писмена процедура 0309)	11.11.2009 г. (5-то заседание) Февруари-март 2011 г. (писмена процедура 0211) 15.11.2012 г. (11-то заседание)
1	Квалификация и мотивация за конкурентно включване на пазара на труда	15.11.2011 г. (9-то заседание)	15.11.2012 г. (11-то заседание)
1	Първа работа	31.05.2012 г. (10-то заседание)	-
1	Подкрепа за заетост	31.05.2012 г. (10-то заседание)	15.11.2012 г. (11-то заседание)
1	Ново работно място	31.05.2012 г. (10-то заседание)	Септември-октомври 2012 г. (писмена процедура 0912)
2	Безопасен труд	01.12.2010 г. (7-мо заседание)	Август 2012 г. (писмена процедура 0812) 15.11.2012 г. (11-то заседание)
2	На път	31.05.2012 г. (10-то заседание)	Септември-октомври 2012 г. (писмена процедура 0912)
3	Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища	15.11.2011 г. (9-то заседание)	-
3	Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища	15.11.2011 г. (9-то заседание)	-
3	Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда	15.11.2011 г. (9-то заседание)	15.11.2012 г. (11-то заседание)

Приоритетна ос	Критерии за избор операция	Първоначално одобрение	Последващо изменение
3	Подобряване качеството на професионалното обучение	Февруари-май 2012 г. (писмена процедура 0212)	-
4	Студентски стипендии	01.12.2010 г. (7-мо заседание)	15.11.2012 г. (11-то заседание)
4	Развитие на професионалното образование и обучение в сътрудничество с работодателите	Февруари-май 2012 г. (писмена процедура 0212)	-
5	Да не изоставяме нито едно дете - Компонент 2: «Разкриване на социални услуги в общността»	Февруари-март 2010 г. (писмена процедура 0210)	Февруари-май 2012 г. (писмена процедура 0212) 15.11.2012 г. (11-то заседание)
5	Живот в общността	01.12.2010 г. (7-мо заседание)	Февруари-май 2012 г. (писмена процедура 0212)
5	Помощ в дома	15.11.2011 г. (9-то заседание)	15.11.2012 г. (11-то заседание)
5	Съпричастност	15.11.2011 г. (9-то заседание)	15.11.2012 г. (11-то заседание)
6	Подкрепа за институционалното изграждане на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването	15.11.2011 г. (9-то заседание)	Септември-октомври 2012 г. (писмена процедура 0912)
6	Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет	15.11.2011 г. (9-то заседание)	-
1,4,5,6	ИНТЕГРА	31.05.2012 г. (10-то заседание)	-
6	Повишаване професионалния капацитет и мотивацията на служителите в сферата на здравните услуги	Август 2012 г. (писмена процедура 0812)	-
7	Без граници – фаза 2	Април-май 2012 г. (писмена процедура 0412)	15.11.2012 г. (11-то заседание)

